
TOLV VIDNESBYRD OM JESUS

DEN SALVEDE KONGE

Oversat af Erik Fonsbøl

KØBENHAVN 2024

INDHOLD

INDLEDNING.....	3
ET KÆRLIGHEDSBREV	8
EVANGELIET IFØLGE MARKUS.....	14
EVANGELIET IFØLGE MATTHÆUS.....	40
EVANGELIET IFØLGE LUKAS	76
EVANGELIET IFØLGE JOHANNES.....	116
DE HEMMELIGE ORD IFØLGE THOMAS .	147
BREVET TIL DE TOLV STAMMER.....	157
BREVET TIL GALATERNE	162
BREVET TIL FILIPPERNE	168
DET FØRSTE BREV TIL KORINTERNE.....	173
DET ANDET BREV TIL KORINTERNE	187
BREVET TIL ROMERNE.....	197

INDLEDNING

De tre første evangelier udgør for så vidt en enhed, hvor Jesus beskrives ud fra forskellige vinkler, men i den samme ånd, så at sige. Jødernes forventede Messias dukker op på et historisk tidspunkt i Palæstina overraskende nok som et fattigt og ydmygt menneske, der i ord og handling forkynder Guds længe ventede kongedømme som en allerede nærværende virkelighed, foranstaltet ikke i kraft af menneskers moralske og religiøse indsats eller nationale status, men alene ved Guds altfavnende og sært afmægtige nåde og kærlighed, sådan som den kommer til udtryk hos Jesus selv.

Dette glædelige budskab bliver imidlertid taget ilde op. Folket, der i begyndelsen er betaget af Jesu forkyndelse, forkaster i sidste ende deres sande men så misforståede frelser og Messias, og anført af de politiske og religiøse ledere kræver folket ham henrettet på korset som en gudsbespøtter og som oprører mod den romerske fred.

Det, som på trods heraf gør disse tragiske fortællinger til glædelige sejrsmeldinger, er budskabet om den henrettede og begravede Jesu opstandelse fra de døde. Selv om han blev forkastet og ydmyget af verdensmagten, oprejste Gud sin mishandlede søn til himmelsk ære og værdighed, og dermed forkastede den ene og sande Gud hele den verdensorden, som blev repræsenteret af kejser- og kongemagt og hele den religiøse kult, der var dens åndelige grundlag. Grundlæggende kan man vel sige, at den almindeligt anerkendte hierarkisk patriarkalske og imperiale verdensorden – vores civilisation - der bygger på lydighed mod og underdanighed under den givne øvrighed og dens guddommelige love og bestemmelser, blev forkastet til fordel for en anarkistisk folkelig frihed og altfavnende ligeværdighed, der byggede på Guds kærlighed, nåde og tilgivelse, hvilket klart fremgår af Jesu forkyndelse i hans helbredelser af enhver og i hans ofte provokerende fortællinger om livet i Guds kongedømme.

Med Jesu opstandelse slutter evangelierne for så vidt, men de munder samtidig ud i en opfordring til tilhørerne om at samles om, efterleve og udbrede Guds glemte verdensorden som en surdej, der vil gennemsyre og til sidst omstyrte hele kejserens rige. Evangeliet om Jesu liv og død og opstandelse kan således også læses som evangeliet om Guds kongedømmes udbredelse i verden under modgang og forfølgelse fra de herskende autoriteter.

Jesu lære er et provokerende opgør med den herskende imperiale, religiøse og politiske normalitet i samfundet, der var præget af en teokratisk, centralistisk styreform med udgangspunkt i Moseloven, Jerusalem og Rom. Et hierarkisk samfund med en ledende åndelig, økonomisk og politisk elite, der herskede uindskrænket over den brede befolkning, der til gengæld var præget af en voldsom forarmelse og gældsætning som følge af den tiltagende romanisering og urbanisering – ikke mindst i Galilæa, hvor den romerske lydkonge Herodes Antipas kørte hårdt frem med 'moderniseringen' af landet. Det er nok ikke tilfældigt, at der i løbet af tyverne opstår flere oprørsbevægelser netop i Galilæa og omegn – herunder Døberbevægelsen og Jesusbevægelsen som de ikkevoldelige eksempler. Ind i denne situation henvender Jesus sig til den brede, undertrykte del af befolkningen (fiskere, håndværkere, toldere, kvinder og børn, slaver og fremmede) med et apokalyptisk budskab à la Johannes Døberens om at Guds kongedømme er nært forestående, så nu er det på tide at lægge sit liv om – måske ikke så meget fra sit tidligere liv, fuld af svigt, sådan som Johannes forkyndte det, så man gennem dåben kunne stå rene for Gud, når han ankom i magt og væld - som fra den mere håndgribelige slavetilværelse under Rom og Jerusalem og Tiberias til et helt nyt liv her og

nu – et liv, hvor økonomisk, social og menneskelig ligeværdighed var i højsædet. Jesus samler som sagt en flok mennesker omkring sig, som han på et tidspunkt sender ud i landet med 'evangeliet' – det gode budskab om, at et helt nyt liv i frihed og ligeværdighed allerede er begyndt – hvis man tør og vil tage del i det. Det var en modstandsbevægelse, der øjensynlig bredte sig i de laveste sociale lag, hvor der måske blev dannet nye små samfund a la Paulus' *ekklesiaer*. Denne bevægelse kunne sagtens være 'historisk' – altså rent faktisk have fundet sted – men den fremgår også af evangeliet med dets kryptiske, men ikke desto mindre evidente modstand mod Rom – mod rigdommen som sådan og ikke mindst mod den religiøse elite og templet i Jerusalem. Den fremgår desuden af den menneskelige lighedstanke, der så umisforståeligt lyser ud af evangeliet sammen med kravet om retfærdighed – Guds retfærdighed i modsætning til kejserens og de lokale politiske og religiøse leders uretfærdighed.

Jesu lære er dog langt fra blot en politisk-social revolution. Den forsøger først og fremmest at skabe en mentalitetsændring både i forhold til gudsopfattelsen og i forhold til menneskesynet. Det er således ifølge Jesus en fatal misforståelse at sætte Moseloven over medmennesket. Lovens essens er som hos Paulus det dobbelte kærlighedsbud om at elske Gud og elske sine medmennesker - uden forskelsbehandling. Loven er til for menneskers skyld – ikke omvendt. Man kan således aldrig med loven eller skriften i hånd undertrykke noget medmenneske, men det er just hvad tidens – og vel alle tiders - religiøse og politiske ledere gør. Jesu opgør er ikke mindst rettet mod det hykleri, der foregiver at være fromt og værdigt og lidenskabeligt optaget af Guds Ord og fædrenes overlevering i den hellige skrift, men som i virkeligheden rager til sig af materielle goder og privilegier på andres bekostning, hylder den bestående uretfærdighed – og ovenikøbet kalder den Guds vilje.

Men denne mentalitetsændring gælder også menneskets syn på sig selv. Jesus forkynder en ny værdighed og frihed til det enkelte menneske, der før følte sig underlagt umenneskelige byrder af skyld og skam. Jeg mener, det er det, de mange helbredelser først og fremmest vidner om. Hvor kejserens og religionens riger undertrykker og for så vidt foragter 'taberne' i konkurrencesamfundet og anser dem for at være under Guds vrede og straf, oprejses de i Guds kongedømme til hæder og ære, frihed og ligeværdighed – ja, oprejses fra død til liv – hvis de altså selv vil.

Jesu medmenneskelige og sært grænseløse lære skildres som ubegribelig for de fleste. Ikke blot for hans modstandere, men også for hans tilhængere – ja, selv for hans nærmeste. Familien tog afstand fra hans lære, som de anså for galskab, hans tilhængere fattede intet, og folk i almindelighed flokkedes nok omkring ham, men det var vel mest for at få mad eller blive helbredt – og til sidst vendte flokken sig imod ham, som de svin, man kaster perler for, med råbet: Korsfæst ham! Der er en klar pointe heri. Evangeliet er et glædeligt frihedsbudskab til syndige mennesker. Men det betyder ikke, at mennesker dermed er blevet gode og rene mennesker. Tværtimod viser evangelisten, hvordan alle uden undtagelse falder igennem – selv de, som senere står som markante menighedsautoriteter. For mennesker er det ikke muligt at stå retfærdig overfor Gud, så lidt som det er muligt for en rig at gå ind under Guds kongedømme. Men så er budskabet samtidig, at Guds søn og menneskets søn, Jesus som den salvende konge kunne, og hans metode, så at sige, var den kærlighed og hengivenhed, der kostede ham livet. Dermed stillede han ikke blot sig selv retfærdig for Gud, men som repræsentant for hele menneskeheden – som menneskets søn – gjorde han det ufuldkomne svigtende menneske retfærdigt gennem sit fatale nederlag i kærlighedens navn. Dette er det nye

i evangeliet - omvurderingen af alle normale menneskelige værdier. Samtidig er det det mest problematiske, fordi det jo indebærer en opgivelse af sig selv til fordel for denne gudesøn og menneskesøn, der pludselig stiller sig an som din frelser og befrier, og mange vil sige som Karen Blixen: Nej tak! Det skal De endelig ikke gøre.

Hvordan får jeg fred med Gud? kunne man spørge. Fred med mig selv, mit liv og min død – fred med mit medmenneske?

Gennem kamp og sejr, siger romeren og den revolutionære og hele vores moderne, vestlige vinderkultur.

Gennem visdom og indsigt, siger grækeren, filosofen, videnskabsmanden og den spirituelle. Ved at holde Guds bud og efterleve Guds vilje, siger jøden og den religiøse.

Ved at gå i kloster, modstå det menneskelige begær og leve det enkle liv, siger katolikken, asketen og buddhisten.

Nej! påstår evangeliet. Det kan alt sammen være meget godt, men virkelig fred opnås kun gennem inderlig tillid og hengivenhed til Guds selvhengivende kærlighed, som den kommer til udtryk i Jesus. Kun ved at overgive sig tillidsfuldt til livet selv og med inderlig glæde og taknemmelighed turde hvile i sin egen magtesløshed - kun gennem denne opgivelse af sig selv - kan mennesket opnå virkelig fred med Gud – med sig selv, sit liv og sin død – med sit medmenneske.

Det er klart, at sådan et afmagts budskab, der på sæt og vis sætter menneskets formåen og evige stræben ud af kraft sammen med enhver magtinstitution – politisk såvel som religiøs - må vække modstand. Det skyldes det umådelige og ifølge normal menneskelig tankegang urimelige ved evangeliet, som bl.a. kommer til udtryk i den betingelsesløse frifindelse eller helbredelse, Jesus strør om sig med til afmægtige mennesker. Den efter samfundets begreber *ufortjente* og rent spontane *nåde*, som Paulus taler om. Dette at det er hengivenheden, overgivelsen og barmhjertigheden, der er de afgørende kriterier for livet og for fællesskabet mellem mennesker fremfor lovens bogstav – fremfor den rent juridiske retfærdighed eller statsræson, som er løstrevet fra kærligheden og dermed ifølge evangeliet er blevet *uretfærdig*. Fremfor kampen om magten.

Evangeliets Jesus står som sagt på skuldrene af de gammeltestamentlige profeter, når han forkynder Guds sociale retfærdighed og hudfletter undertrykkerne. Men *samtidig* forkynder han frelsen eller befrielsen som en næsten ubegribelig *virkelighed* lige her og nu i kraft af den mentalitetsændring eller den sindets forvandling (*metanoia*), Paulus også taler om, hvor afmægtige og undertrykte mennesker uden videre opdager sig selv som frie gudesønner og -døtre med arveret til alt, og ikke længere ser sig selv som kejserens, kongens, godsejerens, præstens, faders eller nogen andres undersåtter og slaver – heller ikke selv om det set udefra præcis er det, de er.

Det er denne *indre åndelige forvandling*, der er så afgørende – ja, det er måske den, der *er* evangeliet, og det er dén, både Paulus og Jesus ifølge evangeliet sætter *alt* ind på at få mennesker til at hengive sig uforbeholdent til. Hvorfor? Fordi det er sådan, mennesket i virkeligheden er skabt dér inde bag alle maskerne – alle de fremmedgørende forstillinger og alle dæmonerne.

Døve, blinde, lamme, spedalske, bindegale – ja, som døde - går forkvaklede mennesker rundt, udstødte fra sig selv som Satans marionetter på verdensmagts bud – indtil de pludselig ved Guds nåde gennem Guds ord – og mere skal der ikke til - bliver overrumplet af den lykkelige

sandhed om sig selv. Det er frihedens og kærlighedens endelige hjemkomst til det førhen så kolde og forstenede menneskehjerte. Guds umådelige og ubegribelige nådeshandling, der gør kærligheden til livets grundsubstans – ikke blot i forhold til Gud, men også i forhold til medmennesket.

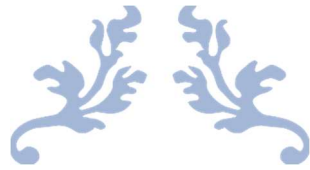
I flere årtier har jeg søgt efter den såkaldt historiske Jesus inde bag fortællingerne om ham. Jeg forstod, at der var forskel på Jesus og Kristus – forstod, at der var forskel på den 'ægte' historiske Jesus og så den til dels konstruerede opstandne Kristus, som de første menigheder forkyndte – og jeg var stærkt tilbøjelig til at mene, at budskabet fra den 'ægte' Jesus var et ganske andet end det fra menighedens Kristus. Netop denne 'ægte' Jesus måtte kunne give et endegyldigt svar på, hvad det vil sige at være kristen – bagom alle de senere fortællinger, der bar præg af magtkampene omkring den rette lære – og også bag om Paulus. Min 'ægte' Jesus tog mere og mere form af en leder af en ikkevoldelig bevægelse, der kæmpede for at realisere en ny verdensorden baseret på lighed i modsætning til den herskende ulighed forårsaget af overgreb fra kejser- og kongemagt, godsejervælde og præstebedrag. En leder, der blev udsat for et groft justitsmord af magthaverne, og som netop derved opnåede kultstatus, som vi ville sige i dag. Det var sød musik i mine revolutionære ører, og det gav mig en herlig skepsis overfor den kirke, jeg anså som ansvarlig for at fordreje Jesu oprindelige lære til en ganske modsat lære, der hyldede alt det, Jesus satte livet ind på at bekæmpe.

Men måske er denne jagt på den historiske Jesus i virkeligheden en jagt efter tomhed. Og måske ligger der også et hemmeligt ønske om at 'tilpasse' denne 'ægte' Jesus til mine egne såre menneskelige forestillinger om, hvordan han 'bør' være – eller til de forestillinger, som lige nu er oppe i tiden. Forkæmper for menneskerettighederne, kvinderne, børnene, slaverne, socialismen f.eks. En fristelse, der tilsyneladende lurer på enhver nok så videnskabelig Jesusforskning. Det er nok rigtigt, at man risikerer at miste pointen i evangeliet, hvis man for enhver pris vil tilbage til et eller andet historisk forlæg for hovedpersonen og et eller andet bagvedliggende motiv for beskrivelsen af ham. Analyse betyder jo som bekendt opløsning – og det kan være meget godt på sine steder, men opløsningsvæsken kan også blive så stærk, så man kommer til at opløse selve det emne, man gerne ville oplyse.

Hvorom alting er, fornemmer jeg mere og mere som jeg læser det, et underligt slør, der omgiver Jesus i evangeliet. Det er, som om han nok er fysisk til stede fuldt og helt som et menneske af kød og blod, der spiser og drikker, rører ved mennesker, beder for sit liv, lider og dør, men samtidig fornemmer jeg hele tiden noget flygtigt, noget æterisk over manden – en sær aura, som kunstnerne jo for længst har fattet, når de skildrer Jesus enten som en meget smuk ung mand eller omgivet af en egen stråleglans eller glorie – eller begge dele. Det er, som om han hele tiden går et lille stykke hævet over jorden eller i en ganske let forskubbet parallelverden, og det tror jeg, er en bevidst skildring fra evangelistens side – at dette *er* den historiske Jesus, så at sige. Nærmere kommer vi ham ikke – ikke uden at miste ham ganske og aldeles. Fjerner man dette evangeliske slør omkring ham, forsvinder han simpelt hen. Til gengæld er det netop sådan, som evangeliet skildrer ham, han stadigvæk er til stede i sin kirke – i det ny Galilæa i *ekklesiaen* - blot en lille smule mere æterisk, opstanden og usynlig for de fleste – men ikke desto mindre *levende* til stede, hvor blot to eller tre samles for at tale om ham. Indimellem skinner den opstandne igennem og *bliver set*, som Paulus skriver – til sidst også af et misfoster som ham selv – og som de senere evangelier beskriver det. Og som modtagelige mennesker i de seneste par tusind år indimellem har beskrevet deres møde med evangeliet som et møde med Jesus selv.

Der er noget utroligt fint og skrøbeligt over evangeliernes skildringer af Jesus – noget, der så let som ingenting kan gå i stykker, hvis man ligesom tramper hen over det i sin ihærdige videnskabelige eller alt for fundamentalistiske jagt på den skinbarlige sandhed – eller på sit eget drømmebillede af den sande Jesus. Måske finder vi aldrig kernen i evangeliet gennem en videnskabelig metodisk eksegesi eller en sublim litterær fortolkning, men alene ved at lade evangeliet selv finde os, omslutte og fylde os – ved at opgive vores umættelige trang til at kontrollere, gennemanalysere og forstå livet og historien og hinanden og i inderlig tillid *bøje os* for livets ord og lade det selv komme os i møde og åbne sig for os. Det handler måske slet ikke nær så meget om at kunne *begribe* evangeliet, som at turde lade sig gribe af det – tillidsfuldt hengivent. Og sådan er det måske med livet i det hele taget. I hvert fald ifølge Paulus og Markus.

Foruden de fire evangelier og fem af Paulus' egne breve, har jeg medtaget Thomasevangeliet som udtryk for en mere spirituel eller gnostisk tilgang til Jesus, der lægger vægt på oplysning og erkendelse mere end på åbenbaring. Dertil kommer Jakobsbrevet, der kan læses som et modsvar til Paulus' teologi om 'troen alene' som grundlag for frelsen med sit budskab om at tro uden gerninger er tom. Endelig har jeg som indledning valgt Johannes' første brev, der på sin egen pædagogiske måde slår tonen an til den kærlighedserklæring, som er grundlaget for samtlige tolv vidnesbyrd.

ET KÆRLIGHEDSBREV

Det, som var fra først af - det, vi har lyttet til,
ja, som vi har set med vores egne øjne –
det, vi har betragtet og som vi har rørt med vore hænder - det var Livets Ord!
Ja, det var livet selv, der blev åbenbaret, og vi så det skel!
Nu vidner vi og forkynder for jer det evige liv, som var hos faderen,
men som blev åbenbaret for os.

Ja, også for jer forkynder vi, hvad vi har set og hørt, så også I må få fællesskab med os –
det fællesskab, vi har med faderen og med hans søn Jesus, den salvede konge.

Dette skriver vi, for at vores glæde må blive fuldkommen.

Her er det budskab, vi har hørt fra ham og forkynder for jer: Gud er lys, og mørke findes ikke
i ham!

Påstod vi, at vi har fællesskab med ham og alligevel levede i mørket, lyver vi og siger ikke
sandheden.

Lever vi derimod i lyset - ligesom *han* er lyset – har vi fællesskab med hinanden,
og Jesu, Guds søns blod renses os fra al synd.

Påstod vi, at vi aldrig svigter, bedrager vi os selv, og sandheden er ikke i os.

Bekender vi derimod vore svigt, er han hengiven og retfærdig,
så han tilgiver os og renses os for al uretfærdighed.

Påstod vi, at vi aldrig har svigtet, gør vi ham til en løgner,
og hans ord er ikke i os.

Børnlille! Jeg skriver dette til jer, så I ikke skal synde.

Dog hvis nogen svigter, har vi en talsmand hos faderen selv: retfærdige Jesus, vor salvede konge.
Han er sonofferet for vores svigt – ja, ikke alene for vores, men for alverdens svigt.

Derpå kan vi vide, at vi kender ham: at vi holder hans bud.

Påstår nogen, at han kender ham uden at holde hans bud, er han fuld af løgn - sandheden er
ikke i ham. Men den, der holder hans bud – i ham er Guds kærlighed i sandhed blevet fuldendt.

Derpå kan vi vide, at vi er i ham.

Påstår nogen, at han er i ham, bør han også vandre, sådan som *han* levede.

I elskede! Jeg skriver ikke noget nyt bud til jer –

nej, det er et gammelt bud, som I har haft fra begyndelsen.

Det gamle bud er den fortælling, I allerede har hørt.

Dog skriver jeg også et nyt bud til jer, som er sandt både i ham og i jer:

Mørket flygter, og sandhedens lys skinner allerede.

Påstår nogen, at han er i lyset, mens han afskyr sin bror, så er han endnu i mørket.

Den, der elsker sin bror, i ham bliver lyset, og der findes ikke svig i ham.

Den, der afskyr sin bror, er i mørket og vandrer i mørket, så han ved ikke, hvor han går,
fordi mørket har blindet hans øjne.

Jeg skriver, børnlille, fordi I *er* blevet tilgivet i hans navn.

Jeg skriver til jer fædre, fordi I har kendt ham, der var fra begyndelsen.

Jeg skriver til jer unge, fordi I har overvundet den onde.

Jeg har skrevet til jer børn, fordi I har kendt faderen.

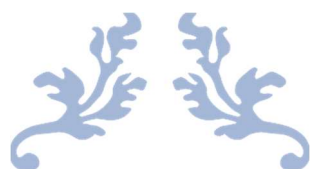
Jeg har skrevet til jer fædre, fordi I har kendt ham, der var fra begyndelsen.

Jeg har skrevet til jer unge, fordi I er så stærke.
Guds Ord bliver i jer, og I har overvundet den onde.
Elsk ikke verden eller det, som er i verden.
Hvis nogen elsker verden, er faderens kærlighed ikke i ham.
Alt, hvad der er i verden: kødets begær, øjnenes lyst og det almindelige storskryderi
kommer ikke fra Gud Fader, men fra verden selv –
den verden som forgår sammen med al dens begær.
Men den, der gør Guds vilje, bliver til evig tid.
Kære børn. Det er den sidste time.
I har jo nok hørt, at Antikrist skal komme, og nu er der opstået mange Antikrister.
Derpå kan vi vide, at det er den sidste time.
Nok udgik de fra os, men de var ikke af os.
Havde de været af os, var de blevet sammen med os,
men det skete for at det må stå klart, at ikke alle er af os.
Men I er salvede af den hellige selv, og I ved alt.
Jeg har jo ikke skrevet til jer, fordi I ikke kender sandheden,
men tværtimod fordi I kender den, og fordi ingen løgn er af sandheden.
Hvem er mere fuld af løgn, end ham, der benægter, at Jesus er den salvede konge?
Nej, han er Antikrist - sådan en, der fornægter faderen og hans søn.
Enhver, der fornægter Guds søn, har heller ikke fællesskab med faderen.
Den, der bekender sig til Guds Søn, har også fællesskab med faderen.
Gid det, som I har hørt fra begyndelsen, måtte forblive i jer.
Hvis det, I har hørt fra begyndelsen, forbliver i jer, så vil I også forblive i Guds Søn og i Gud
Fader.
Her er det løfte, han gav os: Det evige Liv!
Dette har jeg skrevet til jer med henblik på dem, der fører jer vild.
Hvad *jer* angår, så bliver den salvelse, I modtog fra ham, i jer,
så I har ikke brug for, at nogen belærer jer.
Men ligesom den samme salvelse lærer jer alt –
ligesom den er sand og ikke løgn –
ja, ganske som den har lært jer, således skal I blive i ham.
Og nu, børnlille, bliv i ham, så vi kan have frimodighed, når han kommer til syne
og ikke skal skamme os for ham, når han kommer igen.
Hvis I ved, at *han* er retfærdig, så forstår I også, at enhver, som handler retfærdigt, er født af
ham.
Se, hvilken kærlighed, Gud Fader har skænket os, at vi må kaldes Guds børn – og det *er* vi!
Det er derfor, verden ikke kender os, fordi den ikke kender ham.
I elskede! Nu er vi Guds børn, men endnu er det ikke blevet åbenbart, hvad vi skal blive engang.
Vi ved, at når *han* kommer til syne, skal vi blive som ham, for vi skal se ham, som han er.
Enhver, der har dette håb til ham, renser sig selv, ligesom *han* er ren.
Enhver, som svigter sit medmenneske, overtræder samtidig Moseloven, for svigt *er* en
forbrydelse.
I ved, at *han* blev åbenbaret for at fjerne disse svigt.
Selv svigter han aldrig, så enhver, der bliver i ham, svigter ingen.
Enhver, der svigter sit medmenneske, har hverken set ham eller kender ham.
Kære børn! Lad ingen bedrage jer.

Den, som øver retfærdighed, er retfærdig, ganske som Jesus er retfærdig.
Den, som begår svigt, er af djævelen, for djævelen har svigtet mennesker lige fra begyndelsen.
Derfor blev Guds søn åbenbaret, for at han skulle ødelægge djævelens værk.
Enhver, der er født af Gud, svigter ingen, for Guds sæd bliver i ham –
ja, han kan slet ikke svigte, fordi han er født af Gud.
Derved kan man skelne mellem Guds børn og djævelens børn:
enhver, som ikke øver retfærdighed, er ikke af Gud – det vil sige ham, der ikke elsker sin bror.
Dette er jo det budskab, I har hørt fra begyndelsen: at vi skal elske hinanden.
Ikke som Kain, der var af Den Onde og slog sin bror ihjel.
Og hvorfor slog han ham ihjel?
Fordi hans gerninger var onde – hans brors derimod retfærdige.
Bliv ikke forbavsede, kære brødre, om verden afskyr jer.
Vi ved, at vi er gået over fra døden til livet, fordi vi elsker brødrene.
Den, der ikke elsker, bliver i døden.
Enhver, der afskyr sin bror, er en morder, og I ved godt, at ingen morder har evigt liv blivende
i sig. Derved har vi erkendt kærligheden: at han satte livet til for os – så bør vi også sætte livet
til for brødrene. Hvis én, som ejer denne verdens goder, ser sin bror lide nød og lukker sit
indre af for ham –
hvordan kan Guds kærlighed så blive i ham?
Kære børn! Lad os ikke elske med tale eller tunge, men i handling og sandhed.
Derved skal vi erkende, at vi er af sandheden, og vi skal stille vores hjerte tilfreds for hans
ansigt,
hvad end vores hjerte måtte fordømme os for.
Gud er nemlig større end vores hjerte, og han ved alt.
I elskede! Hvis hjertet ikke fordømmer, har vi frimodighed overfor Gud,
så alt, hvad vi beder om, får vi af ham, fordi vi holder hans bud og gør, hvad der glæder ham.
Her er hans bud:
Vi skal hengive os inderligt til hans søn Jesus, den salvede konges navn,
og vi skal elske hinanden, sådan som han befalede os.
Den, der holder hans bud, bliver i Gud og Gud i ham.
Herpå kan vi erkende, at han bliver i os: ved den ånd, han skænkede os.
I elskede! Tro ikke enhver ånd, men undersøg ånderne, for at se om de er af Gud,
for der er gået mange falske profeter ud i verden.
Herpå kan I kende Guds ånd:
enhver ånd, der bekender at Jesus Den salvede konge er kommet i kød, er af Gud,
og enhver ånd, som ikke bekender sig til Jesus, er ikke af Gud.
Nej, den er af Antikrist, som I har hørt, skal komme, og som allerede nu er i verden.
I er af Gud, kære børn.
I har overvundet dem, fordi han, som er i jer, er større end ham, som er i verden.
De er af verden. Derfor taler de af verden, og verden lytter til dem.
I er af Gud, og den, der kender Gud, lytter til os.
Den, der ikke er af Gud, lytter ikke til os.
Derpå kender vi sandhedens ånd fra falskhedens ånd.
I elskede! Lad os elske hinanden, for kærligheden er af Gud,
og enhver, der elsker, er født af Gud og kender Gud.
Den, som ikke elsker, kender ikke Gud, for Gud er kærligheden selv.

Derved er Guds kærlighed blevet åbenbaret iblandt os:
 Gud har sendt sin eneste søn til verden, for at vi kan leve gennem ham.
 Sådan er kærligheden.
 Det var ikke sådan, at *vi* elskede *Gud*,
 Nej, *han* elskede *os* og sendte sin søn – som et sonoffer for vores svigt.
 I elskede. Når Gud elskede os i den grad, skylder også vi at elske hinanden.
 Gud har ingen nogensinde set.
 Når vi elsker hinanden, bliver Gud i os, og hans kærlighed er blevet fuldendt i os.
 Derpå erkender vi selv, at vi bliver i ham og han i os:
 at han har givet os af sin ånd, og vi har set det ske og kan bevidne,
 at Gud Fader har sendt sin søn som verdens frelser.
 Enhver, der bekender, at Jesus er Guds søn – i ham bliver Gud og han bliver i Gud.
 Vi har erkendt og har hengivet os til den kærlighed, Gud har til os.
 Gud er kærlighed, og den, som bliver i kærligheden, bliver i Gud, og Gud bliver i ham.
 Dermed er kærligheden blevet fuldendt hos os, at vi har frimodighed på dommedag,
 for som *han* er, er også *vi* i denne verden.
 Frygt er ikke i kærligheden, nej, den fuldkomne kærlighed kaster frygten ud.
 Frygt handler om straf, så den, der frygter, er ikke blevet fuldendt i kærligheden.
 Vi elsker, fordi *han* elskede os først.
 Påstår nogen, at han elsker Gud, mens han afskyr sin bror, er han fuld af løgn,
 for hvis han ikke elsker sin bror, som han har set,
 kan han jo heller ikke elske den Gud, som han *ikke* har set.
 Dette bud har vi fra ham, at den, der elsker Gud, skal også elske sin bror.
 Enhver, som tror på, at Jesus er den salvede konge, er født af Gud,
 og enhver, der elsker, ham, der har født ham, elsker ham, der er født af ham.
 Deraf ved vi, at vi elsker Guds børn, når vi elsker Gud og holder hans bud.
 Netop det er Guds kærlighed, at vi holder hans bud – og hans bud er ikke tunge.
 Alle, som er født af Gud, overvinder verden.
 Dette er den sejr, som har overvundet verden: vores inderlige hengivenhed.
 Hvem er det, der overvinder verden, andre en ham, der lever i inderlig tillid til, at Jesus er Guds søn?
 Han er den, der er kommet gennem vand og blod: Jesus, den salvede konge.
 Ikke alene af vand - nej af vand og blod.
 Herom vidner ånden selv, for ånden er sandheden!
 Der er tre, der vidner: ånden, vandet og blodet – og de tre forener sig til ét.
 Accepterer vi menneskers vidnesbyrd, er Guds vidnesbyrd dog større.
 Dette er Guds vidnesbyrd, at han har vidnet om sin søn.
 Den, der tror på Guds søn, har vidnesbyrdet i sig,
 mens den, der ikke tror på Gud, har gjort ham til en løgner,
 eftersom han ikke troede på det vidnesbyrd, Gud aflagde om sin søn.
 Dette er vidnesbyrdet: Gud *har* givet os evigt liv, og dette liv er i hans søn.
 Den, der *har* sønnen, *har* livet. Den, der ikke har Guds søn, har ikke livet.
 Dette har jeg skrevet til jer, for at I skal vide, at I *har* evigt liv –
 I som hengiver jer til Guds søns navn.
 Vi har den frimodighed overfor ham, at beder vi om noget efter hans vilje, så lytter han til os.
 Når vi nu ved, at han lytter til os, hvad end vi beder om,

så ved vi også, at vi allerede har fået opfyldt de bønner, vi har bedt til ham.
Ser nogen sin bror synde –
dog ikke med en synd, der fører til døden –
kan han bede, og han vil give ham liv – dog ikke dem, der begår dødssynder.
Der er svigt, der fører til døden.
Det er ikke om dem, jeg siger, han skal bede.
Al uretfærdighed er svigt, og der er svigt, som ikke fører til døden.
Vi ved, at enhver, der er født af Gud, ikke svigter sit medmenneske –
nej, den, der er født af Gud, holder sig selv i ave, så Den Onde rører ham ikke.
Vi ved, at vi er af Gud, og at hele verden er i Den Ondes magt.
Men vi ved også, at Guds søn *er* kommet og *har* givet os indsigt, så vi kan erkende Den Sande.
Vi er i Den Sande – i hans søn Jesus, den salvede konge.
Han er den sande Gud og evigt liv.
Børnlille! Vogt jer for afguderne!

EVANGELIET IFØLGE MARKUS

Se, jeg sender min engel for dit ansigt - han vil berede din vej.

Malakias

En røst råber i ørkenen: Ban vejen for Jahve, gør hans stier jævne.

Esajas

Det var disse ældgamle profetier om den salvede konge – om Messias, der skulle komme stormende og befri vores folk – det var dem, der nu var ved at gå i opfyldelse, og Johannes vidste det. Johannes, der gik klædt i kameluld med et læderbælte om livet, og som levede af græshopper og vildhonning. Man kaldte ham Johannes Døberen. En dag trådte han frem derude i ørkenen – ikke langt fra Jordanfloden. Han krævede omvendelse, bod og anger, og han døbte folk i floden, så folket kunne blive rensset og få tilgivelse for dets svigt:

- Efter mig kommer én, der er mægtigere end mig – én, hvis sandalrem jeg ikke er værdig til at bøje mig ned og løse. *Jeg* døber jer i vand, men *han* skal døbe jer i hellig ånd, råbte han.

Og så kom han da, Messias. Ikke stormende på himlens skyer, men bare gående som tømreren Jesus fra Nazareth i Galilæa, der kom for at blive døbt af Johannes i Jordanfloden ligesom alle de andre, der var kommet ud til ham fra Judæa og Jerusalem. Også Jesus blev døbt af Johannes dér i Jordanfloden. Straks Jesus steg op af vandet, så han Himlen åben og Guds hellige ånd dale ned over sig i skikkelse af en due, mens en stemme lød fra Himlen selv:

- *Du er min søn, min elskede – du er min fryd og min glæde.*

Efter denne indvielse kom prøven, hvor Jesus, Guds søn og menneskesøn, opholdt sig fyrrer dage og nætter i ørkenen for at blive udfordret af Satan selv. Han levede alene sammen med de vilde dyr, men fik hjælp af Guds engle.

Nogen tid efter blev Johannes kastet i fængsel af kong Herodes, så Jesus tog tilbage til Galilæa, hvor han gik omkring og prædikede for mennesker:

- Læg jeres liv om, sagde han, og hengiv jer til *mit* glædelige budskab: *Guds* kongedømme er virkelig ved at bryde frem.

På et tidspunkt møder han et par fiskere, Simon og Andreas, der var i gang med fiskeriet.

- Kom med mig råbte han til dem, så vil jeg gøre jer til menneskefiskere! Så forlod de alt og gik med ham. Senere fik han øje på Zebedæus' sønner, Jakob og Johannes, der sad i båden sammen med deres far og nogle andre. Jesus kaldte på dem, og også de forlod øjeblikkeligt alt og gik med ham.

En dag kommer de så ind i Kapernaum. Det var sabbat, og Jesus gik straks ind i synagogen for at undervise. Folk blev ganske forundrede over hans lære, for han underviste dem med en egen myndighed og slet ikke som de lærde. Mens de nu var forsamlede, dukkede der pludselig en gal og ganske forstyrret mand op, som råbte og skreg:

- Hvad vil du os, Jesus, nazarener? Er du kommet for at ødelægge os? Vi ved, hvem du er, Guds hellige! Men Jesus truede ad ham og sagde:

- Ti stille og kom ud af manden, din lusede ånd! Mandens urene ånd sled nu i ham, så han ligefrem fik kramper, og så fór den ellers ud af ham med et højt skrig. Alle blev ganske forfærdede og spurgte hinanden:

- Hvad er dog dette? En ny mester med stor magt, så han ligefrem befaler over de onde ånder – og de adlyder ham! Og rygtet om ham gik straks ud overalt i hele det omliggende Galilæa.

Bagefter tog de ind i Simon og Andreas' hus sammen med Jakob og Johannes. Simons svigermor lå imidlertid syg med feber, og da de fortalte ham om hende, gik han straks hen til hende, tog hende ved hånden og rejste hende op. Straks forlod feberen hende, og hun kunne varte dem op.

Da det blev aften, og solen var gået ned, ledte folk alle deres syge og dæmonbesatte hen til ham, så hele byen snart var samlet udenfor døren. Han helbredte mange med forskellige sygdomme, og han uddrev mange dæmoner, men han tillod ikke dæmonerne at tale, eftersom de genkendte ham.

Meget tidligt, mens det endnu var mørk nat, stod Jesus op og gik ud til et øde sted, hvor han bad han til sin Gud. Simon og de andre søgte med lys og lygte efter ham, og da de fandt ham, sagde de:

- De leder alle sammen efter dig.

- Lad os hellere gå en anden vej hen til nabobyerne, så jeg også kan prædike dér, svarede han. Det er jo derfor, jeg er kommet.

Og sådan gik han rundt og prædikede i deres synagoger i hele Galilæa, samtidig med at han uddrev dæmonerne.

På et tidspunkt kom der en stakkels spedalsk mand hen til Jesus. Han faldt ned på sine knæ og tryglede ham:

- Hvis du vil, kan du rense mig.

Fuld af medlidenhed strakte Jesus hånden ud og rørte ved ham:

- Det vil jeg. Så bliv da ren! Øjeblikkeligt forlod spedalskheden ham, og han blev helt ren. Men Jesus advarede ham, da han sendte ham afsted:

- Sørg nu for, at du ikke siger noget til nogen om det her, men tag op til templet, vis dig frem for præsterne og giv så hvad Moseloven forlanger som offergave for din renselse, så de bliver overbevist.

Dog, så såre manden var gået, begyndte han at prædike vidt og bredt og udbrede rygtet om Jesus, så han til sidst ikke kunne gå åbenlyst ind i en by, men måtte holde sig ude på øde steder. Her kom de så alligevel til ham alle vegne fra.

Efter nogen tid kommer Jesus igen til Kapernaum og snart gik rygtet, at han var hjemme. Straks samledes der så mange for at høre ham tale, at der ikke var mere plads i huset – ja, end ikke ude foran døren. Imidlertid var der nogen, der absolut ville hen til ham med en lam, der måtte bæres af fire mand, men de kunne ikke komme helt hen til ham på grund af de mange mennesker. Så klatrede de op ovenpå huset og fjernede taget over det sted, hvor Jesus stod, og da de havde fået det af, sænkede de båren ned, som den lamme lå på.

Da Jesus så deres inderlige tillid, siger han til den lamme:

- Det er ikke din skyld længere, mit barn! Din gæld er betalt.

Nu sad der nogle lærde, og de tænkte i deres stille sind:

- Hvad er det dog, han siger? Det er jo det rene blasfemi! Hvem kan tilgive folks synder andre end én – nemlig Gud?

Jesus forstod deres tanker, så han siger til dem:

- Hvorfor tænker I sådan i jeres hjerter? 'Tror I, det er nemmere at sige til den lamme her: Du er tilgivet! end at sige: Rejs dig op, tag din bære og gå hjem? Nu kan I så lære, at også jeg som menneskesøn har magt til at tilgive synder her på jorden. Derpå siger han til den lamme:

- Rejs dig op, tag din bære og gå hjem! Og den lamme rejste sig op, tog selv bæren og gik sin vej for næsen af dem alle sammen, så folk blev ude af sig selv, lovpriste Gud og sagde: Aldrig - aldrig har vi set magen!

Engang gik Jesus rundt ude ved søen, hvor hele flokken af mennesker så kom ud til ham, og her underviste han dem. Da han bagefter gik videre, fik han øje på Jakob, Alfæus' søn, der sad ved sin toldbod, og han siger til ham:

- Kom med mig!

Straks rejste han sig op og gik med ham.

Når Jesus sad hjemme hos sig selv og spiste, hændte det ikke sjældent, at en del toldere og andre udstødte sad til bords med ham og hans tilhængere. Dem var der nemlig en hel del af. Nu var nogle af de lærde blandt farisæerne fulgt efter ham, og da de opdagede, at han spiste sammen med sådan et slæng af syndere og toldere, sagde de til nogle af hans tilhængere:

- Hør, hvorfor spiser han dog sammen med den slags mennesker?

Da Jesus hørte det, sagde han til dem:

- De raske har jo ikke brug for læge, men det har de syge. Jeg er ikke kommet for at kalde på retfærdige, men på arme syndere.

Såvel Johannes' tilhængere som farisæernes plejede at faste, og derfor gik nogle af dem engang hen og spurgte Jesus:

- Hvordan kan det være, at Johannes' tilhængere og farisæernes tilhængere faster, men dine tilhængere faster ikke?

- Kan bryllupsgæsterne faste, mens de er til bryllupsfest? spurgte Jesus dem. Nej vel? Så længe der er fest, kan de selvfølgelig ikke faste. Men bare rolig, der kommer en tid, hvor brudgommen skal tages fra dem, og til den tid skal de faste. Hør nu her: Ingen syr en ny lap på noget gammelt tøj, for at den nye lap ikke skal rive tøjet i stykker, når den krymper i vask, så hullet bare bliver værre. Og ingen hælder ny vin på gamle vinsække, for at vinen ikke skal sprænge vinsækkene, så både vin og sække bliver ødelagt. Nej, ny vin på nye sække, om jeg må bede.

Engang på en sabbat gik Jesus igennem nogle kornmarker, og mens de gik, begyndte hans tilhængere at plukke af kornaksene. Straks sagde farisæerne til ham:

- Se nu der! Hvorfor gør de noget på sabbatten, som de ikke må?

- Har I aldrig læst, svarede Jesus, hvad kong David gjorde, dengang både han selv og de, der var sammen med ham, kom i nød og sultede? - hvordan han gik ind i Guds hus og spiste alterbrødene, som det ellers kun var tilladt præsterne at spise? Og han gav endda dem, der var

sammen med ham. Forstår I ikke, at sabbatten er skabt for menneskets skyld? Mennesket er ikke skabt for sabbattens skyld! Derfor bestemmer jeg som menneskesøn også over sabbatten.

Engang kom Jesus igen ind i synagogen. Dér sad der en mand med en forkrøblet hånd, og folk holdt øje med ham, om han ville helbrede ham på sabbatten, så de kunne anklage ham for at bryde deres lov. Så sagde han til manden med den forkrøblede hånd:

- Stil dig frem her i midten! Sig mig engang, sagde han til de andre, er det tilladt at gøre godt eller volde ondt på sabbatten - redde liv eller slå ihjel? Men de tav, og han så rundt på dem, fyldt med harme over deres hårde hjerter.

- Ræk din hånd frem! siger han så til manden. Og idet han rakte hånden frem, blev den helbredt. Men da farisæerne kom ud af synagogen, gik de straks i samråd med herodianerne om, hvordan de kunne få Jesus slået ihjel.

Jesus trak sig derfor igen tilbage til søen sammen med sine tilhængere, og en stor menneskemængde både fra Galilæa og Judæa fulgte med - også fra Jerusalem og fra landet øst for Jordanfloden. Ja, selv fra egnene omkring Tyrus og Sidon kom en del mennesker til ham, da de hørte om, hvad han havde sagt og gjort. Så bad han et par af sine tilhængere om, at en båd skulle ligge klar til ham på grund af folkemængden, så de ikke trængte sig helt og aldeles sammen omkring ham. Han helbredte jo mange, så de pressede på for at komme til at røre ved ham - alle disse arme mennesker. Og når de urene ånder fik øje på ham, faldt de ned for ham og råbte: Du er Guds søn! Men han truede voldsomt ad dem, for at de ikke skulle afsløre ham.

Senere gik han op på et bjerg og sammenkaldte sin lille udvalgte flok. Her udpegede han tolv, som han også kaldte apostle eller udsendinge. De skulle være sammen med ham, og dem kunne han sende ud for at prædike det gode budskab - med magt til at helbrede de syge og uddrive dæmonerne. Ja, han udpegede De Tolv, og han tillagde Simon navnet Petrus eller Klippen. Ellers var det jo Jakob og Johannes, Zebedæus' sønner, som han gav tilnavnet Boanerges. Det betyder Tordensønner. Og så var det Andreas og Filip og Bartholomæus og Matthæus og Thomas og Jakob, Alfæus' søn og Thadæus og Simon Kanaanæeren og endelig Judas Iskariot - det var ham, der senere skulle forråde ham.

Da Jesus kom hjem igen, samlede en ophidset folkeskare omkring huset, så de dårligt nok var i stand til at få sig en bid brød. Da de, der var sammen med ham, opdagede det, gik de ud for at berolige flokken. Folk mente jo på et tidspunkt, at Jesus var gået fra forstanden. Det var fordi, de lærde, der var kommet ned fra Jerusalem, påstod, at Jesus var besat af Beelzebul, og at det var ved dæmonernes fyrste, han uddrev dæmonerne.

Men Jesus gik selv ud til den ophidsede menneskemængde og sagde til dem med et billede:

- Fortæl mig lige, hvordan skulle Satan kunne uddrive Satan? Hvis et kongedømme er i splid med sig selv, så er sådan et kongedømme ikke i stand til at bestå, eller hvis et hus er i splid med sig selv, er det hus heller ikke i stand til at bestå. Så hvis Satan nu har rejst sig imod sig selv og er kommet i splid, er han ikke i stand til at bestå, og så er det ude med ham. Tro ikke på de lærde hyklere! Ingen kan komme ind i en stærk mands hus og plyndre hans ejendele, medmindre de først binder ham fast. Først da kan de plyndre hans hus. Jeg kan godt fortælle jer: alt vil

blive tilgivet menneskenes børn - selv bespottelser, så mange de end måtte bespotte - men den, der bespottet den hellige ånd, der hviler over mig, vil aldrig blive tilgivet, men er skyldig i en evig uafvaskelig synd!

På den tid dukkede hans mor og hans brødre også op. De stod udenfor og sendte bud for at kalde ham ud. Der sad en masse mennesker omkring ham, og en af dem siger så til ham:

- Hør, din mor og dine brødre står udenfor. De leder efter dig.

- Nå, og hvem er så min mor og mine brødre? svarede han dem. Så så han rundt på dem, der sad i kredsen. Se, her er min mor og mine brødre. De, der gør Guds vilje, *det* er min bror og søster og mor.

Da Jesus igen begyndte at undervise ved søen, flokkedes en stor folkeskare om ham, så han måtte gå ombord i en båd og lægge ud på søen, mens hele flokken stod inde på stranden. Han underviste dem så med fortællinger om mangt og meget og fortalte dem bl.a. denne historie:

- Hør her! Der var engang en bonde, der gik ud for at tilså sin mark. Mens han såede, faldt noget på vejen, så fuglene kom og spiste det. Andet faldt på klippegrund, hvor der ikke var meget jord, så det spirede straks, fordi det ikke havde særlig dyb jord, men da solen stod op, blev det svedet, og fordi det ikke havde rod, visnede det bort. Andet igen faldt i tjørnekrat, og krattet voksede op og kvalte det, så det ikke bar frugt. Men noget faldt i den gode jord, og *det* bar frugt. Det groede og voksede. Noget bar tredive fold – noget tres – ja, noget hundrede fold! Luk nu ørerne op, hvis I ellers kan!

Bagefter, da folkeskaren var gået, spurgte hans nærmeste og De Tolv ham ud om fortællingen, og han sagde til dem:

- Til *jer* er Guds kongedømmes mysterium blevet givet, men til dem udenfor bliver alt fortalt i billeder. De har det jo med at *se og se, men dog intet fatte – høre og høre, men dog intet begribe, så de aldrig lægger deres liv om og får tilgivelse*, som profeten siger. Men sig mig engang, forstår I ikke denne fortælling? Hvordan vil I så forstå fortællinger i det hele taget? Altså bonden, der sår, sår Guds livgivende ord. De, der lignes med vejen, det er dem, hvor ordet godt nok sås, men straks, de hører det, kommer Satan og snupper, hvad der blev sået i dem. På samme måde med dem, der lignes med klippen. Når de hører Guds ord, tager de straks imod det med glæde, men da de ikke har rod i sig og blot er overfladiske, så falder de fra ved den mindste trængsel eller forfølgelse, som Guds ord altid medfører. Andre er dem, der lignes med tjørnekrat. Det er dem, der nok har hørt Guds ord, men tidens bekymringer, rigdommens bedrag og begær efter flere ting kommer ind og kvæler budskabet, så det ikke bærer frugt. Men så er der dem, der lignes med den gode jord – dem, der hører Guds levende ord og tager imod det. De bærer dejlig frugt – nogle tredive fold, nogle tres – ja, nogle hundrede fold!

- Hør nu efter, hvis I ellers kan! Man tager vel ikke et lys frem for at stille det under en kurv eller under sengen? Er det ikke for at sætte det på lysestagen? Der er nemlig intet, som er skjult, der ikke skal komme frem i lyset – intet hemmeligt, der ikke skal komme for en dag.

- Hør nu efter! sagde han igen og igen til dem. Med det mål, I tilmåler andre, skal I selv tilmåles – ja, I skal få mere. For den som har, til ham skal der gives, og den, som ikke har – ja, selv det, som han har, det skal tages fra ham. Således er det med Guds kongedømme – som et menneske, der strør sæden på jorden. Og han sover og står op – nat og dag – og sæden spirer og vokser.

Han aner ikke hvordan. Af sig selv frembringer jorden frugt – først plante, så aks og så fuld kerne i akset. Men når kornet tilbyder sig selv, sender han straks folk ud med seglen, for høst-tiden er kommet.

- Ja, hvad skal vi sammenligne Guds kongedømme med - med hvilket billede skal vi skildre det? Med et sennepskorn, som sås i jorden. Det er det mindste af alle sædekorn, men når det først er sået, vokser det op og bliver større end alle de fine urter og grøntsager i haven og skyder store grene, så himlens fugle kan bygge rede i dets skygge.

Med mange af den slags historier fortalte han folk om Guds kongedømme – som de nu kunne høre dem. Det var kun i billeder, han talte til dem, men i enerum forklarede han det hele for sine nærmeste.

En dag henimod aften siger Jesus til dem:

- Lad os tage over på den anden side af søen. Så forlod de menneskemylderet og tog med ham i båden. Der var også andre både sammen med dem. Nu rejste der sig en stærk storm. Bølgerne slog ind i båden, så den snart blev fyldt med vand. Selv lå Jesus nok så stille og roligt i agterstavnen på en pude og sov. Så vækkede de ham og sagde:

- Mester! er du da fuldkommen ligeglad med at vi går under?

Så rejste han sig op, truede ad vinden og sagde til søen:

- Stille nu! Fald til ro! Og vinden løjede af, og der blev helt stille.

- Hvorfor er I dog så bange? sagde han til dem, har I da slet ingen tiltro til mig? Men de blev ramt af skræk og rædsel og sagde til hinanden: Hvem er dog han, at selv vinden og søen adlyder ham?

Således kom de over til den anden side af søen – til gerasenernes land.

Da Jesus steg ud af båden, kom der pludselig en mand med en rasende uren ånd hen imod ham fra klippehulerne. Disse huler var hans hjem, og ingen var længere i stand til at binde ham – end ikke med lænker. Mange gange var han ellers blevet bundet både med sjækler og lænker, men lænkerne blev revet over og sjæklerne splittet ad, så ingen kunne tæmme ham. Nat og dag opholdt han sig i hulerne og på bjergene, mens han skreg og skar sig selv med skarpe sten. Da han så Jesus langt borte fra, kom han løbende og bøjede sig ned for ham, mens han råbte højt:

- Hvad vil du mig, Jesus, søn af den højeste Gud? Pin mig ikke, for Guds skyld! Jeg beder dig!

- Kom ud, du svinske ånd! Kom ud af mennesket! sagde Jesus til ham, og spurgte samtidig:

- Hvad er dit navn?

- Legion er mit navn, råbte han, for vi er mange. Og han tryglede ham igen og igen om ikke at sende dem ud af landet. Nu var der tæt på bjerget en stor flok svin, der gik og græssede, så de bad ham:

- Send os over til svinene dér, så vi kan komme ind i dem! Det gav han dem lov til, og da de urene ånder var kommet ud, fór de over i svinene. Men flokken tumlede ude af sig selv ned ad skrænten og ud i søen. Der var omkring et par tusind svin, der således druknede i søen. De, der passede dem, flygtede, og de fortalte siden om det både i by og på land.

Senere kom folk ud for at se, hvad der var sket. De kom hen til Jesus og så den dæmonbesatte – ham, der havde haft legionen – sidde fuldt påklædt og ved sans og samling. Det gjorde dem nærmest skrækslagne. Øjenvidnerne fortalte dem så, hvordan det var gået for sig med den dæmonbesatte og om svinene. Så bad de ham om at forlade deres enemærker.

Da han var ved at gå ombord i båden, tryglede manden, der havde været besat, Jesus om at måtte blive sammen med ham. Det fik han nu ikke lov til, men Jesus sagde til ham:

- Gå du hellere hjem til dine egne og fortæl dem, hvor meget din Gud har gjort for dig – hvordan han forbarmede sig over dig. Så tog manden bort og begyndte at forkynde i hele Dekapolis, hvor meget Jesus havde gjort for ham – og alle undrede sig.

Da Jesus igen var kommet over på den anden side, samlede en stor folkemængde omkring ham, så han blev dér ved søen. Nu kom en af synagogeforstanderne hen til ham – han hed Jairus. Da han fik øje på Jesus, faldt han ned for hans fødder og tryglede ham:

- Min lille datter er ved at dø... om du dog ville komme og lægge hænderne på hende, så hun kunne blive frelst og leve! Straks gik Jesus af sted med ham, fulgt af en stor menneskemængde, der stimlede sammen omkring ham. En af dem var en kvinde, der havde haft uregelmæssige blødninger gennem tolv år, og som havde udstået meget af mange læger. Ja, hun havde faktisk brugt alt, hvad hun ejede på dem, uden at det på nogen måde havde hjulpet hende. Snarere var det blevet værre. Hun havde hørt om Jesus, og nu kom hun gående bagfra gennem mængden og rørte til sidst ved hans kjortel.

- Hvis bare jeg rører ved hans kjortel, bliver jeg rask, tænkte hun. Og straks tørrede hendes blødninger ind, og hun følte i sin krop, at hun var blevet helbredt for lidelsen. Men da Jesus mærkede, hvordan kraften pludselig forlod ham, vendte han sig om imod mængden og sagde:

- Hvem var det, der rørte ved min kjortel?

- Du kan jo se, hvordan mængden trænger sig ind på dig, sagde en af hans tilhængere, og så spørger du, hvem der rørte ved dig? Men Jesus så sig stadig omkring for at finde den, der havde gjort det. Kvinden, der rystede og bævede, fordi hun vidste, hvad der var sket med hende, kom nu frem, brød sammen foran ham og fortalte ham hele sandheden. Så sagde han til hende:

- Min kære datter, det er din egen tillid, der har helbredt dig. Gå med fred og forbliv helbredt for din lidelse! Mens han endnu talte, kommer de fra synagogeforstanderens hus og fortæller:

- Din datter er død! Du behøver ikke plage mesteren mere. Da Jesus hørte det, sagde han til synagogeforstanderen:

- Du skal ikke være bange! Hold kun fast i din tillid! Og han tillod ingen at følge ham undtagen Petrus og brødrene Jakob og Johannes.

Endelig kommer han til synagogeforstanderens hus. Her så han den store tumult og folk, der græd og jamrede højlydt. Idet han gik ind, sagde han til dem:

- Hvorfor al den larm og klage? Pigen er jo ikke død, hun sover kun. Men de bare lo ad ham. Så smed han dem alle sammen ud, og tog barnets far og mor med sig sammen med dem, der fulgte ham og gik så ind til barnet. Her tog han pigen ved hånden og sagde til hende:

- *Talitha kumi!* Det betyder: Lille pige, jeg siger dig: stå op! Og straks stod pigen op og begyndte at gå omkring. Hun var jo alligevel tolv år gammel. Øjeblikkeligt blev de tilstedeværende fuldstændig ude af sig selv. Men han indprentede dem nøje, at ingen måtte få noget at vide om dette. Så sagde han, at de skulle give hende noget at spise.

Kort efter tog Jesus bort derfra og kom til sin fædreby sammen med sine tilhængere. Da det blev sabbat, begyndte han at undervise i synagogen. Mange af dem, der hørte på ham, blev forbløffede og sagde:

- Hvorfra har den mand egentlig alt dette? Hvad er det for en sær visdom, der er blevet givet ham, og hvad er det mon i virkeligheden for undergerninger, der sker ved hans hænder. Er han ikke bare tømrer? Marias søn - bror til Jakob og Joses og Judas og Simon? Bor hans søstre ikke her hos os? Ja, de blev rent ud forargede på ham.

- Åh ja, en profet er aldrig æreløs, undtagen i sin fædrene by, blandt sine slægtninge og i sit eget hjem, sagde han så til dem. Der kunne han altså ikke udføre nogen undergerninger, bortset fra at han lagde hænderne på nogle få syge og helbredte dem. Men han undrede sig såre over deres mistillid. Senere gik han omkring i landsbyerne og underviste.

På et tidspunkt sammenkaldte han De Tolv og begyndte at sende dem ud parvis, idet han gav dem magt over de urene ånder. Han formanede dem om, at de intet skulle tage med på vejen bortset fra en stav – hverken brød eller rygsæk eller penge i bæltet. Dog måtte de gerne bære sandaler, men:

- I må ikke have to kjortler! Og han fortsatte:

- Hvor end I træder ind i et hus, så skal I blive dér, indtil I forlader stedet. De steder, der ikke vil tage imod jer eller høre på jer, dem skal I forlade. Ja, I skal ryste støvet af jeres fødder som et vidnesbyrd imod dem. Og de gik ud og prædikede, at folk skulle lægge deres liv om. De uddrev mange dæmoner, salvede mange med olie og helbredte dem.

Også kong Herodes hørte om Jesus, eftersom hans navn var blevet kendt, og det hed sig, at Johannes Døberen var opstået af døde, og at det var derfor, de undergørende kræfter virkede i ham. Andre mente, at han var Elias, mens andre igen sagde, at han var profet eller ligesom en af profeterne. Da Herodes hørte det, sagde han:

- Ham, jeg halshuggede - Johannes – er han opstået?

Herodes havde nemlig selv sendt nogle vagter ud for at gribe Johannes og havde holdt ham lænket i et fængsel på grund af sin bror Filips kone, Herodias, som han havde giftet sig med. Johannes havde nemlig sagt til Herodes: Det er ikke tilladt at gifte sig med sin brors kone! Derfor bar Herodias nag til ham og ønskede rent ud sagt at slå ham ihjel, men det kunne hun dog ikke komme afsted med. Faktisk beundrede Herodes Johannes, fordi han godt vidste, at han var en retfærdig og hellig mand, så han passede godt på ham. Han lyttede gerne til ham, for når han hørte ham, kom han i tvivl om mangt og meget. Men så oprandt en ganske særlig dag, hvor Herodes holdt en fornem middag på sin fødselsdag for sine stormænd, hærførerne og alle spidserne i Galilæa. På et tidspunkt kom Herodias' egen datter ind og dansede, hvilket behagede Herodes og dem, der lå til bords med ham, i en grad, så kongen sagde til pigen:

- Bed mig om hvad, du vil, og jeg skal give dig det! Ja, han tilsvor hende ligefrem:

- Hvad end du beder mig om, så vil jeg give dig det – lige indtil det halve af mit kongedømme! Så gik hun ud til sin mor og spurgte hende: Hvad skal jeg dog bede om?

- Johannes Døberens hoved! svarede hun kort.

Straks skyndte hun sig ind til kongen og bad ham:

- Jeg ønsker, at du med det samme giver mig Johannes Døberens hoved - på et fad.

Skønt kongen blev meget ked af det, ville han alligevel ikke afvise hende på grund af sine dyre forsikringer for øjnene af dem, der sad til bords med ham, så han sendte straks bud efter en bøddel og befalede, at han skulle bringe Johannes Døberens hoved. Og bøddelen gik ned og

halshuggede ham i fængslet, hvorefter han kom op med hans hoved på et fad og gav det til pigen. Pigen gav det så videre til sin mor. Da Johannes' tilhængere hørte det, kom de og hentede hans lig og begravede det.

Senere samledes de udsendte om Jesus, og fortalte ham om alt, hvad de havde gjort, og hvordan de havde undervist. Så sagde han til dem:

- Kom nu med hen til et øde sted, hvor I kan være jer selv, og hvil jer lidt. Der kom og gik jo hele tiden en masse mennesker, så de dårligt nok fik tid til at spise. Så tog de bort i båden til et øde sted helt for sig selv. Men mange så dem tage af sted og genkendte dem, og fra alle byerne strømmede de sammen til fods, så de nåede frem før dem. Så da Jesus gik i land, mødte der ham en stor menneskemængde. Han fik medlidenhed med dem, fordi de var som får uden hyrde, så han begyndte at undervise dem i mangt og meget.

Noget senere kom hans tilhængere hen til ham og sagde:

- Dette er et øde sted, og det er allerede sent. Send dem hellere væk, så de kan nå hen til de omliggende gårde og byer og købe sig noget at spise.

- I kan jo give dem noget at spise! sagde han til dem.

- Skal vi gå ud og købe for to hundrede denarer brød og give dem det at spise?

- Gå hen og se efter, hvor mange brød I har, sagde han bare.

Da de havde undersøgt det, sagde de:

- Fem – og to fisk.

Så bad han dem om at få alle til at sætte sig gruppevis på det grønne græs, og folk satte sig i grupper på hundrede og på halvtreds. Derefter tog han de fem brød og de to fisk, så op mod Himlen, takkede, brød brødene i stykker og gav dem til nogle af sine tilhængere, så de kunne dele ud til dem. Også de to fisk delte han ud til alle. Og alle spiste og blev mætte, så de kunne fylde hele tolv kurve med levninger – også fra fiskene. Der var fem tusind mand, der således spiste af brødene.

Umiddelbart efter nødte Jesus sine nærmeste til at gå ombord i båden og sejle i forvejen over til den anden side – til Bethsaida – mens han selv sendte folkeskaren bort. Da han havde taget afsked med dem, gik han ud i bjergene for at bede til Gud.

Da det blev aften, var båden midt ude på søen, og selv var han alene på land. Så opdagede han, at de kæmpede bravt med årerne, da vinden var stik imod, og omkring den fjerde nattevagt kommer han så gående ud til dem på søen. Han ville til at gå forbi dem, for da de så ham komme gående på søen, troede de, han var et spøgelse, så de råbte og skreg. Ja, de så ham alle sammen og blev forfærdede. Men han beroligede dem og sagde:

- Vær blot frimodige! Det er mig! Vær ikke bange! Så steg han ombord til dem i båden, og vinden lagde sig prompte. Hver og én var fuldkommen lamslået. De havde jo ikke engang fattet det med brødene, fordi deres hjerter var blevet kolde og afvisende. Da de var kommet over til land, nåede de til Genesaret, og der lagde de til. Som de nu steg i land fra båden, genkendte folk ham straks.

Som altid kom de fra hele egnen bærende deres syge på bårer dér hen, hvor rygтет gik, at han var. Hvor end han kom ind i landsbyer eller byer, i gårdene eller på torvene, lagde man de syge

og tryglede ham om blot at måtte røre ved fligen af hans kjortel – og alle de, der rørte ham, de blev helbredt.

Farisæerne og nogle af de lærde samlede sig nu omkring ham. De var kommet ned fra Jerusalem, og snart opdagede de, at nogle af Jesu tilhængere spiste brød uden først at vaske hænder.¹

De spørger ham så:

- Hvorfor efterlever dine tilhængere ikke de ældstes overlevering? De spiser jo brød med urene hænder!

- Det var lige på kornet, hvad Esajas prædikede om jer hyklere, svarede han dem. *Dette folk ærer mig nok med læberne, men deres hjerter er langt borte fra mig. Forgæves dyrker de mig, når de lærer doktriner, udtænkt af mennesker.* I har forladt Guds bud til fordel for en rent menneskelige tradition. Det er vel nok smukt af jer sådan at tilsidesætte Guds bud, så I kan overholde traditionen. Moses sagde for eksempel: *Ær din far og din mor!* og *Den, der forbander far eller mor, skal lide døden!* Men I hævder, at hvis et menneske bare siger 'Korban'² til sin far eller mor om en hvilken som helst gave fra ham, som de ellers selv kunne have haft glæde af – jamen, så tillader I ham jo ikke længere at gøre noget for sin far eller mor. På den måde gør I Guds ord intetsigende til fordel for jeres overleverede traditioner. Og sådan gør I hele tiden.

Jesus sammenkaldte igen folkeskaren og sagde til dem:

- Hør mig, alle sammen! Og prøv nu at forstå! Der findes ikke noget udenfor mennesket, der kan komme ind i det og forurene det. Nej, det er det, der kommer *ud af* mennesket – det er dét, der forurener! Luk nu ørerne op for syv sytten!

Da de kom ind i huset og folkemængden var gået, spurgte hans nærmeste ham ud om fortællingen.

- Er I da lige så tungnemme? spurgte han dem. Begriber I ikke, at alt, hvad der kommer ind i mennesket udefra, umuligt kan forurene det? Det går jo ikke ind i hjertet på nogen, men ned i vommen og derfra ud i lokummet. Nej, det er det, der kommer *ud af* mennesket, der forurener. For fra menneskers hjerte udgår de onde tanker om hor, tyveri, mord, utugt, begær, ondskab, bedrag, sanselighed, misundelse, blasfemi, hovmod, dumhed. Al denne ondskab kommer ud indefra og det er dét, der forurener mennesket.

Så brød han op derfra og tog til egnen omkring Tyrus. Når han gik ind i et hus, ville han ikke have, at nogen vidste det, men han kunne ikke skjule sig. Således var der en kvinde, hvis lille datter havde en uren ånd, og straks hun hørte om ham, kom hun og faldt ned for hans fødder. Denne kvinde var hellener af syrisk fønisk afstamning, og hun bad ham om at uddrive dæmonen af hendes datter. Han svarede hende:

- Lad først børnene blive mætte. Det dur jo ikke at tage børnenes brød og kaste det for hundene.

- Men gode herre! svarede hun, hundene under bordet spiser jo dog af børnenes krummer.

Så sagde han til hende:

- Godt svaret! Gå blot hjem. Dæmonen har allerede forladt din datter.

---

¹ Hverken farisæerne – eller for den sags skyld nogen andre jøder – spiste jo, før de omhyggeligt havde vasket hænder, fordi de holdt fast i de ældstes overlevering. Når de kom hjem fra markedet, spiste de heller ikke uden at vaske sig. Der er også mange andre traditioner, de holder fast ved som at vaske bægge og krus og kobberkander.

² Det vil sige tempelgave

Da hun kom hjem, fandt hun sin datter kastet omkuld på sengen, og dæmonen var væk.

Så forlod han igen egnene ved Tyrus. Han kom igennem Sidon til Galilæasøen midt igennem Dekapolisområdet. Her ledte de en døv, som også dårligt kunne tale, hen til ham, og de bønnfaldt ham om at lægge hånden på ham. Han tog ham så afsides, væk fra mængden, stak sine fingre i hans ører, spyttede og rørte ved hans tunge. Så så han op mod Himlen, sukkede dybt og sagde:

- *Ejffatha!* Det betyder Luk dig op! Straks åbnedes hans ører, og hans tunge blev løsnet, så han kunne tale rent.

Han pålagde dem, ikke at sige det til nogen, men jo mere han pålagde dem, desto mere udbredte de rygter om ham. De var selvsagt ovenud forundrede og sagde: Han har gjort fantastiske ting. Han får de døve til at høre og stumme til at tale.

På den tid skete det igen, at en stor menneskemængde var samlet, uden at de havde noget at spise, så han kaldte sine nærmeste til sig og sagde til dem:

- Jeg har medlidenhed med folk, for nu har de været sammen med mig i tre dage, og de har ikke noget at spise. Hvis jeg sender dem sultne hjem, falder de vel om på vejen. Nogle af dem kommer jo langvejs fra.

- Men hvorfra skulle nogen kunne skaffe brød nok til dem på dette øde sted? spurgte de ham.

- Hvor mange brød har I?

- Syv, svarede de. Så bad han folk om at sætte sig på jorden, og han tog de syv brød, takkede, brød dem i stykker og gav dem til sine tilhængere, så de kunne fordele dem, og de gav dem til mængden. De havde også nogle få småfisk. Dem velsignede han og sagde, at de også skulle deles ud. Og de spiste og blev mætte, og de kunne fylde godt og vel syv store kurve med levninger. Der var omkring fire tusinde. Bagefter sendte han dem bort.

Kort efter gik han ombord i båden sammen med sine tilhængere og kom ind i Dalmanutaområdet. Her kom farisæerne ud og begyndte at diskutere med ham, og de udfordrede ham ved at bede ham om et tegn fra Himlen. Han sukkede dybt og sagde:

- Hvorfor søger samtiden tegn? Ja, jeg kan godt sige jer: der skal ikke gives denne slægt noget tegn overhovedet! Så forlod han dem og gik på ny ombord og tog over på den anden side. De havde i øvrigt glemt at tage brød med, så de havde kun et enkelt brød med i båden. Nu formanede han dem:

- Vogt jer! Vogt jer for farisæernes og herodianernes surdej. Men de sad bare og talte indbyrdes om, at de ikke havde brød med. Da han opdagede det, sagde han til dem:

- Hvorfor i alverden bekymrer I jer om, at I ikke har brød med? Fatter I endnu ikke noget? Begriber I ingenting? Er jeres hjerter da hårde som sten? Har I øjne i hovedet og ser intet? Har I ører og hører intet? Husker I slet ingenting? Dengang jeg brød de fem brød til de fem tusind, hvor mange kurve fulde af levninger samlede I da sammen?

- Tolv, svarede de.

- Og dengang med de syv til de fire tusinde, hvor mange store kurve med levninger samlede I da sammen?

- Syv.

- Har I endnu ikke fattet noget som helst?

Så kommer han til Betsajda. Her leder de en blind hen til ham og bønfaller ham om at røre ved ham. Han tog så den blinde ved hånden og førte ham ud af landsbyen. Så spyttede han på hans øjne, lagde hænderne på ham og spurgte:

- Kan du se noget?

- Jeg ser mennesker, sagde han og så op, de ligner omvandrede træer.

Han lagde igen hænderne på hans øjne. Så åbnede han øjnene, og nu var han helbredt og så alt klart. Men han sendte ham hjem og sagde: Du må ikke gå ind i landsbyen!

Nu kom Jesus og hans tilhængere ud i landsbyerne omkring Cæsarea Filippi. Mens de var på vej, spurgte han sine nærmeste elever:

- Hvem siger folk egentlig, jeg er?

- Johannes Døberen, svarede de. Andre siger Elias. Andre igen mener, at du er én af profeterne.

- Men I, spørger han så, hvem mener I, at jeg er?

- Du er Guds salvede! svarede Petrus ham.

Men han advarede dem om, at ingen måtte sige noget om ham.

På den tid begyndte Jesus at belære sine tilhængere om, hvordan han som menneske nødvendigvis skulle lide meget - hvordan han ville blive forkastet af de ældste og førstepresterne og de lærde, ja, blive dræbt, men at han ville opstå efter tre dage. Ja, han sagde det, som det var.

Da tog Petrus ham til side og begyndte at irettesætte ham. Men han vendte sig om, og mens han så rundt på sine tilhængere, skældte han Petrus ud og sagde:

- Gå din vej, din Satan! For du tænker ikke på, hvad der er Guds, men kun på det rent menneskelige. Så sammenkaldte han folkeskaren sammen med sine tilhængere og sagde til dem:

- Hvis nogen virkelig vil følge mig, så må han sige farvel til sit liv, tage sin kors på ryggen og så komme med mig. For den, der ønsker at holde fast i sit liv, mister det, mens den, der vil forlade sit liv på grund af mit budskab, skal bevare det. Hvad gavner det vel et menneske at vinde hele verden, hvis det koster hans sjæl? Ja, hvad kan et menneske give i bytte for sit eget liv? Hvis nogen i denne skændige og forbryderiske samtid skammer sig over mig og mine ord, så vil Menneskesønnen også skamme sig over ham, når han kommer i sin fars guddommelighed sammen med de hellige engle. Det kan jeg sige jer, sluttede han, der er nogle af dem, der står her, som ikke skal smage døden, før de ser Guds kongedømme oprinde med vældig kraft!

Seks dage senere tog Jesus Petrus, Jakob og Johannes med sig og førte dem op på et højt bjerg, hvor de var helt alene. Så blev han forvandlet for øjnene af dem. Hans klæder blev så skinnende hvide, som ingen blegemand på jorden kan gøre klæder hvide. Nu viste Elias sig for dem sammen med Moses, og de talte med Jesus. Så brød Petrus ind og sagde til Jesus:

- Rabbi, her er godt at være. Lad os bygge tre telte – til dig, til Moses og til Elias. Ja, han anede ikke, hvordan han ellers skulle reagere – de var jo skrækslagne.

Nu kom der en sky og overskyggede dem, og en stemme lød fra skyen:

- Dette er min søn, min elskede. Hør på ham! I det samme, da de så sig omkring, så de ingen andre end Jesus alene, sammen med dem selv. Da de gik ned af bjerget, befalede han dem ikke

at fortælle til nogen, hvad de havde set, før han som menneske var opstået fra de døde. Det bed de mærke i, og de spurgte hinanden om, hvad det mon vil sige, at han skulle opstå fra de døde. Derfor spurgte de ham:

- De lærde siger ellers, at Elias først skal komme?

- Ja ja, Elias kommer først og genopretter alle ting, sagde han, men hvordan er der skrevet om Menneskesønnen? At han skal lide meget og regnes for intet! Men jeg siger jer: Elias *er* allerede kommet, og de gjorde med ham, efter forgodtbefindende, ganske som der er skrevet om ham.

Da de nærmede sig de andre tilhængere, så de en stor flok mennesker omkring dem sammen med nogle lærde, der diskuterede med dem. Hele flokken blev ude af sig selv, da den fik øje på Jesus, og de løb hen og hilste ham. Så spurgte han dem:

- Hvad er det, I diskuterer med dem?

En fra flokken svarede ham:

- Mester, jeg har bragt min søn til dig. Han har en ånd, der gør ham stum. Når den griber ham, kaster den ham om, så han fråder og skærer tænder og besvimer. Jeg har bedt dine elever, om de ville drive den ud, men det magtede de ikke.

- Åh, din utro og forkvalede slægt! udbød han, hvor længe skal jeg være hos jer? Hvor længe skal jeg holde jer ud? Kom her med ham! Så førte de ham hen til ham. Da ånden fik øje på ham, kastede den straks drengen omkuld i kramper, så han lå på jorden og rullede omkring og frådede. Han spurgte så hans far:

- Hvor længe har han haft det sådan?

- Fra barndommen af, svarede han. Mange gange kaster den ham både i ild og vand for at gøre det af med ham. Men hvis du kan gøre noget, så hjælp os, mester! Hav medlidenhed med os!

- Hvad skal det sige? sagde Jesus til ham, *hvis* du kan! Alt er muligt for den, der blot har tillid til Gud! Straks skreg barnets far:

- Jeg *har* tillid! Hjælp mig arme mand! Hjælp min mistillid! Da Jesus nu så, at flokken stimlede sammen, truede han af ånden og sagde til den: Stumme og døve ånd! Jeg befaler dig: kom ud af ham og bryd ikke mere ind i ham!

Skrigende og med mange kramper fór den ud, så drengen blev som et lig. Mange mente ligefrem, at han var død. Men Jesus tog ham ved hånden og rejste ham op. Da de senere var kommet ind i et hus, spurgte hans nærmeste elever ham i enerum:

- Hvorfor magtede *vi* ikke at uddrive den?

- Den slags kan kun drives ud ved bøn! svarede han dem.

Derfra gik de så videre gennem Galilæa, og han ønskede ikke, at nogen skulle vide det. Som sagt belærte han sine tilhængere om, at han som menneske skulle udleveres og komme i menneskehænder. De ville slå ham ihjel, men efter at være blevet dræbt, ville han opstå efter tre dage. Men de forstod ikke, hvad han sagde, og de var bange for at spørge ham.

Så nåede de hjem til Kapernaum. Da han var kommet ind, spurgte han dem:

- Hvad var det, I gik og diskuterede på vejen? Men de tav, for på vejen havde de diskuteret, hvem der var den største. Så satte han sig ned, kaldte De Tolv sammen og sagde til dem:

- Hvis nogen ønsker at være den første, må han blive sidst af alle – ja, alles tjener. Og han tog et barn og stillede det midt iblandt dem. Så tog han det i sine arme og sagde til dem:

- Den, der tager imod ét af disse småbørn i mit navn, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager ikke blot imod mig, men imod ham, der har udsendt mig.

- Mester, sagde Johannes, vi så én, som ikke hører til os, der uddrev dæmoner i dit navn, og vi forbød ham det, fordi han ikke er en af vore.

- I skal ikke forbyde ham det, sagde Jesus, for der findes ingen, der gør undere i mit navn, som er i stand til umiddelbart efter at tale ondt om mig. Og enhver, som ikke er imod os, er for os. Enhver, der giver jer et bæger vand at drikke i mit navn, fordi I tilhører den salvede konge – ja, jeg siger jer: han skal ikke gå glip af sin løn. Men enhver, der lokker én af disse tillidsfulde små på afveje, for ham var det bedre, om der blev hængt en tung møllesten om halsen på ham, og han blev kastet i havet.

Hvis din hånd lokker dig på afveje, så hug den af. Det er bedre for dig at gå forkrøblet ind til livet end at ende i Gehennakløftens evige ild med begge hænder i behold. Og hvis din fod lokker dig på afveje, så hug den af. Det er bedre for dig at gå lam ind til livet end at blive kastet ned i Gehennakløften med begge fødder i behold. Og hvis dit øje lokker dig på afveje, så riv det ud. Det er bedre for dig at gå enøjet ind i Guds kongedømme end at blive kastet ned i Gehennakløften med begge øjne i behold – dér, *hvor deres orm aldrig dør, og hvor ilden aldrig slukkes!* Ja, dér skal enhver saltet med ild!

Salt er såmænd en god ting, men hvis selv saltet mister sin kraft, hvad skal man så gøde jorden med? Vær salt i jer selv – og hold så i øvrigt fred med hinanden!

Så brød han op og kom ind i Judæa på den anden side af Jordan. Igen stimlede folkemængden sammen omkring ham, og som sædvanlig underviste han dem. Så kom farisæerne hen til ham og spurgte for at udfordre ham, om det er tilladt for en mand at skille sig fra sin kone.

- Hvad har Moses befalet jer? spurgte han dem.

- Moses har tilladt at sende hende bort med et skilsmissebrev, svarede de.

- Ja, ja, det var på grund af jeres hårde hjerter, han skrev dette bud til jer, sagde Jesus, men fra skabelsens begyndelse skabte Gud dem som mand og kvinde. Derfor forlader en mand sin far og mor, så de to kan blive ét legeme. De er altså ikke længere to, men ét legeme. Og hvad Gud har sammenføjet, skal et menneske ikke adskille.

Da de igen var hjemme, spurgte hans tilhængere ham om det samme, og han sagde til dem:

- Enhver, der skiller sig fra sin kone og gifter sig med en anden, bedriver hor imod hende, og hvis hun selv har skilt sig fra manden og giftet sig med en anden, bedriver *hun* hor.

De bragte også nogle spædbørn til ham, for at han skulle røre ved dem, men hans tilhængere truede ad dem. Da Jesus så det, blev han vred og sagde til dem:

- Lad de spædbørn komme hen til mig! Det må I ikke forhindre dem i. Guds kongedømme tilhører netop sådan nogle som dem. Ja, jeg siger jer: Hvis I ikke tager imod Guds kongedømme ligesom et lille barn tager imod livet, kommer I slet ikke ind i det! Bagefter tog han dem i sine arme, lagde hænderne på dem og velsignede dem.

Da han gik videre, kom der én løbende, knælede ned for ham og spurgte:

- Gode Mester! Hvad godt skal jeg gøre, for at jeg kan arve evigt liv?

- Hvorfor kalder du mig god? spurgte Jesus ham, det er der kun én, der er – nemlig Gud! Men du kender vel budene: *Du må ikke slå ihjel - du må ikke bedrive hor - du må ikke stjæle - du må ikke lyve - du må ikke bedrage - ær din far og mor...*

- Mester, alle dem har jeg holdt fra min ungdom af, sagde han.

Jesus så på ham, fattede kærlighed til ham og sagde:

- Én ting mangler du: gå hjem og sælg alt, hvad du har og giv pengene til de fattige. Så har du en skat i Himlen. Og kom så med mig!

Men det blev manden ked af at høre, og han gik bedrøvet bort, for han var meget rig.

Så så Jesus rundt på sine tilhængere og sagde til dem:

- Hvor er det svært for de rige at komme ind i Guds kongedømme! Hans tilhængere blev højlydt forundrede over hans ord, men Jesus svarede igen ved at sige til dem:

- Lille børn! Hvor er det svært for dem, der satser på rigdom, at komme ind i Guds kongedømme. Ja, det er lettere for en kamel at komme igennem et nåleøje end for en rig at komme ind i Guds kongedømme. Nu blev de fuldstændig forbavsede og sagde til hinanden:

- Hvem i alverden kan så blive frelst? Jesus så på dem og sagde:

- For mennesker er det umuligt, men ikke for Gud. For Gud er alting muligt.

Petrus kom nu frem og sagde til ham:

- Hør her, vi har forladt alt for at følge dig.

- Ja, svarede Jesus, jeg kan godt sige jer: der er ingen, der har forladt hjem, brødre og søstre, mor og far eller børn eller marker for min skyld eller på grund af mit budskab, som ikke skal få det hundrede gange tilbage – her og nu i denne tid både hjem og brødre og søstre, mødre og børn og marker – dog ikke uden forfølgelser – og i den kommende æon, evigt liv. Men mange af de første skal blive de sidste, og de sidste de første.

De var på vejen, der fører op til Jerusalem, og Jesus gik i forvejen. Hans tilhængere var forfærdede, og de, der bare fulgte med, var også bange. Så tog han igen De Tolv til side, og begyndte at fortælle dem om, hvad der snart skulle ske med ham:

- Se, vi går op til Jerusalem, hvor jeg som menneske skal overgives til førstepresterne og de lærde. De skal dømme mig til døden og overgive mig til de fremmede. De vil håne mig og spytte på mig, de vil piske mig og slå mig ihjel, og så - efter tre dage skal jeg opstå.

Så kom de ind i Bethania. Der var der en kvinde, hvis bror var død. Hun kom hen og faldt på knæ for Jesus og sagde til ham: Davids søn, forbarm dig over mig! Men hans tilhængere truede ad hende. Så blev Jesus vred og gik med hende ind i haven, hvor graven var, og straks hørtes fra graven et højt skrig. Jesus gik nærmere og fjernede stenen fra gravens åbning. Han gik straks ind, hvor den unge mand var, strakte hånden ud og rejste ham op ved at gribe hans hånd. Men da den unge mand så ham, fattede han kærlighed til ham og bad ham om at måtte være sammen med ham. Så gik de ud af graven og kom til den unge mands hjem. Han var rig. Efter seks dage befalede Jesus, den unge mand at komme, og da det var blevet aften, kommer den unge mand til ham kun iført et linnedklæde. Den nat blev han hos ham, mens Jesus underviste ham i Guds kongedømmes mysterium. Senere brød han op derfra og vendte tilbage til den anden side af Jordan.

Nu kom Jakob og Johannes – Zebedæus' to sønner – hen og sagde til ham:

- Mester, vi vil gerne have, at du gør, hvad vi beder om.
- Hvad ønsker I, at jeg skal gøre for jer?
- Giv os lov til, at vi må sidde, den ene ved din højre hånd og den anden ved din venstre i din guddommelige stråleglans.
- I ved ikke, hvad I beder om. sagde Jesus. Kan I drikke det bæger, jeg drikker? Eller døbes med den dåb, jeg døbes med?
- Ja, vi kan! svarede de ham.
- I skal måske drikke det bæger, jeg drikker, og døbes med den dåb, jeg er døbt med, sagde Jesus, men pladsen ved min højre eller venstre hånd, er det ikke op til mig at give. Den gives til dem, den er bestemt for.

Da nu de ti andre hørte det, blev de godt sure på Jakob og Johannes. Så kaldte Jesus dem sammen og sagde til dem:

- I ved, at de, der hersker over folkene, udøver deres magt uhæmmet over dem, og folkets spidser udnytter den myndighed, de har over dem. Sådan skal det ikke være iblandt jer. Nej, den, der ønsker at blive stor iblandt jer, skal være jeres tjener, og den, der ønsker at være den første, skal være alles slave. Jeg kom jo heller ikke for at blive opvartet, men for selv at tjene og for at give mit liv som løsepenge for mange.

Så nåede de ind i Jeriko. Dér var søsteren til den unge mand, som Jesus elskede. Også hans mor og Salome var der. Men Jesus tog sig ikke af dem.

Da han senere gik ud af Jeriko sammen med sine tilhængere og en stor menneskemængde, sad Bartimæus, en blind tigger, ved vejsiden. Da han hørte, at det var Jesus, nazareneren, begyndte han at råbe af sine lungers fulde kraft:

- Davids søn! Jesus! Forbarm dig over mig! Mange af de tilstedeværende forsøgte at få ham til at være stille, men han råbte blot endnu højere:
- Davids søn! Forbarm dig over mig! Endelig standsede Jesus op og sagde, at de skulle kalde på ham. Og de kaldte på den blinde og sagde til ham:
- Frisk mod! Rejs dig op! Han kalder på dig! Så kastede han sin kjortel fra sig, sprang op og kom hen til Jesus.
- Hvad ønsker du, at jeg skal gøre for dig? spurgte Jesus.
- Mester! Rabbi! At jeg må kunne se.
- Gå kun! sagde Jesus, din tiltro har allerede helbredt dig. Og straks kunne han se, og han fulgtes med ham på vejen.

Da de nærmede sig Jerusalem ved Bethfage og Bethania, ikke langt fra Olivenbjerget, sendte Jesus to af sine tilhængere af sted:

- Gå ind i landsbyen derhenne. Så snart I kommer ind i den, finder I et føl, der står bundet, og som intet menneske endnu har siddet på. Løs det og kom med det. Spørger nogen jer, hvorfor I gør det, skal I bare sige: vores herre har brug for det, men han sender det straks tilbage.
- De gik så af sted og fandt føllet, der stod bundet ved en dør udenfor på gaden, og de løste det. Nogle af dem, der stod der, sagde så til dem:
- Hvad laver I? Løser I føllet? Men de sagde blot det, som Jesus havde sagt, og så fik de lov. Så førte de føllet hen til Jesus. De lagde deres kapper på det, og så satte han sig op på det. Mange

lagde nu deres kapper på vejen, mens andre skar grene af fra markerne. Både de, der gik foran, og de, der fulgte efter, råbte:

- *Hosianna!* Velsignet være han, som kommer i Jahves navn! Velsignet være vores far, kong Davids kongedømme! *Hosianna* i det højeste!

Så kom han ind i Jerusalem – ind i templet. Da han havde set sig omkring over det hele, og eftersom det allerede var sent, gik han ud til Bethania sammen med De Tolv.

Næste dag, da de var på vej ud af Bethania, blev han sulten, så da han så et figentræ med blade i det fjerne, gik han derhen i håbet om at finde noget på det. Men da han kom derhen, fandt han ikke andet end blade, eftersom det endnu ikke var figentid. Så sagde han til det:

- Aldrig i evighed skal nogen mere spise frugt af dig! Det hørte hans tilhængere.

Så kom de igen ind i Jerusalem. Da de kom ind i templet, begyndte han at smide dem ud, der købte og solgte i templet. Han væltede vekselerernes borde og duehandlernes stole, og han tillod ikke, at nogen bar ting og sager gennem templet. Han skældte dem ud og sagde:

- Står der ikke skrevet: *Mit hus skal være et bedehus for alle folkene?* Men I har gjort det til et fristed for røvere! Det hørte førstepresterne og de lærde, og de begyndte at overveje, hvordan de kunne slå ham ihjel. De var nemlig ved at være alvorligt bange for ham, fordi hele mængden var betaget af hans lære. Da det blev aften, gik han ud af byen.

Da de næste morgen gik forbi det, så de, at figentræet var visnet fra roden af. Så kom Petrus i tanke om det, der var sket dagen før og sagde til ham:

- Rabbi, se! Det figentræ, du forbandede, er visnet!

- I skal blot have tillid til Gud! svarede Jesus ham. Ja, jeg siger jer: enhver, der siger til dette bjerg: ryk dig op og kast dig i havet, og som ikke tvivler i sit hjerte, men har tillid til, at det, han siger, sker – det sker for ham! Derfor siger jeg dette til jer: tro fast på at I opnår alt, hvad I beder om og ønsker jer – så får I det. Men hver gang I beder, så husk at tilgive dem, I har noget på, så også jeres far i Himlene kan tilgive jer jeres overtrædelser.

Næste dag kom de igen til Jerusalem. Og mens han gik omkring i templet, kom førstepresterne, de lærde og de ældste hen til ham og spurgte:

- Med hvilken autoritet gør du dette? Hvem har givet dig ret til det?

- Lad mig spørge jer om en ting, svarede Jesus, og hvis I svarer mig, vil jeg også fortælle jer, med hvilken autoritet jeg gør, hvad jeg gør: Johannes' dåb, var den fra Himlen eller fra mennesker? Svar mig på det!

De drøftede det indbyrdes: Hvad skal vi sige? Siger vi fra Himlen, siger han bare: Hvorfor havde I så ingen tillid til ham? Men hvis vi siger fra mennesker... De frygtede jo for menneskemængden, for alle anså Johannes for at være en stor profet.

- Vi ved det ikke! svarede de.

- Jamen så fortæller jeg heller ikke jer, med hvilken autoritet, jeg gør, hvad jeg gør. sagde Jesus. Til gengæld begyndte han at tale til dem i billeder:

- Hør her. Der var en mand, der plantede en vingård. Han satte hegn op omkring den, gravede en perse og byggede et tårn. Så lejede han den ud til forvaltere og rejste bort. Da tiden kom, sendte han en tjener til forvalterne, så han kunne få sit udbytte af høsten fra vingården. Men de greb tjeneren, slog ham og sendte ham tomhændet bort. På ny sendte han en anden tjener

til dem, men ham slog de i ansigtet, og de ydmygede ham ganske forfærdeligt. Han sendte så en tredje, og ham slog de simpelt hen ihjel. Sådan gik det mange andre – nogle slog de, andre slog de ihjel. Han havde nu kun én tilbage – en elsket søn. Ham sendte han til sidst til dem, idet han tænkte: De *må* da respektere min søn. Men disse forvaltere sagde til hinanden: Se, dér kommer arvingen. Kom, lad os slå ham ihjel, så arven kan blive vores. Og de greb ham, slog ham ihjel og smed ham ud udenfor vingården. Hvad mon vingårdens ejer nu vil gøre? Ja, han vil komme og gøre det af med forvalterne og han vil give sin vingård til andre. Har I slet ikke læst dette i Skriften: *Stenen, som husbyggerne vragede, den er blevet til hovedbjørnesteinen. Fra Gud er dette kommet. Det er forunderligt for vores øjne?*

De forsøgte så at anholde ham, men de var bange for mængden. De vidste jo meget vel, at han havde fortalt denne fortælling imod dem. Så vendte de ham ryggen og gik deres vej.

Senere sendte de nogle af farisæerne og herodianerne til ham, så de kunne få ham til at fortælle sig. De kom så hen og sagde:

- Mester! Vi ved, at du er sanddru, og at du ikke kender til personsanseelse eller dømmer mennesker på det ydre, men i sandhed underviser i Guds vej. Er det tilladt os at give Cæsar skat eller ej – skal vi betale eller hvad? Men han gennemskuede deres hykleri og sagde til dem:

- Hvorfor udfordrer I mig hele tiden? Vis mig en denar. De gav ham en. Så sagde han til dem:

- Hvis billede og indskrift er dette?

- Cæsars.

- Så giv Cæsar, hvad der tilhører Cæsar - men giv Gud, hvad der er Guds! sagde han til dem. Og de undrede sig over ham. Og de undrede sig over ham og gik hver især hjem til sit. Men Jesus gik ud til Olivenbjerget.

Tidligt om morgenen kom han igen ind i templet. Så kom farisæerne og teologerne hen til ham med en kvinde, der var blevet grebet i hor. De stillede hende i midten og sagde til ham:

- Mester! Denne kvinde blev grebet på fersk gerning i at begå hor. I loven har Moses befalet os, at sådan en som hende, skal stenes. Så hvad siger du? Men Jesus bøjede sig ned og skrev noget med sin finger på jorden. Da de imidlertid blev ved med at spørge ham, rettede han sig op og sagde til dem:

- I kan jo lade den af jer, der aldrig har syndet, kaste den første sten mod hende. Så bøjede han sig igen ned og skrev på jorden.

Da de hørte det, gik de - den ene efter den anden – de ældste først – og han sad alene tilbage, mens kvinden stadig stod i midten. Så rettede Jesus sig op og sagde til hende:

- Nå, min pige! Hvor er de henne? Er der ingen, der har fordømt dig?

- Ingen, gode herre, svarede hun.

- Heller ikke jeg fordømmer, sagde Jesus, gå bare, men opfør dig ordentligt!

Nu kom saddukæerne³ hen til Jesus, og de spurgte ham om følgende:

- Mester! Moses har foreskrevet os, at hvis ens bror dør og efterlader sin kone, uden at der er nogen børn, så skal hans bror tage konen til sig og skaffe sin afdøde bror afkom. Nu var der syv brødre. Den første tog sig en kone, og da han døde, havde han ikke fået afkom. Så tog den næste hende, og også han døde uden at efterlade afkom. Ligeledes den tredje – ja, ingen af de

---

³ Det er dem, der påstår, at der ikke findes nogen opstandelse

syv efterlod afkom. Sidst af alle døde også kvinden. Når de nu opstår i opstandelsen, hvem af dem vil hun så være gift med, når nu alle syv har haft hende som kone?

- Er det da ikke derfor, I farer vild, sagde Jesus til dem, fordi I hverken kender skrifterne eller Guds kraft? Når mennesker står op af døde, bliver de hverken gift eller tager til ægte, men de er som Guds engle i Himlen. Angående de dødes opstandelse, har I da ikke læst i Mosebogen om busken, hvordan Gud sagde til Moses: Jeg er Abrahams og Isaks og Jakobs Gud? Han er altså ikke Gud for de døde, men for de levende. I tager fuldstændig fejl!

Kort efter kom en af de lærde hen til Jesus. Han havde hørt dem diskutere og set, at han svarede godt for sig, så han spurgte:

- Hvilket er det første bud af alle?

- Det første er dette, svarede Jesus, *Jahve vor Gud – Jahve er én. Du skal elske Jahve din Gud af hele dit hjerte, med hele din sjæl, med hele dit sind og med hele din styrke.* Det andet er dette: *Du skal elske dine nærmeste som dig selv.* Større bud end disse findes ikke.

- Godt, Mester! svarede den lærde. Det er sandt, når du siger, at Han er én, og at der ikke er nogen anden foruden Ham - og at elske Ham af hele dit hjerte og med hele dit sind og med hele din styrke – og så at elske dine nærmeste som dig selv. Dette er vigtigere end alle brændofre og slagtofre.

Da Jesus så, at han svarede fornuftigt, sagde han til ham:

- Du er slet ikke så langt fra Guds kongedømme.

Herefter vovede ingen længere at spørge ham om noget.

Til gengæld sagde Jesus i sin undervisning i templet:

- Hvordan kan de lærde påstå, at den salvede konge er Davids søn? Selv siger David opfyldt af hellig ånd: *Jahve sagde til min herre: Sæt dig ved min højre hånd, indtil jeg får lagt dine fjender som en fodskammel under dine fødder.* Selv kalder David ham sin herre, men hvordan kan han så være hans søn?

Den store folkemængde lyttede til ham med glæde.

I sin undervisning sagde Jesus:

- Vogt jer for de lærde, der gerne vil gå omkring i lange kjoler og lade sig hilse på torvene, og som gerne vil sidde øverst i synagogen og ved festerne. De opæder enkeres boliger, mens de beder længe for at blive beundret. De vil få en hårdere dom.

Så satte han sig lige overfor tempelkisten. Der så han, hvordan folk lagde penge i kisten, og mange rige lagde meget i. Så kom der en fattig enke. Hun lagde et par håndører i. Så kaldte han på sine tilhængere og sagde til dem:

- Jeg kan godt sige jer: denne fattige enke har lagt mere i end alle de andre, som lagde noget i blokken. For alle lagde bidrag i af deres overflod, men ud af sin fattigdom bidrog hun med alt, hvad hun havde – alt, hvad hun skulle leve af.

Idet Jesus træder ud af templet, siger en af hans tilhængere til ham:

- Mester! Se, hvilke sten – hvilke bygningsværker!

- Ja, se godt på disse store bygningsværker, siger Jesus så, for her skal ikke efterlades sten på sten – alt skal brydes ned!

Da han senere sad ude på Olivenbjergene lige overfor templet, spurgte Petrus, Jakob, Johannes og Andreas ham, da de var alene:

- Fortæl os, hvornår vil dette ske? Hvad er tegnet på, at alt dette skal fuldbyrdes?

- Pas på, at ingen fører jer vild! Svarede Jesus. Mange vil komme i mit navn og hævde, at de er mig, og de vil føre mange på vildspor. Og når I hører om krig og krigsrygter, så lad jer ikke bringe ud af fatning. Hvad der sker, *skal* ske, men det er ikke enden.

Folk skal rejse sig mod folk – kongedømme mod kongedømme – der skal komme jordskælv overalt og hungersnød. Det er blot begyndelsen på veerne. Men vogt jer! For de skal overgive jer til synedrier og til synagoger. I vil blive slået og stillet for guvernører og konger på grund af mig – for at aflægge vidnesbyrd for dem, men evangeliet *skal* forkyndes for alle folkeslag.

Når de fører jer frem og udleverer jer, så skal I ikke på forhånd bekymre jer om, hvad I skal sige – nej, det, I skal sige, bliver givet til jer på stedet. Det er jo ikke jer, der taler, men den hellige ånd.

Bror skal overgive bror til døden – en far sit eget barn. Børn skal rejse sig mod forældre og slå dem ihjel. I vil blive afskyet af alle på grund af mit navn. Men den, der holder ud til enden – han skal blive frelst.

Når I ser 'den afskyelige ødelægger' stå, hvor han aldrig må stå,⁴ så skal alle de, som er i Judæa flygte til bjergene.

Den, der er på taget, skal ikke komme ned eller gå ind for at tage noget med fra sit hjem.

Den, der er på marken, skal ikke gå tilbage for at hente sit tøj.

Stakkels dem, der venter barn, og som giver bryst i de dage!

Bed om at det ikke sker om vinteren!

Ja, i de dage skal der komme en trængsel, som aldrig er set fra skabelsens begyndelse og indtil nu – og som aldrig skal ske mere. Og hvis ikke Gud afkortede dagene, ville ingen i hele verden blive reddet. Men for de udvalgte skyld – dem, *han* har udvalgt - har han afkortet dagene.

Og hvis nogen så siger til jer: Se, her er den salvede konge eller se, dér er han, så tro det ikke. For der skal fremstå falske konger og falske profeter, der skal gøre tegn og undere for om muligt at forføre de udvalgte. Så tag jer i agt! Jeg har forudsagt jer alt.

Men til den tid – efter al denne nød og elendighed – *så skal solen formørkes, og månen vil ikke afgive sit lys. Stjernerne vil falde ned fra Himlen, jam Himlens kræfter skal rystes.*

Da skal de se Menneskesønnen komme på skyer med stor magt og stråleglans, og da vil han sende englene og samle sine udvalgte fra de fire vinde - fra jordens ende lige til Himlens ende.

Lær af figentræets fortælling: når dets grene er ved at være bløde, så træet springer ud, så ved I, at sommeren er nær. Det samme gælder jer. Når I ser disse ting ske, kan I vide, at *han* er nær – at *han* står for døren. Ja, jeg siger jer: denne slægt skal ikke dø, før alt dette sker. Himmelen og jorden skal forgå, men mine ord skal aldrig forgå!

Men om dagen eller timen ved ingen besked. Ikke englene i Himlen – ej heller Guds Søn. Kun Gud Fader selv. Tag jer i agt! Vær årvågne! For I kender ikke tidspunktet.

Det er ligesom en mand, der tager på rejse. Når han forlader sit hus, giver han sine slaver besked – enhver om sit arbejde – og han befaler dørvogteren at holde vagt. Så vær på vagt! For

---

⁴ Forstår I, hvad jeg siger?

I ved ikke, hvornår husets herre kommer – om det er aften eller midnat, når hanen galer eller om morgenen. Vær på vagt! så han ikke finder jeg sovende, når han pludselig dukker op. Hvad jeg siger til jer, siger jeg til alle: Vær på vagt!

Det var påske - de usyrede brøds fest – allerede to dage senere, så førstepresterne og de lærde søgte efter en eller anden måde, hvorpå de kunne fange Jesus med list og få ham slået ihjel. For, som de sagde: Det går ikke under selve festen – så gør folket bare oprør.

Mens Jesus var i Bethania og sad til bords i Simon den Spedalskes hjem, kom der en kvinde, der havde en lille alabastkrukke med en dyr ren nardussalve. Hun slog krukken i stykker og hældte indholdet ud over hans hoved. Det var der nogle, som blev forargede over, og de tænkte ved sig selv:

- Hvorfor blev denne salve dog spildt på den måde? Salven kunne jo være solgt for over tre hundrede denarer, som kunne være givet til de fattige. Ja, de overfusede hende. Men Jesus sagde: - Lad hende være! Hvorfor gør I hende nu ked af det? Det er da smukt, hvad hun har gjort imod mig. De fattige - dem har I jo altid hos jer, og når I vil, kan I gøre godt mod dem. *Mig* derimod har I ikke altid! Hun har gjort, hvad hun kunne. Hun har på forhånd salvet mit legeme til begravelsen. Ja, jeg kan godt sige jer: hvor som helst evangeliet forkyndes i hele verden, skal også det, som hun har gjort, fortælles - til minde om hende.

Judas Iskariot – en af De Tolv – gik nu hen til førstepresterne for at forråde Jesus til dem. Det blev de glade for at høre, og de lovede ham til gengæld sølvpenge. Så søgte han efter et passende tidspunkt, hvor han bedst kunne forråde ham.

Den første dag under De usyrede Brøds fest, hvor man ofrede påskelammet, spørger hans nærmeste ham:

- Hvor synes du, vi skal gå hen og gøre klar, så du kan spise påskelammet?

Så sendte han to af sine tilhængere af sted:

- Gå ind i byen. Dér møder I en, der bærer på en krukke vand. Følg efter ham, og der, hvor han går ind, skal I sige til husherren: Mesteren spørger efter sit gæstekammer, hvor han kan spise påskelammet sammen med sine nærmeste. Så vil han vise jer et stort loftsrum, der er møbleret og gjort klar. Der skal I forberede måltidet til os. Så gik de. De kom ind i byen og fandt det sådan, som han havde fortalt, og så forberedte de påskemåltidet.

Da det blev aften, kom han så sammen med De Tolv. Mens de nu sad til bords og spiste, sagde Jesus:

- Ja, jeg kan lige så godt sige det, som det er: En af jer, som spiser her sammen med mig, vil angive mig. Det blev de selvfølgelig lamslåede over og sagde en efter en:

- Da vel ikke mig? Men han sagde:

- Det er en af De Tolv, en af mine nærmeste. Ja, Menneskesønnen går bort, således som det er skrevet om ham. Men forbandet være det menneske, der forråder Menneskesønnen! Det var bedre for ham, om han aldrig var født!

Mens de spiste, tog han et brød, velsignede det og brød det i stykker, gav dem det og sagde:

- Spis nu! Det er mit legeme, I spiser. Han tog også et bæger, takkede Gud og gav dem det, og de drak alle af det.

- Det er mit blod, I drikker, sagde han til dem, pagtens blod, der flyder for mange mennesker. Ja, jeg siger jer: aldrig mere skal jeg drikke af vintræets frugt – ikke før den dag, jeg drikker den på ny i Guds kongedømme. Bagefter sang de en hymne og gik så ud til Olivenbjerget. Herude sagde Jesus til dem:

- I vil alle vende mig ryggen, som skrevet står: *Jeg vil slå hyrden, så fårene spredes*. Men efter at jeg er blevet oprejst, vil jeg tage i forvejen for jer til Galilæa.

- Om så alle vender dig ryggen, gør jeg det aldrig! sagde Petrus til ham.

- Det kan jeg sige dig, sagde Jesus, i denne nat vil du fornægte mig tre gange, og dét før hanen galer anden gang.

- Om jeg så skal *dø* sammen med dig, svarede han med eftertryk, vil jeg aldrig fornægte dig! Det samme sagde alle de andre.

Så kom de til et sted, hvis navn er *Gethsemane*, og han sagde til sine tilhængere:

- Sæt jer her lidt, mens jeg beder til Gud! Så tog han Petrus og Jakob og Johannes med sig. Nu begyndte han at blive dybt ulykkelig og frygtelig bange, og han sagde til dem:

- Min sjæl er dybt fortvivlet til døden. Bliv her og vær på vagt!

Så gik han et lille stykke længere frem. Her faldt han om på jorden og bad om at måtte undgå sin skæbnetime, hvis det var muligt:

- *Abba*, Far! Alt er muligt for dig. Tag dette bæger fra mig! Dog ikke hvad *jeg* vil, men hvad *du* vil.

Da han kommer tilbage, finder han dem alle i dyb søvn, og han siger til Petrus:

- Simon! Sov du? Orkede du ikke at holde dig vågen blot én time? Vær på vagt og bed til Gud, så du ikke falder for fristelsen. Ånden er villig nok, men kødet er svagt.

Så gik han bort på ny og bad med de samme ord. Igen kommer han tilbage og finder dem sovende, for deres øjne var tunge som bly, og de anede ikke, hvad de skulle svare ham.

Tredje gang kom han tilbage og han sagde til dem:

- Sov I stadig og hviler jer? Ja ja, nu må det være nok! Timen er kommet! Se, Menneskesønnen bliver overgivet i hænderne på de lovløse. Rejs jer op! Lad os gå. Hør! han, der forråder mig, nærmer sig allerede!

Mens han endnu talte, dukkede Judas - en af De Tolv – op, og sammen med ham en hel flok fra førstepresterne, de lærde og de ældste – udstyret med sværd og køller. Nu havde han, der forrådde ham, givet dem et tegn: Ham, jeg kysser, ham er det. Grib ham og før ham sikkert bort! Så da han kom, gik han straks hen til Jesus og sagde:

- *Rabbi!* og han kyssede ham. Straks lagde de hænderne på ham og greb ham. Men en af dem, der stod der, trak sit sværd og ramte førsteprestens slave så øret blev hugget af ham.

Jesus sagde da til dem:

- Som om jeg var en røver, er I draget ud for at gribe mig med sværd og køller. Hver dag var jeg sammen med jer og underviste i templet, men dér greb I mig ikke. Men det her sker for at Skrifterne må opfyldes.

Så lod hans nærmeste ham alle som en i stikken og flygtede. Der var bl.a. en ung mand, som fulgte ham. Han var kun iført et linnedklæde, og ham griber de fat i, men han smøg sig ud af linnedklædet og flygtede nogen.

Nu førte de Jesus til førstepresten. Og alle førstepresterne og de ældste og de lærde samledes. Petrus fulgte efter ham på afstand helt ind i førsteprestens gård. Her satte han sig sammen med officererne og varmede sig ved ilden.

Imidlertid søgte førstepresterne og hele synedriet efter beviser mod Jesus, så de kunne få ham slået ihjel, men de kunne ikke finde nogen. Der var mange, der fremførte falske vidneudsagn imod ham, men deres vidneudsagn stemte ikke overens. Nogle af dem, der vidnede falsk imod ham sagde:

- Vi har hørt ham sige: Jeg vil nedbryde dette tempel, gjort med hænder, og på tre dage vil jeg bygge et andet, der ikke er gjort med hænder. Men heller ikke her stemte deres vidneudsagn overens.

Til sidst stillede førstepresten sig frem i midten og spurgte Jesus:

- Svarer du ingenting på, hvad de vidner imod dig? Men han tav og svarede intet.

Endnu engang udspurgte førstepresten ham og sagde så til ham:

- Sig mig, er du Guds salvede – den velsignedes søn?

- Ja, det er mig! svarede Jesus, og I skal se Menneskesønnen ved Kraftens højre hånd komme på Himlens skyer. Så flåede førstepresten sit tøj i stykker og sagde:

- Hvad skal vi med flere vidner? I har selv hørt bespottelsen. Hvad tænker I?

Alle som én fordømte de ham og mente, at han var skyldig til døden. Straks begyndte nogle at spytte på ham, og de dækkede hans ansigt og slog ham, idet de sagde til ham:

- Kom nu med dine profetier!

Officererne slog ham med håndfladerne.

Petrus var imidlertid nedenunder i gården. Så kom en af førsteprestens tjenestepiger, og da hun fik øje på Petrus, der stod og varmede sig, kiggede hun nøje på ham og sagde:

- Hør, du var da også sammen med ham nazareneren – Jesus. Men det benægtede han:

- Jeg kender ham ikke og jeg aner ikke, hvad du snakker om.

Så gik han ud i forgården, mens hanen galede. Men tjenestepigen, der havde set ham, blev ved med at fortælle de omkringstående, at han var én af dem. Og igen nægtede han. Lidt efter sagde de omkringstående igen til Petrus:

- Helt ærligt! Du er også én af dem. Du er jo også galilæer. Nu begyndte han at bande og svovle:

- Jeg kender overhovedet ikke det menneske, I snakker om!

Netop da galede hanen anden gang, og Petrus kom i tanke om det, Jesus havde sagt til ham, at før hanen galede anden gang, har du fornægtet mig tre gange. Så brød han hulkende sammen.

Samme morgen, da førstepresterne havde holdt samråd med de ældste, de lærde og hele synedriet, bandt de Jesus, førte ham bort og overgav ham til Pilatus.

Pilatus tog ham så i forhør:

- Er du jødernes konge?

- Når du siger det, svarede Jesus.

Førstepresterne anklagede ham nu voldsomt, så Pilatus spurgte ham på ny:

- Svarer du ingenting? Hør dog alt det, de anklager dig for!

Men Jesus svarede ikke mere på noget, hvilket forbavsede Pilatus. I anledning af festen plejede han at løslade dem en fange efter deres ønske. Nu var der én, som hed *Barabbas*, som var blevet fængslet sammen med oprørerne. Han havde ligefrem begået mord under oprøret. Nu kom mængden op og begyndte at anmode ham om at gøre for dem, som han plejede. Så spurgte Pilatus dem:

- Ønsker I, at jeg løslader jer jødernes konge? Han vidste jo nok, at det var på grund af misundelse, førstepresterne havde udleveret ham. Men førstepresterne ophidsede mængden til at kræve, at han hellere skulle løslade dem *Barabbas*. Pilatus spurgte dem så:

- Hvad ønsker I så, at jeg skal gøre med ham, I kalder jødernes konge? Så råbte de igen og igen:
- På korset!

- Hvad ondt har han dog gjort? spurgte Pilatus dem. Men de råbte blot endnu højere:

- Op på korset med ham!

Og eftersom Pilatus gerne ville stille mængden tilfreds, løslod han dem *Barabbas*, og efter at have pisket Jesus udleverede han ham til at blive hængt på korset. Soldaterne førte ham nu ind i gården - det vil sige prætoriet - og de sammenkaldte hele kohorten. De iførte ham en purpur-rød kappe og flettede en tornekrone, som de satte på ham. Så begyndte de at hylde ham:

- Hil dig! jødernes konge! Og de slog ham i hovedet med et rør, spyttede på ham, og de bøjede knæ og tilbad ham. Da de havde hånet ham, tog de kappen af ham, og gav ham hans eget tøj på. Nu førte de ham ud, så de kunne hænge ham på korset. Og de tvang Simon fra Kyrene, der kom ude fra marken, til at bære hans kors.⁵ Så førte de ham til *Golgotha*, der oversat betyder kraniested. Her tilbød de ham vin blandet med myrra, men han afslog. Så hængte de ham på korset, og de delte hans tøj ved at kaste lod om, hvem der skulle have hvad. Det var ved nitiden, de hængte ham på korset. Der var også skrevet en indskrift med anklagen imod ham: Jødernes konge.

Sammen med ham korsfæstede de to røvere – den ene på hans højre hånd og den anden til venstre for ham. De, der gik forbi, gjorde nar ad ham, rystede på hovedet og sagde:

- Ha! Du, som nedbryder templet og bygger det op på tre dage, frels nu dig selv og stig ned fra korset!

På samme måde hånede førstepresterne ham sammen med de lærde og sagde:

- Andre har han frelst – sig selv kan han ikke frelse! Guds salvede! Israels konge! Stig ned fra korset, så vi kan blive overbevist og tro på dig! Også de, som blev korsfæstet sammen med ham, vrængede ad ham.

Ved tolvtiden blev det mørkt over hele landet indtil klokken tre. Ved den tid skreg Jesus højt:

- *Eloi! Eloi! Lema sabakhthani?*⁶ Nogle af dem, der stod der, hørte det og sagde:

- Hør! Han kalder på Elias! Der var én, der løb hen og fyldte en svamp med vineddike, satte den på en stang og gav ham noget at drikke, men de andre sagde:

- Bi lidt! Lad os da lige se, om Elias kommer og tager ham ned.

Men Jesus udstødte et højt skrig og udåndede.

I det samme flængedes forhængen i templet fra øverst til nederst.

Da centurionen, der stod lige overfor ham, så, at han udåndede på den måde, sagde han:

- Det menneske var virkelig Guds søn!

---

⁵ Det var Alexanders og Rufus' far.

⁶ Det betyder Min Gud! Min Gud! Hvorfor har du forladt mig?

Der var også nogle kvinder, der så til på afstand. Blandt dem Maria Magdalene, Maria, Jakob den Lilles og Joses' mor og Salome. De havde fulgt ham, mens han var i Galilæa og havde opvartet ham. Også mange andre kvinder var fulgt med ham op til Jerusalem.

Allerede samme aften⁷ kom Josef fra Arimathæa, et fremtrædende rådsmedlem, som også selv forventede Guds kongedømmes komme. Han gik lige ind til Pilatus og anmodede om Jesu legeme. Pilatus undrede sig over, at Jesus allerede skulle være død, så han tilkaldte centurionen og spurgte ham, om han da allerede var død. Da det blev bekræftet af centurionen, overgav han liget til Josef. Så købte han et linnedklæde, og da han havde taget ham ned, svøbte han ham i linnedklædet og lagde ham i en grav, der var hugget ud af klippen. Og han rullede en sten for indgangen til graven. Maria Magdalene og Maria, Joses' mor så, hvor han blev lagt.

Da sabbatten var forbi, købte Maria Magdalene, Maria, Jakob' mor og Salome krydderier. De ville ud for at salve ham. Så meget tidligt på den første dag i ugen kommer de til graven. Solen var lige stået op.

- Hvem skal rulle stenen væk fra indgangen til graven for os? spurgte de hinanden. Den var nemlig meget stor. Men da de så op, opdagede de, at stenen *var* rullet væk. Da de så gik ind i graven, så de en ung mand, der sad til højre iført en hvid dragt, og de blev meget forskrækkede. Men han sagde til dem:

- I skal ikke være bange! I søger Jesus, nazareneren, der blev dræbt på korset. Han er opstået! Han er ikke her. Se selv stedet, hvor de lagde ham. Men gå nu og fortæl hans nærmeste og Petrus, at han går i forvejen for jer til Galilæa. Der skal I møde ham, sådan som han allerede har fortalt jer det.

Men da de kom ud, flygtede de fra graven. De var ude af sig selv af rædsel, og de sagde ikke noget om det til nogen. Så bange var de.⁸

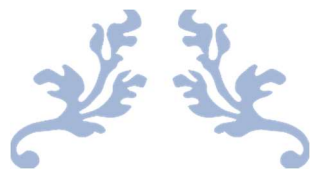
⁷ Det var forberedelsesdag, det vil sige prosabbat.

⁸ Da Jesus var opstået tidligt den første dag i ugen, viste han sig først for Maria Magdalene – hende, han havde uddrevet syv dæmoner af. Hun var så gået hen og havde fortalt det til dem, der havde været sammen med ham, og som græd og sørgede. Da de hørte, at han var i live og var blevet set af hende, nægtede de at tro det. Senere viste han sig for to af dem i en anden skikkelse, mens de var på vej ud på landet. De gik så hen og fortalte det til de andre, men heller ikke dem, troede de på. Imidlertid viste han sig senere for De Elleve, mens de sad til bords. Han bebrejdede dem deres mistillid og hårde hjerter, fordi de ikke troede på dem, der havde set ham opstået fra de døde. Så sagde han til dem:

- Gå ud i alverden og fortæl frihedsbudskabet for hele skabningen. Den, som hengiver sig og bliver døbt, skal blive frelst, men den, der ikke hengiver sig, vil blive fordømt. Disse tegn skal følge dem, der hengiver sig: i mit navn skal de uddrive dæmoner – de skal tale på fremmede sprog, røre ved slanger, og hvis de drikker gift, skal det ikke skade dem. De skal lægge hænderne på syge, så de bliver raske.

Efter at have talt til dem således, blev vor herre Jesus taget op til Himlen, hvor han satte sig ved Guds højre hånd.

Men hans tilhængere gik ud og prædikede overalt. Vor herre arbejdede med og bekræftede fortællingen med de tegn, der fulgte med.

EVANGELIET IFØLGE MATTHÆUS

Med Jesu,⁹ den salvede konges fødsel gik det sådan til:
Se, hans mor, Maria, der var forlovet med Josef, opdagede en dag, at hun var blevet med barn ved hellig ånd, endnu før hun og Josef havde været sammen. Nu var hendes Josef en retsindig mand og ønskede ikke at udstille hende offentligt, så han besluttede sig for at sende hende væk i al stilhed. Men mens han gik og spekulerede over det, så viste en Guds engel sig for ham i en drøm og sagde:

- Josef Davids søn! Du skal ikke være bange for at tage Maria til dig som din kone, for det, som er vokset frem i hende ved ånd, er helligt. Hun skal føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus, for han skal frelse sit folk trods dets mange svigt.¹⁰

Da Josef vågnede, gjorde han, som Guds engel havde befalet ham og tog sin kone til sig. Han var ikke i seng med hende, før hun havde født en søn, og han gav ham så navnet Jesus.

Kort efter at Jesus var blevet født i Betlehem i Judæa i kong Herodes' dage, se, så ankom der en dag nogle seere fra Østen til Jerusalem, og de spurgte:

- Hvor er den nyfødte – judæernes konge? Vi har nemlig set hans stjerne i Østen og er kommet for at tilbede ham. Men da kong Herodes hørte det, blev han bestyrtet – og hele Jerusalem med ham. Han sammenkaldte alle folkets førsteprester og teologer og spurgte dem, hvor denne salvede konge skulle være født.

- I Betlehem i Judæa, svarede de, således som det jo er skrevet gennem profeten: *Du, Betlehem i Judas land - så langt fra den mindste blandt Judas herskere. Thi fra dig skal udgå en hersker, som skal være hyrde for mit folk, Israel.* Herodes kaldte så i al hemmelighed seerne til sig og udspurgte dem nøje om tiden for stjernens tilsynekomst. Og da han sendte dem af sted til Betlehem, sagde han:

- Når I kommer frem, så søg nøje efter barnet, og når I har fundet ham, så send besked tilbage til mig, så også jeg kan komme og tilbede ham. Da de havde hørt på kongen, drog de afsted, og se, stjernen, de så i Østen, gik foran dem, indtil den kom og stod over det sted, hvor barnet var. Deres glæde over at have set stjernen var ubeskrivelig, og da de kom ind i huset, fandt de barnet sammen med dets mor, Maria. Så faldt de på knæ og tilbad ham. Bagefter åbnede de for deres skatte og gav ham gaver, både guld og røgelse og myrra. I en drøm blev de senere advaret imod at vende tilbage til Herodes, så ad en anden vej vendte de hjem til deres eget land. Da de var taget afsted, se, så viser en Guds engel sig for Josef i en drøm og siger:

---

⁹ Anetavle for Jesus den salvede konge, søn af David, søn af Abraham:

Abraham fik Isak, Isak fik Jakob, Jakob fik Juda og hans brødre, Juda fik Fares og Zara med Thamar, Fares fik Esrom, Esrom fik Aram, Aram fik Aminadab, Aminadab fik Naasson, Naasson fik Salmon, Salmon fik Boas med Rakab, Boas fik Obed med Ruth, Obed fik Isaj, Isaj fik David, kongen. David fik Salomon med Urias' kone, Salomon fik Roboam, Roboam fik Abia, Abia fik Asaf, Asaf fik Josafat, Josafat fik Joram, Joram fik Ozias, Ozias fik Jotam, Jotam fik Akaz, Akaz fik Ezekias, Ezekias fik Manasse, Manasse fik Amos, Amos fik Josias, Josias fik Jekonias og hans brødre under deportationen til Babylon. Efter deportationen til Babylon fik Jekonias Salathiel, Salathiel fik Zorobabel, Zorobabel fik Abiud, Abiud fik Eliakim, Eliakim fik Azor, Azor fik Zadok, Zadok fik Akim, Akim fik Eliud, Eliud fik Eleazar, Eleazar fik Matthan, Matthan fik Jakob, Jakob fik Josef, Marias mand – det var hende, som fødte Jesus, som anses for at være den salvede konge. Generationerne fra Abraham til David udgør altså i alt fjorten – og fra David indtil deportationen til Babylon er der fjorten generationer, ligesom der er fjorten generationer fra deportationen til Babylon indtil den salvede konge selv.

¹⁰ Det er alt sammen sket for at det må opfyldes, som tidligere er sagt af Gud selv gennem profeten: *Se, jomfruen skal blive med barn, og hun skal føde en søn. De skal give ham navnet Emmanuel.* Det betyder Gud med os.

- Stå op! tag barnet og hans mor og flygt! Flygt til Egypten og bliv dér, indtil jeg siger till! For Herodes vil opsøge barnet for at dræbe ham. Han stod så op, tog barnet og hans mor midt om natten og flygtede bort til Egypten. Dér blev de, indtil Herodes var død, for at det, som blev sagt af Gud gennem profeten måtte opfyldes. Det hedder jo: *Fra Egypten har jeg kaldet min søn.* Da Herodes imidlertid opdagede, at han var blevet snydt af seerne, blev han voldsomt vred, så han sendte folk ud og dræbte alle de drengebørn, der var i Betlehem og hele omegnen fra to år og nedefter - ud fra den tid, der var blevet opgivet ham af seerne. Dermed blev dét opfyldt, som var blevet sagt af profeten Jeremias: *En røst høretes i Rama af gråd og afgrundsdyb sorg. Det var Raket, der græd over sine børn, og hun ville ikke lade sig trøste, for de er ikke mere...*

Se, da Herodes så var død, viser en Guds engel sig i en drøm for Josef i Egypten og siger:

- Stå op! Tag barnet og hans mor og rejs til Israel. For de, som stræbte barnet efter livet, er døde. Så stod han op, tog barnet og hans mor og rejste ind i Israels land. Men da han hørte, at det var Arkelaos, der nu regerede over Judæa efter sin far, Herodes, blev han bange for at tage derhen. Ydermere blev han advaret mod det i en drøm, så han tog til Galilæaområdet. Da han var ankommet, slog han sig ned i en by, der hed Nazareth, så det blev opfyldt, som var blevet sagt gennem profeterne: *Han skal kaldes nazaraer.*

Dengang Johannes Døberen så stod frem og prædikede i Judæas ørken, sagde han: Læg jeres liv om, for det himmelske kongedømme er ganske nær. Det er det samme, som allerede er blevet sagt gennem profeten Jesajas, der siger: *Der lyder en røst fra én, der råber i ørkenen: Ban Jahves vej – gør hans stier jævne.* Selv gik Johannes klædt i en kameluldskappe med et læderbælte om livet. Hans føde bestod af græshopper og vildhonning.

Så drog Jerusalem, hele Judæa og hele egnen omkring Jordan ud og blev døbt af ham i Jordanfloden, idet de erkendte deres svigt. Men da han så opdagede, at mange af farisæerne og saddukæerne kom til dåben, råbte han til dem:

- Satans yngel! Hvem har bildt jer ind, at I kan flygte fra den kommende vrede? Bær hellere en frugt, som passer sig for det nye liv! Tro ikke at I bare kan sige ved jer selv: Vi har Abraham til far. For jeg kan godt fortælle jer, at Gud kan opvække Abraham børn af selv disse sten! Øksen ligger allerede klar ved træets fod, så ethvert træ, der ikke bærer god frugt skal hugges om og kastes i ilden. *Jeg døber jer med vand til et nyt liv, men han, som kommer efter mig, er større end mig – ja, jeg er end ikke værdig til at bære hans sandaler.* Han skal døbe jer med hellig ånd og med ild! Med forken i hånd vil han rense sin lo og samle sin hvede i lade. Men avnerne - avnerne vil han brænde op med en uudslukkelig ild!

En dag kommer Jesus så gående fra Galilæa til Jordan, og han går lige hen til Johannes for at blive døbt af ham. Men Johannes ville forbyde ham det.

- Det er da *mig*, der har brug for at blive døbt af *dig*, sagde han, og så kommer *du* til *mig*?

- Gør det nu bare, svarede Jesus, for på den måde bør vi opfylde alt, hvad der er rigtigt.

Så døbte han ham. Da Jesus var blevet døbt, steg han straks op af vandet, og se, Himlen åbnede sig for ham, og han så Guds ånd stige ned som en due og komme over ham. Og hør, der lød en stemme fra Himlen:

- *Dette er min elskede søn. Min fryd og min glæde.*

Kort efter blev Jesus af ånden ført ud i ørkenen for at blive udfordret af djævelen, og efter at have fastet i fyrre dage og nætter var han til sidst sulten. Da kom fristeren hen til ham og sagde:

- Hvis du virkelig er Guds søn, så sig at de her sten skal blive til brød.

- Der står skrevet, svarede Jesus: *Et menneske lever ikke kun af brød, men af hvert ord, der udgår af Guds mund.*

Så tager djævelen ham med til den hellige by, stiller ham på helligdommens tinde og siger til ham:

- Hvis du virkelig er Guds søn, så kast dig bare ned. Der står jo skrevet: *Han vil give sine engle befaling om dig, så de vil bære dig på hænder, for at din fod aldrig må støde sig på nogen sten.*

- Der står også skrevet: *Du må ikke udfordre Jahve din Gud!* svarede Jesus.

Igen tager djævelen ham med – denne gang til et meget højt bjerg og viser ham alle verdens kongedømmer og al deres herlighed:

- Alt dette vil jeg give dig, siger han til ham, hvis blot du vil falde på knæ og tilbede mig.

- Gå din vej, Satan! udbrød Jesus, for der står skrevet: *Jahve, din Gud, skal du tilbede og tjene - ham alene!* Så forlader djævelen ham, og se, der kom engle og tog sig af ham.

Senere hørte Jesus, at Johannes var blevet arresteret, og derfor tog han bort til Galilæa. Han flyttede fra Nazareth og kom og slog sig ned i Kapernaum, der ligger ved søen i Zebulons og Naftalis områder. Det var for, at det skulle opfyldes, som blev sagt gennem profeten Jesajas, der siger: *Zebulons og Naftalis land, søvejen i Østjordanlandet, folkenes Galilæa – det folk, der sidder i mørke, har set et stort lys – over dem, der sad i døds skygges land, er et lys oprundet.*

Fra da af begyndte Jesus at prædike:

- Læg jeres liv om, for det himmelske kongedømme er ganske nær.

Som han nu går omkring ved Galilæasøen, ser han to brødre, Simon, som kaldes Petrus og hans bror Andreas, i færd med at kaste et stort net ud i søen. De var nemlig fiskere.

- Kom med mig! siger han til dem, så vil jeg gøre jer til menneskefiskere.

Straks forlod de deres garn og gik med ham.

Da han gik videre derfra, får han øje på nogle flere. Det var to brødre, Jakob Zebedæus' søn og hans bror Johannes. De sad i båden sammen med deres far, Zebedæus og ordnede deres garn. Så kaldte han på dem, og straks forlod de båden og deres far og gik med ham.

Rundt omkring i hele Galilæa vandrede han. Han underviste i deres synagoger og forkyndte frihedsbudskabet om Guds kongedømme, og han helbredte enhver lidelse og enhver sygdom i folket. Rygtet om ham nåede også ud i hele Syrien, så de kom til ham med alle de syge, der havde forskellige lidelser og var plagede af smerter – dæmonbesatte og epileptikere – og han helbredte dem. Store skarer fulgte ham efterhånden fra Galilæa, Dekapolis, Jerusalem og Judæa og fra Østjordanlandet.

Da han så de mange mennesker, gik han op på bjerget, og da han havde sat sig, kom hans tilhængere hen til ham. Så tog han fat på at undervise dem:

- Velsignede er de enfoldige, de har allerede det himmelske kongedømme!

Velsignede er de sørgende, de skal trøstes!

Velsignede er de ydmyge, de skal arve jorden!

Velsignede er de, der sulter og tørster efter retfærdighed, de skal mættes!

Velsignede er de barmhjertige, de skal selv møde barmhjertighed!

Velsignede er de rene af hjertet, de skal se Gud!

Velsignede er de, som skaber fred, de skal kaldes Guds børn!

Velsignede er de, der forfølges på grund af kampen for retfærdighed, de har allerede det himmelske kongedømme! Ja, velsignede er I, når man håner og forfølger jer og løgnagtigt påstår alt muligt ondt om jer på grund af mig. Glæd jer og fryd jer! stor er jeres himmelske belønning. Således forfulgte de jo også profeterne før jer.

I er jordens salt, men hvis saltet mister sin kraft, hvad skal jorden så saltet med? Det duer ikke længere til andet end at blive smidt ud og trampet ned af folk.

I er verdens lys. En by, der ligger på et bjerg, kan ikke skjules, og man tænder heller ikke et lys og sætter det under en kurv, men på lysestagen, så det skinner for alle, som er i huset. Således skal I lade jeres lys skinne for folk, så de kan se, det gode, I gør og lovprise jeres himmelske far.

Tro nu ikke, jeg er kommet for at ophæve loven eller profeterne. Jeg er ikke kommet for at ophæve, men for at opfylde. Ja, jeg siger jer: før Himlen og jorden forgår, skal ikke det mindste bogstav eller blot en tøddel forsvinde fra loven - ikke før det, som skal ske, er sket alt sammen. Så hvis nogen bryder ét eneste af disse bud – blot det mindste – og lærer folk den slags, skal han kaldes den mindste i det himmelske kongedømme, mens den, der overholder dem og lærer derefter, han skal kaldes stor i det himmelske kongedømme. Ja, jeg siger jer: hvis ikke jeres retfærdighed langt overgår teologernes og farisæernes, kommer I overhovedet ikke ind i det himmelske kongedømme.

I har hørt, der er sagt til de gamle: *Du må ikke slå ihjel! Den, der slår ihjel, er skyldig og skal dømmes.* Men jeg siger jer: Enhver, som blot bliver vred på sin bror, er skyldig og skal dømmes. Enhver, som siger idiot! til sin bror, er skyldig og skal dømmes af Synedriet – ja, enhver, som bare siger: tåbe! er skyldig og skal kastes i det brændende Gehenna.

Så, hvis du skal til at ofre din offergave på alteret og dér kommer i tanke om, at din bror har noget imod dig, så efterlad din gave foran alteret og gå igen. Bliv først forsonet med din bror, så kan du altid komme og ofre din gave. Se hellere at blive enig med din modpart i en fart, mens du er på vej sammen med ham, så din modpart ikke skal overgive dig til dommeren og dommeren til betjenten, så du kastes i fængsel. Jeg kan godt sige dig: du kommer ikke ud derfra, før du har betalt til sidste øre!

I har hørt, der er sagt: *Du må ikke bedrive hor!*

Men jeg siger jer: Enhver, der blot ser på en kvinde med begærlige øjne, har allerede bedrevet hor med hende i sit hjerte. Så hvis dit højre øje får dig til at vakle, så riv det ud og kast det fra dig. Det er bedre for dig at miste ét af dine lemmer, end at hele dit legeme kastes i Gehenna. Og hvis din højre hånd får dig til at vakle, så hug den af og kast den fra dig. Det er bedre for dig at miste ét af dine lemmer, end at hele dit legeme kastes i Gehenna.

Det er blevet sagt: *Enhver, som skiller sig fra sin kone, skal give hende et skilsmissebrev.*

Men jeg siger jer: Enhver, som skiller sig fra sin kone af nogen anden grund end hor, gør hende til en hore, ligesom enhver, som gifter sig med en fraskilt kvinde, bedriver hor.

I har også hørt, der er sagt til de gamle: *Du må ikke sværge falsk! Dine løfter til Gud skal du holde.*

Men jeg siger jer: I skal overhovedet ikke sværge! Hverken ved Himlen, for det er Guds trone – eller ved jorden, for den er hans fodskammel – eller ved Jerusalem, for det er den store konges by. Du skal heller ikke sværge ved dit hoved, for du magter ikke at gøre ét eneste hår hvidt eller sort. Nej, lad jeres tale være ja, ja – nej, nej. Hvad der går ud over dét er af det onde.

I har hørt, der er sagt: *Øje for øje – tand for tand!*

Men jeg siger jer: Sæt jer ikke imod det onde! Nej, hvis nogen slår dig på din højre kind, så tilbyd ham også den anden. Og ham, der vil slåbe dig i retten for at kræve din trøje af dig – ham skal du også give overfrakken. Enhver, som tvinger dig til at gå en mil med sig – ham skal du gå to med. Giv den, der beder dig, og vend dig ikke bort fra den, der gerne vil låne af dig.

I har hørt, der er sagt: *Du skal elske dit medmenneske, og du skal foragte din fjende!*

Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender! Velsign dem, der forbander jer. Gør godt mod dem, der foragter jer og bed for dem, der udnytter og forfølger jer, så I kan blive jeres himmelske fars

sønner. *Han* lader jo sin sol stå op over onde såvel som gode og sender regn over retfærdige såvel som uretfærdige. Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvad løn får I så? Gør ikke tolderne det selv samme? Og hvis I blot hilser på jeres brødre, hvad særligt gør I så? Gør ikke andre folk det selv samme?

Så vær da fuldkomne, på samme måde som jeres himmelske far er fuldkommen!

Pas på, at I ikke er velgørende blot for at blive beundret af mennesker – i så fald får I ingen løn af jeres himmelske far. Så når du vil være velgører, så lad ikke blæse i trompet foran dig, sådan som hyklerne gør det i synagogerne og på gaderne for at blive æret af folk. Jeg kan godt sige jer: de har allerede fået deres løn! Men du, når du er velgørende, så lad ikke din venstre hånd vide, hvad din højre hånd gør, så din velgørelse forbliver i det skjulte. Så skal din far, som ser i det skjulte belønne dig.

Når I beder til Gud, skal I ikke være som hyklerne, for de elsker at stå og bede i synagogerne og på gadehjørnerne for at blive beundret af folk. Jeg kan godt sige jer: de har allerede fået deres løn! Men du, når du beder, så gå ind i dit kammer, luk din dør og bed til din far, som er i det skjulte. Så skal din far, som ser i det skjulte, belønne dig. Bed ikke med ørkesløse gentagelser, sådan som andre folk gør det, fordi de tror, de bliver bøn hørt i kraft af deres mange ord. I behøver ikke være som dem, for jeres far ved, hvad I har brug for, allerede før I beder ham om det. Derfor skal I bede således:

Vor far i Himlene!

Dit navn skal holdes helligt!

Dit kongedømme skal opstå!

Din vilje skal ske! –

i Himmel som på jord!

Giv os i dag vort daglige brød!

Tilgiv os vor skyld, ligesom også *vi* har tilgivet *vore* skyldnere!

Led os ikke i fristelse, men udfri os fra den onde!

Hvis *I* altså tilgiver folk deres overtrædelser, så vil jeres himmelske far også tilgive jer. Hvis *ikke* *I* tilgiver folk, så vil jeres far heller ikke tilgive *jeres* overtrædelser.

Når I faster, skal I ikke anlægge et bedrøveligt udtryk, som hyklerne. De gør deres fremtræden ukendelig, så de fremstår fastende for folk. Jeg kan godt sige jer: de har allerede fået deres løn! Men du, når du faster, så salv dit hoved og vask dit ansigt, så du ikke fremstår fastende for folk, men alene for din far, som er i det skjulte. Så skal din far, som ser i det skjulte, belønne dig!

Ophob ikke jeres rigdom på jorden, hvor møl og rust æder løs, og hvor tyve bryder ind og stjæler. Nej ophob jeres rigdom i det himmelske, hvor hverken møl eller rust æder løs, og hvor tyve ikke bryder ind og stjæler. For hvor din rigdom er, dér er også dit hjerte.

Dit øje er legemets lys. Så hvis dit øje er klart, er hele dit legeme lys. Men hvis dit øje er ondt, er hele dit legeme mørke. Så hvis det lys, som er i dig, er mørke – hvilket dyb af mørke!

Ingen slave kan tjene to herrer. Han vil nemlig enten hade den ene og elske den anden - være hengiven mod den ene og foragte den anden. I kan ikke tjene både Gud og *Mammon*. Derfor siger jeg jer: Vær ikke bekymrede for jeres liv, hvad I skal spise eller drikke, og heller ikke for, om I har tøj på kroppen. Er ikke livet *mere* end maden? - kroppen *mere* end tøjet? Se på himlens fugle, som hverken syr eller høster eller samler i lader – og dog føder jeres himmelske far dem. Er I ikke meget mere værd end dem?

Hvem af jer kan føje blot en time til sit livsforløb ved at bekymre sig?

Og hvorfor bekymrer I jer om tøj? Se på markens liljer, hvordan de vokser. De arbejder ikke – spinder ikke. Men jeg siger jer: end ikke kong Salomon i al sin pragt var klædt som én af dem.

Så hvis Gud på den måde klæder græsset på marken, der står i dag, og i morgen kastes i ovnen, hvor meget mere så ikke jer? Hvor er jeres tillid – jeres hengivenhed?

Altså skal I ikke være bekymrede og sige: Hvad skal vi spise? eller: Hvad skal vi drikke? eller: Hvad skal vi tage på? Det er alt sammen noget, andre folk stræber efter. Jeres himmelske far ved jo godt, at I har brug for det alt sammen. Nej, stræb først og fremmest efter Guds kongedømme og hans retfærdighed, så får I alt det andet i tilgift. Så vær slet ikke bekymrede for i morgen. I morgen skal nok bekymre sig om sig selv. Der er ondskab nok til hver dag!

Døm ikke, for at I ikke selv skal blive dømt. For den dom, I dømmer med, skal I selv dømmes efter, og det mål, I måler med, skal I selv tilmåles. Hvorfor ser du splinten i din brors øje, men bjælken i dit eget øje bemærker du ikke. Hvordan kan du sige til din bror: Tillad mig at tage splinten ud af dit øje? Nej, se godt efter, der sidder jo en bjælke i dit eget øje. Hykler! Tag først bjælken ud af dit eget øje, så du kan se klart og tage splinten ud af din brors øje.

Giv ikke det hellige til hundene, og kast ikke jeres perler for svin, for at de ikke skal trampe dem ned med fødderne, vende sig imod jer og flå jer i småstykker.

Bed, så skal der gives jer! Søg, så skal I finde! Bank på, så skal døren åbnes for jer! For enhver, der beder, får. Den, der søger, finder. Og for den, der banker på, bliver døren åbnet. Eller findes der måske et menneske blandt jer, som vil give sin søn en sten, når han beder om et brød? - eller give ham en giftslange, når han beder om en fisk? Hvis altså I, som er onde, dog kender til at give gode gaver til jeres børn, hvor meget mere vil jeres himmelske far da ikke give gode ting til dem, der beder ham? Så alt, hvad du vil, at folk skal gøre mod dig, det skal du også gøre mod dem. Således er nemlig loven og profeterne.

Gå ind gennem den snævre port! Vid er porten og bred er vejen, der fører til ødelæggelse, og der er mange, der går ind igennem den, for snæver er porten og smal er vejen, der fører til livet, og det er få, som finder den.

Tag jer i agt for de falske profeter, som kommer til jer i fåreklæder, men indenunder er glubske ulve. På deres frugter skal I kende dem. Samler man måske druer fra tjørn eller figner fra tidsler? Ethvert godt træ bærer gode frugter, mens det dårlige træ bærer dårlig frugt. Et godt træ kan ikke bære dårlig frugt, så lidt som et dårligt træ kan bære dejlig frugt. Ethvert træ, som ikke bærer dejlig frugt, hugges om og kastes på ilden. Så det er ganske vist: på deres frugter skal I kende dem.

Ikke alle, som hylder mig med smukke titler skal komme ind i det himmelske kongedømme. Nej, kun den, der handler efter min himmelske fars vilje, *han* skal komme ind i det himmelske kongedømme. Mange skal sige til mig på den sidste dag: Mester! gode herre, har vi da ikke prædikeret i dit navn? Har vi da ikke uddrevet dæmoner i dit navn, og har vi da ikke udført mange undere i dit navn? Og da vil jeg sige dem ligeud: Aldrig har jeg kendt jer! Gå jeres vej, forbrydere! Enhver, som hører efter hvad jeg siger og handler efter det, ligner den kloge mand, der byggede sit hus på klippen. Og regnen strømmede ned, flodbølger kom og stormen susede og slog imod huset, men det faldt ikke, for det var grundfæstet på klippen. Men enhver, som hører hvad jeg siger, og *ikke* handler efter det, ligner den tåbelige mand, som byggede sit hus på sandet. Og regnen strømmede ned, flodbølger kom, og stormen susede og slog mod huset, og det faldt med et mægtigt brag.

Da Jesus havde afsluttet sin tale, var de alle forundrede over hans lære, for han underviste dem med en virkelig autoritet, og ikke som deres egne teologer, så store folkemængder fulgte ham.

Da han var kommet ned fra bjerget, kom en spedalsk hen, faldt ned for ham og sagde:

- Gode herre! Hvis du vil, kan du rense mig. Og Jesus rakte hånden frem, rørte ved ham og sagde:

- Det vil jeg da. Bliv ren! Og straks blev han rensset for sin spedalskhed.
- Lad nu være med at fortælle det til nogen, sagde Jesus, men gå hen og vis dig frem for præsten og giv den offergave, Moses har foreskrevet – som et vidnesbyrd for dem.
Da han var kommet ind i Kapernaum, kom der en romersk centurion hen til ham, og tryglede ham:

- Mester! Min dreng ligger lam derhjemme og plages forfærdeligt.
- Skal jeg komme og helbrede ham? spørger Jesus.
- Mester! svarede centurionen, jeg er ikke værdig til at du skal komme under mit tag. Sig blot et ord, så vil min dreng blive helbredt. Jeg er jo selv en mand med myndighed. Jeg har soldater under mig, og siger jeg til den ene: Gå! så går han og til den anden: Kom! så kommer han og til min tjener: Gør dette! så gør han det.

Da Jesus hørte det, undrede han sig og sagde til dem, der fulgtes med ham:

- Jeg kan godt sige jer: end ikke i Israel har jeg fundet nogen med sådan en tillidsfuld frimodighed. Men sådan er det: Mange skal komme fra øst og fra vest og sidde til bords med Abraham og Isak og Jakob i det himmelske kongedømme, men kongedømmets egne sønner skal kastes ud i mørket udenfor. Dér skal der være gråd og tænderskæren.

Så sagde Jesus til centurionen:

- Gå bare! Det går dig, som du ønskede.

Centurionen vendte så hjem indenfor den samme time og fandt drengen rask.

Da Jesus kom ind i Petrus' hus, hørte han, at hans svigermor lå syg med feber. Så rørte han ved hendes hånd, og feberen forlod hende. Straks stod hun op og sørgede for dem.

Da det blev aften, kom de til ham med mange dæmonbesatte, og han uddrev ånderne blot med et ord. Han helbredte alle, der led ondt, for at det skulle opfyldes, som var blevet sagt gennem profeten Jesajas, der siger: *Han påtog sig vores svagheder – bar vores sygdomme.*

Da Jesus engang så skarerne omkring sig, foreslog han, at de skulle tage over på den anden side af søen. Imidlertid kom der en teolog hen til ham og sagde:

- Mester! jeg vil følge dig, hvor end du går.

- Rævene har huler, sagde Jesus, og himlens fugle reder, men menneskesønnen ejer ikke det sted, hvor han kan hvile sit hoved. En anden - en af hans tilhængere – sagde til ham:

- Mester! Lad mig først gå hen og begrave min far.

- Nej, kom med mig! sagde Jesus. Lad de døde begrave deres døde!

Så gik han ombord i båden, og hans tilhængere fulgte ham. Pludselig kom der et vældigt jordskælv i søen, så båden blev helt skjult af bølgerne. Men han lå bare og sov. Så gik de hen og vækkede ham og sagde:

- Mester! Frels os! Vi går under!

- Hvad er I bange for? spurgte han dem, hvor er jeres tiltro?

Så stod han op og truede ad vindene og søen, så det blev helt blik stille. Og folk undrede sig og sagde:

- Hvem er dog han, siden både storm og hav adlyder ham?

Da han kommer over på den anden side til gadarenernes land, støder han på to dæmonbesatte, der kom ud af gravene. De var ekstremt voldelige, så ingen var i stand til at passere ad den vej. Nu råbte de:

- Hvad vil du os, du Jesus, Guds søn? Er du kommet her for at plage os før tiden?

Nu gik der langt fra dem en stor flok svin og græssede, så dæmonerne bad ham:

- Hvis du absolut vil uddrive os, så send os ind i svineflokkene dér.

Forsvind med jer! sagde han til dem. Så fór de ud og røg over i svinene, men tænk, hele flokken styrtede ned ad skrænten ud i søen og blev oplugtet af vandet, så hyrderne flygtede over hals og hoved. De løb ind til byen og fortalte det hele – også det med de dæmonbesatte. Og se, hele byen kom ud for at møde Jesus, og da de så ham, tryglede de ham om at forlade deres egn.

Han gik så ombord i båden, satte over søen og kom til sin egen by. Her kom de til ham med en lam, der lå på en bære. Da Jesus så deres hengivenhed, sagde han til den lamme:

- Vær frimodig, min søn! Du er tilgivet.

Men så var det, nogle af teologerne sagde ved sig selv:

- Den mand taler blasfemisk!

Men Jesus gennemskuede dem, så han sagde:

- Hvorfor tænker I ondt i jeres hjerter? Hvad er lettest at sige: 'Dine svigt er tilgivet, eller: 'Rejs dig op og gå?' Men nu kan I lære, at menneskesønnen har magt på jorden til at tilgive svigt. Så sagde han til den lamme:

- Rejs dig op! Tag din bære og gå hjem!

Og han rejste sig op og gik hjem. Da skaren så det, blev de ramt af ærefrygt, og de lovpriste Gud, der havde givet sådan en magt til mennesker.

Da Jesus gik videre derfra, fik han øje på en mand ved navn Matthæus, der sad ved sin toldbod, og han siger til ham:

- Kom med mig! Og han rejste sig op og gik med ham.

Nu hændte det, når Jesus sad til bords i hjemmene, at der kom mange toldere og småkriminelle og sad til bords sammen med ham og hans tilhængere. Da farisæerne opdagede det, spurgte de hans tilhængere:

- Hvorfor spiser jeres mester dog sammen med tolderne og forbryderne?

Da Jesus hørte det, sagde han:

- De raske har ikke brug for læge, men det har de syge. Gå hellere hjem og find ud af, hvad det her betyder: *Barmhjertighed forlanger jeg – ikke offer!* Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men uretfærdige.

Engang kom Johannes' tilhængere hen til ham og sagde:

- Hvorfor faster både vi og farisæerne, men dine tilhængere gør det ikke?

- Brudesvendene kan vel ikke gå og sørge, så længe brudgommen er sammen med dem, svarede Jesus, men den tid kommer, hvor brudgommen bliver taget fra dem, og da skal de faste.

Ingen syr en uvasket lap på gamle bukser, for så river lappen sig løs fra bukserne, og hullet bliver værre. Man hælder heller ikke ny vin på gamle sække, for at vinsækkene ikke skal sprænges, så vinen bliver spildt og vinsækkene ødelagt. Nej, man hælder ny vin på nye sække, så bevarer man begge dele.

Endnu mens han talte, kom der en forstander og knælede ned for ham og sagde:

- Min datter er lige død. Men kom alligevel og læg din hånd på hende, så vil hun leve.

Jesus rejste sig op og gik med ham sammen med sine nærmeste.

Mens de var undervejs, kom en kvinde, der havde haft uregelmæssige blødninger i tolv år, hen til ham bagfra og rørte ved fligen af hans klædning. Hun tænkte nemlig ved sig selv:

- Hvis bare jeg kan røre ved hans klædning, bliver jeg rask.

Men Jesus vendte sig omkring, fik øje på hende og sagde:

- Vær frimodig, min pige! Din tillid har helbredt dig! Og kvinden blev helbredt i selv samme stund. Jesus nåede nu til forstanderens hus, og da han så fløjtespillernes og skarens sørgespil, sagde han:

- Gå jeres vej! Pigen er ikke død. Hun sover bare!

Men de lo ad ham. De vidste jo udmærket, at hun var død.

Da folk så omsider var blevet smidt ud, gik han ind, greb pigens hånd og rejste hende op. Og rygtet herom kom ud i hele omegnen.

Da han gik bort derfra, fulgte to blinde efter ham. De råbte og skreg:

- Forbarm dig over os, Davids søn! Da han var kommet hjem, kom de blinde hen til ham, og Jesus siger så til dem:

- Tror I virkelig på, at jeg kan gøre dette? De svarer ham:

- Ja, mester! Så rørte han ved deres øjne og sagde:

- Lad det så gå jer som I troede! Så åbnedes deres øjne, men Jesus befalede dem strengt:

- Sørg for, at ingen får det her at vide!

Men de gik ud og fortalte vidt og bredt om ham.

Netop som de var på vej ud, så kommer de til Jesus med en stum, der var besat af en dæmon.

Da dæmonen var drevet ud, talte den stumme. Og folkeskaren undrede sig og sagde: Aldrig har man set magen i Israel!

Farisæerne påstod imidlertid:

- Det er ved dæmonernes fyrste, han uddriver dæmoner.

Jesus vandrede således igennem alle byerne og landsbyerne. Han underviste i deres synagoger og forkyndte frihedsbudskabet om Guds kongedømme, samtidig med, at han helbredte alle lidelser og sygdomme.

Som han nu betragtede folkeskarerne, fik han medlidenhed med dem, fordi de var udslidte og udstødte som får uden hyrde.

- Høsten er godt nok stor, men arbejderne er få, siger han så til sine tilhængere, bed derfor høstens herre om, at han må udsende arbejdere til sin høst.

Derefter sammenkaldte han sine tolv nærmeste tilhængere. Han gav dem magt over urene ånder, så de kunne uddrive dem og magt til at helbrede enhver lidelse og enhver sygdom.¹¹

Disse tolv udsendte Jesus, og han belærte dem:

- Gå ikke ad andre folks veje og gå heller ikke ind i samaritanernes byer. Nej, gå hellere til de fortabte får af Israels hus. På jeres vandring skal I prædike over dette ord: Det himmelske kongedømme er kommet nær! Helbred syge, oprejs døde, rens spedalske, uddriv dæmoner. I har fået det som gave, så giv det videre som gave. Tag ikke guld eller sølv eller kobber med i jeres bælte, ej heller rygsæk til turen eller en ekstra frakke, sandaler eller stav. For en arbejder er sin føde værd. Når I kommer ind i en by eller landsby, så undersøg, hvem der dér måtte være et besøg værd og bliv der så, indtil I går videre. Når I kommer ind i et hus, så hils det med ordene: Fred være med dette hus! Hvis huset er besøget værd, skal jeres fred hvile over det, men hvis ikke det er det værd, så lad jeres fred vende tilbage til jer selv. De, som ikke vil tage imod jer eller lytte til jeres ord, deres hus eller den by skal I forlade og ryste støvet af jeres

---

¹¹ Navnene på de tolv apostle var Simon, som kaldes Petrus og hans bror Andreas, så brødrene Jakob og Johannes, Zebedæus' sønner. Der var Filip og Bartholomæus, Thomas og toldereren Matthæus, Jakob, Alfæus' søn og Thadæus og Simon Kanaanæer og Judas Iskariot, han som senere forrædte ham.

fødder. Jeg kan godt sige jer: dommedag bliver nemmere at bære for Sodomas og Gomorras land end for den by.

Forstår I, jeg sender jer ud som får blandt ulve, så vær snedige som slanger og bly som duer. Vogt jer for folk! De vil udlevere jer til synedrier og de vil piske jer i deres synagoger - ja, I vil blive fremstillet for guvernører og konger på grund af mig til et vidnesbyrd for dem og for folkene. Men når de udleverer jer, så vær ikke bekymrede for hvordan eller hvad, I skal sige, for hvad I skal sige vil blive givet jer i samme stund. Det er nemlig ikke jer, der taler, men jeres fars ånd taler gennem jer.

Bror skal udlevere bror til døden – en far sit eget barn. Børn skal rejse sig mod forældrene og slå dem ihjel. I vil blive lagt for had af alle på grund af mit navn, men den, der holder ud til det sidste, han skal blive frelst. Når de forfølger jer i den ene by, så flygt til den næste, og når de forfølger jer i den, så flygt til en anden. Ja, jeg siger jer: I når ikke at komme igennem Israels byer, før Menneskesønnen kommer igen.

En lærling står ikke over sin mester så lidt som en slave står over sin herre. Det må være nok for lærlingen, at det går ham som hans mester og for slaven, at det går ham som hans herre. Har de kaldt husets herre Beelzebul, hvor meget mere så ikke hans husstand? Så dem skal I ikke være bange for. Intet er jo skjult, som ikke skal åbenbares – eller hemmeligt som ikke skal blive kendt. Hvad jeg fortæller jer i mørket, skal I tale i lyset – hvad der hviskes jer i øret, skal I forkynde fra hustagene. Vær ikke bange for dem, der slår legemet ihjel, men som ikke kan dræbe sjælen. Nej, frygt snarere for ham, der kan ødelægge både sjæl og legeme i Gehenna. Sælges ikke to spurve for et par ører? Og ikke en eneste af dem falder til jorden uden jeres fars vidende. På jer er endog alle jeres hovedhår talte. Så I skal ikke være bange! I er mere værd end mange spurve.

Enhver, som vedkender sig mig overfor folk, ham vil jeg også vedkende mig overfor min himmelske far. Men enhver, der fornægter mig overfor folk, ham vil jeg også fornægte overfor min himmelske far.

Tro ikke, min tilstedeværelse vil skabe fred på jorden. Nej, den vil ikke skabe fred, men krig! Den vil volde splid mellem en søn og hans far, mellem en datter og hendes mor og mellem en svigerdatter og hendes svigermor – ja, et menneske skal få sin egen husstand som fjender. Den, der elsker far eller mor mere end mig, er uværdig i mine øjne! Og den, der elsker søn eller datter mere end mig, er uværdig for mig at se! Og den, der ikke tager sit kors på sig og kommer med mig, er ikke længere min bror! Den, der allerede har fundet sit liv, skal miste det, men den, der har mistet sit liv på grund af mig, skal finde det.

Den, som tager imod jer, tager imod mig, og den, som tager imod mig, tager imod ham, der har udsendt mig. Den, som tager imod en profet, fordi han er profet, skal få løn som en profet – den, som tager imod en retfærdig, fordi han er retfærdig, skal få løn som en retfærdig. Men den, som giver en af disse små et bæger koldt vand at drikke, blot fordi han er en af mine – ja, jeg siger jer, han skal ikke gå glip af sin løn.

Da Jesus havde afsluttet belæringen af sine tolv nærmeste tilhængere, tog han bort for at undervise og prædike i deres byer.

Da nu Johannes i fængslet hørte om Jesus' virksomhed, sendte han bud gennem sine tilhængere og spurgte ham:

- Er du ham, der kommer, eller skal vi vente en anden?

- Gå hen og fortæl Johannes, hvad I hører og ser, svarede Jesus. Blinde ser, lamme går, spedalske renses, døve hører, døde oprejses. Et glædeligt budskab forkyndes for fattige, og velsignet være den, der ikke tager anstød af mig.

Da de var taget af sted, begyndte Jesus at tale til folkeskarerne om Johannes:

- Hvad var det, I gik ud i ørkenen for at se? Et siv, der svajer for vinden? Nej, hvad gik I ud for at se? Et menneske klædt i fint tøj? Men de, der går i fint tøj, findes jo på kongeslottet. Nej, hvad gik I ud for at se? En profet? Ja, jeg siger jer: Han var mere end en profet. Det er nemlig ham, om hvem der er skrevet: *Se, jeg sender min engel for dit ansigt, han skal bane din vej for dig.* Jeg kan godt sige jer: der ikke er opstået nogen større end Johannes Døberen blandt kvindefødte.¹²

Men hvad skal jeg ellers sammenligne nutidens mennesker med? De ligner små børn, der sidder på torvet og råber ad de andre. For vi spillede på fløjte for jer, men I gad ikke danse! Vi sang klagesange, men I græd overhovedet ikke! Johannes kom - han som hverken spiste eller drak, og de sagde: Han er besat! Så kom Menneskesønnen, som både spiser og drikker, og de siger: Tænk for et menneske! En fråser og dranker, ven med toldere og forbrydere! Tja, visdommen retfærdiggøres ved sine frugter.

Så begyndte han at skælde ud på de byer, hvor de fleste af hans undere var foregået, fordi de ikke havde omvendt sig:

- Forbandede Korazin! Og du, Betsajda! For hvis de mirakler, der foregik hos jer, var sket i Tyrus eller Sidon, ville de for længst have omvendt sig i sæk og aske. Men jeg siger jer: Tyrus og Sidon vil få det nemmere på dommedag end jer. Og du Kapernaum! Tror du, du skal ophøjes til Himlen? Nej! til Hades skal du styrtes ned! For hvis de mirakler, der er foregået hos dig, var sket i Sodoma, ville den have stået lige til denne dag. Jeg siger jer: Sodomias land får det nemmere på dommedag end du.

Det var på den tid, Jesus tog ordet og sagde:

- Jeg lovpriser dig, far, Himlens og jordens herre, fordi du har skjult dette for de vise og forstandige og åbenbaret det for småbørn. Ja, far, for sådan ville du have det.

Alt er blevet overgivet mig af min far, og ingen kender Guds Søn undtagen Gud Fader – ingen kender Gud Fader undtagen Guds Søn, og de, som Guds Søn vælger at åbenbare ham for.

Kom til mig alle I, som er trætte og bebyrdede, og jeg vil give jer hvile.

Tag *mit* åg på jer og lær af mig, så jeres sjæle kan finde hvile.

For jeg er mild og ydmyg af hjertet, ja, *mit* åg er gavnligt – *min* byrde let.

Engang på en sabbat gik Jesus gennem kornmarkerne. Hans tilhængere var sultne, så de begyndte at plukke aksene og spise dem. Men da farisæerne opdagede dem, sagde de til ham:

- Hallo! Dine tilhængere gør noget, som ikke er tilladt på sabbatten! Så sagde han til dem:

- Har I aldrig læst, hvad kong David gjorde, dengang han og hans følge var sultne? Hvordan han gik ind i Guds hus og spiste alterbrødene. Dem måtte han ellers ikke spise, så lidt som de, der var med ham – det måtte kun præsterne. I har måske heller ikke læst i loven, at på sabbatten bryder præsterne i templet faktisk sabbatten - og er dog uden skyld? Men jeg siger jer: Her er

---

¹² Og dog er den mindste i det himmelske kongedømme større end ham. Fra Johannes Døberens dage indtil nu tages det himmelske kongedømme med magt, ja, de fremstormende overtager det. For alle profeterne og loven prædikede indtil Johannes, og hvis I ellers er klar til at acceptere det, så er han faktisk Elias, der er ved at komme. Den, som har ører at høre med, han hør!

mere end templet! *Barmhjertighed forlanger jeg – ikke offer!* Hvis I anede, hvad det vil sige, så ville I aldrig have fordømt de skyldfrie. For menneskesønnen er herre over sabbatten.

Så gik han videre og kom ind i deres synagoge. Se, der sad en mand med en forkrøblet hånd, så de spurgte ham:

- Er det tilladt at helbrede på en sabbat? Det gjorde de for at kunne anklage ham, men han svarede dem:

- Findes der mon iblandt jer et menneske, der har ét får, og som - hvis det falder i en grøft på en sabbat – ikke vil få fat i det og løfte det op? Hvor meget mere værd er et menneske ikke end et får? Derfor er det tilladt at gøre godt på sabbatten. Så siger han til manden:

- Ræk din hånd frem! Han rakte den frem, og den var helbredt – lige så sund og rask som den anden.

Men da farisæerne kom ud, holdt de samråd om, hvordan de skulle få Jesus slået ihjel. Da han blev klar over det, tog han væk derfra. Mange fulgte efter ham, og han helbredte dem alle og advarede dem om ikke at gøre ham kendt. Det var for at profeten Jesajas' ord kunne blive opfyldt. Han siger: *Se mit barn, ham jeg har udvalgt – min elskede, som min sjæl fryder sig ved.*

Over ham vil jeg lægge min ånd, og han skal forkynde dom for folkene.

Han skændes ikke – råber ikke op - ingen vil høre hans røst i gaderne.

Han knækker ikke skamferet rør – slukker ikke en osende væge, indtil han udfører dommen til sejr.

Ja, på hans navn skal folkene håbe.

Nu blev der ført en dæmonbesat hen til ham - én der var blind og stum, og han helbredte ham, så den stumme kunne både tale og se. Alle skarerne blev forundrede og de sagde:

- Mon ikke dette er Davids søn? Men da farisæerne hørte det, sagde de:

- Han hér kan ikke uddrive dæmoner, medmindre det er ved Beelzebul, dæmonernes fyrste. Men da Jesus kendte deres rænker, sagde han til dem:

- Ethvert kongedømme, der er i splid med sig selv, går til grunde, og ingen by eller hus, der er i splid med sig selv, kan bestå. Hvis nu Satan uddriver Satan, er han kommet i splid med sig selv. Hvordan skal hans kongedømme så bestå? Og hvis jeg uddriver dæmoner ved Beelzebul, ved hvem uddriver jeres sønner dem så? Derfor skal *de* være jeres dommere. Hvis det imidlertid er ved Guds ånd, jeg uddriver dæmonerne, så er Guds kongedømme kommet over jer. Hvordan skulle nogen være i stand til at komme ind i den stærkes hus og røve hans gods, hvis ikke han først har bundet den stærke? Så først kan han røve hans hus. Den, der ikke er med mig, er imod mig! Den, der ikke samler med mig, spreder! Derfor siger jeg dette til jer: Ethvert svigt og enhver bespottelse skal tilgives folk, men bespottelse imod ånden skal ikke tilgives. Hvis nogen modsiger Menneskesønnen, skal det tilgives ham, men hvis nogen modsiger den hellige ånd, skal det aldrig tilgives ham – hverken i denne tidsalder eller den kommende. Enten passer I træet godt, så vil dets frugt også være god – eller I passer det dårligt, og så er dets frugt også dårlig. For træet kendes på frugten. Møgunger! Hvordan skulle I kunne sige noget godt, når I er onde? Hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med. Det gode menneske tager gode ting frem fra sit gode forråd – og det onde menneske tager onde ting frem fra sit onde forråd. Men jeg siger jer, at ethvert uovervejede ord, folk udtaler, skal de stå til regnskab for på dommedag. For ved dine ord skal du frikendes, og ved dine ord skal du fordømmes.

Nogle af teologerne og farisæerne svarede ham nu:

- Mester! Vi vil gerne se et tegn fra dig. Men han svarede dem:

- En ond og forkvaklet tid søger tegn, men der skal ikke gives den noget tegn andet end profeten Jonas' tegn. For ligesom Jonas var tre dage og tre nætter i bugen på den store fisk, således skal Menneskesønnen også være tre dage og tre nætter i jordens hjerte. Mænd fra Nineve skal rejse sig ved dommen sammen med denne generation, og de skal fordømme den, for *de* omvendte sig ved Jonas' prædiken – og hør, her er mere end Jonas! Dronningen fra syd skal rejse sig ved dommen sammen med denne generation, og hun vil fordømme den. For *hun* kom fra jordens ender for at høre Salomons visdom – og hør, her er mere end Salomon.

Når den urene ånd er faret ud af mennesket, farer den omkring i ørkenen og søger hvile, men den finder ingen ro. Så siger den: Jeg vil vende tilbage til mit hjem, som jeg forlod. Og når den kommer, finder den det ubeboet, fejet og prydet. Så tager den ud og tager syv andre ånder med sig værre end den selv, og de tager ind og slår sig ned dér, så det sidste bliver værre for det menneske end det første. Sådan skal det også gå denne onde slægt.

Mens Jesus endnu talte til skarerne, se, så stod hans mor og hans brødre udenfor og ville gerne tale med ham. Én sagde til ham:

- Hør, din mor og dine brødre står udenfor og vil gerne tale med dig.

- Hvem er min mor? Hvem er mine brødre? svarede han. Så rakte han sin hånd ud mod sine tilhængere og sagde: Se her! min mor og mine brødre! Ja, enhver, som gør min himmelske fars vilje, *han* er min bror og søster og mor.

Samme dag forlod Jesus huset og satte sig nede ved søen. Store folkeskarer stimlede sammen om ham, så han måtte gå ombord i en båd og sætte sig, mens hele skaren stod på stranden. Han talte meget til dem i billeder og sagde bl.a.:

- Hør her! En bonde gik ud for at så, og mens han såede, faldt noget langs med vejen, hvor fuglene kom og spiste det. Andet faldt på klippegrund, hvor der ikke var meget jord. Det spirede straks, fordi jorden ikke var dyb, men da solen stod op, blev det svedet og visnede, fordi det ikke havde rod. Andet faldt blandt tjørne, og tjørnene voksede op og kvalte det. Men noget faldt på den gode jord og bar frugt – noget hundrede fold, andet tres, andet igen tredive fold. Den som har ører at høre med, han høre!

Hans tilhængere kom nu hen og spurgte ham:

- Hvorfor taler du til dem i billeder? Han svarede dem:

- Jer er det givet at kende mysteriet om det himmelske kongedømme, men dem er det ikke givet. For den, som har, ham skal der gives, men den, som ikke har, han skal fratages selv det, han har. Det er derfor, jeg taler til dem i billeder, for de ser og ser dog ikke – de hører og hører dog ikke - endsige da forstår noget som helst. På dem er Jesajas' profeti gået i opfyldelse, når han siger: *I skal høre og høre og intet fatte, se og se og slet ikke indse. For dette folks hjerte er blevet sløvt, de hører dårligt med ørerne, deres øjne har de lukket til, for at de ikke skulle se med øjnene eller høre med ørerne eller begribe med hjertet og omvende sig, så jeg kan helbrede dem.*

Jeres øjne derimod er velsignede, for de ser – ligeså jeres ører, for de hører. Ja, jeg siger jer, at mange profeter ønskede at se, hvad I ser, men så det ikke – at høre, hvad I hører, men hørte det ikke. Tag nu historien om bonden. Til enhver, som hører fortællingen om Guds kongedømme uden at forstå det, til ham kommer den onde og river dét bort, som er sået i hans hjerte. Det er det, der er sået ved vejen. Det, som er blevet sået på klippegrund, det forestiller ham, der hører fortællingen, og straks tager imod den med glæde, men han har ikke rod i sig – følger blot med tiden – så når der kommer modgang eller forfølgelser på grund af fortællingen, tager han straks anstød af den. Det, som er blevet sået blandt tjørne, det forestiller ham, der hører fortællingen, men tidens bekymringer og rigdommens bedrag kvæler

fortællingen, så den bliver ufrugtbar. Men det, som er blevet sået på den gode jord, det forestiller ham, der hører fortællingen og forstår den, og *han* bærer frugt – nogle bærer hundrede fold, andre tres, andre igen tredive fold.

Han fortalte dem også en anden historie:

- Det himmelske kongedømme er som en mand, der har sået god sæd i sin mark, men mens folkene sov, kom hans fjende og såede ukrudt midt blandt hveden. Så gik han igen. Da planterne spirede og bar frugt, så dukkede også ukrudtet op. Så kom husbondens slaver hen til ham og sagde:

- Hør, husbond! Var det ellers ikke *god* sæd, du såede i din mark? Hvor kommer så ukrudtet fra?

- Dette er min fjendes værk, sagde han til dem.

- Ønsker du, at vi skal gå ud og samle det sammen? spurgte slaverne ham.

- Nej, for så rykker I bare hveden op, når I samler ukrudtet, svarede han. Lad dem bare vokse sammen indtil høsten. Når høsten kommer, så vil jeg sige til høstfolkene: Saml først ugræsset og bind det i neg, så det kan blive brændt. Hveden derimod skal I samle sammen i min lade.

Endnu en fortælling fremlagde han for dem:

- Det himmelske kongedømme er som et sennepsfrø, som en mand tog og såede i sin mark; det er det mindste af alle sædekorn, men når det er udvokset, er det større end havens prydplanter – ja, det bliver et træ, så Himlens fugle kommer og bygger rede i dets grene.

Også en anden historie fortalte han dem:

- Det himmelske kongedømme er som en surdej, som en kvinde tog og æltede med tre mål mel, indtil det hele var gennemsyret.

Alt dette fortalte Jesus i billeder til skarerne. Han talte ikke til dem undtagen i billeder. Det var for at det skulle blive opfyldt, som blev sagt gennem profeten Jesajas, der sagde: *Jeg vil åbne munden med billeder – det, som er skjult fra verdens grundlæggelse, det vil jeg udlægge.*

Da han havde sendt skarerne væk, gik han tilbage i huset. Så kom hans tilhængere og sagde:

- Forklar os billedet med ukrudtet på marken.

- Den, der sår den gode sæd, svarede han, er Menneskesønnen. Marken er verden. Den gode sæd, det er kongedømmets sønner, men ukrudtet er Den Ondes sønner. Fjenden som sår dem, er djævelen. Høsten er tidens ende, og høstfolkene er engle. Sådan som ukrudtet samles og fortæres af ild, således skal det ske ved tidens ende. Menneskesønnen skal sende sine engle, og han vil fjerne alle dem fra sit kongedømme, der vækker til frafald og dem, som lever lovløst. De skal kaste dem i fyret, og dér skal der være gråd og tænderskæren. *Så* skal de retfærdige skinne som solen i deres fars kongedømme. Den, som har ører at høre med, han høre!

- Det himmelske kongedømme er som en skat, der er blevet gemt i marken. En mand finder den og begraver den igen, og af lutter glæde over den går han hen og sælger alt, hvad han ejer, og så køber han simpelt hen marken.

- Ja, det himmelske kongedømme er som en købmand, der handler med smukke perler. Da han så endelig fandt den ene meget kostbare perle, gik han hen og solgte alt, hvad han havde og købte den.

- Det himmelske kongedømme er som et net, der blev kastet i havet og samlede alle slags fisk. Da det var fuldt, blev det trukket op på land, og man satte sig og samlede de gode i kar, men de dårlige smed de ud. Således skal det gå ved tidens ende. Englene skal gå ud og adskille de onde fra de retfærdiges kreds og kaste dem i fyret. Dér skal der være gråd og tænderskæren. Har I forstået alt dette?

- Ja! svarede de ham. Så sagde han til dem:

- Så er da enhver teolog, som er blevet oplært i det himmelske kongedømme, som en husbond, der smider nyt såvel som gammelt ud af sit skatkammer.

Da Jesus havde afsluttet alle disse fortællinger, tog han bort derfra. Han kom så ind i sin hjemby, og han underviste dem i deres synagoge, så de blev forundrede og sagde:

- Jamen, hvorfra har han denne visdom og disse underfulde gerninger? Er han ikke tømrerens søn? Hedder hans mor ikke Mariam og hans brødre Jakob og Josef og Simon og Judas, og lever alle hans søstre ikke her hos os? Hvorfra kommer så alt dette? Ja, de blev ligefrem forargede på ham. Men Jesus sagde til dem:

- En profet er aldrig æreløs undtagen i sin hjemby - i sit eget hjem!

Dér på stedet gjorde han ikke mange undere på grund af deres mistillid.

På den tid hørte tetrarken Herodes rygtet om Jesus, og han sagde til sine tjenere:

- Det må være Johannes Døberen. Han er opstået fra de døde, og derfor virker de undergørende kræfter i ham. Herodes havde nemlig arresteret Johannes, lænket ham og sat ham i fængsel på grund af Herodias, der var Filips, hans brors kone. Johannes havde dengang sagt til ham, at det ikke var ham tilladt at have hende. Egentlig ville han helst slå ham ihjel, men han frygtede folkemængden, for de betragtede Johannes som en profet. Men dengang Herodes' fødselsdag så blev fejret, dansede Herodias' datter midt under festen, og hun behagede Herodes i den grad, så han med en ed svor at give hende, hvad end hun bad om. Tilskyndet af sin mor siger hun så:

- Giv mig her på et fad Johannes Døberens hoved.

Kongen blev ked af det, men på grund af eden og dem, der sad til bords med ham, befalede han, at det skulle tilstedes hende. Han sendte så bud og halshuggede Johannes i fængslet. Hans hoved blev nu bragt ind på et fad, som blev givet til pigen, der gav det til sin mor. Senere kom hans tilhængere til. De tog hans legeme og begravede det. Så gik de hen og fortalte det til Jesus.

Da Jesus hørte det, tog han bort derfra i en båd til et øde sted for sig selv. Det kom folkemængden for øre, så de fulgte efter ham til fods fra byerne. Så da han kom derud, så han en stor folkeskare. Han fik medlidenhed med dem, og han helbredte deres syge. Da det nu blev aften, kom hans tilhængere hen til ham og sagde:

- Stedet er øde og dagen er allerede gået. Send mængden bort, så de kan gå ind i landsbyerne og købe sig noget mad.

- De behøver ikke drage bort, svarede Jesus, I kan jo bare give dem noget at spise! Det går ikke, sagde de, her er ikke andet end fem brød og to fisk.

- Bring mig dem her! sagde han, og så bad han menneskemængden om at lægge sig på græsset. Han tog de fem brød og de to fisk, så op mod Himlen og velsignede dem. Og efter at have brækket brødene over, gav han dem til tilhængerne, og hans tilhængere gav dem til folkeskaren. Alle spiste og blev mætte, og de samlede tolv kurvefulde af det, som blev til overs af stykkerne. Der spiste omkring fem tusind mænd foruden kvinder og børn.

Straks efter bad han sine tilhængere om at gå ombord i båden og sejle i forvejen til den anden side, indtil han havde fået sendt folkeskaren af sted. Da han havde sendt mængden af sted, gik han op på bjerget for sig selv for at bede. Mens aftenen skred frem, var han alene deroppe. Imidlertid blev båden, der allerede var mange hundrede meter fra land, trængt af bølgerne,

eftersom vinden var imod. Men i den fjerde nattevagt kom han ud til dem, gående på søen. Tilhængerne, der fik øje på ham, mens han gik ude på søen, blev forfærdede og sagde:

- Det er et spøgelse! Og de råbte og skreg af frygt. Men i det samme talte Jesus til dem:

- Vær frimodige! Det er mig! I skal ikke være bange!

- Mester! hvis det er dig, svarede Petrus, så befal mig at komme ud til dig på vandet.

- Kom! sagde han.

Da steg Petrus ud af båden, gik på vandet og kom hen til Jesus. Men da han mærkede vinden, blev han bange, så han begyndte at synke.

- Mester! red mig! skreg han. Straks rakte Jesus hånden ud, greb fat i ham og sagde:

- Hvor er din tillid! Hvorfor tvivlede du?

Da de var kommet ombord i båden, lagde vinden sig. De, der var i båden, faldt på knæ for ham og sagde:

- Du er den virkelige Guds søn!

Da de var kommet over, kom de til området ved Genesaret. Mændene der på stedet genkendte ham, og de sendte bud til hele omegnen, der så kom til ham med alle, der havde ondt. De bad ham om blot at måtte røre ved fligen af hans tøj, og alle, der rørte, blev helbredt.

Så kommer der nogle farisæere og teologer fra Jerusalem til Jesus og siger:

- Hvorfor bryder dine tilhængere med de gamles overlevering? De vasker jo ikke hænder, når de spiser brød.

- Ja, hvorfor bryder I selv med Guds bud til fordel for jeres egen overlevering? svarede han dem. Gud siger jo: Ær din far og din mor! og: Den, der taler ondt om far eller mor skal i sandhed dø! Men I hævder, at enhver skal sige til sin far eller mor: Det, I skulle have glæde af fra mig, skal være offergave. Så ærer han jo på ingen måde sin far eller mor, og I har ophævet Guds bud til fordel for jeres egen overlevering. Hyklere! Jesajas profeterede rigtigt om jer, da han sagde: *Dette folk ærer mig med læberne, men deres hjerte er langt borte fra mig. Forgaves dyrker de mig, når de docerer menneskebud som hellige doktriner.*

Så sammenkaldte han skaren og sagde til dem:

- Hør her og forstå nu, hvad jeg siger! Det er ikke det, der kommer ind i munden, der forurener mennesket. Nej, det, der går ud af munden – det er dét, der forurener mennesket. Tilhængerne kommer så hen og siger til ham:

- Ved du godt, at farisæerne blev forargede, da de hørte talen?

- Enhver plante, som ikke er plantet af min himmelske far, skal rykkes op, svarede han. Lad dem være. De er blinde vejledere for blinde, og når en blind vejleder en blind, falder de begge i grøften. Petrus tog så ordet og sagde til ham:

- Forklar os fortællingen.

- Forstår I stadig ingenting? spurgte han. Forstår I da ikke, at alt, hvad der kommer ind i munden, ryger ned i maven og ud i lokummet? Men det, der kommer ud af munden, kommer fra hjertet, og det er dét, der forurener mennesket. For fra hjertet kommer onde rænker, mord, hor, utugt, tyveri, bagtalelse, blasfemi. Det er sådan noget, der forurener mennesket. Men at spise med uvaskede hænder forurener da ikke noget menneske.

Så gik Jesus derfra og tog til området omkring Tyrus og Sidon. Se, så kommer der en kanaanæisk kvinde fra den samme egn. Hun kommer frem og råber:

- Hav medlidenhed med mig, gode herre, Davids søn! Min datter er slemt plaget af en dæmon. Han svarede hende ikke et ord, så hans tilhængere kom hen og bad ham:

- Send hende dog væk! Hun råber jo efter os.
  - Ja, jeg blev jo ikke sendt ud til andre end til de fortabte får af Israels hus, svarede han. Da hun var kommet helt derhen, faldt hun ned for ham og sagde:
  - Gode herre! hjælp mig!
  - Det er ikke særlig smukt at tage børnenes brød og kaste det for hundene, svarede han.
  - Jo, gode herre! Selv hundene spiser jo af de krummer, der falder fra deres herrers bord.
  - Min pige! svarede Jesus, sikken en tillid du har! Det ske dig, som du vill
- Og hendes datter blev helbredt i samme stund.

Jesus tog nu af sted derfra og kom til Galilæasøen. Så gik han op på bjerget og satte sig. Store folkeskarer kom nu til ham, og de medbragte lamme, forkrøblede, blinde, stumme og mange andre. De lagde dem for hans fødder, og han helbredte dem, så skaren blev forundret over at se stumme tale, forkrøblede blive helbredt, lamme gå og blinde, der kunne se. Og de lovprieste Israels Gud.

Jesus sammenkaldte nu sine tilhængere og sagde:

- Jeg har medlidenhed med skaren. De har jo allerede været sammen med mig i tre dage nu, og de har ikke noget at spise. Jeg vil ikke sende dem sultne bort, for så besvimer de jo bare på vejen.
- Hvorfra skal vi dog få nok brød til at mætte sådan en menneskemængde på dette øde sted?
- Hvor mange brød har I?
- Syv og et par småfisk.

Han bad nu mængden om at lægge sig på jorden, og han tog de syv brød og fiskene, takkede, brækkede dem over og gav dem til tilhængerne, som gav dem videre til skarerne. Alle spiste og blev mætte, og der blev syv kurvefulde til overs med stykker. Der spiste syv tusind mænd foruden kvinder og børn.

Da han havde sendt skarerne bort, gik han ombord i båden og kom til egnen ved Magdala.

Her kom farisæerne og saddukæerne hen til ham. De udfordrede ham og bad ham om at vise dem et tegn fra Himlen. Han svarede dem:

- Når det bliver aften, siger I: Fint vejr, for Himlen er rød. Og om morgenen: Stormvejr i dag, for Himlen er rød og truende. Himlens udseende forstår I jer på at tyde, men tidens tegn kan I ikke forstå! Det er en ond og utro tid, der søger tegn, så der skal ikke gives den noget tegn andet end Jonas' tegn. Derpå forlod han dem og gik sin vej.

Da hans tilhængere kom over til den anden side, havde de glemt at tage surbrød med. Jesus sagde nu til dem:

- Se til at I vogter jer for farisæernes og saddukæernes surdej!
- Men de blev bekymrede og tænkte, at det nok var fordi de ikke havde taget surbrød med. Det forstod Jesus, så han sagde:
- I har så lidt tillid. Hvorfor bekymrer I jer over, at I ikke tog brød med? Forstår I da endnu ikke? Kan I ikke huske de fem brød til de fem tusind og hvor mange kurve, I samlede? Eller de syv brød til de fire tusind og hvor mange kurve, I samlede? Hvordan kan det være, at I ikke fatter, at jeg ikke talte til jer om brød, men om at vogte jer for farisæernes og saddukæernes surdej? Så forstod de, at han ikke talte om at vogte sig for surdej, men for farisæernes og saddukæernes lære.

Jesus kom nu til egnen ved Cæsarea Filippi, og han spurgte sine tilhængere:

- Hvem siger folk, at Menneskesønnen er? De svarede:

- Nogle har sagt Johannes Døberen; andre siger Elias; andre igen Jeremias eller en af profeterne.
- Men *I* – hvem siger *I*, at jeg er?
- Du er den salvede konge, sagde Simon Petrus, den levende Guds søn!
- Du er velsignet, Simon Barjona! svarede Jesus, for det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men min himmelske far selv. Og jeg siger dig: Du er Petrus, og på den klippe vil jeg bygge min forsamling, og Hades' porte skal ikke lukke sig over den. Jeg vil skænke dig nøglerne til Det himmelske kongedømme, så hvad du lukker på jorden, skal være lukket i Himlene, og hvad du åbner på jorden, skal være åbent i Himlene.
- Derpå formanede han sine tilhængere om ikke at sige til nogen, at han var den salvede konge.

Fra da af begyndte Jesus at fortælle sine tilhængere, at han måtte tage til Jerusalem og lide meget ondt fra de ældste, førstepresterne og teologerne – at han skulle slås ihjel og blive oprejst på den tredje dag. Da tog Petrus ham til side og begyndte at gå i rette med ham:

- Gud bevare dig, mester! Sådan skal det på ingen måde gå *dig*!

Men han vendte sig og sagde til Petrus:

- Gå din vej, din Satan! Er du ude på at gøre det af med mig? Du fatter ikke, hvad der kommer fra Gud – kun det menneskelige begriber du. Henvendt til sine tilhængere sagde Jesus så:
- Hvis nogen ønsker at efterfølge mig, må han fornægte sig selv, tage sit kors på sig og følges med mig. Den, som ønsker at redde sit liv, skal miste det, men den, som mister sit liv på grund af mig, skal finde det. Ja, hvad gavner det et menneske, om han vinder hele verden, men mister sin sjæl ved det? Eller hvad kan et menneske give som betaling for sit liv? Menneskesønnen skal snart komme i sin fars stråleglans sammen med sine engle, og så vil han betale enhver efter hans gerninger. Ja, jeg siger jer: der er nogle af dem, der står her, som ikke skal smage døden, før de har set menneskesønnen komme i sit kongedømme.

Seks dage senere tog Jesus Petrus, Jakob og hans bror Johannes med sig og førte dem op på et højt bjerg, hvor de var alene. Her blev han forvandlet for øjnene af dem, så hans ansigt strålede som solen, og hans tøj blev lysende hvidt. Og se, Moses og Elias kom til syne for dem og de havde en samtale med ham. Nu brød Petrus ind og sagde til Jesus:

- Mester! Her er godt for os at være. Hvis du vil, skal jeg bygge tre hytter her – en til dig, en til Moses og en til Elias... Mens han endnu talte, se, så trak en lysende sky hen over dem, og hør, der lød en stemme fra skyen:

- Dette er min elskede søn. Min fryd og min glæde. Lyt til ham!

Da hans tilhængere hørte det, faldt de på deres ansigt. De var simpelt hen skrækslagne. Jesus kom nu hen og rørte ved dem:

- Rejs jer op! Der er ikke noget at være bange for!

Og da de løftede blikket, så de ikke andre end Jesus selv – helt alene.

Da de gik ned fra bjerget, formanede Jesus dem og sagde: Fortæl ikke nogen om dette syn, før Menneskesønnen er oprejst af døde. Så spørger de ham:

- Hvorfor siger teologerne egentlig, at Elias først skal komme?

- Elias kommer rent faktisk, svarede ham, og han vil genoprette alting. Ja, jeg siger jer: Elias *er* allerede kommet, men de kendte ham ikke. Tværtimod gjorde de med ham efter forgodtbefindende. På samme måde skal menneskesønnen snart lide på grund af dem. Så forstod de, at han talte om Johannes Døberen.

Da de kom hen til folkeskaren, kom der en mand hen og knælede ned for Jesus:

- Mester! hav medlidenhed med min søn, for han har epilepsi og lider meget ondt. Mange gange falder han i både ild og vand. Jeg tog ham hen til dine tilhængere, men de kunne ikke helbrede ham.

- Åh, din utro og forkvaklede slægt! udbrød Jesus, hvor længe skal jeg dog være sammen med jer? Hvor længe skal jeg holde jer ud? Før ham herover til mig! Så talte Jesus strengt til ham, så dæmonen fór ud af ham. Og drengen blev helbredt i samme stund.

Bagefter kom hans tilhængere hen til Jesus, da han var alene og spurgte:

- Hvorfor kunne *vi* ikke uddrive den?

- Fordi I savner tillid, svarede han dem. Ja, jeg siger jer, hvis I bare havde tillid som et sennepsfrø, kunne I sige til dette bjerg: Flyt dig herfra og derhen! – og det ville flytte sig. Intet ville være umuligt for jer.

Mens de nu gjorde sig klar i Galilæa, sagde Jesus til dem:

- Menneskesønnen står overfor at blive udleveret i menneskehænder. De vil slå ham ihjel, og på den tredje dag vil han blive oprejst. Det gjorde dem dybt bedrøvede.

Da de var kommet ind i Kapernaum, kom de, der indsamlede tempelskatten hen til Petrus og sagde:

- Betaler jeres mester ikke tempelskat?

- Jo da! svarede han. Da han så kom ind i huset, kom Jesus ham i forkøbet og sagde:

- Hvad mener du, Simon? Fra hvem modtager jordens konger told eller skat? Fra deres egne landsmænd eller fra fremmede?

- Fra de fremmede, svarede han.

- Men så går landsmændene jo fri, sagde Jesus. Nå, men for ikke at vække anstød, så gå ned til søen og kast en krog ud. Tag den første fisk, der kommer op og åbn munden på den. Så vil du finde en statér. Den kan du tage og give dem fra mig og dig.

På samme tid kom hans tilhængere hen til Jesus og spurgte:

- Hvem er den største i det himmelske kongedømme?

Han kaldte så et barn hen, stillede det midt iblandt dem og sagde:

- Jeg kan godt sige jer, at hvis ikke I lægger jeres liv om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i det himmelske kongedømme. Så enhver, der ydmyger sig selv ligesom dette barn, *han* er den største i det himmelske kongedømme, og enhver der tager imod sådan et barn i mit navn, tager imod mig. Men enhver, som lokker en eneste af disse små, som stoler på mig, på afveje, for ham var det bedre, at der blev hængt en tung møllesten om halsen på ham, og han blev sænket i havets dyb.

Fri verden for fristelsen! Det er åbenbart nødvendigt, at der kommer fristelser, men forbandet være det menneske, der er årsag til det! Så hvis din hånd eller din fod lokker dig på afveje, så hug dem af og kast dem fra dig. Det er bedre for dig at gå ind til livet forkrøblet eller lam, end at blive kastet i den evige ild med begge hænder eller begge fødder i behold. Eller hvis dit øje lokker dig på afveje, så riv det ud og kast det fra dig. Det er bedre for dig at gå enøjet ind til livet end at skulle kastes i det brændende Gehenna med begge øjne i behold.

Se til, at I ikke foragter en eneste af disse små, for jeg siger jer: deres himmelske engle står uophørligt for min himmelske fars ansigt. Menneskesønnen er jo kommet for at frelse det fortabte.

Eller hvad mener I? Hvis et menneske har hundrede får, og ét af dem er løbet væk, vil han så ikke forlade de nioghalvfems i bjergene og gå omkring og lede efter det, som er blevet væk? Når han finder det, kan jeg godt sige jer, at han glæder sig mere over dét end over de nioghalvfems, som ikke er løbet væk. Det er altså ikke min himmelske fars vilje, at én eneste af disse små skal gå til grunde.

Hvis din bror svigter dig, så gå hen og tal ham til rette i enerum. Hvis han lytter til dig, har du vundet din bror for dig. Men hvis han ikke lytter til dig, så tag en eller to mere med dig, så hvert ord må blive styrket gennem to eller tre vidners udsagn. Hvis han stadig ikke vil lytte til dem, så sig det til forsamlingen, og hvis han overhører forsamlingen, så skal han være for dig som én af de fremmede eller toderne. Ja, jeg siger jer: dem, I lukker ude på jorden, skal være lukket ude fra det himmelske, og dem, I åbner for på jorden, for dem skal det himmelske være åbent. Jeg kan godt sige jer: hvis bare to af jer bliver enige på jorden om hvad som helst, og de så beder om det, så sker det for dem i kraft af min himmelske far. For hvor blot to eller tre er sammen i mit navn, dér er jeg midt iblandt dem.

Nu kom Petrus hen og sagde til ham:

- Mester! hvor mange gange skal jeg tilgive, at min bror svigter mig? Op til syv gange?

- Jeg siger dig: ikke op til syv gange, men halvfjerds gange syv gange, sagde Jesus.

- Det er med Det himmelske kongedømme, som med en konge, der ville gøre regnskabet op med sine tjenere. Da han begyndte på regnskabet, førte man én ind til ham – én, der skyldte ham ti tusind talenter. Da han ikke havde noget at betale med, befalede hans herre, at han selv skulle sælges som betaling sammen med konen og børnene og alt, hvad han ejede.

Men så faldt tjeneren på knæ for ham og sagde:

- Hav dog tålmodighed med mig, så skal jeg nok betale dig det hele tilbage. Da fik slavens herre medlidenhed med ham. Han satte ham simpelt hen fri og eftergav ham al gælden.

Men da han kom ud, stødte tjeneren på en af sine medtjenere, som skyldte ham hundrede denarer. Han greb ham i struben og sagde:

- Betal alt, hvad du skylder!

Medslaven faldt ned for ham og bad:

- Hav dog tålmodighed med mig, så skal jeg nok betale dig tilbage.

Men det ville han ikke. Tværtimod - da han var gået, lod han ham kaste i fængsel, indtil han havde betalt gælden.

Da hans medtjenere nu erfarede, hvad der var sket, blev de bestyrkede, så de gik hen og fortalte deres herre alt, hvad der var foregået. Så indkaldte hans herre ham og siger til ham:

- Din elendige tjener! Hele din gæld eftergav jeg dig, fordi du bad mig om det. Burde du så ikke også have medlidenhed med din kollega, sådan som jeg fik medlidenhed med dig? Og hans herre blev rasende og udleverede ham til bødlerne, indtil han havde betalt alt, hvad han skyldte. Og det vil min himmelske far også gøre mod jer, hvis ikke hver og én af jer af hjertet tilgiver sin bror.

Da Jesus havde afsluttet denne tale, drog han bort fra Galilæa og kom til Judæaområdet på den anden side Jordan. Store skarer fulgte ham, og han helbredte dem dér.

Nu kom farisæerne hen for at udfordre ham, og de spurgte, om det er tilladt at skille sig af med sin kone af en hvilken som helst grund. Han svarede dem:

- Har I ikke læst, at skaberen fra begyndelsen skabte mennesket som mand og kvinde og sagde: *Derfor skal en mand forlade sin far og mor og holde sammen med sin kone, og de to skal blive ét legeme.* De

er altså ikke længere to, men ét legeme. Så hvad Gud har sammenføjet, bør mennesket ikke adskille.

- Hvorfor har Moses så befalet at give skilsmissebrev og sende hende bort? spørger de ham.
- Moses tillod jer at skille jer fra jeres koner på grund af jeres hårde hjerter, sagde han, men fra begyndelsen var det ikke sådan. Ja, jeg siger jer: enhver som skiller sig fra sin kone af anden grund end hor, begår utugt.

Nogle af tilhængerne siger så til ham:

- Hvis dét er tilfældet for manden i forhold til kvinden, er det vel bedre slet ikke at gifte sig.
- Ikke alle forstår fortællingen, sagde han til dem, det gør kun de, som det er blevet givet.¹³

De kom også til ham med nogle børn, for at han skulle lægge hænderne på dem og bede. Hans tilhængere skældte ud på dem, men Jesus sagde:

- Lad børnene være og forbyd dem ikke at komme til mig, for Himlenes kongedømme består af deres slags. Så lagde han hænderne på dem og tog af sted derfra.

Se, så kommer der én hen til ham og siger:

- Mester, hvad godt skal jeg gøre for at arve evigt liv?
- Hvorfor spørger du mig om det gode? sagde Jesus, kun én er den gode. Nå, men hvis du gerne vil gå ind til livet, så hold budene.
- Hvilke?
- De her: *Du må ikke slå ihjel; du må ikke bedrive hor; du må ikke stjæle; du må ikke vidne falsk; ær din far og din mor og; du skal elske dit medmenneske, som dig selv!*

- Alt dette har jeg overholdt, siger den unge mand, hvad mangler jeg mere?

- Hvis du vil være fuldkommen, svarede Jesus, så gå hen og sælg din ejendom og giv pengene til de fattige. Så vil du have en skat i det himmelske. Og kom så med mig.

Men da den unge mand hørte de ord, gik han bedrøvet sin vej, for han havde meget gods. Så sagde Jesus til sine tilhængere:

- Jeg kan godt sige jer: en rig har svært ved at komme ind i det himmelske kongedømme. Lad mig sige det på denne måde: Det er nemmere for en kamel at gå igennem et nåleøje, end det er for en rig at gå ind i Guds kongedømme! Da hans tilhængere hørte det, blev de bestyrtede og sagde:

- Hvem kan så blive frelst? Jesus så på dem og sagde:

- For mennesker er dette umuligt, men for Gud er alt muligt.

Så tog Petrus ordet og sagde:

- Hør her, vi forlod alt og fulgte efter dig. Hvad vil der så være for os?

- Jeg kan godt sige jer: i genfødslen, når Menneskesønnen sætter sig på sin strålende trone, skal også I, som har fulgt mig, sidde på tolv troner og dømme Israels tolv stammer. Ja, enhver som har forladt hjem eller brødre eller søstre eller far eller mor eller børn eller marker for mit navns skyld, skal få det hundrede gange igen og arve evigt liv. Dog, mange af de første skal blive de sidste og mange af de sidste de første. For det himmelske kongedømme er som en husbond, der gik ud tidligt om morgenen for at hyre arbejdere til sin vingård. Da han var blevet enig med

---

¹³ Der er eunukker, som blev født sådan fra mors liv, og der er eunukker, som blev gjort til eunukker af mennesker. Og så er der eunukker, der gør sig selv til eunukker på grund af Det himmelske kongedømme. Forstå det, hvem der kan!

arbejderne om én denar om dagen, sendte han dem hen i sin vingård. Da han gik ud ved nitiden fandt han nogle andre, der stod ledige på torvet, og han sagde til dem:

- Gå også I hen i vingården, så skal jeg give jer, hvad der er ret og rimeligt. Så gik de.

Endnu engang gik han ud ved middagstid og ved tretiden og gjorde det samme. Ja, selv ved femtiden gik han ud og fandt andre, som stod der, og han siger til dem:

- Hvorfor står I ledige her hele dagen?

- Fordi ingen har hyret os, svarede de ham.

- Gå også I hen i min vingård, sagde han til dem, så skal I få, hvad der er ret og rimeligt.

Da det blev aften, siger vingårdens ejer til sin formand:

- Kald på arbejderne og udbetal dem deres løn, sådan at du begynder med de sidste og kommer frem til de første. Så kom de fra den ellefte time, og de fik hver en denar. Da de første kom, mente de, at de skulle have mere, men også de fik hver en denarius. Da de havde fået den, beklagede en af dem sig overfor husbonden:

- De dér, de sidste har arbejdet én time, og så stiller du dem lige med os, der har båret dagens byrde og brændende hede.

- Min ven! jeg gør dig ikke uret, svarede han. Blev du ikke enig med mig om én denar? Tag, hvad der er dit og gå! Men jeg vil nu gerne give ham, den sidste det samme, som jeg gav dig. Må jeg ikke gøre, hvad jeg vil med det, der er mit? Eller ser du skævt til mig, fordi jeg er god? Således skal de sidste blive de første og de første de sidste. Mange er indbudt, men få er udvalgt!

Jesus drog nu op mod Jerusalem. På vejen tog han De Tolv til side og sagde til dem: Se, nu tager vi op til Jerusalem, og Menneskesønnen skal udleveres til førstepresterne og teologerne, og de vil dømme ham til døden. De vil udlevere ham til de fremmede - til at blive spottet og pisket og korsfæstet. Og på den tredje dag vil han blive oprejst.

Så kom Zebedæussønnernes mor hen til ham sammen med sine sønner. Hun faldt på knæ for ham for at bede ham om noget. Han sagde til hende:

- Hvad vil du?

- Lov mig, sagde hun, at disse mine to sønner skal sidde - den ene på din højre hånd og den anden på din venstre hånd i dit kongedømme.

- I aner ikke, hvad I beder om, svarede Jesus. Er I i stand til at drikke det bæger, jeg skal drikke?

- Dét er vi, svarer de ham.

- Mit bæger skal I måske nok drikke, sagde han så til dem, men sædet ved min højre og venstre hånd, er det ikke op til mig at give. Det gives til dem, som min far har beredt det til.

Da de ti andre hørte det, blev de forargede på de to brødre. Men Jesus kaldte dem til sig og sagde:

- I ved, at folkenes despoter hersker over dem, og de store udøver deres magt over folk. Sådan skal det ikke være blandt jer. Nej, hvis nogen blandt jer ønsker at blive stor, skal han være jeres tjener, og enhver, der vil være den første iblandt jer, skal være jeres slave. På samme måde som Menneskesønnen ikke kom for at blive opvartet, men for at tjene - ja, for at give sit liv som løsepenge for mange.

Da de kom ud af Jeriko, fulgte en stor folkeskare ham, og se, der sidder to blinde ved vejsiden. De hørte Jesus komme forbi, og så råber de:

- Forbarm dig over os, gode herre, Davids søn! Mængden skældte ud på dem for at få dem til at tie stille, men de råbte bare endnu højere:

- Forbarm dig over os, gode herre, Davids søn! Nu stoppede Jesus op, kaldte på dem og spurgte:
- Hvad ønsker I, at jeg skal gøre for jer?
- At vores øjne må blive åbnet, gode herre!

Jesus fik medlidenhed med dem og rørte ved deres øjne. Straks fik de deres syn igen, og de fulgte efter ham.

Da de nærmede sig Jerusalem og kom til Bethfage ved Olivenbjergene, sendte Jesus to tilhængere afsted med ordene:

- Gå ind i den landsby derhenne. I vil straks finde et æsel, der står bundet sammen med sit føl: Løs dem og bring dem til mig. Hvis nogen siger noget til jer, skal I sige, at jeres mester har brug for dem. Så vil han straks lade dem gå. Dette skete for at det skulle opfyldes, som er sagt gennem profeten, der siger: *Sig til Zions datter: Se, din konge kommer til dig mild og venlig, siddende på et æsel – ja, et føl – et trækdyrs føl!*

Så gik tilhængerne, og da de havde gjort, som Jesus havde befalet dem, kom de med æslet og føllet. De lagde deres kapper på føllet, og han satte sig op på det. De fleste af skaren lagde deres kapper på vejen, mens andre skar grene af træerne og spredte dem på vejen. Både de, der gik foran ham, og de, der fulgte efter ham, råbte og sagde:

- *Hosianna*, Davids søn! Velsignet være han, som kommer i Guds navn! *Hosianna* i det højeste! Ved Jesus' indtog i Jerusalem blev hele byen chokeret, og man spurgte:
- Hvem er dog han?
- Han er profeten Jesus, ham fra Nazareth i Galilæa, svarede mange.

Så gik Jesus ind i Guds tempel og uddrev alle dem, der købte og solgte i templet. Han væltede vekselerernes borde og stolene hos dem, der solgte duer.

- Der står skrevet: *Mit hus skal kaldes et bedehus*, sagde han til dem, men I har gjort det til et fristed for røvere.

Der kom både blinde og lamme hen til ham i templet, og han helbredte dem. Men da førstepresterne og teologerne så de undere, han udførte og hørte børnene, der råbte: *Hosianna*, Davids søn! i templet, blev de vrede, og de sagde til ham:

- Hører du, hvad de siger?
- Ja! siger han til dem. *Af spædes og diendes mund har du forordnet lovsang*. Har I aldrig læst det? Så forlod han dem og gik ud af byen til Bethania, hvor han tilbragte natten.

Næste morgen, da han var vendt tilbage til byen, blev han sulten. Han fik så øje på et enkelt figentræ ved siden af vejen og gik hen til det, men han fandt ikke andet end blade på det. Så siger han til det:

- Gid du aldrig mere må bære frugt i al evighed! Øjeblikkeligt visnede træet.

Da hans tilhængere så det spurgte de forbavset:

- Hvordan i alverden kan figentræet visne sådan uden videre?
- Jeg kan godt sige jer, sagde Jesus til dem, hvis I har tillid og ikke tvivler, kan I ikke blot gøre sådan med figentræet, men om I så siger til dette bjerg: Ryk dig op og kast dig i havet! så vil det ske. Og alt, hvad I beder om i tillidsfuld bøn, det får I.

Så kom han ind i templet. Mens han underviste, kom førstepresterne og folkets ældste hen til ham og sagde:

- Med hvilken myndighed gør du dette? Hvem har givet dig lov til det?

- Også jeg vil spørge jer om en ting, svarede Jesus, så hvis I svarer mig, skal jeg nok fortælle, med hvilken myndighed jeg gør dette: Johannes' dåb, hvor kom den fra? Fra det himmelske eller fra mennesker?

De drøftede det indbyrdes: Siger vi fra det himmelske, sagde de, så vil han sige: Hvorfor havde I så ingen tillid til ham? Men siger vi fra mennesker, så gruer vi for folkeskaren, for de anser alle Johannes for at være en profet. Så kom de med deres svar til Jesus:

- Vi ved det ikke. Så fortæller jeg jer heller ikke, med hvilken myndighed jeg gør, hvad jeg gør, sagde Jesus til dem. Men hvad mener I? Der var en mand, der havde to sønner. Han gik hen til den første og sagde: Min søn, gå hen og arbejd i vingården i dag. Han svarede: Det vil jeg gerne, far. Men han gik ikke derhen. Så gik han hen til den anden og sagde det samme. Han svarede: Nej, det vil jeg ikke. Men senere fortrød han og gik derhen. Hvem af de to gjorde nu deres fars vilje?

- Den sidste, svarer de.

- Jeg kan godt sige jer, sagde Jesus, toldere og alfonser skal gå forud for jer ind i det himmelske kongedømme. Johannes kom til jer på retfærdighedens vej, og han havde I ingen tillid til. Det havde til gengæld tolderne og alfonserne. Men selv om I indså det, fortrød I ikke bagefter og fattede tillid til ham. Hør nu en anden fortælling:

- Der var en husbond, der plantede en vingård. Han satte et hegn omkring den, gravede en vinperse i den og byggede et tårn. Så lejede han den ud til forvaltere og rejste bort. Da frugttiden nærmede sig, sendte han sine slaver til forvalterne for at hente sin høst. Men forvalterne greb hans slaver. Én slog de, en anden dræbte de, og én stenede de. Endnu engang sendte han andre slaver – flere end de første, men de gjorde det samme med dem. Til sidst sendte han sin søn til dem, idet han tænkte: Min søn *vil* de da respektere. Men da forvalterne så sønnen, sagde de til hinanden: Han er arvingen. Kom, lad os slå ham ihjel, så vi kan få hans arv. Så greb de ham, trak ham ud af vingården og slog ham ihjel.

Når vingårdens ejer nu kommer, hvad vil han så gøre med disse forvaltere?

- De onde vil han give et ondt endeligt, siger de til ham, og så vil han leje vingården ud til andre forvaltere, som vil give ham høsten i rette tid. Jesus siger til dem:

- Har I aldrig læst i skrifterne: *Den sten, husbyggerne forkastede, den er blevet hovedhjørnestenen.*

Fra Gud kom dette – det er forunderligt for vores øjne? Derfor siger jeg jer: Guds kongedømme skal tages fra jer og gives til et folk, som bærer dets frugter. Den, som falder over denne sten, brækker måske benet, men den, den falder ned over, ham vil den knuse.

Da førstepresterne og farisæerne hørte hans fortællinger, indså de, at det var dem, han talte om, og de søgte at pågribe ham, men de frygtede folkeskarerne, fordi de anså ham for at være en profet.

Jesus tog nu igen ordet og talte på ny til dem i billeder:

- Det himmelske kongedømme er som en konge, som fejrede bryllup for sin søn. Han udsendte sine slaver for at hente dem, der var blevet indbudt, men de gad ikke at komme. Endnu engang sendte han andre slaver ud og sagde: Sig til de indbudte: Hør her, jeg har tilberedt mit måltid – mine okser og mine fedekalve er blevet slagtet. Alt er rede. Kom nu til bryllup! Men de lod som ingenting og gik deres vej. En gik ud på sin mark, en anden til sin forretning. De øvrige greb hans slaver, mishandlede dem og dræbte dem. Så blev kongen rasende, og han sendte sine hære ud og tilintetgjorde disse mordere og nedbrændte deres byer. Bagefter siger han til sine slaver: Brylluppet er rede, men de indbudte viste sig uværdige. Gå derfor ud til korsvejene og indbyd dem, I kan finde, til brylluppet. Slaverne gik så ud til vejene og sammenbragte alle, de fandt, onde såvel som gode. Og bryllupssalen blev fyldt med gæster, der sad til bords.

Kongen kom nu ind for at se til dem, der sad til bords, og dér fik han øje på en mand, som ikke var iført bryllupstøj. Han siger til ham: Min ven! hvordan er du kommet herind uden at have bryllupstøj på? Men han tav. Så sagde kongen til tjenerne: Bind ham på hænder og fødder og smid ham ud i mørket udenfor. Dér skal der være gråd og tænderskæren. For vel er mange indbudt, men få er udvalgte.

Nu gik farisæerne hen og lagde planer for, hvordan de kunne fælde ham med hans egne ord. De sendte så deres tilhængere hen til ham sammen med herodianerne og sagde:

- Mester, vi ved, at du er sanddru og virkelig lærer Guds vej. Du foretrækker ikke nogen fremfor andre, og du skeler ikke til menneskers ydre. Fortæl os nu, hvad du synes. Er det tilladt at betale skat til Cæsar eller ej? Jesus gennemskuede imidlertid deres ondskab og sagde:

- Hvorfor udfordrer I mig hele tiden, hyklere? Vis mig den mønt, I betaler skat med.

De viste ham en denarius, og han sagde til dem:

- Hvis ikon og hvis indskrift er det?

- Cæsars.

- Så giv Cæsar, hvad der er Cæsars, men Gud, hvad der er Guds.

Da de hørte det, undrede de sig. Så forlod de ham og gik deres vej.

Samme dag kommer nogle saddukæere¹⁴ hen til ham, og de spørger ham:

- Mester! Moses har sagt, at hvis én dør barnløs, så skal hans bror gifte sig med hans kone og opfostre børn for sin bror. Der var engang hos os syv brødre. Den første giftede sig og døde uden at have fået børn, så han efterlod sin kone til sin bror. På samme måde gik det med den anden og den tredje lige til den syvende. Sidst af alle døde også konen. I opstandelsen, for hvem af de syv vil hun være kone, når de nu alle har haft hende? Jesus svarede dem:

- I tager fejl, fordi I hverken kender skrifterne eller Guds kraft. I opstandelsen gifter man sig ikke eller gives bort til ægte. Nej, man er som himmelske engle. Og hvad angår de dodes opstandelse, har I så ikke læst Guds fortælling til jer, hvor han siger: *Jeg er Abrahams Gud, Isaaks Gud og Jakobs Gud?* Gud er jo ikke Gud for de døde, men for de levende.

Da folkeskarerne hørte det, blev de ude af sig selv af forundring over hans undervisning.

Da farisæerne hørte, at han havde lukket munden på saddukæerne, samlede de sig, og én af dem – en jurist – spurgte ham for at udfordre ham:

- Mester, hvilket bud er det store i loven?

- *Du skal elske Herren, din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind!* Det er det store – ja, det første bud. Men det andet er lige så stort som det første: *Du skal elske dit medmenneske som dig selv!* På disse to bud hviler hele loven og profeterne.

Da farisæerne nu alligevel var samlet, udsurgte Jesus dem. Han sagde:

- Hvad mener I om den salvede konge? Hvis søn er han?

- Davids, svarer de.

- Hvordan kan David så i ånden kalde ham sin herre, når han siger: *Jahve sagde til min Herre: sæt dig ved min højre, indtil jeg lægger dine fjender som en fodskammel for dine fødder.* Hvis David altså kalder ham sin herre, hvordan kan han så være hans søn? Ingen kunne svare ham et ord, og efter den dag var der heller ingen, der turde spørge ham om noget mere.

Nu talte Jesus til folkeskarerne og til sine tilhængere:

- Teologerne og farisæerne har sat sig på Moses' stol. Så alt, hvad de *siger* til jer, skal I gøre og efterleve. Men deres *gerninger* skal I ikke efterleve, for nok taler de smukt, men de efterlever

---

¹⁴ Det er dem, der påstår, at der ingen opstandelse findes.

ikke det, de siger. De binder tunge byrder op og lægger dem på menneskers skuldre, men selv vil de ikke røre dem med en finger. Alt, hvad de gør, gør de for at blive beundret af mennesker. Deres bederemme gør de brede og deres kvaster store. De elsker at sidde til højbords ved sammenkomsterne og på de fornemste pladser i synagogerne – at blive hilst på torvene og blive kaldt 'Rabbi' af mennesker.¹⁵ Forbandede teologer og farisæere! Hyklere! I lukker Det himmelske kongedømme for mennesker. Selv går I ikke derind, og de, som gerne ville derind, forhindrer I i det. Ja, I opæder enkers hjem og beder rigtig længe for et syns skyld. Derfor får I en langt strengere dom. Forbandede teologer og farisæere! Hyklere! I krydser hav og ørken for at skaffe én proselyt, men når han så er blevet det, gør i ham til søn af Gehenna – dobbelt så meget som I selv. Forbandede blinde vejledere, som siger: Det, at sværge ved templet, betyder ingenting, men den, der sværger ved templets guld, er bundet af sin ed. Er I da både dumme og blinde? For hvad er vel størst? Guldet eller templet, der helliger guldet? Og I påstår, at det at sværge ved alteret, ikke betyder noget, men den, der sværger ved offergaven, der ligger på det, er bundet af sin ed. Hvor er I blinde! For hvad er vel størst? Gaven eller det alter, der helliger gaven? Så den, der sværger ved alteret, sværger ved dét og ved alt, hvad der ligger på det. Og den, der sværger ved templet, sværger ved dét og ved ham, som bor i det. Og den, der sværger ved det himmelske, sværger ved Guds trone og ved ham, der sidder på den. Forbandede teologer og farisæere! Hyklere! I betaler skat af mynte og dild og kommen, samtidig med at I er ligeglade med den tungere del af loven: retfærdigheden, barmhjertigheden og hengivenheden. Det første skal selvfølgelig ikke forsømmes, men det sidste er det afgørende. Blinde vejledere, der sier myggen fra og sluger kamelen! Forbandede teologer og farisæere! Hyklere! I renser ydersiden af kop og tallerken, men indvendigt er de fulde af umættelig grådighed. Blinde farisæere! Rens først indersiden af koppen, så også ydersiden kan blive ren. Forbandede teologer og farisæere! Hyklere! I er som hvidkalkede grave, der udvendigt forekommer smukke, men indeni er fulde af døde ben og al slags råddenskab. Således forekommer I også udadtil retfærdige for mennesker, men indvendig er I fulde af hykleri og lovløshed. Forbandede teologer og farisæere! Hyklere! I opfører profeternes gravmæler - tilbeder monumenterne over de retfærdige og siger: Hvis vi levede i vores forfædres tid, ville vi aldrig have haft lod og del med dem i profeternes blod. Således bevidner I selv, at I er sønner af profetmorderne, og I lever fuldt ud op til jeres forfædre. I slanger og Satans yngel! Hvordan vil I undgå at blive dømt til Gehenna?

Hør så her: jeg sender jer profeter og vismænd og teologer. Nogle af dem vil I dræbe og korsfæste. Andre vil I piske i jeres synagoger og forfølge fra by til by, for at det skal komme over jer, alt det retfærdige blod, som er blevet spildt på jorden lige fra den retfærdige Abels blod til blodet fra Zakarias Barakias' søn, som I dræbte mellem templet og alteret. Ja, jeg siger jer: alt dette vil komme over denne slægt. Åh, Jerusalem! Jerusalem, som dræber profeterne og stener dem, der er udsendt til hende. Hvor ofte ville jeg ikke have samlet dine børn, som en høne samler kyllingerne under sine vinger – og I ville ikke! Hør så her: Jeres hjem er blevet forladt, for jeg siger jer: I skal ikke mere se mig fra nu af og indtil I siger: *Velsignet være han, som kommer i Guds navn!*

---

¹⁵ I skal ikke lade jer kalde 'Rabbi', for én er jeres sande mester, men I er alle brødre. Og ingen på jorden skal kalde jer 'far', for én er jeres himmelske far. Ej heller skal I kaldes kateketer, for én er jeres sande kateket, nemlig Kristus. Nej, den største iblandt jer skal være jeres tjener. Den, der ophøjer sig selv, skal ydmyges, og den, der ydmyger sig selv, skal ophøjes.

Jesus forlod nu templet og gik sin vej. Så kom hans tilhængere hen til ham for at gøre ham opmærksom på tempelbygningerne. Han svarede dem:

- Ser I ikke alt dette? Jeg kan godt sige jer: Her skal ikke efterlades sten på sten, som ikke er nedbrudt.

Mens han sad på Olivenbjerget, kom hans tilhængere hen til ham alene og sagde:

- Fortæl os, hvornår dette vil ske. Og hvad er tegnet på, at du kommer og på tidens fylde? Jesus sagde da til dem: Pas nu på, at ingen fører jer vild. Mange skal komme i mit navn og sige: Jeg er den salvede konge. De vil føre mange på vildspor. I vil høre om krige og krigsrygter. Pas på, at I ikke går i panik, for det må ske, men det er endnu ikke enden. Folk vil ganske vist rejse sig mod folk – kongedømme mod kongedømme, og der skal blive hungersnød og jordskælv rundt omkring, men det er blot begyndelsen på veerne. Så vil de udlevere jer til trængsler. De vil slå jer ihjel, og I vil blive afskyet af alle folkeslagene på grund af mit navn. Mange vil da falde fra, og de vil udlevere hinanden – afsky hinanden. Mange falske profeter vil fremstå og føre mange på vildspor. På grund af den megen lovløshed, vil de flestes kærlighed blive kold, men den, der holder ud til enden, han skal blive frelst. Så skal det glade budskab om Guds kongedømme forkyndes i hele verden til et vidnesbyrd for folkene – og så – ja, så kommer enden! Men når I ser *'odelæggelsens pestilens'*, som er omtalt af profeten Daniel stå på det hellige sted,¹⁶ da skal de, der er i Judæa flygte ud i bjergene; den, der sidder på taget, skal ikke gå ned for at tage noget med fra huset; den, der er i marken, skal ikke vende tilbage for at hente sit tøj. Stakkels de kvinder, der er gravide eller ammer børn i de dage. Bed om, at jeres flugt ikke foregår om vinteren eller på en sabbat, for der skal komme en så stor trængsel, som ikke er indtruffet fra verdens begyndelse og til nu, og som heller aldrig mere skal ske. Ja, hvis ikke de dage var blevet afkortet, ville ikke en eneste være blevet frelst, men for de udvalgte skyld vil de dage blive afkortet. Hvis nogen så siger til jer: Se, her er den salvede konge - eller her, så tro det ikke. For falske konger og falske profeter vil fremstå, som vil udføre store tegn og undere for at føre folk på vildspor – ja, selv de udvalgte, hvis de kan. Husk, jeg har forudsagt jer det. Hvis de altså siger til jer: Se, han er i ørkenen! så gå ikke derud. Eller se, han er i de hemmelige kamre! så tro det ikke. Som lynet kommer fra Østen og skinner helt til Vesten, således bliver Menneskesønnens komme. Hvor ådslet er, flokkes gribbene! Straks efter trængslerne i de dage vil solen formørkes, og månen vil ikke afgive sit lys. Stjernerne vil falde fra Himlen og Himlens kræfter skal rystes. Da skal tegnet på Menneskesønnen komme til syne på Himlen, og da skal alle jordens stammer vånede sig, og de skal se Menneskesønnen komme på Himlens skyer med magt og strålende guddommelighed. Han skal udsende sine engle til mægtig basunklang, og de skal samle hans udvalgte sammen fra de fire vinde – fra den ene ende af Himlen til den anden. Lær af figentræets fortælling. Når dets grene er blevet bløde, og bladene springer ud, ved I, at sommeren er nær. Således kan I også vide, når I ser alt dette ske, at Menneskesønnen står for døren. Ja, jeg siger jer, at denne slægt ikke er gået bort, før alt dette er sket. Himmel og jord skal forgå, men min fortælling skal aldrig forgå! Ingen kender dog dagen og timen, end ikke de himmelske engle eller Guds Søn – kun Gud Fader selv. For som det var i Noahs dage, således skal Menneskesønnens genkomst blive. Ganske som de opførte sig i dagene inden syndfloden, hvor de spiste og drak, giftede sig og giftede bort, lige indtil den dag, Noah gik ind i arken. De anede intet, indtil syndfloden kom og rev alle bort. Således vil også Menneskesønnens genkomst blive. To skal gå ude på marken - den ene tages med, den anden bliver tilbage. To står og maler ved møllen - den ene tages med, den anden bliver tilbage. Våg derfor! For I ved

---

¹⁶ Oplæser: forstå mig ret!

ikke, hvilken dag jeres mester kommer. Forstår I, hvis husbonden vidste, i hvilken nattevagt tyven kommer, så ville han holde vagt og ikke have tilladt noget indbrud i sit hus. Hold jer derfor rede, for Menneskesønnen kommer i den time, I *ikke* regner med det.

Hvem er nu den trofaste og kloge slave, hvis herre har sat ham over sin husstand, så han kan give dem mad i rette tid? Velsignet være den slave, som hans herre finder i gang med dét, når han kommer. Ja, jeg siger jer: han vil sætte ham over alt, hvad han ejer. Men når den dårlige slave siger i sit hjerte: Min herre lader vente på sig - og han så begynder at slå sine medslaver og at spise og drikke sammen med drukkenboltene, så kommer denne slaves herre på en dag, han ikke havde regnet med og i en time, han ikke vidste og hugger ham ned og anviser ham plads sammen med hyklerne. Dér skal der være gråd og tænderskæren.

Da skal man sammenligne det himmelske kongedømme med ti jomfruer, som tog deres lamper og gik ud for at møde brudgommen. Fem af dem var tåbelige – fem var kloge. For de tåbelige havde nok taget lamper med, men de havde ikke taget olie med til dem. De kloge derimod tog olie i kander sammen med deres lamper. Da brudgommen lod vente på sig, blev de alle døsige og faldt i søvn. Men midt om natten lød råbet:

- Hør, brudgommen kommer! Stå op og gå ham i møde!

Alle jomfruerne stod nu op og gjorde deres lamper klar. Da sagde de tåbelige til de kloge:

- Giv os noget af jeres olie, for vores lamper er ved at gå ud.

- Der er slet ikke nok til både os og jer, svarede de kloge. Gå hellere hen til købmændene og køb til jer selv.

Mens de var på vej hen for at købe, kom brudgommen, og de, der var rede, gik med ham ind til brylluppet, og døren blev lukket. Senere kommer også de andre jomfruer og siger:

- Kære herre! luk op for os!

- Jamen, jeg kender jer jo ikke! svarede han.

Så vær omhyggelige, for I kender hverken dagen eller timen, hvor Menneskesønnen kommer.

Det er det samme med manden, der skulle rejse bort. Han kaldte så sine tjenere til sig og betroede dem sin ejendom. Til én gav han fem talenter, til en anden to og til en tredje én – hver efter deres evner. Så rejste han bort fra egnen. Straks gik han, der havde fået fem talenter hen og handlede med dem og tjente fem til. På samme måde tjente han med de to talenter endnu to. Men han, der havde fået én, gik hen og gravede et hul i jorden og gemte sin herres penge. Efter lang tid kommer disse tjeneres herre og gør regnskabet op med dem.

Først kommer han, der havde fået fem talenter med fem talenter mere til ham og siger:

- Kære herre, du gav mig fem talenter. Se her, jeg har tjent fem talenter til.

- Godt! du gode og trofaste tjener. Du har været trofast i det små – jeg vil sætte dig over meget. Tag del i din Herres glæde!

Nu kom også han med de to talenter frem og sagde:

- Kære herre, du gav mig to talenter. Se her, jeg har tjent to talenter til.

- Godt! du gode og trofaste tjener. Du har været trofast i det små – jeg vil sætte dig over meget. Tag del i din Herres glæde!

Så kom han, der havde fået den ene talent og sagde:

- Kære herre! Jeg ved, at du er en hård mand, som høster, hvor du ikke såede og samler, hvor du ikke spredte. Og eftersom jeg frygtede dig, gik jeg hen og gemte din talent i jorden. Se, her har du, hvad der er dit.

- Din onde og dovne tjener! svarede hans herre ham. Du vidste altså, at jeg høster, hvor jeg ikke såede og samler, hvor jeg ikke spredte. Så burde du da i det mindste have sat pengene i

banken, så jeg kunne have fået, hvad der er mit med renter, når jeg kom tilbage. Tag nu talenten fra ham og giv den til ham, der har ti talenter. For enhver der har, skal gives, og han skal have overflod, men han, der intet har, han skal fratages selv det, han har. Og smid den uværdige tjener ud i mørket udenfor. Dér skal der være gråd og tænderskæren.

Når menneskesønnen kommer i sin stråleglans og alle englene sammen med ham, da skal han sidde på sin strålende trone, og alle folkeslagene skal samles foran ham. Så vil han skille dem fra hinanden, som hyrden skiller fårene fra gederne, og han vil stille fårene på sin højre hånd og gederne på sin venstre. Så siger kongen til dem på sin højre hånd:

- Kom! I min fars velsignede, og tag det kongedømme i besiddelse, som er beredt jer fra verdens grundlæggelse. For jeg var sulten, og I gav mig mad; jeg var tørstig, og I gav mig noget at drikke; jeg var fremmed, og I tog imod mig – nøgen, og I gav mig tøj på; jeg var syg og I så til mig; jeg var i fængsel, og I besøgte mig.

Da skal de retfærdige sige til ham:

- Kære herre, hvornår så vi dig sulten og gav dig mad? eller tørstig og gav dig noget at drikke? Hvornår så vi dig som fremmed og tog imod dig? eller nøgen og gav dig tøj på? Hvornår så vi dig syg eller i fængsel og kom til dig?

Da skal kongen sige til dem:

- Det skal jeg sige jer: alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, har I gjort imod mig!

Så skal han sige til dem på sin venstre hånd:

- Gå bort fra mig, I forbandede, til den evige ild, som er beredt for djævelen og hans engle. For jeg var sulten, og I gav mig ikke mad; jeg var tørstig, og I gav mig ikke noget at drikke: jeg var fremmed, og I tog ikke imod mig – nøgen, og I gav mig ikke tøj på; jeg var syg og i fængsel, og I så ikke til mig.

Da skal også de sige:

- Kære herre, hvornår så vi dig sulten eller tørstig eller fremmed eller nøgen eller syg eller i fængsel uden at tjene dig?

Da skal han sige til dem:

- Det skal jeg sige jer: alt, hvad I ikke har gjort mod en af disse mine mindste brødre, har I heller ikke gjort imod mig!

Og de skal gå bort til evig straf, men de retfærdige til evigt liv.

Da Jesus havde afsluttet alle disse taler, sagde han til sine tilhængere:

- Forstår I, påsken begynder om to dage, og da skal Menneskesønnen udleveres til at blive korsfæstet.

Samtidig samledes førstepræsterne og folkets ældsteråd i gården hos den førstepræst, der hed Kaiafas, og de planlagde at arrestere Jesus med det samme i al hemmelighed og slå ham ihjel. For som de sagde:

- Det går ikke under selve festen, for så bliver der bare oprør i folket.

Mens Jesus var i Bethania, i Simon den spedalskes hus, kom der en kvinde hen til ham med en alabastkrukke fuld af meget kostbar salveolie, som hun hældte ud over hans hoved, mens han sad til bords. Da hans tilhængere så det, blev de forargede og sagde: Hvad er det for et spild? Den salve kunne jo være solgt for mange penge, der kunne gives til de fattige.

Da Jesus hørte det, sagde han til dem:

- Hvorfor gør I hende nu ked af det? Det er da en smuk gerning, hun har gjort imod mig. De fattige har I jo altid hos jer - mig derimod har I ikke altid. Da hun hældte denne salveolie ud over mit legeme, salvede hun det til min begravelse. Ja, jeg kan godt sige jer: hvor end i hele verden frihedsbudskabet forkyndes, skal der også tales om det, hun har gjort – til minde om hende.

Så gik én af De Tolv - han, der hedder Judas Iskariot - hen til førstepresterne og sagde:

- Hvad vil I give mig, hvis jeg udleverer ham til jer?

De gav ham så tredive sølvstykker, og fra da af søgte han en passende lejlighed til at udlevere ham.

På den første af de usyrede brøds dage kom hans tilhængere hen til Jesus og sagde:

- Hvor vil du have, at vi tilbereder påskelammet for dig?

- Gå ind i byen, sagde han, til ham, I ved nok, og sig til ham: Mesteren siger: min time er nær. Jeg vil holde påske hos dig sammen med mine tilhængere.

Tilhængerne gjorde, som Jesus havde befalet dem, og tilberedte påskelammet.

Da det nu blev aften lå han til bords sammen med de tolv tilhængere. Mens de spiste, sagde han til dem:

- Jeg kan lige så godt fortælle jer, at én af jer vil udlevere mig.

De blev naturligvis dybt bedrøvede og begyndte en efter en at spørge ham:

- Det er da vel ikke mig, mester?

- Den, der dyppede hånden sammen med mig i fadet, svarede han, han vil udlevere mig. Ak ja, Menneskesønnen går bort, sådan som det er skrevet om ham, men forbandet være det arme menneske, der udleverer Menneskesønnen. Det var bedre for ham, om han slet ikke var blevet født!

Judas – ham der forråbte ham – sagde så:

- Det er da vel ikke mig, Rabbi?

Han siger til ham:

- Du har sagt det.

Mens de nu spiste, tog Jesus et brød, velsignede det, brækkede det i stykker, gav det til sine tilhængere og sagde:

- Værsgo og spis! Her har I mit legeme.

Så tog han et bæger, takkede, gav dem det og sagde:

- Drik alle af denne vin! Det er mit blod, pagtens blod, der bløder for mange mennesker som tilgivelse for deres svigt. Men jeg siger jer: fra nu af vil jeg ikke mere drikke af denne vinstokkens frugt, indtil den dag, jeg drikker den på ny sammen med jer i min fars kongedømme.

Da de så havde sunget en hymne, gik de ud til Olivenbjerget.

Her siger Jesus til dem:

- I denne nat vil I alle vende mig ryggen. Som der står skrevet: *Jeg vil slå hyrden, så fåreflokken bliver spredt.* Men efter at jeg er blevet oprejst, vil jeg gå i forvejen for jer til Galilæa.

Nu afbrød Petrus ham og sagde:

- Om så alle andre vender dig ryggen - jeg gør det aldrig!

Jesus sagde til ham:

- Jeg kan godt sige dig, Petrus: i denne nat vil du fornægte mig tre gange, endnu inden hanen har galeet.

- Om jeg så skulle dø sammen med dig, svarede Petrus, vil jeg aldrig fornægte dig!

Det samme sagde alle hans tilhængere.

Bagefter kommer Jesus sammen med dem til et sted, der kaldes Gethsemane, og han siger til tilhængerne:

- Sæt jer her, mens jeg går derover og beder til Gud. Han tog så Petrus og de to Zebedæussønner med sig, og nu blev han dybt bedrøvet og bange. Han siger så til dem:

- Min sjæl er bedrøvet til døden. Bliv her og våg sammen med mig!

Så gik han et lille stykke længere frem, faldt på sit ansigt og bad:

- Min far! Hvis det er muligt, så lad dette bæger gå mig forbi. Dog ikke som *jeg* vil, men som *du* vil. Så vender han tilbage til sine tilhængere og opdager, at de ligger og sover. Han siger så til Petrus:

- Var I end ikke i stand til at våge sammen med mig blot en time? Våg og bed, så I ikke falder for fristelsen. Ånden er nok villig, men kødet er svagt.

Igen for anden gang gik han lidt væk og bad:

- Min far! Hvis ikke det er muligt for bægeret at gå forbi mig, uden at jeg drikker det, så ske din vilje!

Da han kom tilbage, finder han dem igen sovende, for deres øjne var tunge. Så forlod han dem igen og gik bort og bad for tredje gang den samme bøn. Til sidst kommer han hen til sine tilhængere og siger til dem:

- Sover I stadig og hviler jer? Hør, timen er nær, hvor Menneskesønnen skal overgives i forbryderes hænder. Stå op! Lad os gå! Hør, han som udleverer mig, er nær!

Mens han endnu taler, se, så kommer Judas – en af De Tolv – og sammen med ham er der en større flok med sværd og køller fra førstepresterne og folkets ældsteråd. Forræderen havde givet dem et tegn. Han sagde:

- Ham, jeg kysser, ham er det. Grib ham! Straks, da han kom hen til Jesus, sagde han:

- Godaften, Rabbi! Og han kyssede ham. Men Jesus sagde til ham:

- Kære ven, hvad gør du dog?

Så gik de andre hen og lagde hænderne på Jesus og greb ham. Og se, én af dem, der var sammen med Jesus, rakte hånden ned, trak sit sværd og huggede øret af førsteprestens slave.

Men Jesus siger til ham:

- Stik dit sværd i skeden! Alle, der griber til sværd, skal omkomme ved sværd. Eller mener du ikke, jeg er i stand til at bede min far, så han øjeblikkeligt sender mig mere end tolv legioner engle? Men hvordan skulle skriften så gå i opfyldelse, om at det, som sker, bør ske?

Samtidig siger Jesus til flokken:

- Som mod en røver er I draget ud med sværd og køller for at fange mig. Hver dag sad jeg i templet og underviste, men dér greb I mig ikke. Men alt dette sker, for at profeternes skrifter skal gå i opfyldelse.

Da vendte alle hans tilhængere ham ryggen og flygtede.

De, der havde arresteret Jesus, førte ham nu til førstepresten Kaiafas, hvor teologerne og ældsterådet var forsamlet. Petrus fulgte ham på afstand lige til førsteprestens gård. Han gik ind og satte sig sammen med vagterne for at se, hvad der kom ud af det hele.

Imidlertid ledte førstepresterne og hele synedriet efter falske beviser mod Jesus, så de kunne få ham henrettet. De fandt dog ingen, selv om mange trådte frem som falske vidner. Men til sidst trådte to frem og sagde:

- Han dér har sagt: Jeg er i stand til at nedbryde Guds tempel og genopføre det på tre dage.

Førstepresten rejste sig nu og sagde til ham:

- Svarer du intet på, hvad disse vidner imod dig? Men Jesus tav. Så sagde førstepresten til ham:

- Jeg besværges dig ved den levende Gud, at du fortæller os, om du er den salvede konge, Guds søn!

- Du har sagt det! siger Jesus til ham. Ydermere siger jeg jer, at fra nu af skal I se Menneskesønnen sidde ved Kraftens højre hånd, og I skal se ham komme igen på Himlens skyer.

Så flår førstepresten sit tøj i stykker og siger:

- Gudsbespottelse! Hvad skal vi med flere vidner? Nu har I selv hørt bespottelsen. Hvad siger I?

- Han fortjener døden! svarede de. Og de spyttede ham i ansigtet, gav ham knytnæveslag – andre gav ham lussinger og sagde:

- Profeter for os, du salvede. Hvem var det, der slog dig?

Petrus sad stadigvæk udenfor i gården. Så kom en af tjenestepigerne hen til ham og sagde:

- Du var da også sammen med Jesus, galilæeren.

Men han benægtede det overfor alle og sagde:

- Jeg aner ikke, hvad du taler om.

Da han var gået ud i porten, fik en anden øje på ham og siger til dem, der stod der:

- Han dér var sammen med Jesus nazaræeren.

Og igen benægtede han det med en ed:

Jeg kender ved Gud ikke det menneske!

Lidt efter kom de, der stod der, hen og sagde til Petrus:

- Du er da i hvert fald én af dem – dit sprog afslører dig jo.

Så begyndte han at bande og sværge:

- Jeg kender fanden gale mig ikke det menneske, siger jeg jo!

I samme øjeblik galede en hane. Da huskede Petrus Jesus' ord, da han sagde:

- Endnu før hanen galer, vil du fornægte mig tre gange. Og han gik ud udenfor og græd som pisket.

Da det blev morgen, planlagde alle førstepresterne og folkets ældsteråd, hvordan de kunne få Jesus henrettet. Så bandt de ham og førte ham hen og overgav ham til guvernøren Pilatus.

Da Judas, der havde forrådt ham, nu så, at han blev dømt, fortrød han og leverede de tredive sølvstykker tilbage til førstepresterne og de ældste og sagde:

- Jeg har syndet og forrådt uskyldigt blod! Men de sagde blot:

- Hvad kommer det os ved? Det må du selv klare.

Så kastede han sølvstykkerne ind i templet og gik sin vej. Senere gik han hen og hængte sig.

Førstepresterne samlede sølvstykkerne op og sagde:

- Det er ulovligt at lægge dem i tempelblokken, eftersom det er blodpenge.

Så efter at have holdt råd købte de Pottemagerens Mark for dem til begravelsesplads for fremmede. Derfor kaldtes den mark for Blodmarken lige indtil i dag. Dermed gik det i opfyldelse, som blev sagt af profeten Jeremias: *Og de tog de tredive sølvstykker – prisen for ham, de*

satte en pris på, ham, Israels sønner satte en pris på – og de betalte dem for Pottemagerens Mark, sådan som Gud befalede mig.

Jesus stod nu foran guvernøren, og denne udspurgte ham og sagde:

- Du er så judæernes konge?

- Det siger *du*, sagde Jesus. Men til anklagerne fra førstepresterne og de ældste svarede han intet. Så siger Pilatus til ham:

- Hører du ikke alt det, de vidner imod dig?

Men til guvernørens store forbløffelse svarede han ham ikke så meget som et ord.

Ved festen havde guvernøren den skik, at han løslod den af de mange fængslede, som de ønskede. Dengang var der en berygtet fange, der hed Jesus Barabbas. Da de nu var forsamlede, sagde Pilatus til dem:

- Hvem ønsker I, at jeg løslader jer, Jesus Barabbas eller Jesus, som kaldes den salvede konge? Han vidste jo godt, at det var på grund af misundelse, de havde udleveret ham.

Pludselig, mens han nu sad dér på dommersædet, sendte hans kone bud til ham:

- Lad der ikke komme noget imellem dig og denne retfærdige. For i dag har jeg haft frygteligt mareridt om ham.

Imidlertid overbeviste førstepresterne og de ældste folkeskaren om, at de skulle bede Barabbas fri, mens Jesus burde slås ihjel. Så da guvernøren tog ordet og spurgte dem: Hvem af de to ønsker I, at jeg skal løslade jer, svarede de: Barabbas!

Pilatus sagde da til dem:

- Hvad skal jeg så gøre med Jesus, han som kaldes den salvede konge?

- På korset med ham! svarede de alle som én.

- Jamen, hvad ondt har han da gjort? spurgte han. Men de råbte bare endnu højere:

- Korsfæst ham!

Da Pilatus nu forstod, at han ikke kunne gøre mere, men at det var ved at komme til oprør, tog han noget vand, vaskede sine hænder foran mængden og sagde:

- Jeg er uskyldig i denne mands blod. Det må I selv klare.

- Lad bare hans blod komme over os og over vores børn! svarede hele folket.

Så løslod han dem Barabbas, men Jesus lod han piske og udleverede ham så til at blive korsfæstet.

Så tog guvernørens soldater Jesus med ind i prætoriet og samlede hele kohorten foran ham. De tog tøjet af ham og iførte ham en purpurrød kappe, og så flettede de en krone af tjørnegrene, som de satte på hans hoved. Så gav de ham et rør i hans højre hånd, bøjede knæ for ham og sagde spottende til ham:

- Hil dig, judæernes konge! Så spyttede de på ham, og de tog røret og slog ham i hovedet med det. Da de således havde hånet ham, tog de kappen af ham, gav ham hans eget tøj på og førte ham hen for at blive korsfæstet. Mens de gik med ham, stødte de på en mand fra Kyrene, der hed Simon, og ham tvang de til at bære hans kors.

Så kom de til et sted, som kaldes Golgotha.¹⁷ Her gav de ham vin blandet med malurt, men da han havde smagt det, ville han ikke drikke det. Da de så havde korsfæstet ham, delte de hans tøj ved at kaste lod. Så satte de sig ned og holdt vagt over ham. Over hans hoved satte de den skrevne anklage mod ham: Jesus Judæernes konge. Sammen med ham korsfæstede de to røvere

---

¹⁷ Det betyder: Kraniestedet

– den ene på hans højre, den anden på hans venstre hånd. Og de, der gik forbi spottede ham, rystede på hovedet ad ham og sagde:

- Der har vi ham, der nedbryder templet og bygger det op på tre dage – red nu dig selv, hvis du er Guds søn, og stig ned fra korset!

På samme måde hånedes førstepresterne ham sammen med de ældste og sagde:

- Andre har han reddet – sig selv kan han ikke redde. Israels konge! Lad ham nu stige ned fra korset, så vi kan tro på ham. Han satte sin lid til Gud, så lad *Gud* nu befri ham, hvis han ellers bryder sig om ham. Han har jo selv sagt: Jeg er Guds søn!

Også røverne, der var blevet korsfæstet sammen med ham, hånedes ham.

Fra den sjette time blev det mørkt over hele landet indtil den niende time. Omkring den niende time råbte Jesus med høj røst: *Eli! Eli, lama sabakhtani?*¹⁸ Nogle af dem, der stod der, hørte det og sagde: Han kalder på Elias.

En af dem løb straks efter hen og tog en svamp, som han fyldte med vineddike, satte den på et rør og gav ham noget at drikke. Men de andre sagde: Vent lidt! Lad os se, om Elias kommer og redder ham. Men Jesus skreg igen med høj røst og udåndede.

Og tænk engang, forhænget i templet blev flænget i to stykker fra øverst til nederst. Jorden rystede og klipperne revnede, ja, gravene åbnedes, så mange af de hensøvede martyrs helliges legemer opstod. De gik ud af gravene, og efter hans opstandelse kom de ind i den hellige by og blev set af mange.

Da centurionen, som holdt vagt over Jesus og de, der var sammen med ham, så jordskælvet og det, der skete, blev de meget bange og sagde: Det menneske var virkelig Guds søn!

Der var en del kvinder på stedet, som så til på afstand. De havde fulgt Jesus fra Galilæa og havde betjent ham. Blandt dem var Maria Magdalene, Maria, Jakobs og Josefs mor og Zebedæussønnernes mor.

Da det blev aften, kom der en rig mand fra Arimathæa, der hed Josef, og som også selv var blevet oplært til Jesus. Han gik hen til Pilatus og bad om Jesu legeme, og Pilatus befalede, at det skulle udleveres. Så tog Josef legemet, svøbte det i et rent linnedklæde og lagde det i sin egen nye grav, som han havde fået hugget ud af klippen. Så rullede han en stor sten for gravåbningen og gik. Men Maria Magdalene og den anden Maria blev siddende lige overfor graven.

Næste dag – det vil sige efter forberedelsesdagen – samlede førstepresterne og farisæerne hos Pilatus og sagde:

- Gode herre, vi er kommet i tanke om, at denne bedrager, mens han endnu levede, sagde: Efter tre dage vil jeg opstå. Befal derfor, at graven skal sikres indtil den tredje dag, så hans tilhængere ikke kommer og stjæler ham og påstår overfor folket, at han er opstået fra de døde. Så bliver det sidste bedrageri jo værre end det første.

Pilatus sagde til dem:

- I har en vagt. Gå nu og gør graven så sikker, som I kan.

Så gik de hen og sikrede graven, idet de forseglede stenen sammen med vagten.

Da sabbatten var forbi, og det var ved at gry den første dag i ugen, kom Maria Magdalene og den anden Maria for at se til graven. Og tænk, der kom et stort jordskælv, og en engel fra Gud

---

¹⁸ Det betyder: Min Gud! Min Gud, hvorfor har du forladt mig?

steg ned fra Himlen. Han gik lige hen og rullede stenen væk og satte sig på den. Hans udseende var som lynild og hans lange kjole hvid som sne. De, som holdt vagt, rystede af angst for ham og faldt om, som om de var døde.

Englen tog nu ordet og sagde til kvinderne:

- I skal ikke være bange! Jeg ved godt, at I leder efter Jesus, den korsfæstede. Han er ikke her, han er opstået, som han sagde. Kom selv og se stedet, hvor han lå. Skynd jer nu og gå hen og fortæl hans tilhængere, at han er opstået fra de døde. Og hør her! han går i forvejen for jer til Galilæa, dér skal I møde ham. Husk det nu!

Så skyndte de sig væk fra graven med frygt og stor glæde, og de løb hen for at fortælle hans tilhængere om ham. Og tænk, på vejen mødte Jesus dem selv og sagde:

- Godmorgen!

De løb hen til ham, greb hans fødder og tilbad ham. Så siger Jesus til dem:

- I skal ikke være bange! Gå hen og fortæl mine brødre, at de skal tage til Galilæa. Dér skal de mødes med mig.

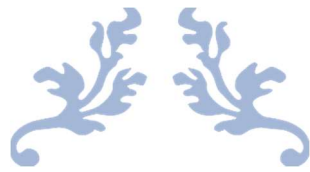
Se, da de var gået, så kommer nogle fra vagten ind i byen, og de fortalte førstepresterne alt, hvad der var sket. Så stak de hovederne sammen med ældsterådet og drøftede sagen. De forærede så en masse sølvstykker til soldaterne og sagde:

- I skal sige, at hans tilhængere kom om natten og stjal ham, mens I sov. Hvis det kommer guvernøren for øre, skal vi nok overtale ham, så I ikke får problemer.

Så tog de imod pengene og gjorde, som de fik besked på. Derfor verserer dette rygte blandt judæerne indtil den dag i dag.

De elleve tog nu til Galilæa til det bjerg, Jesus havde udpeget for dem, og da de mødte ham, tilbad de ham. Dog var der nogen, som tvivlede. Jesus kom nu hen og talte til dem:

- Al magt i himmel og på jord er blevet overdraget til mig. Gå nu ud og oplær alle de fremmede folk og døb dem i Gud Faders og Guds Søns og Den hellige Ånds navn. Lær dem at overholde alt, hvad jeg har belært jer om. Og husk, jeg er med jer alle dage indtil tidernes ende.

EVANGELIET IFØLGE LUKAS

Højærværdige Theofilus.
Skønt flere allerede har påtaget sig opgaven med at nedskrive en beretning om de begivenheder, der er foregået iblandt os – de begivenheder, som øjenvidnerne, og de, der var blevet Ordets tjenere, fra begyndelsen overleverede til os - så har jeg ikke desto mindre anset det for passende – efter nøje og metodisk at have gennemgået det hele fra begyndelsen – at skrive en til dig, for at du kan begribe den sande betydning af de fortællinger, du allerede er blevet undervist i.

Dengang Herodes var konge i Judæa, var der en præst, der hed Zakarias.¹⁹ Han havde en kone af Arons slægt, hvis navn var Elisabet. Begge var de retsindige for Gud og efterlevede fuldt og helt alle Guds bud og befalinger. Dog havde de ingen børn, da Elisabet var ufrugtbar, og begge var de højt oppe i årene. Nu skete det så engang, hvor han forrettede gudstjenesten ifølge sin tur i afdelingen, at det faldt i hans lod, som det var skik blandt præsterne, at gå ind i Guds tempel og afbrænde røgelsesofferet. Udenfor stod hele folkemængden og bad, mens røgelsesofferet foregik. Da viste en Guds engel sig for ham lige til højre for røgelsesalteret. Zakarias blev bestyrtet ved synet, ja, han blev frygtelig bange. Men englen sagde til ham:

- Du skal ikke være bange, Zakarias! Din bøn er blevet hørt. Din kone Elisabet skal føde dig en søn, som du skal kalde Johannes. Han skal være din glæde og fryd, og mange vil juble over hans fødsel, for han skal blive stor i Guds øjne. Vin og spiritus må han endelig ikke drikke – nej, han skal fyldes med hellig ånd lige fra hans mors liv. Han skal omvende mange af Israels sønner til Jahve, deres Gud – ja, han skal gå frem foran Ham i Elias' ånd og kraft for at vende fædres hjerter mod deres børn – ulydige mod retfærdiges visdom – og skabe et velforberedt folk for Gud.

- Men hvordan kan jeg vide, at det er sandt? spurgte Zakarias englen, jeg er jo selv en gammel mand, og min kone er højt oppe i årene.

- Jeg er Gabriel! svarede englen ham, det er faktisk mig, der står for Guds ansigt, og jeg blev udsendt for at tale med dig og bringe dig disse glædelige nyheder. Hør så her: du skal blive stum og ikke være i stand til at tale, indtil den dag, dette sker, fordi du ikke troede på min fortælling, som *vil* blive opfyldt til sin tid!

Imidlertid ventede folket på Zakarias, og de undrede sig over, at han var forsinket inde i templet. Da han endelig kom ud, kunne han ikke tale til dem, så de forstod, at han havde haft et syn inde i templet. Han gjorde tegn til dem, men han forblev stum. Da hans tjenestetid var omme, tog han hjem. Kort efter blev hans kone Elisabet gravid, og hun skjulte sig i fem måneder, idet hun tænkte: Således har Gud gjort imod mig, dengang han så til mig for at borttage min skam blandt mennesker.

Da Elisabeth var i sjette måned, blev englen Gabriel udsendt af Gud til en by i Galilæa, der hed Nazareth, til en jomfru, der var forlovet med en mand, hvis navn var Josef. Han var af kong Davids hus. Jomfruens navn var Mariam. Englen gik ind til hende og sagde:

- Hil dig, du som er benådet! Gud er med dig! du, velsignede blandt kvinder!

---

¹⁹ Han var fra Abias afdeling.

Mariam blev bestyrtet over de ord og spekulerede på, hvad denne hilsen mon skulle betyde.

- Du skal ikke være bange, Mariam! fortsatte englen, for du har fundet nåde for Gud. Hør her, du skal blive med barn og føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus. Han skal blive stor og kaldes Den Højestes søn, og Jahve vores Gud skal skænke ham hans forfar Davids trone. Han skal herske over Jakobs hus i al evighed – ja, der skal ikke være ende på hans kongedømme.
- Men ... hvordan skulle det gå til? spurgte Mariam, jeg har jo ikke været sammen med nogen mand.
- Hellig ånd skal komme over dig, svarede englen, den højestes kraft skal overskygge dig. Derfor skal din nyfødte også kaldes hellig, Guds søn. Og hør her, din slægtning Elisabet er også blevet gravid med en søn i sin høje alderdom. Nu er hun, som de kaldte ufrugtbar, i sjette måned, fordi ingen fortælling fra Gud er uden virkning.
- Jeg er Guds slavinde, sagde Mariam, må det gå mig, som du siger.

Så forlod englen hende.

Samme dag brød Mariam op og tog i al hast op i bjergene - til en by i Judæa. Her gik hun ind i Zakarias' hus og hilste på Elisabets. Da Elisabet hørte Mariams hilsen, hoppede barnet i hendes mave og Elisabet blev fyldt med hellig ånd, så hun råbte med høj stemme:

- Velsignet er du blandt kvinder – velsignet er din livsfrugt! Hvoraf kommer det sig, at min herres mor måtte komme til mig? Forstår du, da lyden af din hilsen nåede mine ører, hoppede barnet i min mave af lutter glæde. Velsignet være hun, som havde tillid til, at det, som blev fortalt hende af Gud, også vil gå i opfyldelse.

Da sagde Mariam:

- Min sjæl højlover Jahve, min ånd jubler over Gud, min frelser og befrier. For han så til sin slavindes ydmygelse. Ja, tænkt! Fra nu af vil alle slægter kalde mig velsignet, fordi Den Mægtige har gjort store ting imod mig. Helligt er hans navn – hans barmhjertighed varer fra slægt til slægt mod dem, der viser ham ærefrygt.

Han har vist styrke med sin arm - inderligt hovmodige har han splittet.

Regenter har han stødt fra troner – mens han har ophøjet undertrykte.

Sultne har han fyldt med gode gaver, og sendt rige tomhændet bort.

Han har taget sig af sit barn, Israel - har ikke glemt sin barmhjertighed, som dengang han talte til vores forfædre – til Abraham og hans børn til evig tid.

Mariam blev hos Elisabet i omkring tre måneder, hvorefter hun vendte tilbage til sit hjem.

Nu kom så tiden for Elisabets, hvor hun skulle føde, og hun fødte en søn. Da hendes naboer og slægtninge hørte om, hvordan Gud beviste sin store nåde mod hende, glædede de sig sammen med hende. På ottendedagen kom de så for at omskære barnet og de opkaldte ham efter hans far Zakarias. Men hans mor sagde dem imod:

- Nej, han skal hedde Johannes.

- Der er slet ingen blandt dine slægtninge, der bærer det navn, sagde de til hende, og så gjorde de tegn til hans far og spurgte om, hvad han ville kalde ham. Han bad om en tavle og skrev:

- Hans navn er Johannes. Det undrede dem alle.

I det samme åbnedes hans mund og tunge, så han kunne tale, og han velsignede Gud. Alle, der boede omkring dem, blev ramt af ærefrygt, og i hele Judæas bjergegn gik snakken om alle disse fortællinger. Alle, der hørte dem blev ramt i hjertet og sagde:

- Hvad mon dette barn dog skal blive til? Guds hånd var jo virkelig med ham.

Barnets far Zakarias blev fyldt med hellig ånd og prædikede således:

- Velsignet er Jahve, Israels Gud, fordi han har besøgt sit folk og forløst det. Han opstillede et befrielseshorn for os i sin tjener Davids hus - ganske som han i tidernes morgen har talt gennem de hellige profeters mund: Ja, frihed fra vores fjender – fra *deres* hænder, som afskyr os. Alt sammen for at udøve barmhjertighed mod vores fædre og huske på sin hellige pagt – den ed, han svor til vores far Abraham. Befriet fra vores fjenders hånd ville han give os mulighed for at tjene ham uden frygt – med ærefrygt og retfærdighed for hans ansigt alle vores livs dage. Og du, barnlille, skal kaldes den højstes profet. Du skal gå foran Jahve vor Gud og berede hans vej: At gøre hans folk bekendt med frelsen i kraft af deres tilgivelse - i kraft af vores Guds inderlige barmhjertighed, der vil besøge os som en solopgang fra det høje for at skinne på dem, der sidder i mørke og i dødens skygge – ja, for at styre vores skridt ind på fredens vej. Barnet voksede op og blev styrket i ånden. Han opholdt sig i ørkenen, indtil den dag, hvor han stod frem for Israel.

Det var på den tid, hvor der udgik en forordning fra Cæsar Augustus om at registrere hele verden. Denne registrering var den første, der fandt sted, mens Kyrenius regerede i Syrien.

Alle rejste til deres hjemby for at blive registreret. Også Josef tog afsted fra Galilæa, fra byen Nazareth, til Judæa, til Davids by, Betlehem, eftersom han var af Davids hus og slægt, for at lade sig registrere sammen med, sin forlovede Mariam, der nu var højgravid.

Mens de var dér, kom tiden, hvor hun skulle føde, og hun fødte sin søn, den førstefødte. Hun svøbte ham ind og måtte lægge ham i et fodertrug, eftersom der ikke var plads til dem på kroen. I det samme område lå der nogle hyrder ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Pludselig stod Guds engel hos dem, og Guds stråleglans lyste omkring dem, så de blev fyldt med rædsel. Men englen sagde til dem:

- I skal ikke være bange. Hør her, det er en stor glæde, jeg forkynder for jer – en glæde, som skal overgå hele folket: I dag er jeres frelser blevet født i Davids by. Han er den salvede konge, Gud selv. Dette er jeres tegn: I skal finde et lille barn, som er svøbt ind og ligger i et fodertrug. Pludselig var der sammen med englen en kæmpemæssig himmelsk hærskare, der lovpriste Gud: - Ære være Gud i det højeste! Fred på jorden blandt mennesker - til hans fryd og glæde!

Mens englene forlod dem og tog tilbage til Himlen, snakkede hyrderne sammen. En sagde:

- Lad os da tage til Betlehem og se, om det, som Gud har fortalt os, er blevet til virkelighed. Så skyndte de sig derhen og fandt både Mariam og Josef og det lille barn, der lå i fodertruget. Da de havde set det, fortalte de vidt og bredt om den historie, der var blevet fortalt dem om dette lille barn, så alle, der hørte det, blev forundrede over det, hyrderne fortalte dem.

Men Mariam gemte hele historien i sit hjerte og funderede over den. Så vendte hyrderne tilbage, mens de ærede og lovpriste Gud for alt, hvad de havde hørt og set. Det var ganske, som det var blevet fortalt dem.

Da der var gået otte dage, så han skulle omskæres, fik han navnet Jesus, sådan som han var blevet kaldt af englen allerede før, han blev undfanget.

Da deres renselsesperiode var forbi ifølge Moseloven, tog de ham op til Jerusalem for at fremstille ham for Gud, sådan som det er skrevet i Guds lov: *alt af mandkøn, der åbner mors liv, skal kaldes helligt for Gud*. Samtidig skulle de give en offergave i henhold til det, som er foreskrevet i Guds lov: et par turtelduer eller bare to unge duer.

Se, i Jerusalem boede der en mand, der hed Simeon – en både retfærdig og hengiven mand, der længtes efter Israels trøst. Hellig ånd kom ofte over ham, og den havde åbenbaret ham, at han ikke skulle se døden, før han havde set Guds salvede. Fyldt af ånd kom han ind i templet, netop på den tid, hvor hans forældre kom ind med det lille Jesusbarn, for at gøre med ham, som det var skik og brug ifølge loven. Så tog han ham i sine arme, lovpriste Gud og sagde:

- Lad nu blot din slave gå bort i fred, Herre, sådan som du har sagt. For mine øjne har set din frelse, som du har forberedt for alle folkeslagene. Et åbenbarelsens lys for fremmede folk til ære for dit folk, Israel.

Hans far og mor undrede sig over, hvad der blev sagt om ham, så Simeon velsignede dem og sagde til hans mor Mariam:

- Se, dette barn er udset til fald og til oprejsning for mange i Israel og som et tegn, der vækker modsigelse. Også *din* sjæl skal et sværd gennemtrænge, så mange af hjertets inderste tanker skal blive åbenbaret.

Og der var profeten Anna, Fanuels datter af Asers stamme. Hun havde nået en meget høj alder. Efter at have levet sammen med sin mand i syv år efter sin jomfrustand, havde hun nu været enke i omkring 84 år. Hun forlod aldrig templet, men gjorde tjeneste under bøn og faste – dag og nat. Hun trådte frem i samme stund, lovpriste Gud og talte om Jesus til alle, der længtes efter Jerusalems forløsning.

Da de nu havde udført alt i henhold til Guds lov, vendte de tilbage til Galilæa – til deres egen by Nazareth, hvor det lille barn voksede til og blev stor og stærk. Han blev fyldt med visdom, og Guds nåde var over ham.

Hvert år tog Jesu forældre til Jerusalem til påskehøjtiden. Også da han blev 12 år, tog de derop i henhold til skikken omkring højtiden. Da højtidsdagene var omme, tog de tilbage, men knægten blev i Jerusalem, hvilket hans forældre ikke vidste noget om. De havde ment, at han var et sted i rejseselskabet, så de havde rejst en hel dag, før de begyndte at lede efter ham blandt slægtninge og bekendte. Da de ikke fandt ham, vendte de tilbage til Jerusalem og ledte efter ham. Først efter tre dage fandt de ham endelig i templet, hvor han sad midt blandt lærerne, som han lyttede til og også udspurgte. Alle, der hørte på ham, var forbavsede over hans forstandige svar. Da hans forældre fik øje på ham, blev de ude af sig selv, og hans mor sagde til ham:

- Barn dog! Hvorfor har du gjort dette mod os? Hør her, din far og jeg har ledt efter dig med smerte.

- Hvorfor ledte I efter mig? spurgte han dem, vidste I da ikke, at jeg bør være i min fars hus? Men de forstod ikke et ord af, hvad han sagde til dem.

Så fulgte han med dem og kom til Nazareth og var lydlig imod dem.

Men hans mor gemte alt, hvad der var blevet sagt i sit hjerte.

Og Jesus gik frem i visdom og modenhed - yndefuld for Gud og for mennesker.

I Cæsar Tiberius' 15. regeringsår var Pontius Pilatus guvernør i Judæa og Herodes tetrark i Galilæa samtidig med at hans bror Filip var tetrark i Ituræa og Trakonitis, og Lysanias tetrark over Abilene. Samtidig var Annas og Kaiafas ærkepræster.

Da kom Guds ord til Johannes, Zakarias' søn ude i ørkenen. Så han tog rundt i hele omegnen omkring Jordan og råbte om forvandlingsdåb så folk kunne få tilgivelse, ganske som det står skrevet i bogen med profeten Jesajas' ord: *En stemme råber i ørkenen: Bered Jahves vej – gør hans stier*

jævne. Hver dal skal opfyldes – hvert bjerg og hver bakke skal jævnes. Det krumme gøres lige – det ujævne til en farbar vej – ja, hele verden skal opleve Guds frelse.

Men til de skarer, der så kom ud for at blive døbt af ham råbte han:

- Satans yngel! Hvem har bildt jer ind, at I kunne flygte fra den kommende vrede? Nej, bær hellere den frugt, som svarer til jeres forvandling! Tro ikke om jer selv, at jeres forfar er Abraham, for jeg siger jer: Gud kan lige så godt oprejse børn til Abraham af de sten her! Øksen ligger allerede klar ved foden af træerne, så hvert træ, der ikke bærer den gode frugt, hugges om og kastes på bålet!

- Hvad skal vi så gøre? spurgte skarerne ham.

- Den, som har to kapper, svarede han dem, skal dele med ham, der ingen har. Den, som har mad, skal gøre det samme.

Der kom også toldere for at blive døbt, og de spurgte ham:

- Mester, hvad skal *vi* gøre?

- Opkræv aldrig mere, end I er berettiget til, sagde han til dem.

Der var også soldater, som spurgte ham:

- Hvad skal *vi* så gøre?

- Udnyt aldrig nogen, sagde han til dem, anklag aldrig nogen uden grund, og vær tilfredse med jeres løn.

Nu var folk fulde af forventning, og alle spekulerede i deres stille sind på, om Johannes dog ikke skulle være den salvede konge. Hertil svarede Johannes dem alle:

- Jeg døber jer med vand. Men der kommer én, som er mægtigere end mig – én, hvis sandalrem jeg ikke er værdig til at løse. Han skal døbe jer med hellig ånd og ild. Han har forken i hånden, så han kan rense sin tærskelplads og samle hveden i sin lade. Avnerne derimod vil han brænde med en uudslukkelig ild!

Også med mange andre billeder formanede han, mens han forkyndte de gode nyheder for folket. Men da han så irettesatte tetrarken Herodes angående Herodias, hans brors kone og angående alt det onde, Herodes havde gjort, føjede denne til alt det onde, at han satte Johannes i fængsel.

Mens hele folket således blev døbt, skete det, at også Jesus²⁰ blev døbt, og da han havde bedt, åbnedes Himlen og den hellige ånd dalede ned på ham i form af en due, og der lød en stemme fra Himlen:

- Du er min søn, min elskede – min fryd og min glæde.

Fuld af hellig ånd vendte Jesus nu tilbage fra Jordan, og ånden førte ham ud i ørkenen, hvor han skulle udfordres af djævelen i fyrre dage. Han spiste intet i de dage, og da de var forbi led han af sult. Så sagde djævelen til ham:

---

²⁰ Jesus selv begyndte sin gerning, da han var omkring 30 år, og var efter sigende søn af Josef, søn af Eli, søn af Matthat, søn af Levi, søn af Melki, søn af Jannai, søn af Josef, søn af Mattathias, søn af Amos, søn af Nahum, søn af Esli, søn af Naggai, søn af Maath, søn af Mattathias, søn af Semein, søn af Josek, søn af Joda, søn af Joanan, søn af Rhesa, søn af Zorobabel, søn af Salatiel, søn af Neri.

22. Han var søn af Melkhi, søn af Addi, søn af Kosam, søn af Elmadam, søn af Er, søn af Jesus, søn af Eliezer, søn af Jorim, søn af Matthat, søn af Levi, søn af Simeon, søn af Juda, søn af Josef, søn af Jonan, søn af Eliakim, søn af Melea, søn af Menna, søn af Mattatha, søn af Nathan, søn af David.

23. Han var søn af Isaj, søn af Obed, søn af Boaz, søn af Sala, søn af Naasson, søn af Aminadab, søn af Admin, søn af Arni, søn af Esrom, søn af Perez, søn af Juda.

24. Han var søn af Jakob, søn af Isak, søn af Abraham, søn af Thara, søn af Nakor, søn af Seruk, søn af Ragau, søn af Falek, søn af Eber, søn af Sala, søn af Kainan, søn af Arfaxad, søn af Sem, søn af Noah, søn af Lemek, søn af Methusalem, søn af Enok, søn af Jared, søn af Maleleel, søn af Kainan, søn af Enosh, søn af Set, søn af Adam, søn af Gud.

- Hvis du er Guds søn, så sig til denne sten, at den skal blive til et brød.
- Der står skrevet: svarede Jesus, *Mennesket skal ikke leve af brød alene.*
Så førte djævelen ham op og viste ham i et nu alverdens kongedømmer og sagde til ham:
- Jeg vil give dig magten over alt dette og al dets herlighed, for mig er den blevet skænket, og jeg kan give den til hvem, jeg vil. Så hvis du bare vil tilbede mig, vil alt dette blive dit.
- Der står skrevet: svarede Jesus ham, *Du skal tilbede Jahve din Gud – kun ham skal du tjene.*
Nu førte han ham så til Jerusalem, stillede ham op på templets tinde og sagde til ham:
- Hvis du er Guds søn, så kast dig ned herfra. Der står jo skrevet: *Han skal give sine engle befaling om at passe på dig. De skal bære dig på hænder, så din fod ikke støder på nogen sten.*
- Det er blevet sagt: *Du skal ikke udfordre Jahve din Gud!* svarede Jesus.
Da djævelen havde afsluttet alle sine fristelser, forlod han ham - indtil videre.
Jesus vendte imidlertid med åndens kraft tilbage til Galilæa, hvor rygtet om ham bredte sig i hele omegnen. Han underviste i deres synagoger og blev lovprist af alle.

Så tog han ned til Kapernaum, en by i Galilæa, hvor han underviste dem på sabbatten, så de blev ude af sig selv af forundring over hans undervisning, fordi hans ord havde magt. For eksempel var der i synagogen en mand, der havde en uren dæmonånd, og han skreg højt:

- Ha! Hvad vil du mig, Jesus nazarener? Er du kommet for at ødelægge os? Jeg ved, hvem du er, Guds hellige!

- Så hold dog mund! truede Jesus ad ham og fortsatte: kom ud af ham! Dæmonen kastede så manden ind midt imellem dem og kom ud af ham uden at gøre ham fortræd.

Alle blev ramt af ærefrygt og sagde til hinanden:

- Hvad er nu det for en historie, at han ligefrem befaler over urene ånder med magt og styrke, så de kommer ud? Og rygtet om ham spredtes til hvert hjørne af det omliggende land.

Efter at have forladt synagogen tog han ind i Simons hus, hvor Simons svigermor lå i sengen med høj feber. De bad ham om at hjælpe hende, og han stillede sig over hende og truede ad feberen, så den forlod hende. Så stod hun op og begyndte straks at servere for dem.

Ved solnedgang kom de til ham med alle, der døjede med forskellige sygdomme. Han lagde hænderne på hver og en af dem og helbredte dem. Fra mange kom der dæmoner ud, der råbte og skreg: Du er Guds søn! Dem truede han til tavshed, fordi de godt vidste, at han var den salvede konge.

Da det blev morgen, tog han ud til et ensomt sted, men skarerne ledte efter ham, og de kom ud til ham for at holde på ham, så han ikke skulle forlade dem. Så sagde han til dem: Jeg skal også hen til de andre byer for at fortælle frihedsbudskabet om Guds kongedømme. Det er jo det, jeg er sendt ud for. Derfor prædikede han også i Judæas synagoger.

En dag kom han til Nazareth, hvor han var vokset op. Som sædvanlig gik han ind i synagogen på sabbatten. Han rejste sig for at læse op, og man gav ham profeten Jesajas' bogrulle. Han rullede bogen ud og fandt det sted, hvor der står skrevet: *Guds ånd er over mig, fordi han har salvet mig til at fortælle godt nyt for fattige. Han har sendt mig ud for at erklære frihed for fanger – for at give blinde deres syn tilbage – ja, for at sende undertrykte i frihed og erklære et nådeår fra Jahve.*

Da han havde rullet bogen sammen og givet den til tjeneren, satte han sig ned, og alles øjne i synagogen var rettet imod ham. Så begyndte han:

- I dag er dette skriftord gået i opfyldelse for øjnene af jer, sagde han til dem. Og alle roste ham og undrede sig over de livsalige ord, der udgik af hans mund. For som de sagde:

- Er det ikke Josefs søn?

- Ja, fortsatte han så, I vil sikkert bruge dette ordsprog om mig, sagde han så, Læge, læg dig selv! Gør det samme her i din hjemby, som vi har hørt, skulle være foregået i Kapernaum! Men jeg kan godt sige jer, at ingen profet er velset i sin hjemby, og jeg siger jer, som sandt er, at der var mange enker i Israel i Elias' dage, dengang Himlen var lukket i tre et halvt år, så der kom stor hungersnød over hele landet. Dog, til ingen af dem blev Elias sendt, men til en enke i Sarepta i Sidon. På samme måde var der mange spedalske i Israel på profeten Elisás tid, men ingen af dem blev rensset – det gjorde til gengæld syrereren Naaman.

Da de hørte dette, blev alle i synagogen voldsomt vrede, så de rejste sig, og smed ham ud af byen. De førte ham endda hen til skrænten af det bjerg, deres by var bygget på, for at kaste ham ud over den, men han bandede sig vej imellem dem og gik.

Engang hændte det, mens han stod ved Genesarethsøen, at folkeskaren trængte sig om ham for at høre Guds ord. Så fik han øje på to både, der lå ved bredden. Fiskerne havde forladt dem og var ved at rense deres garn. Han gik ombord i en af bådene – det var Simons - og bad ham om at lægge lidt fra land. Så satte han sig ned og begyndte at undervise skarerne fra båden. Da han var færdig med at tale, sagde han til Simon:

- Læg ud på dybet og kast jeres net ud til fangst.

- Mester, svarede Simon, vi har kæmpet hele natten uden at fange noget, men på dit ord skal jeg nok kaste nettene ud.

Kort efter fangede de sådan en masse fisk, at deres net revnede ved det. De måtte gøre tegn til deres kammerater i den anden båd om at komme og hjælpe dem, og de kom og fyldte begge både, så de var nær ved at synke. Efter den oplevelse faldt Simon Petrus på knæ for Jesus og sagde:

- Hold dig fra mig, gode herre! for jeg er en syndig mand.

Han var jo grebet af rædsel ligesom alle dem, der var sammen med ham over den fisketur, de havde oplevet. Det samme gjaldt Zebedæus' sønner Jakob og Johannes, der var Simons kammerater.

- Du skal ikke være bange! sagde Jesus så til Simon, men fra nu af skal du fange mennesker. Så lagde de bådene på land, forlod alt og gik med ham.

Se, engang, mens han var i en af byerne, kom der en mand, der var fuld af spedalskhed. Han havde set Jesus og faldt ned for ham og bad:

- Gode herre, hvis du vil, kan du gøre mig ren. Så rakte Jesus hånden frem, rørte ved ham og sagde:

- Det vil jeg da. Bliv ren! Og straks forlod spedalskheden ham.

Jesus pålagde ham ikke at fortælle det til nogen:

- Nej, gå hen og vis dig for præsten og giv den offergave for din renselse, som Moses har befalet som et vidnesbyrd for dem.

Men nu gik rygten om ham endnu mere omkring, så der ankom store skarer for at lytte til ham og for at blive helbredt for deres sygdomme. Selv trak han sig imidlertid tilbage til ørkenen for at bede.

Nu hændte det en af de dage, Jesus underviste, at der sad nogle farisæere og lovkyndige omkring ham. De var dukket op fra alle landsbyerne i Galilæa og Judæa og også fra Jerusalem. Guds kraft var over Jesus, så han kunne helbrede, og se, nu kommer der nogle mænd bærende

på et menneske, der lå på en bære. Han var lam, og de ledte efter en mulighed for at komme ind og stille ham foran Jesus. Da de ikke kunne finde ud af at få ham ind på grund af skaren, gik de op på taget og firede ham ned mellem tagstenene med bære og det hele – ned lige midt foran Jesus. Da Jesus så deres gåpåmod, sagde han:

- Menneske! Du er tilgivet!

Nu begyndte teologerne og farisæerne at diskutere:

- Hvad er det for en blasfemisk snak? sagde de, hvem kan tilgive mennesker andre end Gud alene?

Da Jesus forstod, hvad det var, de diskuterede, sagde han til dem:

- Hvordan kan I diskutere sådan i jeres hjerter? Hvad er nemmest at sige: Du er tilgivet – eller: Rejs dig op og gå? Men nu kan I lære, at Menneskesønnen har magt på jorden til at tilgive. Så siger han til den lamme:

- Jeg befaler dig, rejs dig op, tag din bære og gå hjem!

Med det samme rejste han sig op for næsen af dem, tog det, han havde ligget på og gik syngende hjem, mens han priste Gud.

Alle blev ude af sig selv. De priste Gud og fyldt med ærefrygt sagde de:

- Det er dog helt utroligt, hvad vi har oplevet i dag.

Da Jesus bagefter gik ud, fik han øje på en tolder, der hed Levi. Han sad ved sin toldbod, og han sagde til ham:

- Kom med mig! Så rejste han sig op, forlod det hele og gik med ham.

Senere afholdt Levi en større reception for ham hjemme hos sig selv, hvor der var samlet en hel del toldere og andre, der lå til bords med ham. Det skumlede farisæerne og deres teologer over og sagde til hans tilhængere:

- Hvorfor i alverden spiser og drikker I sammen med toldere og forbrydere?

- De raske har ikke brug for læge, svarede Jesus dem, men det har de syge. Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men forbrydere til omvendelse.

- Johannes' tilhængere faster mange gange og fremsiger bønner, ligesom farisæernes gør det, sagde de til ham, men dine æder og drikker bare løs.

- Kan brudesvendene holde faste, mens brudgommen er sammen med dem? spurgte Jesus dem. Nej, men der skal nok komme dage, hvor brudgommen skal tages fra dem. Til den tid skal de faste.

Han fortalte dem også følgende fortælling:

- Ingen river en lap af et nyt stykke tøj og sætter den på en gammel jakke. Gør man det, river man ikke blot det nye i stykker, men det gamle vil slet ikke passe til det nye stykke. Der er heller ingen, der kommer ny vin på gamle lædersække. Gør man det, vil den nye vin sprænge lædersækkene, så vinen bliver spildt og lædersækkene går i stykker. Nej, ny vin skal på nye lædersække.²¹

Det hændte på en sabbat, hvor han gik gennem nogle kornmarker, at hans tilhængere plukkede og spiste af aksene efter at have rensset dem med hænderne. Det fik nogle af farisæerne til at reagere:

- Hvorfor gør I noget, der er forbudt på sabbatten?

---

²¹ I øvrigt er der ingen, der har smagt den gamle, som ønsker at drikke den nye. For som man siger: Den gamle er alligevel bedre.

- Sig mig, har I aldrig læst, hvad David gjorde, dengang han selv og de, der var sammen med ham, blev sultne, svarede Jesus dem, hvordan han gik ind i Guds hus, tog alterbrødene, spiste af dem og gav til dem, der var sammen med ham – det brød, som det ellers kun var tilladt præsterne at spise?

Samme dag fik han øje på én, der arbejdede på sabbatten og sagde til ham:

- Hvis du ved, hvad du gør, er du velsignet. Men hvis du ikke ved, hvad du gør, er du forbandet – en lovbrøder.

Henvendt til farisæerne sagde han:

- Menneskesønnen er herre over sabbatten!

En anden sabbat hændte det, da han gik ind i synagogen for at undervise, at der sad et menneske, hvis højre hånd var forkrøblet. Teologerne og farisæerne holdt øje med ham, for at se, om han ville helbrede på en sabbat, så de kunne finde noget at anklage ham for. Jesus vidste imidlertid alt om deres rænker, så han sagde til manden med den forkrøblede hånd:

- Rejs dig op og stil dig her i midten. Det gjorde han så.

- Nu spørger jeg jer, sagde Jesus til dem, er det tilladt at gøre godt eller ondt på sabbatten – at redde liv eller at ødelægge liv? Efter at have set rundt på dem alle sammen, sagde han til manden:

- Stræk din hånd frem! Det gjorde han så, og hans hånd var helbredt.

Det blev de andre til gengæld rasende over og diskuterede med hinanden om, hvad de dog skulle stille op med Jesus.

På den tid hændte det engang, at Jesus gik ud i bjergene for at bede – ja, han tilbragte hele natten i bøn til Gud. Morgenen derpå tilkaldte han sine nærmeste, og han udvalgte tolv af dem, som han også kaldte apostle. Det var Simon, som han kaldte Petrus og hans bror Andreas – det var Jakob og Johannes, Filip og Bartholomæus, Matthæus og Thomas, Jakob, Alfæus' søn og Simon, som blev kaldt Zeloten, Judas, Jakobs søn og Judas Iskariot, som senere blev forræder. Da han var kommet ned sammen med dem, stillede han sig på et fladt sted, hvor en stor skare af hans tilhængere stod sammen med en stor menneskemængde fra hele Judæa og Jerusalem og fra kysten ved Tyrus og Sidon. De var kommet for at høre ham og for at blive helbredt for deres sygdomme. Også de, der var besat af urene ånder, blev helbredt. Alle forsøgte at komme i berøring med ham, for der udgik en kraft fra ham, der helbredte alle.

Så løftede han blikket mod sine tilhængere og sagde:

- Velsignet er I fattige, for Guds kongedømme er jeres! Velsignet er I, som sulter nu, for I skal blive mætte! Velsignet er I, som nu græder, for I skal le! Velsignet er I, når mennesker afskyr jer, og når de udelukker jer og fornærmer jer og tramper på jeres navn som et ondt navn på grund af Menneskesønnen. På den sidste dag skal I juble og springe højt af glæde, for hér engang: jeres løn er stor i Himlen. Det var jo sådan, deres fædre behandlede profeterne.

Men forbandet er I rige, I har allerede fået jeres trøst! Forbandet er I, som er mætte nu, for I skal sulte! Forbandet er I, som nu ler, for I skal sørge og græde! Forbandet er I, når alle mennesker taler godt om jer. Det var jo sådan deres fædre behandlede de falske profeter.

Nej, til jer, der kan høre, siger jeg: Elsk jeres fjender – gør godt imod dem, der afskyr jer!

Velsign dem, der forbander jer og bed for dem, der mishandler jer. Tilbyd også den anden kind til ham, der slår jer på den ene og behold ikke selv din trøje, men giv den til ham, der stjæler

din frakke. Ja, giv enhver, der beder dig om noget, og kræв aldrig det tilbage, som nogen har stjålet fra dig. Hvad I ønsker, at mennesker skal gøre mod jer, skal I også gøre mod dem.

Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvor er så nåden i det? Selv synderne elsker jo dem, der elsker dem. Hvis I kun gør godt mod dem, der gør godt mod jer, hvor er så nåden i det? Det samme gør synderne jo. Hvis I kun låner ud til dem, I forventer at få lånet tilbage fra, hvor er så nåden i det? Selv syndere låner ud til syndere, for at de kan få det samme tilbage igen.

Nej, elsk jeres fjender, gør det gode og lån ud uden at forvente noget til gengæld – så skal jeres belønning blive stor - ja, I skal være Den Højestes sønner, for han er selv venlig mod de utaknemmelige og onde. Vær barmhjertige, sådan som jeres far er barmhjertig.

Døm ikke, så skal I heller ikke dømmes. Fordøm ikke, så skal I heller ikke fordømmes. Tilgiv, så skal I også tilgives. Giv, så skal der også gives jer. Et godt presset og rystet mål, der løber over, vil blive lagt i jeres skød, for det mål, I måler med, skal også blive tilmålt jer.

Han fortalte dem også en historie:

- En blind kan vel ikke vejlede en blind? Vil de ikke begge falde i grøften? En elev står ikke over sin lærer. Først fuldt uddannet vil enhver være sin lærers ligemand. Hvorfor ser du splinten i din brors øje, men bjælken i dit eget øje, lægger du ikke mærke til? Hvordan kan du sige til din bror: kære bror, tillad mig at fjerne den splint, der sidder i dit øje, men selv ser du ikke den bjælke, der sidder i dit eget øje? Din hykler! Fjern først bjælken fra dit eget øje – først da kan du se klart og fjerne splinten i din brors øje.

Der findes ikke noget godt træ, der frembringer dårlig frugt, så lidt som et dårligt træ frembringer god frugt. For ethvert træ kendes på sin egen frugt. Man plukker ikke figener af tjørn eller druer af tidsler. Det gode menneske frembringer godt ud af sit hjertes gode forråd, mens det onde frembringer ondt ud af det onde, for med munden udtaler han, hvad hjertet er fuldt af. Hvorfor lefler I for mig med fine titler uden at gøre, hvad jeg siger?

Nu skal jeg fortælle jer, hvem det menneske ligner, som kommer til mig, lytter til min fortælling og handler efter den: Han ligner den husbygger, der gravede ud og gravede dybt nok til at lægge fundamentet på selve klippen. Og da der kom oversvømmelse, styrtede floden mod huset, men den kunne ikke ryste det, for det var solidt bygget.

Men den, der lytter og ikke handler efter det, han hører, han ligner et menneske, der har bygget sit hus lige ovenpå jorden uden fundament. Og floden styrtede imod det, så det straks faldt sammen – ja, stort blev sammenbruddet for det hus.

Alle mennesker lyttede til hele denne tale, og da han var færdig med den, tog han ind til Kapernaum. Dér var der en centurion, som havde en højt skattet slave, der var syg og lå for døden. Han havde hørt om Jesus og sendte derfor nogle af judæernes ældste til ham for at bede ham om at komme, så han kunne redde hans slave. Da de kom hen til Jesus, bad de ham indtrængende:

- Han fortjener det, hvis du gør dette for ham, sagde de, for han elsker vores folk – ja, synagogen her har *han* bygget til os.

Så gik Jesus med dem. Men allerede inden han var nået frem til huset, sendte centurionen nogle venner ud til ham og lod sige:

- Gode herre, gør dig ikke noget besvær. Jeg er jo slet ikke værdig til, at du skulle komme under mit tag. Derfor anså jeg heller ikke mig selv for værdig til at komme til dig. Men sig blot et ord, så vil min slave blive helbredt. Du forstår, jeg er jo selv et menneske, der står under kommando, og som har soldater under mig. Siger jeg til den ene: Gå! så går han, og til den anden: Kom! så kommer han, og til min slave: Gør dette! så gør han det.

Jesus blev forbavset over at høre dette, og han vendte sig mod folkeskaren, der fulgte efter ham og sagde:

- Jeg kan godt fortælle jer, at end ikke i Israel, har jeg fundet magen til inderlig tillid. Da de udsendte kom hjem, fandt de slaven sund og rask.

Næste dag kom han ind til en by, der hed Nain. Hans tilhængere fulgtes med ham sammen med en stor skare. Se, da de kommer hen til byporten, så blev en død netop båret ud – en mors eneste søn, og hun var tilmed enke. En stor skare fra byen var sammen med hende. Da Jesus nu så hende, blev han fyldt med medlidenhed og sagde til hende:

- Du skal ikke græde!

Så gik han hen og tog fat i båren, så bærerne standsede.

- Unge mand, sagde han, jeg befaler dig: Stå op!

Den døde satte sig op og begyndte at tale, og Jesus gav ham til hans mor.

Stor ærefrygt greb alle. De lovpriste Gud og sagde:

- En stor profet er opstået iblandt os! Gud har besøgt sit folk! Og rygtet om ham gik ud over hele Judæa og hele det omliggende område.

Johannes' tilhængere fortalte nu Johannes om alt dette. Så tilkaldte Johannes to af sine tilhængere og sendte dem til Jesus med følgende spørgsmål:

- Er du virkelig ham, der kommer, eller skal vi vente en anden?

Da de var kommet hen til Jesus, sagde mændene:

- Johannes Døberen har sendt os til dig for at spørge: Er du virkelig ham, der kommer, eller skal vi vente en anden?

Netop på den tid helbredte han mange for sygdomme og smerter og onde ånder, og han skænkede mange blinde synet, så han svarede dem:

- Gå tilbage og fortæl Johannes, hvad I selv har set og hørt: blinde ser, lamme går, spedalske bliver rensede, døve hører, døde opstår og frihedsbudskabet forkyndes for fattige – og velsignet være den, som *ikke* tager anstød af mig.

Da Jesus havde sendt Johannes' sendebud bort, begyndte han at tale til skaren om Johannes:

- Hvad var det, I gik ud i ørkenen for at se? Et siv, der svajer for vinden? Nej! men hvad gik I så ud for at se? Et menneske klædt i fint tøj? Hør engang: de, som går i det fineste tøj, og som lever i luksus, bor jo i kongeslottene. Men hvad gik I så ud for at se? En profet? Ja, jeg siger jer: én, der er større end en profet. Det er netop om ham, der er skrevet: *Se, jeg sender min engel foran dig, han skal berede din vej for dig.* Jeg kan godt sige jer: Der findes ingen større blandt kvindefødte end Johannes – og dog er selv den mindste i Guds kongedømme større end ham. Hele folket hørte på ham – ja, selv tolderne bekendte Gud som retfærdig og blev døbt med Johannes' dåb. Men farisæerne og de lovkyndige forkastede Guds plan med dem selv og blev ikke døbt af ham. Så hvad skal jeg sammenligne tidens mennesker med? Hvad minder de om? Jo, de minder om små børn, der sidder på torvet og råber til hinanden:

- Vi spillede på fløjte for jer, men I dansede ikke. Vi sang sørgesange for jer, men I græd ikke. For Johannes Døberen kom til jer – han, som hverken spiste brød eller drak vin – og I siger: Han må være gal! Så kom Menneskesønnen til jer som én, der både spiser og drikker – og I siger: Sikke dog et menneske! en fråser og dranker – ven med toldere og syndere! Ja, ja! Visdommen retfærdiggøres ved alle sine børn!

Engang bad en af farisæerne Jesus om at spise sammen med sig. Så han gik indenfor i farisæerens hjem og lagde sig til bords. Se, så dukker der en kvinde op. Hun var berygtet i byen som en glædespige, og nu havde hun hørt, at Jesus sad til bords i farisæerens hus. Hun tog en alabastkrukke med salvesolie og stillede sig bag Jesus ved hans fødder og græd, så hendes tårer vædede hans fødder, som hun så tørrede med sit hår. Og hun kyssede hans fødder og salvede dem med olien. Da nu farisæeren, som havde indbudt Jesus, så det, tænkte han ved sig selv: Hvis han her var en profet, ville han vide, hvad slags kvinde det er, der rører ved ham – at hun er en luder.

- Simon! sagde Jesus så til ham, jeg har noget at sige dig.

- Sig frem, Mester! sagde han.

- Der var engang to skyldnere, der skyldte en udlåner penge. Den ene skyldte ham fem hundrede denarer – den anden halvtreds. Da de ikke havde noget at betale med, eftergav han dem begge deres gæld. Hvem af dem vil nu elske ham mest?

- Den, som han eftergav mest, formoder jeg, svarede Simon.

- Du har dømt ret, sagde Jesus til ham. Så vendte han sig mod kvinden og sagde til Simon:

- Ser du denne kvinde? Da jeg trådte ind i dit hjem, gav du mig ikke vand til mine fødder, men hun har vædet mine fødder med sine tårer og tørret dem med sit hår. Du gav mig intet velkomstkys, men lige fra jeg kom ind, er hun ikke ophørt med at kysse mine fødder. Du salvede ikke mit hoved med olie, men hun har salvet mine fødder med salvesolie. Derfor siger jeg dig: hendes mange svigt er blevet tilgivet, fordi hun elskede så meget. Den, som lidet eftergives, lidet elsker. Så sagde han til kvinden:

- Du *er* tilgivet!

De, som lå til bords, tænkte ved sig selv:

- Hvem er han, som ligefrem tilgiver mennesker?

Imidlertid fortsatte han til kvinden:

- Det er din egen tillid, der har gjort dig fri. Gå med fred!

Således rejste han gennem byer og landsbyer og prædikede og forkyndte frihedsbudskabet om Guds kongedømme. Sammen med ham var De Tolv og nogle kvinder, der var blevet helbredt for onde ånder og forskellige sygdomme. Det var Maria, der hed Magdalene, fra hvem syv dæmoner var drevet ud, og Johanna, Herodes' husholder Kuzas kone, og Susanna og mange andre, som tjente dem med deres egne midler.

Da der engang samledes en stor skare om ham fra de forskellige byer, fortalte han dem følgende fortælling:

- En bonde gik ud for at så sin sæd. Under såningen faldt noget langs vejen, hvor det blev trampet ned og spist af himlens fugle. Andet faldt på klippen, så da det havde spiret, visnede det af mangel på fugt. Andet igen faldt ned midt i tjørnekraattet, så da det voksede op, blev det kvalt af tjørnene. Andet igen faldt i den gode jord. Det voksede op og bar hundrede fold frugt. Da han havde sagt dette, råbte han:

- Den, som har ører at høre med, han høre!

Alligevel spurgte hans tilhængere ham:

- Hvad betyder denne fortælling?

- Jer er det skænket at kende Guds kongedømmes hemmeligheder, sagde han, men for de andre kommer det i billeder, for *de spejder og ser dog intet – lytter og fatter dog intet*. Nå, men sådan her er fortællingen: Sæden er Guds ord. Dem langs med vejen er dem, der har hørt det, men så

kommer djævelen og fjerner ordet fra deres hjerte, for at de ikke skulle blive frelst gennem deres hengivenhed. Dem på klippen er dem, der hører fortællingen og med glæde tager imod den, men de har ikke rod i sig, så de hengiver sig måske for en tid, men i modgangstider falder de fra. Dem, der faldt i tjørnekrattet, er dem, der har hørt fortællingen, men som går hen og bliver kvalt under livets bekymringer, rigdom og fornøjelser, så de aldrig bliver modne. Dem i den gode jord derimod, det er dem, der holder fast i den fortælling, de har hørt, i et smukt og godt hjerte, og som bærer frugt i udholdenhed.

Ingen, der har tændt et lys, skjuler det med et kar eller sætter det under sengen. Nej, man sætter det på en stage, så de, der kommer ind, kan se lyset. For intet er skjult, som ikke skal åbenbares – intet er hemmeligt, som ikke skal blive kendt og komme for dagen. Så tænk over, hvordan I hører, for den, der har, til ham skal der gives, men den, der ikke har – ja, selv det, han tilsyneladende måtte have, skal tages fra ham.

Engang opsøgte Jesus' mor og hans brødre ham, men de kunne ikke komme helt hen til ham på grund af skaren. Man lod ham så vide:

- Din mor og dine brødre står udenfor og vil gerne tale med dig.
- Min mor og mine brødre, svarede han, det er dem, der hører Guds fortælling og handler efter den.

En dag gik han ombord i båden sammen med sine tilhængere, og han sagde til dem:

- Lad os sejle over til den anden side af søen. Så lagde de fra land. Mens de sejlede, faldt han i søvn. Pludselig kom der en stormvind ned over søen, så de blev oversvømmede og kom i alvorlig fare. De gik så hen og vækkede ham og råbte: Mester! mester! Vi går under! Men han rejste sig bare op, truede ad vinden og de brusende bølger, så de lagde sig, og der blev helt stille.

- Hvor er jeres tillid? Spurgte han dem.

Fulde af ærefrygt og bestyrtelse sagde de til hinanden:

- Hvem er dog han, som befaler over vind og vejr – og de adlyder ham?

Så sejlede de ned til gerasenernes land. Det ligger lige overfor Galilæa.

Da han var kommet i land, stødte han på en mand fra byen, der var besat af dæmoner, og som i lang tid ikke havde haft tøj på kroppen. Han boede ikke i et hus, men i gravhulerne. Da han så Jesus, råbte og skreg han og faldt ned for ham:

- Hvad vil du os, søn af den højeste Gud? råbte han, jeg beder dig! Pin mig ikke!

Han befalede jo den urene ånd at komme ud af mennesket. Den havde nemlig grebet ham mange gange, så han blev bundet med lænker og holdt fast med sjækler, men han sprængte lænkerne og blev drevet ud i ørkenen af dæmonen.

- Sig mig, hvad er dit navn? spurgte Jesus ham nu.

- Legion, sagde han, fordi så mange dæmoner var gået ind i ham. Så bad de ham om, ikke at befale dem at styrte i afgrunden. Nu gik der en stor flok svin og græssede på bjerget, så de bad ham om, at han ville lade dem fare ind i dem. Det tillod han dem. Så da dæmonerne for ud af manden, fór de ind i svinene, så hele flokken styrtede ned ad skrænten lige ned i søen og druknede. Da svinehyrderne så, hvad der var sket, flygtede de og fortalte om det i by og på land.

Folk kom så ud for at se, hvad der var sket, og de kom hen til Jesus og fandt manden, som dæmonerne havde forladt, siddende ved Jesus' fødder fuldt påklædt og ved sans og samling, så de blev ganske bange. Så fortalte øjenvidnerne dem, hvordan han, der havde været besat af

dæmoner, var blevet helbredt. Derfor bad hele flokken fra gerasenernes egn ham om at tage bort fra dem, for de var grebet af stor frygt. Så han gik ombord i båden for at sejle tilbage. Imidlertid bad manden, han havde uddrevet dæmonerne af, om at måtte være sammen med Jesus, men han sendte ham bort med ordene:

- Vend tilbage til dit hjem og fortæl om alt det, Gud har gjort for dig.

Han drog så bort gennem hele byen og forkyndte om alt det, Jesus havde gjort for ham.

Da Jesus kom tilbage, blev han modtaget af folkeskaren. De holdt nemlig alle udkig efter ham. Se, så kommer der en mand hen til ham. Han hed Jairus og var forstander for synagogen. Han faldt ned for Jesus' fødder og bad ham om at komme hjem til sig, fordi hans eneste datter på snart 12 år lå for døden. Mens han var på vej, stimlede flokken sammen om ham. Nu var der en kvinde, der havde haft blødninger igennem 12 år. Hun havde brugt alt, hvad hun skulle leve af på læger, uden at blive helbredt af nogen af dem. Hun kom nu bagfra og rørte ved fligen af hans kappe, og straks standsede hendes blødning. Straks sagde Jesus:

- Hvem var det, der rørte ved mig? Alle benægtede og Petrus sagde:

- Mester, skaren omgiver dig og presser på...

- Ja, nogen rørte ved mig, sagde Jesus, for jeg ved, at noget kraft har forladt mig.

Da nu kvinden så, at hun ikke kunne skjule sig, kom hun med frygt og bæven og faldt ned for ham, og i hele folkets påhør fortalte hun, hvorfor hun havde rørt ved ham, og hvordan hun straks var blevet helbredt.

- Det er dit eget mod, der har reddet dig, min pige, sagde han til hende. Gå med fred!

Mens han endnu talte, kommer der én fra synagogeforstanderens hus og siger:

- Din datter er død. Gør ikke mesteren mere ulejlighed.

Da Jesus hørte det, sagde han til ham:

- Vær ikke bange! Hav blot tillid! Så skal hun nok blive frelst.

Da han så var kommet ind i huset, tillod han ingen at gå ind sammen med ham, undtagen Petrus og Johannes og Jakob og barnets far og mor. Alle græd og sørgede over hende, men han sagde:

- Græd ikke! Hun er ikke død – hun sover bare.

Men de lo ad ham. De vidste jo, at hun var død.

Imidlertid greb han pigens hånd og råbte:

- Rejs dig op, lille barn!

Så vendte hendes ånd tilbage, og hun stod straks op. Så foreslog han, at de kunne give hende noget at spise. Hendes forældre var bestyrkede, men han formanede dem om ikke at fortælle nogen, hvad der var sket.

En dag sammenkaldte han De Tolv. Han gav dem magt og myndighed over alle dæmonerne og til at helbrede sygdomme. Så sendte han dem ud for at prædike om Guds kongedømme og for at helbrede.

- Tag ikke noget med på vejen, sagde han til dem, hverken stav eller taske, brød eller penge - ej heller en ekstra kjortel. I skal blive i det hus, I træder ind i, indtil I selv går derfra. Når nogen ikke tager imod jer, så skal I forlade den by og ryste støvet af jeres fødder som et vidnesbyrd imod dem.

Så tog de afsted og kom igennem landsbyerne, hvor de forkyndte frihedsbudskabet og helbredte overalt.

Imidlertid kom alt, hvad der hændte, tetrarken Herodes for øre, og han blev smækforvirret, for nogen påstod, at Johannes var blevet oprejst fra de døde; andre mente, at Elias var kommet til syne – andre igen, at en af de gamle profeter var opstået.

- Johannes har jeg personligt fået halshugget, sagde Herodes, men hvem er det så, jeg hører alt dette om? Så forsøgte han at komme i kontakt med ham.

Senere vendte apostlene tilbage og fortalte ham alt, hvad de havde gjort. Derefter tog han dem med, og de trak sig alene tilbage til en by, der hed Betsajda. Men skarerne gennemskuede ham og fulgte efter ham. Så tog han imod dem og talte til dem om Guds kongedømme, samtidig med at han helbredte dem, der havde brug for helbredelse.

Da dagen begyndte at gå på hæld, kom De Tolv og sagde til ham:

- Send skaren bort, så de kan tage hen til de omliggende landsbyer og finde husly og mad – for det er godt nok et øde sted, vi er på.

- Hvorfor giver *I* dem ikke noget at spise? spurgte han dem.

- Vi har ikke mere end fem brød og to fisk, sagde de, medmindre vi skulle tage hen og købe mad til hele denne folkemængde. Der var vel omkring fem tusind mænd.

- Få dem til at lægge sig i grupper på omkring halvtreds, sagde han så til sine tilhængere. De gjorde, som der blev sagt og fik alle til at lægge sig. Så tog han de fem brød og de to fisk, så op mod Himlen, velsignede dem og brækkede dem i stykker, hvorefter han gav dem til tilhængerne, så de kunne servere dem for skaren. Og de spiste og blev alle mætte, og der blev endda samlet tolv kurve ind med stykker, der var blevet til overs.

Engang, da han var alene og bad, kom hans tilhængere hen til ham, og så spurgte han dem ligeud:

- Hvem anser folk mig egentlig for at være?

- Johannes Døberen, sagde de, andre mener, at du er Elias, andre igen, at en af de gamle profeter skulle være opstået.

- Men *I*, spurgte han dem så, hvem anser *I* mig for at være?

- Guds salvede, svarede Petrus.

Han formanede dem så i stærke vendinger om ikke at fortælle dette til nogen, for som han sagde:

- Det er nødvendigt, at Menneskesønnen skal lide meget, han skal forkastes af de ældste, ærkepræsterne og teologerne – ja, han skal dræbes, men oprejses på den tredje dag.

Henvendt til alle sagde han:

- Hvis nogen ønsker at efterfølge mig, må han fornægte sig selv, tage sit kors på sig hver dag og følge mig. For den, som ønsker at redde livet, skal miste det, men den som måtte miste livet på grund af mig, han skal redde det. Ja, hvad gavner det et menneske, om han vinder hele verden, hvis det koster ham hans sjæl? Den, der skammer sig over mig og over, hvad jeg siger, ham vil Menneskesønnen skamme sig over, når han kommer i sin stråleglans sammen med Gud Fader og de hellige engle. Jeg skal fortælle jer en sandhed: Der er nogle af dem, der står her, som ikke skal smage døden, før de har set Guds kongedømme.

Det var omkring otte dage efter denne tale, Jesus tog Petrus, Johannes og Jakob med op på bjerget for at bede. Og det skete, mens han bad, at hans fremtoning forandredes og hans tøj blev strålende hvidt. Og se nu, to mænd indleder en samtale med ham – det var Moses og Elias, der fremstod i lysende stråleglans og talte om den udgang, der ventede ham i Jerusalem.

Petrus og hans ledsagere var imidlertid faldet i dyb søvn, men da de vågnede så de hans stråleglans og de to mænd stå sammen med ham.

- Mester! sagde Petrus til Jesus, uden at ane, hvad han sagde, her er godt at være. Skal vi ikke lave tre telte – et til dig, et til Moses og et til Elias...?

Mens han talte, kom der en sky og overskyggede dem, og de blev frygtelig bange, da skyen indhyllede dem. Så lød der en stemme fra skyen:

- Dette er min søn, min udvalgte. Hør på ham!

Da stemmen lød, kunne de kun se Jesus. De blev helt stille, og i de følgende dage fortalte de ingen noget om, hvad de havde oplevet.

Dagen efter, at de var kommet ned fra bjerget, blev Jesus mødt af en stor folkemængde. Se, så var der en i mængden, der råbte:

- Mester, jeg beder dig! Kig på min søn, for han er mit eneste barn, og hør her, der er en ånd, der besætter ham, så han pludselig skriger, og den kaster ham omkuld i kramper og med fråde om munden, og kun med nød og næppe forlader den ham og efterlader ham fuldstændig maltrakteret. Ja, jeg bad dine tilhængere om at drive den ud, men det magtede de ikke.

- Åh, du utro og forkvaklede slægt! svarede Jesus, hvor længe skal jeg være sammen med jer og holde jer ud!? Kom her med din søn!

Da han nærmede sig, kastede dæmonen ham omkuld i et krampeanfald, men Jesus truede ad den urene ånd, helbredte drengen og gav ham tilbage til sin far. Alle blev bestyrtede over Guds storhed, men mens alle således undrede sig over alt det, han kunne, sagde Jesus til sine tilhængere:

- Mærk jer mine ord: Menneskesønnen skal snart udleveres i menneskehænder!

Men de fattede ikke, hvad han sagde. Deres øjne var tilslørede, så de intet forstod, og samtidig var de bange for at spørge ham ud om det, han sagde. Til gengæld begyndte de at diskutere indbyrdes om, hvem af dem, der var den største.

Jesus kendte imidlertid deres hjertes inderste tanker, så han fik fat i et barn og stillede det ved siden af sig:

- Den, som tager imod dette barn i mit navn, tager imod mig, sagde han til dem, og den, som tager imod mig, tager imod ham, der har sendt mig. Den, som er den mindste af alle, *han* er den store.

- Mester, svarede Johannes, vi så én, der uddrev onde ånder i dit navn. Vi forbød ham det, fordi han ikke var en af os.

- Det skal I ikke forbyde, sagde Jesus til dem, for den, der ikke er imod jer, er for jer.

Det var, mens dagen for hans optagelse i Himlen nærmede sig, at han vendte blikket mod Jerusalem, fast besluttet på at tage derhen. Han sendte nogle sendebud foran sig, og de tog ind i en samaritansk landsby for at gøre klar til hans ankomst. Men folk ville ikke tage imod ham, fordi han absolut ville til Jerusalem. Da de to tilhængere Jakob og Johannes erfarede det, sagde de:

- Mester, ønsker du, at vi skal kalde ild ned fra Himlen til at opsluge dem, sådan som Elias gjorde?

Men han vendte sig om og rystede på hovedet ad dem:

- I aner ikke, hvad det er for en ånd, I indeholder, sagde han, Menneskesønnen er jo ikke kommet for at ødelægge livet for mennesker, men for at frelse dem. Så gik de videre til en anden landsby. Mens de nu var på vej, var der en, der sagde til ham:

- Jeg vil følge dig, hvor end du går.
  - Rævene har huler og himlens fugle har reder, sagde Jesus til ham, men Menneskesønnen har ikke det sted, hvor han kan hvile sit hoved.
  - Kom med mig! sagde han til en anden.
  - Mester, sagde han, tillad mig først at gå hen og begrave min far.
  - Lad de døde begrave deres døde, sagde han til ham, men du, gå du ud og forkynd Guds kongedømme.
- En anden sagde:
- Jeg vil følge dig, Mester, men tillad mig at sige farvel til dem derhjemme.
  - Ingen, som har lagt hånden på ploven og alligevel ser sig tilbage, er klar til Guds kongedømme, sagde han til ham.

Senere udpegede Jesus 72 andre og udsendte dem i forvejen to og to til alle de byer og steder, hvor han selv ville komme.

- Høsten er stor, sagde han til dem, men arbejderne få. Bed derfor høstens herre om, at han må sende arbejdere ud til sin høst. Gå nu. Jeg sender jer ud som lam midt blandt ulve. Tag hverken pung eller taske eller sandaler med og hils ikke på nogen på vejen. Når I kommer ind i et hus, så sig først: Fred være med dette hjem. Er der en fredens søn til stede, vil jeres fred hvile over ham – hvis ikke, vil den vende tilbage til jer. Bliv nu i dette hjem og spis og drik, hvad de sætter for jer, for arbejderen er sin løn værd. I skal ikke gå fra hus til hus. I hvilken som helst by, I kommer ind og bliver modtaget, der skal I spise, hvad de sætter for jer - I skal helbrede syge og fortælle dem, at Guds kongedømme er kommet tæt på dem. Kommer I ind i en by, der ikke tager imod jer, skal I gå rundt i gaderne og sige: Selv støvet, fra jeres by, der klæber sig til vores fødder, ryster vi af imod jer. Og dog skal I vide, at Guds kongedømme er tæt på. Jeg kan godt sige jer, at det bliver nemmere for Sodoma på hin dag end for denne by. Forbandede Korazin! Forbandede Betsajda! For hvis de undere, der skete hos jer, var foregået i Tyrus eller Sidon, ville de for længst sidde i sæk og aske og have omvendt sig. Det skal gå Tyrus og Sidon nemmere ved dommen end jer. Og du, Kapernaum! Du skal ikke løftes op til Himlen – nej, til Hades skal du slæbes ned! Den, som lytter til jer, lytter til mig, og den som forkaster jer, forkaster mig – men den, der forkaster mig, forkaster ham, der har udsendt mig. Da de 72 vendte tilbage fortalte de med glæde:

- Mester, selv dæmonerne ligger under for os i dit navn.
- Jeg så Satan falde fra Himlen som et lyn, sagde han til dem. Hør her, jeg giver jer magt til at træde på slanger og skorpioner og over fjendens samlede styrke, og intet – slet intet - skal skade jer. Men glæd jer ikke over, at ånderne ligger under for jer – nej, glæd jer over, at jeres navne er indskrevne i Himlene.

I det øjeblik frydede Jesus sig i den hellige ånd og udbrød:

- Jeg lovpriser dig, far, Himlens og jordens Herre, fordi du har skjult dette for vise og forstandige og åbenbaret det for umælende små. Ja, far, det var jo det, du ville. Alt er blevet overdraget mig af min far, og ingen ved, hvem Guds Søn er, undtagen Gud Fader – eller hvem Gud Fader er, bortset fra Guds Søn og hvem, Guds Søn beslutter at åbenbare det for.

Så vendte han sig til sine tilhængere alene og sagde:

- Velsignet være de øjne, der ser, hvad I ser! Jeg kan fortælle jer, at mange profeter og konger ønskede at se, hvad I ser, uden at de så det – at høre, hvad I hører, uden at de hørte det. Se, der var på et tidspunkt en jurist, der rejste sig op for at udfordre ham.
- Mester, sagde han, hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?

- Hvad står der skrevet i loven? spurgte han ham, hvordan læser du den?
  - *Du skal elske Jahve, din Gud af hele dit hjerte, med hele dit liv, med hele din styrke og med hele dit sind – og dit medmenneske som dig selv*, svarede han.
  - Du har svaret ret, sagde Jesus, gør dette, så skal du leve.
- Nu ville han retfærdiggøre sig selv, så han spurgte Jesus:
- Hvem er så mit medmenneske?
  - Der var en mand, der tog ned fra Jerusalem til Jeriko, fortalte Jesus. Her blev han overfaldet af røvere. Efter at have revet alt tøjet af ham og såret ham, forsvandt de og efterlod manden halvdød. Tilfældigvis kom en præst gående ad den samme vej. Han fik øje på manden, men gik videre i den modsatte side af vejen. Nu kom der også en levit til stedet. Han kom og så og gik videre i den modsatte side af vejen. Men en samaritaner, der var på rejse, kom hen til ham, og da han så ham, blev han fyldt af medlidenhed. Så han gik hen og forbandt hans sår og hældte olie og vin på dem. Han satte ham op på sit eget muldyr og bragte ham til en kro, hvor han tog sig af ham. Næste dag tog han to denarer op, gav dem til kroværten og sagde:
  - Tag dig af ham, og får du yderligere udgifter, betaler jeg dig, når jeg kommer tilbage.
- Hvem af disse tre forekommer dig nu at have været mest nærværende for ham, der blev overfaldet af røvere?
- Han, som viste ham barmhjertighed, sagde han.
  - Så gå også du hen og gør det samme, sagde Jesus til ham.

Da de nu gik videre, kom han ind i en landsby, hvor der boede en kvinde, der hed Martha, og hun tog imod ham i sit hjem. Hun havde en søster, der hed Maria, som satte sig ved Jesu fødder og lyttede til, hvad han sagde. Imidlertid var Martha optaget af den megen opvartning, og på et tidspunkt kom hun hen og sagde:

- Jesus! er du ligeglad med, at min søster har ladet mig være ene om at varte op? Sig til hende, at hun skal hjælpe mig!
- Martha, Martha! svarede Jesus hende, du er urolig og bekymret over mangt og meget. Men det er så lidt, der er nødvendigt, bortset fra én eneste ting. Maria har nu valgt den gode del – den skal ikke tages fra hende.

Det hændte engang, mens Jesus var på et sted og bad, at en af hans tilhængere sagde til ham, da han var færdig:

- Mester, lær os at bede, sådan som også Johannes lærte sine tilhængere det.
- Når I beder, sagde han til dem, skal I sige: Far! dit navn skal holdes helligt, dit kongedømme skal komme. Giv os hver dag vort daglige brød. Tilgiv os, for også vi eftergiver jo enhver, som skylder os noget. Led os ikke i fristelse.

Han sagde også til dem:

- Hvem af jer har måske en ven, som, hvis I går hen til ham ved midnatstid og siger til ham:
- Kære ven, lån mig lige tre brød, for min ven er kommet rejsende, og jeg har ingenting at sætte for ham – og han så svarer inde fra huset:
- Vold mig ikke besvær. Døren er allerede blevet låst, og mine børn er kommet i seng sammen med mig. Jeg magter ikke at stå op og give dig noget? Jeg kan godt sige jer: han står ikke op og giver ham noget, fordi han er hans ven, nej, det er da på grund af hans pågæenhed, han står op og giver ham alt, hvad han har brug for. Derfor siger jeg jer:
- Bed, så skal der gives jer. Søg, så skal I finde. Bank på, så skal døren åbnes for jer. For enhver, der beder, han får, og enhver, der søger, han finder – ja, for ham, der banker på, skal døren

åbnes. Hvem af jer fædre ville give jeres søn en slange, når han beder om en fisk - eller en skorpion, når han beder om et æg? Så når I, som er onde, kender til at give gode gaver til jeres børn, hvor meget mere vil så ikke Gud Fader i Himlen skænke en god ånd til dem, der beder ham om det?

Engang uddrev han en dæmon, der var stum, og det skete virkelig, da dæmonen var faret ud, at den stumme talte, så skarerne undrede sig. Men nogle af dem sagde:

- Det var nok ved Beelzebul, dæmonernes fyrste, han uddrev dæmonerne. Andre fristede ham og forlangte et tegn fra Himlen af ham. Da han nu kendte deres tanker, sagde han til dem:

- Ethvert rige, der er i splid med sig selv, er dømt til undergang, så hus falder over hus. Men hvis nu Satan selv er kommet i splid med sig selv, hvordan kan hans rige så bestå? I siger jo, at det er ved Beelzebul, jeg uddriver dæmonerne. Men hvis det er ved Beelzebul, *jeg* uddriver dæmonerne, ved hvem uddriver jeres egne sønner dem så? Derfor skal de være jeres dommere. Er det derimod ved Guds finger, jeg uddriver dæmonerne – ja, så er Guds kongedømme kommet til jer. Når den stærke vogter sin gård med våben i hånd, har han sin ejendom i fred. Men når en, der er stærkere end ham, overfalder ham og besejrer ham, fjerner han al den udrustning, han havde sat sin lid til, og deler ud af sit bytte. Den, der ikke er med mig, er imod mig, og den, der ikke samler med mig, spreder! Når den urene ånd har forladt mennesket, går den igennem udtørrede steder for at søge hvile. Dog finder den ingen hvile og siger så:

- Jeg vil vende tilbage til mit hjem, som jeg forlod. Og den kommer tilbage og finder det fejtet og gjort i stand. Så tager den ud og henter syv andre ånder – ondere end den selv – og de tager ind og slår sig ned der, så det sidste bliver værre for det menneske end det første.

Da han havde sagt dette, råbte en kvinde fra skaren til ham:

- Velsignet være det skød, som bar dig – de bryster, du diede!

- Nej, nej! sagde han, velsignet være de, som hører Guds fortælling og holder sig til den!

Mens skarerne strømmede til, tog han ordet og sagde:

- Denne tid er en ond tid. Tegn på tegn forlanger den, men intet tegn skal gives den – ikke andet end Jonas' tegn. For ligesom Jonas blev et tegn for folk fra Nineve, således skal Menneskesønnen blive det for denne slægt. Sydens dronning skal stå frem ved dommen sammen med mænd fra denne slægt, og hun skal fordømme dem, for *hun* kom fra jordens ende for at lytte til Salomons visdom – og se, her er mere end Salomon! Mænd fra Nineve skal rejse sig ved dommen sammen med denne slægt, og de skal fordømme den, for *de* omvendte sig ved Jonas' prædiken – og se, her er mere end Jonas!

Ingen sætter en tændt lampe på et hemmeligt sted eller under en kurv, men på en lystage, så de, der kommer ind, kan se lyset. Det er dit øje, der er legemets lys. Når dit øje er klart, er hele dit legeme lys – men er det ondt, er dit legeme mørke. Pas på, at ikke lyset i dig i virkeligheden er mørke. Så hvis dit legeme er fuldt af lys uden mørke pletter, vil det hele være lys, som når den strålende lampe oplyser dig.

Endnu mens han talte, indbød en farisæer ham til at spise hos sig, så han gik ind og lagde sig til bords. Da farisæeren så det, undrede han sig over, at han ikke vaskede sig før spisningen. Så sagde Jesus til ham:

- Hvad så med jer farisæere? I renser ydersiden af bægeret og fadet, men indvendig er I fulde af grådighed og ondskab. Tåber! Han, som skabte det ydre, skabte vel også det indre? Brug hellere det indre til barmhjertighed, så vil I opdage, at alt er rent for jer. Forbandede farisæere!

I betaler tiende af mynte og rude og alle slags grøntsager, men dommen og kærligheden til Gud forbigår I. Det ene skal I huske, men ikke forsømme det andet. Forbandede farisæere! For I elsker de fornemste pladser i synagogerne og at blive hilst på torvene. Forbandet skal I være, som grave uden mindesmærker. Mennesker tramper rundt oven på dem uden at vide det.

- Mester, svarede en af de lovkyndige ham, du fornærmer også os, når du taler sådan.

- Årh, I forbandede lovkyndige! svarede Jesus, for I lægger tunge byrder på mennesker, og selv rører I ikke byrderne med så meget som en finger. Forbandet er I, for vel bygger I profeterne mausolæer, men det var jeres forfædre, der dræbte dem. Altså er I vidner til og giver samtykke til jeres forfædres handlinger. De slog dem jo ihjel, men I bygger deres gravmæler. Derfor siger Guds visdom:

- Jeg vil sende prædikanter og apostle til dem, og nogle af dem vil de slå ihjel og forfølge. Blodet fra alle profeterne, som er blevet spildt lige fra verdens grundlæggelse, skal denne slægt stå til ansvar for - lige fra Abels blod til blodet fra Zakarias, som blev dræbt mellem alteret og templet. Ja, jeg gentager: denne slægt skal stå til ansvar for det! Forbandede lovkyndige, for I har smidt kundskabens nøgle væk. Selv gik I ikke ind, og dem, som gerne ville ind, forhindrede I i det.

Da han var kommet ud derfra, begyndte teologerne og farisæerne for alvor at presse ham til at sige noget om forskellige forhold. De holdt nemlig øje med ham for at kunne gribe ham i noget af det, han sagde.

Det var på den tid, hvor tusindvis af mennesker var samlet, så de nærmest trampede på hinanden, at han først begyndte at sige til sine tilhængere:

- Vogt jer for den surdej, som farisæernes hykleri er. For der er intet fordækt, der ikke skal åbenbares – intet skjult, som ikke skal blive kendt. Tværtimod vil alt, hvad I siger i mørket blive hørt i lyset, og hvad I har hvisket i øret i det hemmelige rum, vil blive forkyndt på hustagene. Jeg kan godt sige jer, kære venner, I skal ikke være bange for dem, der slår legemet ihjel og derefter ikke er i stand til at gøre yderligere. Nej, jeg skal vise jer, hvem I skal frygte: I skal frygte ham, som efter drabet har magt til at kaste folk i *Gebenna*. Ja, jeg gentager: *ham* skal I frygte! Sælges ikke fem spurve for en et par håndører? Og ikke én af dem er glemt af Gud. Nej, endog alle jeres hovedhår er talte, så I skal ikke være bange! I er mere værd end mange spurve.

Jeg kan fortælle jer, at enhver, der vedkender sig mig overfor mennesker, ham vil Menneskesønnen også vedkende sig overfor Guds engle. Men den, der har fornægtet mig overfor mennesker, han vil selv blive fornægtet overfor Guds engle. Enhver, der siger noget imod Menneskesønnen, ham skal det tilgives, men den, der har bespottet den hellige ånd, skal ikke tilgives.

Når de fører jer frem for synagogerne og herskerne og myndighederne, så skal I ikke være bekymrede for, hvordan I skal forsvare jer eller hvad I skal sige, for hellig ånd skal nok lære jer, hvad I skal sige i øjeblikket.

Engang var der en fra mængden, der sagde til Jesus:

- Mester, sig til min bror, at han skal dele arven med mig.

- Jamen dog! sagde han til ham, hvem har udpeget mig til dommer eller til mægler mellem jer? Pas på, at I vogter jer for grådighed. Ingens liv beror jo på, om han har overflod af ejendom. Så fortalte han dem en historie:

- Der var en rig mand, hvis mark havde båret godt, så han tænkte ved sig selv:

- Hvad skal jeg nu gøre, for jeg har ikke noget sted, hvor jeg kan samle min afgrøde? Nåh, jo, sagde han så, jeg vil rive mine lader ned og bygge nogle større, og der vil jeg opbevare alt mit korn og alt mit gods. Og så vil jeg sige til min sjæl: Sjæl! Nu har du meget godt på lager til mange år. Slå dig til ro – spis, drik og vær glad! Men Gud sagde til ham:

- Din nar! I denne nat kræves din sjæl af dig. Hvad nu med alt det, du har forberedt – hvem skal nyde godt af det?

Sådan er det med den, der bare lægger til side til sig selv og ikke er rig i Gud.

- Derfor siger jeg jer, fortsatte han henvendt til tilhængerne, vær ikke bekymrede for livet, hvad I skal spise eller for kroppen, hvad I skal tage på. Er ikke livet mere end maden – kroppen mere end tøjet? Tænk på ravnene, som hverken sår eller høster, og som hverken har lager eller lade – og dog føder Gud dem. I er så meget mere værd end fuglene! Hvem af jer er i stand til at føje så meget som en time til jeres liv ved at bekymre jer? Så hvis ikke I kan gøre selv det mindste, hvorfor så bekymre jer om alt det andet? Tænk på liljerne, hvordan de bare vokser. De arbejder ikke, spinder ikke, men jeg siger jer, end ikke Salomon i al sin pragt var klædt som en af dem. Så når Gud nu i den grad klæder græsset på marken, der står i dag, og som kastes i ovnen i morgen, hvor meget mere så ikke jer? Har I slet ingen tillid? I skal altså ikke gå og spekulere over, hvad I skal spise, eller hvad I skal drikke – nej, lad være med at bekymre jer. Det er jo den slags alverdens folk spekulerer på, men *jeres* far ved godt, at I har brug for det. Søg hans kongedømme, så skal I få det andet i tilgift.

Vær ikke bange, du lille flok, for det har behaget jeres far at skænke jer sit kongedømme. Sælg jeres ejendele og vis barmhjertighed. Skaf jer punge, som ikke ældes – en uforgængelig skat i Himlen, hvor ingen tyv kommer nær – hvor intet møl fortærer. For hvor jeres skat er, der vil også jeres hjerte være. Lad bæltet være spændt om livet og lamperne tændt. Ja, vær også I som de mennesker, der venter på, at deres herre vender tilbage fra brylluppet, så de straks kan lukke op for ham, når han kommer og banker på. Velsignet være de slaver, hvis herre finder dem årvågne, når han kommer. Ja, jeg kan godt sige jer, han vil selv binde op om sig, sætte *dem* til bords og gå rundt og servere for dem. Hvad enten han kommer i den anden – ja, selv i den tredje nattevagt og finder dem i gang med arbejdet – velsignet være de tjener! Det er nu engang sådan, at hvis husets herre vidste, hvad tid tyven kommer, ville han ikke tillade noget indbrud i sit hus. Vær også I beredte, for Menneskesønnen kommer i den time, I *ikke* regnede med det.

- Mester, sagde Petrus, taler du til *os* i denne fortælling, eller gælder den alle?

- Hvem er nu den trofaste og kloge forvalter, fortsatte Jesus, som hans herre vil sætte over sine husfolk, så han kan give dem deres madrationer i rette tid? Velsignet være den slave, hvis herre finder ham i gang med det, når han kommer. Jeg kan godt sige jer: han vil sætte ham over hele sin ejendom. Men hvis sådan en slave tænker i sit stille sind: Min herre er nok forsinket, og han så begynder at slå drengene og pigerne og æde og drikke sig fuld, så vil denne slaves herre dukke op den dag, han mindst venter det – i den time han ikke havde regnet med, og så vil han hugge ham midt over og give ham plads blandt de utro. Den slave, som har vidst besked med sin herres vilje, og som ikke har forberedt noget eller udført noget efter hans vilje, han skal have mange slag. Den, som ikke har kendt hans vilje, men som alligevel har gjort noget strafbart, han skal have få slag. Enhver, som har fået meget givet, af ham skal der kræves meget – ja, den som blev betroet meget, af ham skal der forlanges så meget mere.

Ild kom jeg for at kaste over jorden, og hvor ville jeg ønske, den allerede havde fænget! Der er en dåb, jeg skal døbes med, og hvor det plager mig, indtil den er fuldbyrdet! Tror I, min tilstedeværelse skaber fred på jorden? Nej, tværtimod siger jeg: fjendskab! Fra nu af vil der være fem i et hus, og de vil være splittede – tre mod to og to mod tre. Der skal være splid

mellem far og søn, mellem søn og far – mellem mor og datter og datter og mor – svigermor og svigerdatter – svigerdatter og svigermor.

Han sagde også til skarerne:

- Når I ser en sky stige op i vest, siger I straks: der kommer en byge – og det gør der. Og når søndenvinden blæser, siger I: Det bliver varmt – og det bliver det. Hyklere! Jordens og Himlens fænomener forstår I at tyde, men tidens tegn fatter I ikke, hvordan I skal tyde? Hvorfor skønner I end ikke for jer selv, hvad der er ret? Så når du går til retten sammen med din modpart, så gør dig allerede på vejen umage for at indgå forlig med ham, så han ikke skal slæbe dig for dommeren, og dommeren skal overgive dig til betjenten, og betjenten skal kaste dig i fængsel. Jeg siger dig, du kommer ikke ud derfra, før du har betalt den sidste øre.

Nu var der på den tid nogle af de tilstedeværende, der fortalte ham om de galilæere, hvis blod, Pilatus havde blandet med blodet fra deres offerdyr.

- Så I mener, at disse galilæere var større forbrydere end alle andre galilæere, fordi de måtte udstå dette? spurgte han dem, Nej, da! Men hvis ikke I omvender jer, vil I alle gå til grunde på samme måde. Eller hvad med de 18, som tårnet i Siloa faldt ned over og dræbte? Mener I, at de var større skyldnere end alle andre mennesker, der bor i Jerusalem? Nej, da! Men hvis ikke I omvender jer, skal I alle gå til grunde.

Så fortalte han dem en historie:

- En mand plantede et figentræ i sin vingård. Han kom så hen og ledte efter frugt på det, men fandt ingen. Så sagde han til gartneren:

- Hør her, Gennem tre år er jeg nu kommet og har ledt efter frugt på dette figentræ uden at finde noget. Hug det om! Hvorfor skal det optage pladsen til ingen nytte?

- Kære herre, svarede gartneren ham, lad det stå dette år med, så skal jeg grave omkring det og gøde jorden, og så skal det nok bære frugt. Hvis ikke, så kan du jo hugge det om.

Engang underviste han i en af synagogerne på en sabbat. Se, nu var der en kvinde til stede, der havde haft en sygdom i 18 år. Hun var helt sammenkrummet, ude af stand til at rejse sig i fuld højde. Da Jesus fik øje på hende, kaldte han hende til sig og sagde:

Lille mor, du er blevet løst fra din sygdom. Så lagde han sin hånd på hende, og straks kunne hun rette sig op, og hun lovpriste Gud. Men nu tog synagogeforstanderen ordet. Han var vred over, at Jesus havde helbredt på en sabbat, så han sagde til forsamlingen:

- Der er altså seks dage, hvor man bør arbejde. På dem kan I komme og blive helbredt, men ikke på sabbatsdagen.

- Din hykler! svarede Jesus ham, hvem af jer løser ikke sin okse eller sit æsel fra fodertruget på en sabbat og fører det hen, så det kan drikke? Men hende her – en Abrahams datter, som Satan har holdt lænket - tænk engang i 18 år - skulle hun ikke kunne blive løst fra disse lænker, bare fordi det er sabbat i dag?

Da han sagde dette, blev alle hans modstandere skamfulde, mens hele forsamlingen frydede sig over alle de herlige ting, der skete gennem ham.

- Guds kongedømme, sagde han engang, hvad minder det om? Hvad skal jeg sammenligne det med? Jo, det ligner et sennepsfrø, som et menneske tog og smed ind i sin have. Det voksede op og blev til et træ, hvor Himlens fugle kom og byggede rede i dets grene.

- Hvormed skal jeg sammenligne Guds kongedømme? sagde han igen. Jo, det ligner surdej, som en kvinde æltede ind i tre mål mel, indtil det hele var gennemsyret. Således kom Jesus igennem byer og landsbyer, hvor han underviste, mens han var på vej mod Jerusalem.

- Jesus! var der en, der engang spurgte ham, er det kun få, der bliver frelst?
- Stræb efter at gå ind gennem den snævre dør, svarede han, for jeg kan fortælle jer, at mange vil søge at komme ind uden at kunne det. Fra det øjeblik, hvor husherren har rejst sig og lukket døren, og hvor I står udenfor og begynder at banke på døren og beder:
- Luk op for os, gode herre! Da vil han svare jer:
- Jeg aner ikke, hvor I kommer fra.
- Jamen, vi spiste og drak jo sammen med dig, vil I så hævde, og det var i vores gader, du underviste.
- Jeg siger jer, vil han gentage, jeg aner ikke, hvor I kommer fra. Gå væk med jer, alle I, som begår uretfærdighed. Der skal være gråd og tænderskæren, når I ser Abraham, Isak og Jakob sammen med alle profeterne i Guds kongedømme, mens I selv skal kastes udenfor. De skal komme fra øst og vest – fra nord og syd og sidde til bords i Guds kongedømme, og se, således skal de sidste blive de første og de første de sidste.

På den tid kom nogle farisæere hen til ham og sagde:

- Rejs bort herfra, for Herodes er ude på at slå dig ihjel.
- Gå hen og fortæl den ræv, sagde han, at i dag og i morgen uddriver jeg dæmoner og foretager helbredelser – men på tredjedagen bliver jeg fuldkommen. Nej, i dag og i morgen og den næste dag bør jeg fortsætte, for det passer sig ikke for en profet at blive dræbt udenfor Jerusalem.
- Åh, Jerusalem, Jerusalem! Du som dræber profeterne og stener dem, der er udsendt til dig. Hvor mange gange har jeg ønsket at samle dine børn, som en høne samler sine kyllinger under sine vinger – men I ville ikke! Hør nu her! Jeres hus bliver overladt til jer selv. Ja, jeg siger jer: I skal ikke mere se mig, før den dag oprinder, hvor I siger: Velsignet være han, som kommer i Jahves navn!

Se, engang hændte det, at han kom ind i en af de ledende farisæeres hjem på en sabbat for at holde måltid – og de holdt øje med ham. Så står der et menneske foran ham med ødem i hele kroppen, så Jesus henvendte sig til de lovkyndige og farisæerne og spurgte:

- Er det tilladt at helbrede på sabbatten eller ej? Men de tav. Så tog han fat i manden, helbredte ham og lod ham gå.

- Hvem af jer, sagde han så til dem, ville ikke straks redde jeres søn eller okse op, hvis de var faldet i en grøft, selv om det var sabbat? Det kunne de ikke svare på.

Så fortalte han en historie til de indbudte, da han lagde mærke til, hvordan de udsøgte sig de øverste pladser:

- Når nogen inviterer dig til bryllup, sagde han, så læg dig ikke på den øverste plads. Det kan jo være, der er inviteret en, der er fornemmere end dig, så han, der har inviteret både dig og ham, kommer hen til dig og siger: Giv din plads til ham her! Så må du med skam indtage den nederste plads. Nej, når du bliver inviteret, så gå hen og læg dig på den nederste plads. Så kommer han, der har inviteret dig måske hen og siger: Sæt dig højere op, min ven! Så vil du blive hædret foran alle dem, der sidder til bords sammen med dig. For enhver, der ophøjer sig selv, skal ydmyges, og den, der ydmyger sig selv, skal ophøjes.

Henvendt til ham, der havde indbudt ham, sagde han nu:

- Når du arrangerer en frokost eller en middag, så lad være med at indbyde dine venner eller brødre eller din familie eller dine rige naboer, så de ikke behøver at indbyde dig som tak for sidst - som en slags betaling til dig. Nej, når du holder fest, så indbyd fattige, krøblinge, lamme og blinde. Så skal du være velsignet, for de har ikke noget at betale dig tilbage med. Til gengæld vil du få det tilbage i form af de retfærdiges opstandelse.

Da en af gæsterne hørte det, sagde han til Jesus:

- Velsignet være han, som holder måltid i Guds kongedømme.

- Der var engang en mand, sagde han til ham, der arrangerede en stor middag og inviterede mange. Lige før middagen sendte han sin slave ud for at sige til de indbudte:

- Kom, maden er allerede serveret.

Men de begyndte alle som en at undskylde sig. Den første sagde til ham:

- Jeg har købt en mark og bliver nødt til at gå ud og se på den. Jeg beder dig have mig undskyldt.

- Jeg har købt fem spand okser, sagde en anden, dem skal jeg hen og godkende. Jeg beder dig have mig undskyldt.

- Jeg har lige giftet mig, sagde en tredje, og derfor kan jeg ikke komme.

Slaven gik nu tilbage og fortalte det til sin herre. Så blev husherren vred:

- Skynd dig ud på byens gader og stræder, sagde han til sin slave, og hent de fattige og forkrøblede, de blinde og lamme herind.

- Det er sket, som du befalede, sagde slaven lidt efter, men der er stadig plads.

- Så gå ud på landevejene og ved gårderne, sagde herren til sin slave, og nød dem til at komme, så mit hus kan blive fyldt. For det kan jeg sige jer: ingen af de mænd, som er blevet indbudt, skal smage mit festmåltid.

Efterhånden fulgte store skarer Jesus, så på et tidspunkt vendte han sig om og sagde til dem:

- Hvis nogen kommer til mig og ikke tør give slip på sin egen far og mor, kone og børn, brødre og søstre – ja, selv sit eget liv, kan han ikke være min tilhænger. Den, som ikke bærer sit kors og kommer med mig, kan ikke være min tilhænger. Hvis én vil i gang med at bygge et tårn, sætter han sig så ikke først ned og udregner omkostningerne, for at se om han har råd til at gennemføre projektet? Han skulle jo nødvendigvis have lagt fundamentet uden at være i stand til at fuldføre byggeriet, så alle, der ser det begynder at håne ham:

Sikke dog et menneske, der begynder at bygge, men ikke kunne gøre det færdigt!

Eller hvilken konge, der planlægger at gå i krig med en anden konge, sætter sig ikke først ned og lægger råd op om, hvorvidt han er i stand til med ti tusind mand at møde ham, der kommer imod ham med tyve tusind? Og hvis ikke sender han en udsending og forhandler om fred, mens han endnu er langt borte. På samme måde kan ingen af jer, der ikke opgiver alt, hvad han ejer, være min tilhænger.

Salt er en god ting, men hvis selv saltet bliver smagløst, hvad skal man så salte med? Det dur hverken til jorden eller som gødning. Man smider det ud. Den, som har ører at høre med, han høre!

Alle tolderne og synderne holdt sig nær ved Jesus for at høre ham, så både farisæerne og teologerne skumlede og sagde:

- Den mand tager imod notoriske syndere og spiser sammen med dem.

Så fortalte han dem følgende historie:

- Hvis I havde 100 får og havde mistet bare ét af dem, hvem af jer ville så ikke efterlade de 99 i ødemarken og gå ud efter det fortabte, indtil han finder det? Og når han så finder det, lægger han det op på sine skuldre af lutter glæde. Når han kommer hjem, sammenkalder han venner og naboer og siger:

- Glød jer sammen med mig! for jeg har fundet mit får, som jeg havde mistet.

Jeg kan fortælle jer, at der på samme måde vil blive større glæde i Himlen over én synder, der omvender sig, end over 99 retfærdige, der ikke har brug for omvendelse.

Eller hvis en kone, der har ti drakmer, mister én af dem, tænder hun så ikke lys og fejer hele huset og leder og leder, indtil hun finder den? Når hun så har fundet den, sammenkalder hun venner og naboer og siger:

Glød jer med mig, for jeg har fundet min drakme, som jeg havde mistet.

Således, kan jeg sige jer, bliver der glæde for Guds engle over én forbryder, der omvender sig.

- Der var en mand, der havde to sønner. fortsatte han, Den yngste af dem sagde på et tidspunkt til sin far:

- Far, giv mig den del af ejendommen, der tilfalder mig. Så skiftede han ejendommen imellem dem. Ikke mange dage senere tog den yngste søn afsted efter at have pakket alle sine ting. Han tog til et fjernt land, og der ødslede han sin ejendom bort i et udsvævende liv. Da han havde opbrugt alt, udbrod der tilmed en slem hungersnød i hele landet, så han kom virkelig til at lide nød. Så gik han ud og holdt sig til gode hos en af borgerne i landet, som så sendte ham ud på sine marker for at fodre svin. Her drømte han om at fylde sin mave med de bælg, svinene åd, men ingen gav ham noget. Endelig kom han til sig selv og tænkte:

- Hvor mange af min fars daglejere har ikke overflod af mad, og her sidder jeg og er ved at dø af sult. Nu står jeg op og går til min far, og så vil jeg sige til ham:

- Far, jeg har syndet imod Himlen og imod dig. Jeg er ikke længere værdig til at kaldes din søn. Gør mig bare til en af dine daglejere. Så stod han op og gik hjem til sin far.

Men endnu mens han var langt borte, fik hans far øje på ham og blev fyldt med medlidenhed, så han løb hen og faldt ham om halsen og kyssede ham.

Nu sagde sønnen så til ham:

- Far, jeg har syndet imod Himlen og imod dig. Jeg er ikke længere værdig til at kaldes din søn...

- Skynd jer at komme med det fineste tøj og giv ham det på, sagde hans far til sine slaver, og sæt en ring på hans finger og sandaler på hans fødder. Og hent fedekalven ind og slagt den. Lad os nu spise og være glade. For min søn her var død og er blevet levende igen. Han var fortabt, men er blevet genfundet. Så begyndte festen.

Imidlertid var hans ældste søn ude på marken. Da han kom og nærmede sig huset, hørte han musik og dans. Så tilkaldte han en af drengene og begyndte at udspørge ham om, hvad der foregik.

- Din bror er kommet, svarede han, og din far har slagtet fedekalven, fordi han kom hjem i god behold.

Så blev han vred og ville ikke gå indenfor, men hans far gik ud og tryglede ham:

- Hør nu her, svarede han sin far, i så mange år har jeg puklet for dig uden at bryde et eneste af dine bud, og mig har du aldrig givet så meget som et kid, så jeg kunne holde fest sammen med mine venner. Men så snart han der, din søn, som har fråset din ejendom bort sammen med ludere, dukker op, så slagter du fedekalven for ham!

- Mit barn, sagde hans far til ham, du er altid hos mig, og alt mit er dit. Men nu bør vi da holde fest og være glade, for din bror her var død, men er blevet levende igen – han var fortabt, men er blevet genfundet.

Engang fortalte Jesus denne fortælling til sine tilhængere:

- Der var en rig mand, der havde en bestyrer. En dag blev det bedyret ham, at bestyreren ødslede hans ejendom bort. Han kaldte ham så til sig og sagde til ham:

- Hvad er det, jeg hører om dig? Aflæg regnskab for din forvaltning, for du kan ikke længere beholde din stilling.

- Hvad skal jeg nu gøre, tænkte bestyreren ved sig selv, når min herre tager min stilling fra mig? Grave orker jeg ikke – tigge skammer jeg mig ved ... Jo, nu ved jeg, hvad jeg skal gøre, så folk vil modtage mig i deres hjem, når jeg bliver fjernet fra min stilling. Han kaldte så alle sin herres skyldnere til sig.

- Hvor meget skylder du min herre? sagde han til den første.

- Hundrede ankre olie, svarede han.

- Tag dit gældsbevis, sæt dig hurtigt ned og skriv halvtreds.

- Og du, hvor meget skylder du? sagde han til en anden.

- Hundrede sække hvede, svarede han.

- Tag dit gældsbevis og skriv firs, sagde han.

Og bestyrerens herre roste hans svindel, fordi han havde handlet kløgtigt. Jo, for denne verdens børn handler snedigere overfor deres egne end lysets børn, så jeg siger ligeud: skaf jer venner ved hjælp af den uretmæssige rigdom, så de venner kan modtage jer i de evige boliger, når det hele er slut. Den, som er trofast i det mindste, er også trofast i det store, og den, der er bare det mindste uretfærdig, er også uretfærdig i det store. Så hvis I ikke har turdet benytte jer af den uretmæssige rigdom, hvem skulle så betro jer den virkelige rigdom? Og hvis I ikke har turdet skalte og valte med andres ejendom, hvem skulle så give jer jeres egen? Ingen husslave er i stand til at tjene to herrer, for enten vil han afsky den ene og elske den anden eller hengive sig til den ene og foragte den anden. I kan ikke tjene både Gud og Mammon.

Alt dette hørte farisæerne, der elskede penge, så de gjorde nar ad ham. Men han sagde til dem:

- I er sådan nogle, der gerne retfærdiggør jer selv overfor mennesker, men Gud kender jeres hjerter. Hvad der lovprises blandt mennesker, er en væmmelse for Gud! ²²

- Der var engang en rig mand, der gik klædt i fint purpurrodt linned og levede hver dag i sus og dus. Samtidig lå der en fattig mand ved hans dør, der hed Lazarus. Han var fuld af sår og ønskede blot at blive mæt af det, som faldt fra den rige mands bord, men det var kun hundene, der kom hen for at slikke hans sår. Så hændte det, at den fattige mand døde og englene kom og bar ham bort til Abrahams bryst. Også den rige mand døde og blev begravet. Da han åbnede øjnene i Hades, hvor han var under tortur, ser han langt borte Abraham og Lazarus ved hans bryst.

- Min far, Abraham! råbte han så, forbarm dig over mig og send Lazarus, så han kan dyppe spidsen af sin finger i vand og læske min tunge, for jeg martres af denne ild.

- Mit barn, sagde Abraham, husk på, at du havde det godt, mens du levede, samtidig med at Lazarus døjede ondt. Til gengæld trøstes han her, mens du lider. Dertil kommer, at der er lavet

---

²² Loven og profeterne gjaldt indtil Johannes. Fra da af forkyndes Guds kongedømme og alle kæmper sig vej ind i det. Og dog er det nemmere for Himlen og jorden at forgå, end at så meget som en tøddel af loven falder bort. Så enhver, som skiller sig fra sin kone og gifter sig med en anden, bedriver hor. Også den, der gifter sig med en fraskilt kvinde, bedriver hor.

en dyb afgrund mellem os og jer, så de, der ønsker at komme over fra os til jer, ikke er i stand til det, så lidt som de kan komme derfra over til os.

- Men lille far, så beder jeg dig om, at du vil sende Lazarus til mit fædrene hus, sagde han, jeg har nemlig fem brødre – så han kan advare dem, for at ikke også *de* skal havne i dette torturkammer.

- De har Moses og profeterne, sagde Abraham, dem kan de lytte til.

- Nej, lille far Abraham, sagde han, men hvis der kommer én til dem fra de døde, skal de nok lægge deres liv om.

- Hvis ikke de lytter til Moses og profeterne, svarede han ham, vil de heller ikke blive overbevist, om så én stod op af døde.

Engang sagde Jesus til sine tilhængere:

- Det er umuligt at undgå fristelser, men forbandet være den, der er årsag til det! Det var bedre for ham, om en møllesten blev hængt om halsen på ham og han blev kastet i havet, end at han skulle lokke blot én af disse små på afveje. Vær opmærksomme mod hinanden! Hvis din bror svigter dig, så sæt ham i rette, og hvis han angrer, så tilgiv ham. Om han så svigter dig syv gange om dagen og syv gange vender tilbage til dig og siger, at han angrer, så skal du tilgive ham.

- Mester, giv os tro, sagde apostlene engang til Jesus.

- Hvis I havde tillid som et sennepskorn, sagde Jesus, kunne I sige til dette morbærtræ: Ryk dig op med rode og plant dig i havet! Og det ville adlyde jer. Hvis I havde en slave, der pløjede eller vogtede får, hvem af jer ville så sige til ham, når han kom hjem fra marken:

- Kom straks og læg dig til bords? Nej, vil I ikke snarere sige til ham:

- Lav mad til mig, og når du har skiftet tøj, kan du servere for mig, mens jeg spiser og drikker. *Bagefter* kan du selv spise og drikke? Han er vel ikke ligefrem taknemmelig mod slaven, fordi han gjorde som befalet? Det samme gælder jer. Når I har udført alt, hvad I er blevet befalet, skal I sige: Vi er kun uværdige slaver, der blot har gjort, hvad vi fik besked på.

På sin vej mod Jerusalem rejste Jesus tværs igennem både Samaria og Galilæa. Da han var på vej ind i en landsby, blev han mødt af ti spedalske mænd, der stod langt borte og råbte:

- Jesus, Mester! Forbarm dig over os!

- Gå I bare hen og vis jer frem for præsterne, råbte han til dem, da han så dem, og mens de var på vej, blev de renset. Én af dem vendte imidlertid om, da han opdagede, at han var blevet helbredt. Han lovprieste Gud med høj røst, faldt ned for Jesus' fødder og takkede ham. Det var ovenikøbet en samaritaner.

- Var der ikke ti, der blev renset? spurgte Jesus. Hvor er de ni? Fandtes der virkelig ikke andre end denne fremmede, der kom tilbage for at give Gud æren? Rejs dig op og gå! sagde han til ham, det er din egen frimodighed, der har befriet dig!

Da han engang blev spurgt af farisæerne om, hvornår Guds kongedømme kommer, svarede han dem:

- Guds kongedømme kommer ikke, så man kan udpege det eller sige: Se, hér eller dér er det. For se, Guds kongedømme er midt iblandt i jer.

Henvendt til sine tilhængere sagde han:

- Der skal komme dage, hvor I vil længes efter at opleve blot én af Menneskesønnens dage, uden at I skal få den at se. De vil sige til jer: Se der! Se her! Men gå ikke derhen og følg ikke efter dem! For som lynet, der lynet og lyser op fra den ene ende af Himlen til den anden, sådan vil det være med Menneskesønnen til sin tid. Dog først må han lide meget og forkastes af denne slægt. Som det skete i Noahs dage, således vil det også være i Menneskesønnens dage. De spiste og drak, giftede sig og blev bortgiftet, lige indtil den dag, hvor Noah gik ind i arken, og oversvømmelsen kom og ødelagde alt. Eller ganske som det skete i Lots dage, hvor de spiste og drak, købte og solgte, plantede og byggede. Men den dag, Lot gik ud af Sodoma, regnede det med ild og slagter fra Himlen, og alt blev ødelagt. Sådan går det den dag, hvor Menneskesønnen bliver åbenbaret. På den dag skal den, der befinder sig på hustaget, ikke gå ned og hente sine ting inde i huset. Og den, der befinder sig på marken, skal heller ikke vende tilbage til det, han har efterladt. Husk på Lots kone! Den, der søger at redde livet, skal miste det, men den som mister det, skal bevare det. Jeg siger jer, at den nat, ligger der måske to i den samme seng – den ene bliver taget med, den anden efterladt. To kvinder maler måske korn ved den samme kværn – den ene bliver taget med, den anden efterladt.

- Hvor, mester? spurgte de ham så.

- Hvor liget er, vil ørnene samles, svarede han dem.

Engang fortalte han dem en historie om, at man altid skal bede uden at miste modet:

- I en by boede der en dommer, som hverken havde ærefrygt for Gud eller respekt for mennesker. I den samme by boede der en enke, som jævnligt kom hen til ham og sagde:

- Skaf mig ret overfor min modpart!

En tid lang ville han ikke, men til sidst sagde han til sig selv:

- Selv om jeg hverken har ærefrygt for Gud eller respekt for mennesker, vil jeg alligevel give hende ret, for denne enke volder mig besvær. Det skulle jo nødvendigvis ende med, at hun kommer og slår mig i ansigtet.

- Hør efter, hvad den uretfærdige dommer siger, sagde Jesus. Skulle Gud så ikke skaffe sine udvalgte ret - de, som råber til ham dag og nat - og have tålmodighed med dem? Jo, siger jeg, han vil skaffe dem ret – og det snart. Men når det så er sagt, så er spørgsmålet, om Menneskesønnen nogensinde vil møde virkelig hengivenhed på jorden?

Engang fortalte han denne historie til nogle, som stolede på, at de selv var retfærdige, og som foragtede andre:

- To mennesker gik op til templet for at bede. Den ene var farisæer – den anden tolder. Farisæeren stod frem og bad således for sig selv:

- Gud, jeg takker dig, fordi jeg ikke er som andre mennesker – svindlere, uretfærdige, horebukke – eller som denne tolder. Selv faster jeg to gange om ugen, og jeg betaler skat af *bele* min indkomst.

Tolderen derimod, stod langt borte og ville ikke engang løfte sine øjne mod Himlen, men slog sig for brystet og sagde:

- Gud, vær barmhjertig mod mig arme synder!

Jeg siger jer: tolderen gik hjem som frikendt – den anden ikke. For enhver, der ophøjer sig selv, skal ydmyges – mens den, der ydmyger sig selv, skal ophøjes.

Engang bar de nogle småbørn hen til ham, for at han skulle røre ved dem, men da hans tilhængere fik øje på dem, skældte de dem ud. Jesus kaldte dem imidlertid hen til sig:

- Lad de små børn komme til mig, sagde han, det må I ikke forbyde dem, for Guds kongedømme er deres. Ja, jeg kan godt sige jer: den, der ikke tager imod Guds kongedømme ligesom et lille barn, han kommer slet ikke ind i det.

Der var engang et medlem af rådet, der spurgte ham:

- Gode mester, hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?

- Hvorfor kalder du mig god? spurgte Jesus ham, ingen er god – ingen andre end Gud selv. Nå, men du kender budene: *Du må ikke bedrive hor, du må ikke slå ihjel, du må ikke stjæle, du må ikke vidne falsk, du skal ære din far og din mor.*

- Alt sammen har jeg overholdt fra ungdommen af, sagde han.

- Endnu én ting mangler du, svarede Jesus, da han havde hørt på ham, sælg alt, hvad du ejer og giv pengene til de fattige. Så vil du have en skat i Himlene. Og kom så med mig!

Men da han hørte det, blev han dybt bedøvet, for han var overordentlig rig. Da Jesus så hans reaktion, sagde han:

- Hvor er det svært for dem, der er rige, at komme ind i Guds kongedømme. Det er nemmere for en kamel at komme igennem et nåleøje, end for en rig at komme ind i Guds kongedømme.

- Hvem kan så blive frelst? spurgte en af tilhørerne.

- Hvad der er umuligt for mennesker, er muligt for Gud, svarede han.

- Hør her, sagde Petrus, vi har forladt vores eget og har fulgtes med dig.

- Ja, jeg kan godt sige jer, sagde han til dem, der er ingen, som har forladt hjem eller kone, brødre, forældre eller børn på grund af Guds kongedømme, som ikke får det mange gange igen allerede i denne tid – og i den kommende verden evigt liv.

På et tidspunkt tog han De Tolv til side og sagde til dem:

Hør her, nu tager vi op til Jerusalem, og alt, hvad der er blevet skrevet af profeterne om Menneskesønnen, skal blive fuldbyrdet. Han skal udleveres til de fremmede. Han skal spottes og hånes og spyttes på. De vil piske ham og slå ham ihjel, men på den tredje dag skal han genopstå.

Dog fattede de intet af dette – det var sort tale for dem, og nej, de begreb intet af, hvad der blev sagt.

Engang, da han nærmede sig Jeriko, sad der en blind mand ved siden af vejen og tiggede. Da han hørte flokken af mennesker drage forbi, spurgte han, hvad der var på færde. De fortalte ham så, at det var Jesus, nazoræeren, der kom forbi. Så råbte han:

- Jesus, Davids søn, forbarm dig over mig!

De, der gik foran, skældte ham ud, så han kunne være stille, men han råbte bare endnu højere:

- Davids søn! Forbarm dig over mig!

Så standsede Jesus op og befalede, at han skulle føres hen til ham. Da de havde bragt ham hen til ham, spurgte han ham:

- Hvad vil du, at jeg skal gøre?

- At jeg må kunne se igen, gode herre! sagde han.

- Så se! sagde Jesus til ham, dit gåpåmod har reddet dig.

Straks kunne han se igen, og han gik med ham, mens han lovpriste Gud – ja, hele folket lovpriste Gud, da de så det.

Nu kom han ind igennem Jeriko. Se, dér var der var en mand, der hed Zakæus. Han var overtolder og en rig mand. Han var ivrig efter at se, hvem Jesus var, men han kunne ikke komme til på grund af folkemængden. Han var nemlig lille af vækst. Så løb han i forvejen og kravlede op i et morbærtræ, så han kunne se ham, for han ville komme den vej. Da Jesus nu kom derhen, så han op og sagde til ham:

- Zakæus, skynd dig ned, for i dag bør jeg være gæst i *dit* hjem.

Så skyndte han sig ned og tog imod ham med glæde.

Alle, der så det, skumlede og sagde:

- Han er taget ind som gæst hos en værre forbryder.

Zakæus derimod rejste sig op og sagde til Jesus:

- Halvdelen af hvad jeg ejer, giver jeg til de fattige, Jesus, og hvis jeg har bedraget nogen for noget, giver jeg det firedobbelt igen.

- I dag er frelsen kommet til dette hjem, sagde Jesus til ham, fordi også han er Abrahams søn. Menneskesønnen er jo kommet for at opsøge og befri det fortabte.

Mens tilhørerne var forsamlede, fortsatte han med at fortælle en historie - dels fordi han var tæt på Jerusalem og dels fordi de mente, at Guds kongedømme ville bryde frem inden længe:

- Der var en mand af fornem slægt, sagde han, der tog til et fjernt land for at blive udråbt som konge og så vende tilbage igen. Forinden tilkaldte han ti af sine tjenere, gav dem en mine hver og sagde til dem:

- Dem skal I gøre godt med, indtil jeg kommer tilbage.

Nu var det sådan, at hans medborgere hadede ham, så de sendte en delegation afsted, der meddelte:

- Vi ønsker ikke, at denne mand skal herske over os.

Men efter at han så *var* blevet udråbt til konge, vendte han tilbage og befalede, at de tjenere, han havde givet penge, skulle tilkaldes, for at han kunne få at vide, hvad de havde fået ud af handlen. Den første kom så hen og sagde:

- Kære herre, din mine har skabt ti miner til.

- Det var godt, min gode tjener, sagde han til ham. Fordi du var tro i det mindste, skal du have magt over ti byer.

Så kom den anden frem og sagde:

- Din mine har skabt fem miner til, kære herre.

- Så skal du få magt over fem byer, sagde han til ham.

Nu kom der en anden frem, og han sagde:

- Se, her er din mine, kære herre. Jeg har holdt den skjult i et tørklæde. Jeg frygtede dig nemlig, fordi du er en hård mand, der tager hvad der ikke er dit – høster, hvad du ikke såede.

- Din onde tjener, sagde han til ham, jeg skal dømme dig på dine egne ord. Du vidste altså, at jeg er en hård mand, der tager, hvad der ikke er mit og høster, hvad jeg ikke såede? Men hvorfor satte du så ikke mine penge i banken, så jeg kunne have fået dem tilbage med renter, når jeg kom tilbage?

Så sagde han til dem, der stod der:

- Tag minen fra ham og giv den til ham, der har de ti miner.

- Men kære konge, han har allerede ti miner, sagde de.

- Jeg siger jer: enhver, som har, han skal gives, men fra den, som ikke har, skal endog det, som han måtte have, tages bort. Og hent så lige mine fjender, som ikke ville have mig som deres konge, og hug dem ned her foran mig.

Da han var færdig med at fortælle, gik han i forvejen op mod Jerusalem. Da han nærmede sig Bethfage og Bethania ved det bjerg, som kaldes Olivenbjerget, sendte han to af sine tilhængere afsted:

- Gå ind i den landsby derhenne, sagde han. Når I kommer ind, vil I finde et føl, der står bundet, og som intet menneske endnu har siddet på. Løs det og kom med det. Og hvis nogen spørger jer, hvorfor I løser føllet, skal I svare: Fordi Jesus har brug for det.

De udsendte tog så af sted og fandt det, sådan som han havde fortalt dem. Da de løste føllet, sagde dets ejer det dem: Hvorfor løser I føllet? Fordi Jesus har brug for det, svarede de.

Så førte de det hen til Jesus, og efter at have lagt deres kapper på føllet, satte de Jesus op på det. Som han red frem, spredte folk deres kapper på vejen. Da han kom nærmere, begyndte hele flokken af tilhængere allerede på vej ned af Olivebjerget at juble og lovprise Gud med høj røst for alle de mægtige ting, de havde oplevet:

- Velsignet være kongen, som kommer i Jahves navn! sang de, fred i Himlen og ære i det højeste! Nogle af farisæerne fra skaren sagde så til ham:

- Mester, få dog dine tilhængere til at holde op!

- Jeg siger jer, svarede han, om de end tier stille, vil stenene råbe.

Da han kom nærmere og så byen, græd han over den:

- Gid også du på denne dag vidste, hvad der tjener til din fred! Men nu er det skjult for dine øjne. For der skal komme dage over dig, hvor dine fjender vil opkaste en vold omkring dig, omringe dig og trænge ind på dig fra alle sider. De skal jævne dig med jorden og dine børn sammen med dig, og de vil ikke efterlade sten på sten i dig, fordi du aldrig forstod, at tiden var kommet for Guds tilsyn med dig.

Så gik han ind i templet og begyndte at smide de handlende ud:

- Der står skrevet, sagde han til dem, *mit hus skal være et bedehus*. Men I har gjort det til et fristed for røvere!

Hver dag underviste han i templet. Men ærkepræsterne og teologerne gik efter at få ham slået ihjel. Det samme gjorde spidserne i folket. Dog kunne de ikke finde ud af hvordan, for hele folket hang ved ham og lyttede til, hvad han sagde.

En dag, hvor han underviste folk i templet og forkyndte frihedsbudskabet, kom ærkepræsterne og teologerne hen til ham sammen med de ældste, og de spurgte ham:

- Fortæl os, med hvilken autoritet du gør dette. Hvem er det, der har givet dig denne myndighed?

- Jeg vil også gerne spørge jer om en sag, svarede han dem; fortæl mig: Johannes' dåb, kom den fra Himlen eller fra mennesker?

De drøftede sagen indbyrdes og sagde:

- Siger vi fra Himlen, vil han spørge, hvorfor vi ikke troede på ham, men siger vi fra mennesker, vil hele folket stene os, for de er overbevist om, at Johannes var en profet. Så de svarede, at de ikke vidste hvorfra den kom.

- Så vil jeg heller ikke fortælle jer, med hvilken autoritet jeg gør, hvad jeg gør, sagde Jesus til dem. Så gav han sig til at fortælle folket følgende historie:

- Der var en mand, der plantede en vingård og lejede den ud til vinbønder. Så rejste han udenlands for en længere periode. Da tiden kom, sendte han en slave til vinbønderne, så de kunne overdrage ham noget af vingårdens høst. Men vinbønderne sendte ham tomhændet bort efter at have gennembanket ham. Manden blev ved og sendte endnu en slave, men også ham sendte de tomhændet bort efter at have gennembanket og ydmyget ham. Manden fortsatte dog og sendte en tredje, men også ham sårede de og smed ud.

- Hvad skal jeg dog gøre? tænkte vingårdens ejer. Nåh jo, jeg sender min elskede søn. Ham vil de nok respektere.

Men da de fik øje på sønnen, gav vinbønderne sig til at drøfte indbyrdes:

- Det her er arvingen, sagde de, lad os slå ham ihjel, så vingården kan blive vores. Så smed de ham ud af vingården og slog ham ihjel.

Hvad vil vingårdens ejer mon nu gøre med dem? Han vil selvfølgelig komme og knuse disse vinbønder og forære vingården til andre. Da de hørte det, sagde de:

- Det kommer aldrig til at ske!

- Hvad betyder så dette, som står skrevet, sagde han, mens han så på dem: *den sten, bygherrerne forkastede, den er blevet hovedbjørneste*? Enhver, som falder over den sten, vil blive kvæstet, men den, den falder på, ham vil den knuse til støv.

I det øjeblik forsøgte teologerne og ærkepræsterne at lægge hånd på ham, men de var alligevel bange for folket. De forstod jo nok, at han fortalte denne historie imod dem.

De holdt så øje med ham og sendte spioner, der foregav at være retfærdige, så de kunne få ham til at sige noget forkert og således udlevere ham til øvrigheden og til guvernørens myndighed. Nu spurgte de ham så:

- Mester, vi ved, at du taler og underviser korrekt og ikke ligger under for nogen, men lærer Guds vej på sandhedens grund. Er det tilladt os at betale skat til Cæsar – ja eller nej?

Han gennemskuede imidlertid deres rænker og sagde til dem:

- Vis mig en denar. Hvis billede og inskription er der på den?

- Cæsars, sagde de.

- Så giv Cæsar tilbage, hvad der er Cæsars – men giv Gud, hvad der er Guds.

For øjnene af folket var de ude af stand til at få ham til at falde i, så de undrede sig bare over hans svar og sagde ikke mere.

Nu kom der så nogle saddukæere hen til ham. Det er dem, der går imod, at der findes en opstandelse, og de spørger ham så:

- Mester, Moses skrev til os, at hvis ens bror dør, mens han har en kone, men ingen børn, at så skal hans bror gifte sig med konen og skaffe sin bror afkom. Nu var der syv brødre. Den første tog sig en kone, men døde barnløs. Både den anden og den tredje giftede sig med hende – ja, alle syv døde uden at få børn. Til sidst døde også konen. Hvem af dem vil hun nu være kone for i opstandelsen? Alle syv har jo været gift med hende.

- Børn af denne tid gifter sig og bortgiftes, sagde han til dem, men de, som anses for værdige til den kommende tidsalder og til opstandelsen fra de døde, de hverken gifter sig eller bortgiftes, så lidt som de er i stand til at dø. For de er som engle – ja, de er *Guds* børn - børn af opstandelsen. Men at de døde bliver oprejst, viste Moses allerede ved tornebusken, når han kalder Jahve for Abrahams, Isaks og Jakobs Gud. Gud er ikke Gud for de døde, men for de levende. Alle lever jo for ham.

- Vel talt, Mester! svarede nogle af teologerne. De turde nemlig ikke længere spørge ham om noget. Til gengæld spurgte han dem:

- Hvordan kan teologerne påstå, at den salvede konge er Davids søn? Selv siger David jo i Salmernes Bog: *Jahve sagde til min herre: Sæt dig ved min højre hånd, indtil jeg stiller dine fjender som en fodskammel for dine fødder*. David kalder ham altså min herre. Hvordan kan han så være hans søn? Mens hele folket lyttede, sagde han til tilhængerne:

- Vogt jer for teologerne, der gerne går omkring i lange kjoler, og som holder af at blive hilst på torvene og nyder de øverste pladser ved måltiderne. De opæder enkers hjem, mens de beder længe for et syns skyld. De vil få en endnu hårdere dom!

Da han så op, lagde han mærke til de rige, der lagde deres gaver i skatkammeret. Så fik han øje på en fattig enke, der lagde to ører i.

- Jeg kan godt fortælle jer, sagde han, at den der enke lagde mere i end alle de andre. For de gav alle ud af deres overflod, mens hun gav af sin fattigdom – alt, hvad hun ejede.

Da nogle talte om templet, hvordan det var smykket med smukke sten og tempelgaver, sagde han:

- Med hensyn til det, I beundrer, så skal der komme dage, hvor sten ikke vil ligge på sten – alt vil være brudt ned.

- Hvornår vil dette ske, Mester? spurgte de, og hvad er tegnet på, at det skal til at ske?

- Pas på, I ikke bliver forført, sagde han, for mange skal komme i mit navn og sige: Det er mig! eller: Tiden er nær! Dem skal I ikke følge. Når I hører om krig og oprør, så bliv ikke forskrækkede. Det er nødvendigt, at den slags sker først. Men det er ikke enden. Folk skal rejse sig mod folk - kongedømme mod kongedømme. Der vil komme store jordskælv, hungersnød og pest mange steder. Frygtelige ting skal ske og store tegn fra Himlen. Men før alt dette vil de lægge hånd på jer - de vil forfølge jer og udlevere jer til synagoger og fængsler og føre jer frem for konger og guvernører på grund af mit navn. Det vil ende som et vidnesbyrd for jer. Læg jer derfor på sinde, at I ikke på forhånd skal tænke over, hvordan I skal forsvare jer, for jeg vil give jer mund og mæle og visdom, som alle de, der går imod jer, hverken kan modstå eller modsige. I vil blive udleveret selv af forældre, brødre, slægtninge og venner, og nogle af jer vil de slå ihjel – ja, I vil blive afskyet af alle på grund af mit navn - dog ikke et hår på jeres hoved skal gå tabt. Gennem jeres udholdenhed, skal I vinde livet. Når I ser Jerusalem omringet og belejret, så ved I, at hendes ødelæggelse er nær. Så skal de, som er i Judæa flygte op i bjergene, og de, som befinder sig midt i byen, skal se at komme ud. De, som er på landet, skal ikke tage ind i byen. For det er hævnens tid, hvor alt, hvad der er skrevet, skal opfyldes. Stakkels dem, der venter sig, og som giver bryst i de dage, for der vil komme stor elendighed over jorden og vrede mod dette folk. Ja, de skal falde for sværdet og blive ført som fanger til de fremmede folk, og hele Jerusalem vil blive trampet ned af de fremmede, indtil de fremmedes tid er omme. Og der skal ske tegn i sol og måne og stjerner, og på jorden skal folkene ængstes i fortvivlelse over havets brølen og bølgenes rasen. Mennesker skal falde om af angst og bange anelser om det, der kommer over jorden, for Himlenes kræfter skal rystes. Og så – ja, da skal de se Menneskesønnen komme i skyen med kraft og stor stråleglans. Men når dette begynder at ske, da skal I se op og løfte jeres hoveder, for jeres forløsning nærmer sig.

Så fortalte han dem en historie:

- Betragt figentræet – ja, alle træerne. Så snart I ser, de springer ud, ved I, at sommeren allerede er nær. På samme måde når I ser dette ske, så ved I, at Guds kongedømme er nær. Ja, jeg kan fortælle jer, at denne generation ikke vil være borte, før alt dette sker. Himlen og jorden skal forgå, men min fortælling vil aldrig forgå!

Vær opmærksomme, så jeres hjerter ikke tynges af tømmermænd og fuldskab eller hverdagens bekymringer, så Dagen ikke pludselig kommer over jer som en fælde. For den *kommer* over alle, som bor over hele jorden. Våg hele tiden og bed om, at I må få styrke til at undfly alt, hvad der skal ske og til at stå fast overfor Menneskesønnen.

Jesus var i templet om dagen, hvor han underviste, men om natten gik han ud. Natten tilbragte han på det bjerg, der hedder Olivenbjerg. Tidligt hver morgen kom hele folket til ham i templet for at høre ham.

Festen for de usyrede brød – den som kaldes Påske – nærmede sig. Ærkepræsterne og teologerne søgte at få Jesus slået ihjel, for de frygtede for, hvad folket kunne finde på. Så tog Satan ved Judas, som kaldes Iskariot, og som regnedes blandt De Tolv. Han gik hen og talte med ærkepræsterne og lederne af tempelvagten om, hvordan han kunne udlevere ham til dem. Det blev de glade for, og de blev enige om at han skulle have penge for det. Det indvilligede han i og begyndte at søge efter en lejlighed til at udlevere ham til dem uden at det kom til opløb.

Så oprandt dagen for de usyrede brød – den dag, hvor påskelammet skulle ofres. Jesus sendte Petrus og Johannes afsted med besked om, at de skulle gå hen og tilberede påskelammet til dem, så de kunne spise det.

- Hvor vil du have, at vi skal tilberede det? spurgte de.

- Hør her, sagde han til dem, når I kommer ind i byen, møder I en mand, der bærer en krukke vand. Følg efter ham ind i det hus, hvor han går ind. Så skal I sige til husherren:

- Mesteren spørger dig: Hvor er det værelse, hvor jeg kan spise påskelammet sammen med mine tilhængere? Så vil han vise jer op til et stort rum, hvor der allerede er dækket op. Der skal I tilberede det. Så gik de bort og fandt det, ganske som han havde sagt til dem. Derpå tilberedte de påskelammet.

Da timen kom, lagde han sig til bords sammen med sine apostle og han sagde til dem:

- Hvor har jeg længtes efter at spise dette påskelam sammen med jer, før jeg skal lide. Jeg kan fortælle jer, at jeg aldrig mere skal spise af lammet, før det hele bliver fuldendt i Guds kongedømme.

Så tog han et bæger, takkede og sagde:

- Tag dette bæger og del det mellem jer, for jeg siger jer: fra nu af skal jeg aldrig mere drikke af vinens frugt, før Guds kongedømme kommer.

Og han tog et brød, takkede, brækkede det over, gav dem det og sagde:

- Det her brød er mit legeme, som gives hen for jeres skyld. Spis det til minde om mig.

På samme måde tog han bægeret efter måltidet og sagde:

- Dette bæger er den nye pagt med Gud ved mit blod, som flyder for jeres skyld. Men se! Den hånd, som skal udlevere mig, er sammen med min egen her på bordet. Ja, Menneskesønnen går bort, sådan som det er bestemt, men arme det menneske, der udleverer ham.

Så begyndte de at udspørge hinanden om, hvem af dem det dog kunne være, som skulle gøre sådan noget. Det kom også til diskussion imellem dem om, hvem af dem, der skulle anses for størst. Men han sagde til dem:

- Folkenes konger hersker over deres undersåtter, og de, der udøver myndighed over dem, kaldes velgørere. Sådan skal det ikke være blandt jer. Nej, den største iblandt jer, lad ham være som den yngste, og lederen som den, der tjener. Hvem er størst? Den, der sidder til bords eller den, der tjener? Er det ikke den, der sidder til bords? Men jeg er midt iblandt jer som én, der tjener. I har til gengæld holdt fast ved mig i mine trængsler, og ligesom min far har tildelt mig sit kongedømme, tildeler jeg jer, at I skal spise og drikke ved mit bord i mit kongedømme og sidde på troner og dømme Israels tolv stammer. Simon, Simon! Hør her, Satan krævede, at I alle skulle sigtes som hvede, men jeg bad for dig, at dit mod ikke skulle svigte. Og du! når du er kommet til dig selv, så styrk dine brødre!

- Mester! sagde han til ham, sammen med dig er jeg rede til at gå i fængsel – ja, i døden!

- Jeg kan fortælle dig, Petrus: sagde han, hanen galder ikke i dag, før du har benægtet tre gange, at du kender mig. Han sagde også til dem:

- Dengang jeg udsendte jer uden pung og taske og sandaler, manglede I da noget?

- Intet, svarede de.
- Men nu, sagde han, nu skal den, der har en pung, tage den med sig – på samme måde med en taske. Og den, som intet har, bør sælge sin kappe og købe sig et sværd. For jeg siger jer: Det, som er skrevet, skal gå i opfyldelse på mig: *Han blev regnet blandt de lovløse*. Også for mit vedkommende går det mod enden.
- Se, mester! sagde de, her er to sværd.
- Det er nok!

Da han var kommet ud, gik han som sædvanlig til Olivenbjerget sammen med sine tilhængere. Da de kom hen til stedet, sagde han til dem:

- Bed om, at I ikke falder i fristelse.

Selv trak han sig tilbage fra dem omkring et stenkast, faldt på knæ og bad:

- Far, hvis du vil, så lad dette bæger gå forbi mig – dog, ske ikke min vilje, men din!

Nu viste en engel fra Himlen sig for ham og styrkede ham, for han kom i dødsangst og bad heftigere, så hans sved blev som tyktflydende bloddråber, der faldt til jorden. Da han rejste sig fra bønnerne og kom hen til sine tilhængere, opdagede han, at de lå og sov af ren og skær bedrøvelse.

- Hvorfor sover I? spurgte han dem, rejs jer og bed om, at I ikke må falde i fristelse!

Mens han endnu talte, se, så kommer der en flok gående hen imod dem, og forrest gik han, der hedder Judas, en af De Tolv. Da han nærmede sig Jesus for at kysse ham, sagde Jesus til ham:

- Judas dog! Forråder du Menneskesønnen med et kys?

Da de, der var sammen med Jesus, så, hvad der var ved at ske, spurgte de:

- Skal vi gribe til sværd, mester?

Så huggede en af dem til ærkepræstens slave, så hans højre øre røg af.

- Så er det nok! sagde Jesus, og han rørte ved øret og helbredte ham. Så sagde han til dem, der var kommet ud efter ham – ærkepræsterne, lederne af tempelvagten og de ældste:

- I er draget ud med sværd og køller, som om vi var røvere. Hver dag stod jeg sammen med jer i templet, uden at I lagde hånd på mig. Men dette er jeres øjeblik, hvor mørket har magten. Så arresterede de ham og førte ham bort. De bragte ham ind i ærkepræstens hus.

Imidlertid fulgte Petrus efter på afstand, og da de havde tændt et bål midt i gården og sat sig ved det, satte Petrus sig midt imellem dem. Nu var der en pige, der fik øje på ham, mens han sad i lysskæret. Hun stirrede på ham og sagde:

- Han her var også sammen med ham.

Men han benægtede og sagde:

- Jeg kender ham ikke, kvindemenneske!

Kort efter var der en anden, der fik øje på ham og sagde:

- Du er da også én af dem.

- Vel er jeg ej, menneske! sagde Petrus.

Omkring en time senere var der en anden, der insisterede og sagde:

- Det er rigtigt nok! Han her var også med ham. Han er jo galilæer.

- Jeg aner ikke, hvad du taler om, menneske, sagde Petrus.

I samme øjeblik, mens han endnu talte, galede hanen. Og Jesus vendte sig om og så på Petrus, så han blev mindet om Jesu ord, dengang han sagde til ham: Før hanen galer i dag, vil du fornægte mig tre gange. Så gik han udenfor og græd som pisket.

De mænd, som holdt Jesus fanget, gjorde nar ad ham og slog ham. Efter at have tilhyllet ham, sagde de:

- Profeter så! Hvem var det, der gjorde nar ad dig? Mange andre forhånelser rettede de imod ham.

Om morgenen samledes folkets ældsteråd sammen med ærkepræsterne og teologerne. De førte ham frem for synedriet og sagde:

- Hvis du er den salvede konge, så sig os det!

- Om jeg så siger det, vil I alligevel ikke tro på det, sagde han til dem, og hvis jeg spørger, vil I heller ikke svare. Men fra nu af vil Menneskesønnen sidde ved Guds krafts højre hånd.

- Du er altså Guds søn!? sagde de alle sammen.

- I har selv sagt, at det er jeg, sagde han til dem.

- Hvad skal vi med flere vidnesbyrd? sagde de. Vi har jo selv hørt det af hans egen mund!

Så rejste de sig alle sammen og førte ham hen til Pilatus.

Nu begyndte de at anklage Jesus:

- Denne mand har vi grebet i at forføre vores folk og i at ville forhindre os i at betale skat til Cæsar. Han har også sagt om sig selv, at han er en salvet konge.

- Er du judæernes konge? spurgte Pilatus ham.

- Det siger du, svarede han ham.

- Jeg finder ingen skyld hos dette menneske, sagde Pilatus så henvendt til ærkepræsterne og skarerne. Men de råbte op og sagde:

- Han ophidser folket med sin undervisning i hele Judæa lige fra Galilæa og hertil.

Da Pilatus hørte det, spurgte han, om manden var galilæer, og da han havde fået bekræftet, at han stammede fra Herodes' myndighedsområde, sendte han ham hen til Herodes, som også var i Jerusalem i de dage. Da Herodes så Jesus, blev han overmåde glad, for gennem længere tid ville han gerne møde ham, fordi han havde hørt om ham, og han håbede at se ham udføre et mirakel. Han stillede ham derfor en mængde spørgsmål, men Jesus svarede ham ikke et ord. Til gengæld fremførte ærkepræsterne og teologerne voldsomme anklager mod ham, så da Herodes sammen med sine soldater havde hånet ham og gjort nar ad ham, iførte de ham en skinnende hvid kappe og sendte ham tilbage til Pilatus. Den dag blev Herodes og Pilatus gode venner. Tidligere var der nemlig fjendskab mellem dem.

Nu sammenkaldte Pilatus ærkepræsterne og rådsmedlemmerne og folket og sagde til dem:

- I har ført dette menneske til mig som én, der forfører folket, men hør her, efter at have vurderet ham indgående i jeres påhør, har jeg ikke fundet nogen skyld hos dette menneske med hensyn til det, I anklager ham for. Det samme mener Herodes, som har sendt ham tilbage til os, så hør nu efter: han har intet gjort, som fortjener dødsstraf! Nu vil jeg give ham en reprimande og løslade ham. Han var jo nødt til at løslade dem én, fordi det var højtid.

Imidlertid råbte de alle sammen:

- Tag ham væk! – løslad os hellere Barabbas!

Barabbas var blevet kastet i fængsel på grund af et oprør, der havde været i byen og på grund af mord. Atter en gang tilkaldte Pilatus dem, fordi han ønskede at løslade Jesus, men de råbte op og skreg:

Korsfæst! Korsfæst ham!

- Hvad ondt har han dog gjort? sagde han til dem for tredje gang. Intet har jeg fundet hos ham, der gjorde ham skyldig til døden. Så nu giver jeg ham altså en reprimande og løslader ham.

Så begyndte de med høje råb at kræve af ham, at Jesus blev korsfæstet, og deres råb fik efterhånden overtaget, så Pilatus til sidst besluttede, at deres krav skulle opfyldes. Han løslod ham, der var kastet i fængsel for oprør og mord, sådan som de forlangte, og Jesus udleverede han, så de kunne gøre med ham, som de ville.

Da de var ved at føre ham væk, greb de Simon, en mand fra Kyrene, der kom ude fra marken. Ham tvang de til at bære korset bagved Jesus. Der var en stor del af folket, der fulgte efter ham – bl.a. kvinder, der slog sig selv og sang klagesange over ham. Men Jesus vendte sig om mod dem og sagde:

- Græd ikke over mig, Jerusalems døtre – nej, græd over jer selv og over jeres børn. For hør her: der kommer dage, hvor de skal sige: Velsignet være de ufrugtbare – de moderliv, som ikke fødte og de bryster, som ikke gav mælk. Da skal de sige til bjergene: Styr ned over os! Til højene: Begrav os! For gør de sådan her ved det saftige træ, hvad vil der da ske med det visne? De førte også andre – det var to forbrydere – ud sammen med ham for at blive henrettet, og da de kom til det sted, der kaldes *Kranios*, korsfæstede de ham dér sammen med forbryderne, den ene til højre og den anden til venstre for ham. Hans tøj fordelte de mellem sig ved at trække lod om det.

Folket stod og så på, og nogle rådsmedlemmer spottede ham:

- Andre har han befriet, sagde de, lad ham nu befri sig selv, hvis han virkelig er Guds salvede, den udvalgte selv.

Også soldaterne gjorde nar ad ham. De kom hen til ham med noget sur vin og sagde:

- Hvis du virkelig er judæernes konge, så befri dig selv.

Der var jo opsat en indskrift over ham: Dette er judæernes konge.

En af de korsfæstede forbrydere spottede ham:

- Er du ikke den salvede konge? sagde han, så befri dig selv og os med.

- Frygter du slet ikke Gud? svarede den anden ham irettesættende. Du er dog under den samme dom, og vi er det med rette, for vi får, hvad vi har fortjent for det, vi har gjort. Jesus! glem mig ikke, når du kommer til dit kongedømme.

- Jeg kan godt sige dig, sagde han til ham, i dag skal du være sammen med mig i Paradis.

Det var allerede hen ved middagstid, da der kom mørke over hele jorden indtil ved tretiden, fordi solen formørkedes. Ydermere flængedes forhænget, der hang i templet, midt igennem.

Da råbte Jesus højt:

- Far, i dine hænder overgiver jeg min ånd.

Da han havde sagt sådan, udåndede han.

Da centurionen så, hvad der skete, lovpriste han Gud og sagde:

- Dette menneske var en sand retfærdig.

Alle skarerne, der var stimlet sammen til dette skue, slog sig for brystet og vendte hjem, da de så, hvad der skete. Alle hans bekendte havde imidlertid stillet sig på afstand for at se på sammen med de kvinder, der havde fulgt ham fra Galilæa.

Se, nu var der en mand, der hed Josef. Han var medlem af rådet og en god og retskaffen mand, der ikke var enig i rådets beslutning og deres handlinger. Han var fra Arimathæa, en af judæernes byer, og han længtes efter Guds kongedømme. Han gik hen til Pilatus og bad om Jesu legeme, og da han havde taget det ned, svøbte han ham i fint linned og lagde ham ind i en gravhule, udhugget i klippen, hvor der aldrig havde ligget nogen før. Det var forberedelsesdag. Sabbatten stundede til. Kvinderne, som havde fulgtes med ham fra Galilæa, så gravhulen og

hvordan hans legeme blev lagt ind. Da de var vendt tilbage, tilberedte de vellugtende olier og myrra, men på sabbatten holdt de sig i ro i henhold til budet.

Til gengæld kom de meget tidligt ud til gravhulen på den første dag i ugen med de vellugtende olier, de havde tilberedt. Da opdagede de, at stenen var væltet fra gravhulen, og da de gik ind, kunne de ikke finde vores herre Jesu legeme. Mens de var i vildrede om det hele, stod der pludselig to mænd hos dem i lysende tøj. De blev bange og bøjede deres ansigter mod jorden. - Hvorfor søger I den levende blandt de døde, sagde de til dem, han er ikke her, han er blevet oprejst. Husk, hvordan han talte til jer, mens I endnu var i Galilæa – om at Menneskesønnen skulle udleveres i syndige menneskehænder og korsfæstes, men på den tredje dag skulle han opstå.

Så kom de i tanke om, hvad han havde sagt, og de vendte tilbage fra graven og fortalte det hele til De elleve og til alle de andre. Det var Maria Magdalene og Johanna og Maria, Jakobs mor og de andre, der var sammen med dem, der fortalte dette til apostlene, men deres fortælling forekom disse at være det rene vrøvl, og de troede ikke på dem. Men Petrus rejste sig alligevel og løb hen til gravhulen, og da han bøjede sig ind, så han kun linnedet, der lå for sig selv. Så gik han hjem, mens han undrede sig over, hvad der mon var sket.

Se, to af tilhængerne var samme dag på vej til en landsby, der lå en halv snes kilometer fra Jerusalem. Den hed Emmaus. De drøftede med hinanden alt det, der var sket, og mens de diskuterede, kom Jesus pludselig hen og slog følge med dem. Dog var deres øjne tillukkede, så de ikke genkendte ham.

- Hvad er det, I går og snakker med hinanden om? spurgte han dem. De stoppede op med dystre miner, og en af dem, Kleopas, sagde til ham:

- Er du den eneste i Jerusalem, der ikke ved, hvad der er sket i byen i disse dage?

- Hvad da? sagde han.

- Det med Jesus nazareneren, sagde de, en profet, der var stærk i tale og handling både overfor Gud og overfor hele folket - hvordan vores ærkepræster og rådsmedlemmer udleverede ham til at blive dødsdømt og korsfæstede ham. Vi håbede jo, at det var ham, der skulle befri Israel. Nå, men oven i alt dette er det nu tredjedagen, efter at det skete, og nu har nogle af vores kvinder bragt os helt ud af fatning, for de var tidligt i morges taget hen til gravhulen, men de fandt ikke hans legeme, og så kom de og fortalte, at de i et syn havde set engle, som sagde, at han lever. Nogle af dem, der var sammen med os, løb så hen til gravhulen og fandt det, ganske som kvinderne havde fortalt. Men ham selv så de ikke.

- Åh, hvor er I dog tåbelige og sendrægtige i jeres hjerter til at stole på det, som profeterne allerede har sagt, sagde han til dem. Skulle den salvede konge virkelig ikke lide og indgå til sin guddommelighed? Så gik han ud fra Moses og alle profeterne og udlagde for dem det, som handlede om ham selv i alle skrifterne.

Da de nærmede sig den landsby, de var på vej til, lod han som om, han ville gå videre, men de nødte ham og sagde:

- Bliv dog hos os, for det går mod aften - dagen hælder allerede.

Det var så, da han havde lagt sig til bords med dem - da han tog brødet, velsignede det, brækkede det over og gav dem det - at deres øjne åbnedes, så de genkendte ham. Og da blev han usynlig for dem. Men de sagde til hinanden:

- Brændte ikke vores hjerter i os, dengang han talte til os på vejen og åbnede skrifterne for os?

Så brød de op med det samme og vendte tilbage til Jerusalem. De fandt De Elleve og de andre forsamlede og fik at vide, at Jesus virkelig var oprejst og var blevet set af Simon. Selv beskrev de nøje, hvad der var sket på vejen, og hvordan de genkendte ham, da han brækkede brødet over. Endnu mens de talte, stod Jesus selv midt iblandt dem.

- Fred være med jer! sagde han.

De blev rystende bange og mente, de så en ånd.

- Hvorfor er I rystede? sagde han, hvorfor opstår der tvivl i jeres hjerter? Se mine hænder og fødder. Det *er* virkelig mig! Rør ved mig, så kan I se, at en ånd ikke har kød og knogler, sådan som jeg har. Da han havde sagt det, viste han dem sine hænder og fødder. Men da de endnu ikke kunne hengive sig til glæden, men blot stod og måbede, sagde han til dem:

- Har I noget spiseligt her?

Så gav de ham noget stegt fisk, og det tog han og spiste for øjnene af dem. Så sagde han til dem:

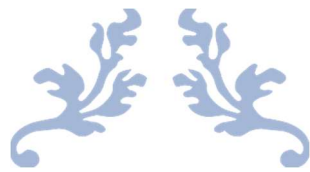
- Som jeg fortalte jer, mens jeg endnu var sammen med jer, så skal alt, hvad der er skrevet om mig i Moseloven og profeterne og i salmerne opfyldes.

Derpå åbnede han deres sind, så de kunne forstå skrifterne, og han sagde til dem:

- Således står der skrevet: Den salvede konge skal lide og opstå af døde på den tredje dag. I hans navn skal der forkyndes forvandling med tilgivelse for alle folk - med udgangspunkt i Jerusalem. Det skal I skal være vidner om. Og hør her, jeg sender det, som min far lovede, over jer. Men I skal blive i byen, indtil I bliver iført kraft fra det høje.

Så tog han dem med udenfor – til Bethania - hvor han løftede hænderne og velsignede dem – og mens han velsignede dem, skiltes han fra dem og blev båret op til Himlen.

Efter at de havde kysset ham farvel, vendte de tilbage til Jerusalem med stor glæde. Hele tiden holdt de sig i templet, hvor de lovpriste Gud.

EVANGELIET IFØLGE JOHAN-
NES

Alt begyndte med en tanke.
En tanke hos Gud – ja, tanken var Gud.
Lige fra begyndelsen var denne tanke altså hos Gud.
I kraft af den er alt blevet til, og uden den er intet blevet til af det, som er.
I tanken var liv, og livet var menneskers lys - lyset, der oplyste mørket.
Men mørket - mørket brød sig ikke om lyset.

Et menneske stod frem, udsendt af Gud selv. Det var Johannes. Han fremlagde et vidnesbyrd, der skulle vidne om lyset, så alle kunne hengive sig til Gud gennem ham. Selv var han ikke lyset - skulle blot vidne om lyset – det sande lys, som oplyser hvert eneste menneske.

Nu var det ved at komme til verden.

Han var i verden – den verden, der blev skabt gennem ham, men verden kendte ham ikke. Han kom til sit eget, men hans egne brød sig ikke om ham.

Dø - de, som tog imod ham, dem gav han magt til at være Guds børn – dem, der hengiver sig til hans navn. De blev ikke født af blod eller af kødeligt begær – ej heller af nogen mands begær, men af Gud.

Ja, tanken fik kød og blod – den slog sig ned iblandt os, og vi så hans stråleglans, en stråleglans, som den enbårne har den fra sin far – så fuld af nåde og sandhed.

Om ham var det, Johannes talte ligeud:

- Han, som kommer efter mig, står over mig, for han var til før mig.

Af hans fylde har vi alle nydt godt – det var nåde over nåde!

For vel blev loven givet gennem Moses, men nåden og sandheden kom i kraft af Jesus den salvede konge. Gud har endnu ingen set – men den enbårne Gud, som nu hviler i sin fars favn, han har gjort ham kendt.

Dengang judæerne fra Jerusalem sendte præster og levitter ud for at spørge Johannes, hvem han var, talte han uden omsvøb. Han indrømmede blankt - han løj ikke, men bekendte ligeud:

- Jeg er ikke den salvede konge.

- Hvad da? spurgte de, er du Elias?

- Det er jeg ikke.

- Er du profeten?

- Nej.

- Hvem er du da? Vi skal have svar med til dem, der har sendt os. Hvad kalder du dig selv?

- Jeg er blot en stemme, der råber i ørkenen: Ban vejen for Gud, som profeten Jesajas engang sagde. De udsendte var udsendt af farisæerne, og nu spurgte de ham:

- Men hvorfor døber du så, når du hverken er den salvede konge eller Elias eller profeten?

- Jeg døber med vand, svarede Johannes dem, men midt iblandt jer står han, som I intet aner om – han, som kommer efter mig – han, hvis sandalrem jeg ikke er værdig til at løse.

Dette foregik i Bethania på den anden side af Jordan, hvor Johannes døbte.

Næste dag ser Johannes Jesus komme gående hen imod sig, og han udbryder:

- Se, Guds lam, som bærer al verdens svigt! Det er om ham, jeg sagde: Efter mig kommer en, som står over mig, for han var til før mig. Jeg kendte ham ikke selv, men det var for, at han kunne blive åbenbaret for Israel, jeg kom, og derfor døber jeg med vand. Jeg har set ånden stige ned fra Himlen som en due, og den blev over ham. Jeg genkendte ham ikke med det samme, men han, som sendte mig ud for at døbe med vand, han sagde til mig: Ham, du ser ånden dale ned over, så den bliver over ham, det er ham, der skal døbe med hellig ånd. Jeg har selv set det! Og jeg kan bevidne, at han er Guds søn!

Dagen efter stod Johannes der igen sammen med to af sine tilhængere.

Mens han betragtede Jesus, der gik forbi, sagde han:

- Se, Guds lam!

De to tilhængere hørte, hvad han sagde og fulgte efter Jesus. Imidlertid vendte Jesus sig om, da han så, at de fulgte efter ham.

- Hvad søger I, spurgte han dem.

- Rabbi!²³ sagde de, hvor bor du?

- Kom, så skal I se, svarede han.

Så gik de hen og så, hvor han boede, og de blev hos ham hele den dag. Det var ved firetiden.

Den ene af de to, som havde hørt, hvad Johannes sagde og var fulgt efter Jesus, var Andreas, Simon Petrus' bror. Først finder han sin bror, Simon og siger til ham:

- Vi har fundet den salvede konge.²⁴ Så fører han ham hen til Jesus.

- Du er Simon, Johannes' søn, sagde Jesus og så på ham, du skal kaldes Kefas.²⁵

Næste dag ville Jesus tage til Galilæa, så han finder Filip og siger til ham:

- Kom med mig! Filip var fra Betsajda, Andreas' og Petrus' by.

Han finder så Nathanael og siger til ham:

- Ham, Moses har skrevet om i Loven og Profeterne, ham har vi fundet. Det er Jesus, Josefs søn fra Nazareth.

- Kan noget godt komme fra Nazareth? spørger Nathanael.

- Kom selv og se, siger Filip til ham.

Da Jesus ser Nathanael komme gående hen imod sig, siger han om ham:

- Se, dér er i sandhed en israelit, i hvem der ikke findes svig.

- Jamen, hvor kender du mig fra? spørger Nathanael forundret.

- Allerede før Filip kaldte på dig, så jeg dig under figentræet, svarede Jesus.

- Rabbi! udbød Nathanael, du er Guds søn! – du er Israels konge!

- Blot fordi jeg sagde, at jeg så dig under figentræet, hengiver du dig uforbeholdent til mig, sagde Jesus til ham. Du skal få større ting at se end det. Ja, jeg kan godt fortælle jer: I skal se Himlen åben og Guds engle stige op og dale ned over Menneskesønnen.

Et par dage senere var der bryllup i Kana i Galilæa, hvor Jesu mor var med. Også Jesus og hans tilhængere var indbudt til brylluppet. Da nu vinen slap op, siger Jesu mor til ham:

- Så, nu har de ikke mere vin.

- Hvad kommer det mig ved, kvindemenneske? udbød Jesus, min time er endnu ikke kommet! Alligevel sagde hans mor til tjenerne:

---

²³ Det betyder Mester.

²⁴ Det vil sige Kristus.

²⁵ Det betyder klippe

- I skal bare gøre alt, hvad han beder jer om!

Nu stod der seks vandkar af sten til brug for judæernes renselsesritual. De rummede hver omkring hundrede liter.

- Fyld de kar med vand! siger Jesus pludselig til dem, og de fyldte dem op til randen.

- Øs nu op og bring det ud til køkkenchefen!

De bragte det ud til ham, men da køkkenchefen havde smagt på vandet, der var blevet til vin - uden at han i øvrigt vidste, hvor det kom fra; det vidste jo kun de tjenere, der havde øst vandet op - kalder han på brudgommen og siger til ham:

- Alle og enhver sætter først den gode vin frem, og når folk så har drukket tæt, den ringere. Men du har gemt den gode vin til nu...

Denne begyndelse på sine tegn og undere gjorde Jesus i Kana i Galilæa og afslørede dermed sin guddommelighed. Det fik hans tilhængere til at hengive sig til ham.

Senere tog Jesus ned til Kapernaum sammen med sin mor, sine brødre og sine tilhængere, men de blev der ikke ret mange dage. Judæernes påskefest nærmede sig nemlig, så Jesus tog op til Jerusalem. Inde i templet fik han øje på alle dem, der solgte okser og får og duer og alle de vekselerere, der sad der. Så lavede han sig en pisk af noget reb og drev dem alle sammen ud af templet, sammen med deres får og okser. Han hældte vekselerernes mønter ud og væltede deres borde, og til duesælgerne sagde han:

- Få det dér væk herfra! I skal ikke gøre min fars hus til et kræmmermarked!²⁶

Nu protesterede judæerne:

- Hvad er det, du vil sige med det her?

- Nedbryd dette tempel, svarede Jesus, og jeg skal bygge det op på tre dage.

- 46 år tog det at bygge dette tempel, sagde judæerne, og så vil du rejse det på tre dage?²⁷

Mens han nu var i Jerusalem ved påskefesten, var der mange, der hengav sig til hans navn, når de så de tegn, han gjorde. Jesus derimod havde ikke megen tillid til dem, fordi han gennemskuede alle, og fordi han ikke havde brug for, at nogen skulle vidne om dét eller dét menneske. Han vidste jo så udmærket, hvad et menneske indeholdt.

Der var en mand blandt farisæerne, der hed Nikodemus – en af judæernes rådsherrer. En nat kom han hen til Jesus og sagde:

- Rabbi! Vi ved, at du er kommet som lærer fra Gud selv, for ingen kunne udføre de tegn og undere, du udfører, hvis ikke Gud var med ham...

- Jeg kan godt sige dig, afbrød Jesus ham, hvis ikke man er født på ny, kan man overhovedet ikke se Guds kongedømme.

- Men... hvordan kan et menneske, som allerede er gammelt, blive født? spurgte Nikodemus ham, han kan vel ikke komme ind i sin mors liv for anden gang for at blive født?

- Jeg siger bare, som sandt er, svarede Jesus, at hvis ikke man er født af vand og ånd, kan man ikke komme ind i Guds kongedømme. Hvad der er født af kødet, er og bliver kød, og hvad der er født af ånden, er og bliver ånd. I må ikke blive forskrækkede, fordi jeg sagde, at I nødvendigvis må fødes på ny. Ånden blæser, hvorhen den vil, og du hører lyden af den, men

---

²⁶ Hans tilhængere kom senere i tanke om, at der står skrevet: *Lidenskaben for dit hus vil fortære mig.*

²⁷ Men det var om sit eget legemes tempel, han talte. Så da han var oprejst fra de døde, kom hans tilhængere i tanke om, at han havde sagt sådan Derfor fik de tillid til skriften og til det, som Jesus havde sagt.

du kan ikke se, hvor den kommer fra og hvor, den går hen. Sådan er det med enhver, der er blevet født af ånden.

- Men hvorledes skal dette gå til? spurgte Nikodemus igen.

- Du er lærer i Israel, og så ved du ikke engang det!? svarede Jesus ham. Så kan jeg fortælle dig, at vi taler om det, vi ved, og vi vidner om det, vi har set – men I kan ikke tage vort vidnesbyrd alvorligt. Hvis I ikke tager mig alvorligt, når jeg fortæller jer om det jordiske, hvordan skulle I så kunne tage mig alvorligt, når jeg fortæller jer om det himmelske? Ingen er steget op til Himlen, undtagen han, som kom ned fra Himlen: menneskesønnen selv. Ser du, ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, således må også menneskesønnen ophøjedes, så enhver, der hengiver sig til ham, kan få evigt liv. I den grad elskede Gud verden, at han gav den sin enbårne søn, for at enhver, som hengiver sig til ham, ikke skal gå til grunde, men have evigt liv. Gud sendte jo ikke sin søn til verden for at dømme verden, men for at verden kunne blive frelst gennem ham. Den, der hengiver sig til ham, dømmes ikke. Men den, der *ikke* hengiver sig til ham, er allerede dømt, fordi han ikke har hengivet sig tillidsfuldt til Guds elskede søns navn. Dette står altså fast: Lyset er kommet til verden, men mennesket elskede mørket fremfor lyset, fordi dets gerninger var onde. Enhver, som øver ondt, hader lyset og kommer ikke til lyset, for at hans gerninger ikke skal komme for en dag. Men den, der efterlever sandheden, kommer til lyset, så hans gerninger må blive vist frem, fordi de er gjort i Gud.

Senere kom Jesus og hans tilhængere til Judæa, og der slog han sig ned sammen med dem og døbte. Også Johannes døbte dér ved Ainon, tæt ved Salem. Der var nemlig meget vand på stedet, så folk kom og blev døbt. Endnu var Johannes ikke blevet kastet i fængsel.

På et tidspunkt opstod der en større diskussion mellem Johannes' tilhængere og judæerne om renselse, så de gik hen til Johannes og sagde:

- Rabbi! han, som var sammen med dig på den anden side af Jordan, ham, du har vidnet om, hør engang, han døber, og alle kommer til ham.

- Et menneske kan intet stille op, hvis ikke det, han ønsker, er skænket ham fra Himlen selv, svarede Johannes. I kan selv bevidne, at jeg sagde: Det er ikke mig, der er den salvede konge, men jeg er sendt i forvejen for ham. Brudgommen har bruden, men brudgommens ven, som står og lytter til ham, glæder sig inderligt over brudgommens stemme. Således er min glæde fuldkommen. Han bør vokse – jeg blive mindre! Han, som kommer ovenfra, overgår alle, mens den, der er af jorden, er fra jorden og taler fra jorden. Ja, han, som kommer fra Himlen, overgår alle. Hvad han har set og hørt, det vidner han om, men hans vidnesbyrd tager ingen imod. Den, som trods alt tager imod hans vidnesbyrd, har dermed bekræftet, at Gud er sand. Det er ham, Gud har udsendt, der forkynnder Guds ord og tanke. Gud giver jo ikke ånden til hvem som helst. Faderen elsker sin søn og har lagt alt i hans hånd. Så den, der overgiver sig til hans søn, har evigt liv. Den, derimod, som forkaster sønnen, skal ikke se liv overhovedet - nej, Guds vrede ruger over ham.

Da Jesus nu erfarede, at farisæerne havde hørt, hvordan han døbte og skaffede flere tilhængere end Johannes,²⁸ så forlod han Judæa og tog på ny til Galilæa. Imidlertid måtte han igennem Samaria. Han kommer så til en by i Samaria, der hedder Sykar – ikke langt fra det stykke land, Jakob forærede sin søn Josef. Dér var Jakobsbrønden. Træt af rejsen satte Jesus sig ned ved brønden. Det var omkring middagstid. Så kommer der en samaritansk kvinde for at hente vand.

---

²⁸ Jesus døbte dog ikke selv – kun hans tilhængere.

- Giv mig noget at drikke! siger Jesus til hende. Hans tilhængere var nemlig gået ind til byen for at købe mad.
  - Hvordan kan du, som er judæer, bede mig, en samaritansk kvinde, om noget at drikke? spørger den samaritanske kvinde ham.²⁹
  - Hvis du kendte til Guds gavmildhed, svarede Jesus hende, og vidste hvem det er, der beder dig om noget at drikke, så ville du have bedt ham, og han ville have givet dig sprudlende kildevand.
  - Gode herre, siger hun så, du har ingen vandkrukke og brønden er dyb. Hvor vil du så få kildevand fra? Du er vel næppe større end vores forfar Jakob, der gav os brønden og selv drak af den sammen med sine sønner og sit kvæg?
  - Alle som drikker af dette vand, svarede Jesus, vil blive tørstige igen, men den, der drikker af det vand, jeg giver ham, skal aldrig i evighed tørste. Nej, det vand, jeg giver ham, vil blive til en sprudlende kilde i ham – en kilde til evigt liv.
  - Gode Herre! siger kvinden, giv mig sådan noget vand, så jeg ikke skal tørste og hele tiden rende herud for at hente vand.
  - Hm. Gå først hen og kald på din mand, og kom så tilbage.
  - Jeg har ingen mand, svarede kvinden.
  - Det var godt svaret, siger Jesus til hende; jeg har ingen mand! For du har haft fem mænd, og ham, du har nu, er ikke din mand. Dér sagde du et sandt ord!
  - Gode Herre! siger kvinden, jeg kan forstå, at du er en profet. Vores forfædre tilbad Gud her på dette bjerg, men I påstår, at Jerusalem er stedet, hvor man bør tilbede Gud.
  - Tro mig, min pige, siger Jesus, den tid kommer, hvor det hverken er på dette bjerg eller i Jerusalem, I skal tilbede Gud Fader. I tilbeder noget, I ikke kender – vi tilbeder det, vi kender, for frelsen kommer nu engang fra judæerne. Men den tid kommer – ja, den er allerede nu – hvor de virkelig hengivne skal tilbede Gud Fader i ånd og sandhed. Det er sådan en hengivenhed, Gud Fader drømmer om. Gud er ånd, og de, som dyrker ham, bør dyrke ham i ånd og sandhed.
  - Vi ved, at den salvede konge kommer, siger kvinden, han, som kaldes Kristus. Når han kommer, vil han forklare os alt.
  - Det er *mig!* siger Jesus til hende, mig, der taler med dig!
- Kort efter ankom hans tilhængere, og de blev såre forundrede over, at han talte med en kvinde. Dog var der ingen, der spurgte om, hvad han var ude på, eller hvorfor han talte med hende. Kvinden lod imidlertid vandkrukke være vandkrukke og skyndte sig tilbage til byen.
- Kom og se et menneske, som kunne fortælle mig alt, hvad jeg har bedrevet, sagde hun til folk, mon ikke han er den salvede konge? De forlod så byen og kom ud til ham.
- I mellemtiden bad hans tilhængere ham og sagde:
- Rabbi! værsgo og spis!
  - Jeg har allerede mad, som I intet kender til, sagde Jesus til dem.
  - Hvad? Er der mon nogen, der han givet ham noget at spise? spurgte hans tilhængere hinanden.
  - Min mad er at gøre hans vilje, som sendte mig og at fuldføre hans værk, sagde Jesus. Mener I ikke, at der endnu er fire måneder til høst? Så se dog! Jeg siger: løft jeres øjne og se markerne! De er allerede hvide til høsten. Den, der høster, får sin løn og samler frugt til evigt liv, så den, der sår, kan glæde sig sammen med den, der høster. Dermed er det ordsprog sandt, at én høster,

---

²⁹ Judæere har jo ikke samkvem med samaritanere.

hvad en anden sår. Jeg sendte jer ud for at høste, hvad I ikke har slidt for. Andre har slidt, og I er gået ind i deres arbejde.

Fra den by hengav mange af samaritanerne sig til ham på grund af kvindens ord, dengang hun rent ud erklærede, at han kunne fortælle hende alt, hvad hun havde bedrevet. Derfor kom de hen og bad ham om at blive hos dem. Han blev der så i et par dage, og mange flere hengav sig til ham på grund af det, han sagde, og de sagde til kvinden:

- Vores hengivenhed skyldes ikke længere din fortælling. Vi har selv hørt ham, og nu ved vi, at han i sandhed er verdens frelser.

Efter de to dage tog Jesus så afsted til Galilæa. Han advarede sine tilhængere om, at en profet aldrig bliver hædret i sin egen hjemby, men da han kom ind i Galilæa, tog galilæerne alligevel pænt imod ham, efter at de havde oplevet alt det, han havde gjort i Jerusalem under festen. De havde nemlig også selv deltaget i festen.

Så kom han igen til Kana i Galilæa, hvor han havde forvandlet vand til vin. Dér var der en adelsmand, hvis søn lå syg i Kapernaum. Han havde hørt, at Jesus var kommet fra Judæa til Galilæa, så han gik hen til ham og bad, om han ikke ville komme ned og helbrede hans søn, der var ved at dø.

- Ja ja, hvis ikke I oplever tegn og undere, har I ingen som helst tiltro til mig, sagde Jesus til ham.

- Gode Herre! kom nu bare med før mit barn dør! tryglede adelsmanden ham.

- Jamen, gå bare! sagde Jesus til ham, din søn lever!

Manden fæstede lid til Jesu ord, og gik. Allerede mens han var på vej, kom slaverne ham i møde og sagde:

- Dit barn lever!

Han udspurgte dem så om timen, hvor han havde fået det bedre, og de svarede:

- I går ved ettiden forlod feberen ham.

Hans far forstod nu, at det var netop i den time, Jesus havde sagt til ham: Din søn lever!

Herefter blev både han og hele hans hus inderligt hengivne.

Det var så det andet tegn, Jesus gjorde, dengang han kom fra Judæa til Galilæa.

Senere – det var under judæernes højtid - tog Jesus op til Jerusalem. I Jerusalem er der ved Fåreporten et bassin, som på hebraisk kaldes Bethzatha. Det har fem søjlegange, og i dem lå der en hel del syge mennesker – blinde, lamme, forkrøblede. Der lå også en mand, som havde været syg i 38 år. Da Jesus så ham ligge der - vel vidende at han allerede havde ligget der i lang tid - sagde han til ham:

- Vil du ikke være rask?

- Gode Herre, svarede den syge, jeg kender ikke nogen, der kan bære mig ned i bassinet, når vandet bliver uroligt, så mens jeg er på vej, kommer en anden i før mig.

- Rejs dig op! sagde Jesus så til ham, tag din bære og gå!

Straks blev manden rask. Så tog han sin bære og gik sin vej.

Imidlertid var det sabbat den dag, så judæerne råbte den helbredte an:

- Hov, du der! Det er Sabbat! Du har ikke lov til at gå rundt med din bære.

- Men... det var ham, der gjorde mig rask, svarede han, det var ham, der sagde til mig: Tag din madras og gå!

- Hvem var det, der sagde: Tag din madras og gå? spurgte de ham.

Men den helbredte vidste ikke, hvem det var, for Jesus var gået, og der var mange mennesker på stedet. Senere støder Jesus så på ham i templet og siger til ham:

- Se så! Nu er du blevet rask. Synd nu ikke mere, så noget endnu værre rammer dig.

Manden gik så hen og fortalte judæerne, at det var Jesus, der havde gjort ham rask. Derfor forfulgte judæerne Jesus, fordi han udførte dette tegn på en sabbat. Men Jesus svarede dem:

- Min far arbejder indtil nu, også jeg arbejder!

Så stræbte judæerne ham endnu mere efter livet, fordi han ikke blot brød sabbatten, men også kaldte Gud for sin far og gjorde sig selv ligeværdig med Gud.

Da tog Jesus ordet og sagde til judæerne:

- Det er sandt, som det er sagt: Sønnen kan intet gøre af sig selv, hvis han ikke først ser sin far gøre det. Hvad faderen gør, det gør sønnen på samme måde. Faderen elsker sønnen, og han viser ham alt det, han selv gør – ja, han vil vise ham endnu større ting end disse, så I taber både næse og mund. Ligesom faderen oprejser de døde og gør mennesker levende, således giver sønnen liv til hvem, han vil. Faderen dømmes ingen – nej, al dom har han overgivet til sønnen, for at alle må respektere sønnen, lige såvel, som de respekterer faderen. Den, der ikke respekterer sønnen, respekterer heller ikke faderen, som har sendt ham. Ja, jeg kan godt sige jer: den, der hører efter, hvad jeg siger, og som hengiver sig til ham, der har sendt mig, har evigt liv og kommer ikke for dommeren – nej, han er gået over fra døden til livet. Den tid kommer – ja, den er allerede nu – hvor selv de døde hører sønnens stemme, og når de hører den, skal de leve. På samme måde som Faderen har liv i sig selv, således gav han også sønnen liv i sig selv, og han gav ham magt til at afholde dom, for han er Menneskesønnen. I skal ikke undre jer over det, jeg siger. Der kommer en tid, hvor alle de, som er i gravene, vil høre hans stemme. Så vil de komme frem – de, som har gjort det gode til opstandelse og liv - de, som har gjort det onde, til opstandelse og dom. Intet – slet intet - kan jeg gøre af mig selv. Jeg dømmes blot efter, hvad jeg får besked på, og min dom er retfærdig, fordi jeg ikke søger at få min egen vilje, men blot udfører hans vilje, som sendte mig. Hvis jeg kun vidnede om mig selv, var mit vidnesbyrd ikke sandt. Men der er en anden, der vidner om mig, og jeg ved, at det vidnesbyrd, han giver mig, er sandt. I sendte jo selv nogle folk ud til Johannes, og han vidnede om sandheden. Jeg tager mig selvfølgelig ikke af vidnesbyrd fra noget menneske, men jeg siger det følgende, for at I må blive frie: Han var den brændende og skinnende lampe, og I ville gerne glæde jer for en tid i lyset fra ham. Men mit vidnesbyrd er større end Johannes', for de gerninger, faderen har betroet mig at fuldføre – de gerninger jeg rent faktisk udfører – de vidner om mig, at det er faderen, der har udsendt mig. Ja, faderen – han, som sendte mig - har selv vidnet om mig. Aldrig har I hørt hans stemme eller set hans skikkelse. Nej, I har slet ikke hans ord eller tanke i jer, for I vil ikke hengive jer til ham, han udsendte. I higer og søger i skrifterne, fordi I mener at finde evigt liv i dem, og så er det netop dem, der vidner om mig. Men mig vil I ikke komme til for at få liv! Jeg tager ikke ære fra mennesker, men om jer ved jeg, at I ikke har Guds kærlighed i jer! Jeg er kommet i min fars navn, men I tager ikke imod mig. Skulle der komme en anden i sit eget navn – ham skulle I nok tage imod. Hvordan skulle I kunne hengive jer - I, som tager ære fra hinanden, men stråleglansen fra den eneste Gud, den søger I ikke? Tro nu ikke, at jeg så også vil anklage jer overfor faderen. Nej, men der er én, der anklager jer, og det er Moses – ham, I ellers har sat jeres lid til. Havde I virkelig tillid til Moses, ville I også have tillid til mig, for det var om mig, han skrev. Så hvis I ikke tror på det, han skriver, hvordan skulle I så kunne tro på det, jeg siger?

Derefter tog Jesus over på den anden side af den store sø i Galilæa, Tiberiassøen. En stor folkeskare fulgte ham, fordi de havde set de tegn og undere, han havde gjort mod de syge. Men Jesus gik op på bjerget, og der satte han sig sammen med sine tilhængere. Påsken, judæernes højtid, nærmede sig. Da Jesus fik øje den store flok mennesker, der kom hen imod ham, siger han til Filip:

- Er der et sted, hvor kan vi købe brød, så de kan få noget at spise?³⁰

- For to hundrede denarer brød ville ikke være nok til, at de bare kunne få en lille smule hver, svarede Filip. Så siger en anden af hans tilhængere, Simon Petrus' bror Andreas til ham:

- Her er en lille dreng. Han har fem bygbrød og to småfisk, men hvad er det til så mange?

- Lad folk lægge sig ned, sagde Jesus så. Der var masser af græs på stedet, så mændene lagde sig ned – de var omkring fem tusind. Nu tog Jesus brødene, og efter at have takket, delte han ud til alle dem, der lå der. På samme måde med fiskene – lige så meget, de kunne spise. Da de var blevet mætte, sagde han til sine tilhængere:

- I skal samle de tiloversblevne rester sammen, så intet går til spilde.

Så samlede de dem sammen og fyldte tolv kurve med rester fra de fem bygbrød, som de, der havde spist, levned. Da nu folk så det tegn, han havde udført, udbrød de:

- Han er i sandhed profeten, der skal komme til verden!

Da Jesus vidste, at folk overvejede at få fat i ham for at gøre ham til deres konge, trak han sig på ny tilbage til bjerget – ganske alene. Ved aftenstid gik hans tilhængere ned til søen. De gik ombord i båden og satte over mod Kapernaum på den anden side af søen. Det var allerede mørkt, og Jesus var ikke kommet ned til dem. Søen var desuden kommet i oprør, da der blæste en kraftig vind. Da de nu havde roet en 2-3 sømil, ser de Jesus komme gående på søen, og da han kom tættere på båden, blev de skrækslagne.

- Det er mig! siger han så til dem, I skal ikke være bange!

Så ville de have ham ombord i båden, og straks lå båden ved land, dér, hvor de var på vej hen.

Næste dag opdagede folkeskaren, der stod på den anden side søen, at der kun havde været én båd, og de vidste, at Jesus ikke var taget af sted i båden sammen med sine tilhængere – det var kun tilhængerne, der var taget af sted. Til gengæld var der ankommet både fra Tiberias, der ikke lå langt fra det sted, hvor de havde spist brødet i forbindelse med Jesu måltid.

Da nu folkeskaren opdagede, at hverken Jesus eller hans tilhængere var der mere, gik de selv ombord i bådene og kom over til Kapernaum. Her søgte de så efter Jesus. Da de fandt ham - nu på den anden side af søen - spurgte de ham:

- Rabbi! hvordan er du kommet herover?

- Har jeg ikke ret i, at når I leder efter mig, så er det ikke fordi, I oplevede et tegn, men fordi I spiste af brødet og blev mætte? svarede Jesus. Arbejd ikke for den mad, som forgår, men for den mad, som varer ved til evigt liv – den, som Menneskesønnen vil give jer. Det er ham, Gud Fader har sat sit segl på.

- Hvad skal vi gøre for at udføre de gode gerninger? spurgte de.

- Den gode gerning er den, at I hengiver jer tillidsfuldt til ham, faderen har udsendt, svarede Jesus.

- Hvilket tegn vil du udføre, spurgte de ham, så vi kan indse, at vi må hengive os til dig? Vores forfædre spiste manna i ørkenen, som skrevet står: *Brød fra Himlen gav han dem at spise.*

---

³⁰ Det sagde han selvfølgelig for at prøve ham – selv vidste han jo udmærket, hvad han ville gøre.

Jeg kan da godt fortælle jer, sagde Jesus, at det slet ikke var Moses, der gav jer brødet fra Himlen – nej, det er min far, som giver jer det sande brød fra Himlen. Det er Guds brød, som kommer ned fra Himlen og giver liv til verden.

- Merster, sagde de så, giv os altid dette brød!

- Det er mig! sagde Jesus. *Jeg* er det levende brød! Den, der kommer til mig, skal aldrig sulte, og den, der hengiver sig til mig, skal aldrig tørste. Men som sagt: selv om I har set mig, tror I mig ikke! Alle og enhver, som faderen skænker mig, kommer til mig, og den, der kommer til mig, vil jeg aldrig støde bort. Jeg er jo ikke kommet ned fra Himlen for at udføre min egen vilje, men hans vilje, som sendte mig. Og det er hans vilje, at jeg ikke skal miste en eneste af dem, han har skænket mig, men oprejse ham på den yderste dag. Det er netop min fars vilje, at enhver, som længes efter hans søn og hengiver sig til ham, skal have evigt liv – og jeg skal oprejse ham på den yderste dag.

Judæerne skumlede nu over ham, fordi han sagde:

- *Jeg* er brødet, der kommer ned fra Himlen.

- Er det ikke Jesus, sagde de, Josefs søn, hvis far og mor vi kender? Hvordan kan han så påstå, at han er kommet ned fra Himlen?

- Hold nu op med at skumle sådan! sagde Jesus til dem. Ingen kan komme til mig, hvis ikke faderen, som sendte mig, får ham til det – og ham vil jeg oprejse på den yderste dag. Det står skrevet hos profeterne: *De skal alle være oplært af Gud*. Enhver, som har hørt kaldet fra faderen og taget det på sig, kommer til mig. Det er ikke fordi nogen har set faderen, bortset fra den, der er af Gud. Han har til gengæld set faderen. Den, der inderligt hengiver sig – jeg kan godt fortælle jer: han har evigt liv! *Jeg* er livets brød! Jeres forfædre spiste manna i ørkenen – og de døde. Her har I brødet, der kommer ned fra Himlen, så enhver, som spiser af det, ikke skal dø. Jeg er det levende brød, der er kommet ned fra Himlen. Hvis nogen spiser af dette brød, skal han leve i al evighed. Det brød, jeg giver, er mit legeme – til liv for verden.

Nu diskuterede judæerne med hinanden og sagde:

- Hvordan kan han give os sit legeme at spise?

- Jeg kan godt fortælle jer: sagde Jesus til dem, hvis ikke I spiser Menneskesønnens legeme og drikker hans blod, har I slet ikke liv i jer. Den, der spiser mit legeme og drikker mit blod, har evigt liv, og ham vil jeg oprejse på den yderste dag. Mit legeme er nemlig den sande mad og mit blod den sande drik. Den, som spiser mit legeme og drikker mit blod, bliver i mig - og jeg i ham. Ligesom det var min levende far, der udsendte mig, så jeg lever i kraft af faderen, således skal også den, der spiser mig, leve i kraft af mig. Dette er brødet, der er kommet ned fra Himlen. Det er ikke som det, forfædrene spiste - de døde jo. Nej, den, som spiser af dette brød, skal leve i al evighed.

Dette sagde han i synagogen, mens han underviste i Kapernaum. Mange af hans tilhængere sagde, efter at have hørt på ham:

- Det var hårde ord. Hvem kan holde ud at høre på sådan noget?

Da nu Jesus vidste med sig selv, at hans tilhængere skumlede over talen, sagde han til dem:

- Får det her jer til at falde fra? Hvad så, hvis I så Menneskesønnen stige derop, hvor han var før? Det er ånden, der skaber liv. Legemet gavner intet. Den fortælling, jeg fortæller jer, er ånd – den er liv! Men selvfølgelig er der nogle iblandt jer, som ikke tør hengive sig.³¹ Det var derfor, jeg sagde til jer, at ingen kan komme til mig, hvis ikke det skænkes ham af Gud Fader selv.

---

³¹ Jesus vidste jo fra begyndelsen, hvem det var, der ikke turde hengive sig - hvem det var, som skulle forråde ham.

Fra da af trak mange af hans tilhængere sig tilbage og fulgtes ikke længere med ham. Så spurgte Jesus De Tolv:

- Vil I også forlade mig?

- Mester, svarede Simon Petrus, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord. Vi har hengivet os til dig, for vi ved, at du er Guds hellige.

- Ja, har jeg ikke valgt jer tolv, sagde Jesus, og det endda selv om en af jer er en djævel?³²

Derefter gik Jesus omkring i Galilæa. Han brød sig ikke om at gå rundt i Judæa, eftersom judæerne jo stræbte ham efter livet. Imidlertid nærmede judæernes Løvhyttefest sig, så hans brødre sagde til ham:

- Hvorfor tager du ikke af sted til Judæa, så også dine tilhængere kan få dine gerninger at se? Hvis man gerne vil være en kendt person, gør man jo ikke noget hemmeligt. Hvis du virkelig mener noget med det her, så vis dig dog for verden.

End ikke hans egne brødre havde tillid til ham.

- Min time er endnu ikke kommet, sagde Jesus til dem, til gengæld er det åbenbart altid jeres time. Verden kan ikke afsky jer, men mig afskyr den, fordi jeg fortæller den, at dens gerninger er onde. Men hvorfor tager I ikke op til festen? Jeg skal ikke op til denne fest, for det, jeg skal gøre, er endnu ikke gjort færdigt.

Efter at have sagt det til dem, blev han tilbage i Galilæa. Men da hans brødre var taget op til festen, så tog han alligevel selv derop – ikke officielt, men lidt i det skjulte. Derfor ledte judæerne efter ham under festen og spurgte om, hvor han mon var. Der var jo en hel del snak om ham blandt folk. Nogle sagde: Han er god nok! mens andre sagde: Nej! han forfører jo folket! Dog var der ingen, der talte åbent om ham, da de var bange for judæerne.

Men midt under festen gik Jesus pludselig op i templet og underviste på en måde, så selv judæerne blev forundrede og udbrød:

- Hvordan kan han kende Skrifterne uden at have studeret?

- Min lære er ikke min egen, svarede Jesus dem, men hans, som har udsendt mig. Hvis nogen ønsker at gøre hans vilje, vil han også vide, om min lære er fra Gud, eller om jeg blot taler af mig selv. Den, der taler af sig selv, søger egen ære, men den, der søger at ære ham, der udsendte ham, han taler sandt, og der findes ikke svig i ham. Har Moses ikke givet jer loven? Hvorfor holder ingen af jer så loven? Og hvorfor stræber I mig efter livet?

- Du må jo være gal, svarede en fra folkeskaren, hvem skulle stræbe dig efter livet?

- Et enkelt mirakel har jeg udført, svarede Jesus, så alle undrer sig. Hør nu her, Moses gav jer omskærelsen,³³ og på sabbatten omskærer I folk. Når folk bliver omskåret på sabbatten, fordi Moseloven ikke må brydes, hvorfor bliver I så vrede på mig, fordi jeg helbredte et helt menneske på sabbatten? Døm ikke efter det ydre – nej, døm med en retfærdig dom.

Nogle af dem, der boede i Jerusalem, sagde nu:

- Jamen, er det her ikke ham, de er ude på at slå ihjel? Se bare, han taler frit, og de siger ham ikke imod. De høje herrer har da vel ikke for alvor erkendt, at han er den salvede konge? Men på den anden side ved vi jo, hvor ham her kommer fra. Når den salvede konge kommer, ved ingen, hvorfra han kommer.

- Nå, så I kender mig, råbte Jesus pludselig midt i sin undervisning i templet, og I ved hvor jeg kommer fra? Men jeg er ikke kommet af mig selv – nej, det er Sandheden selv, som har sendt mig - ham, I ikke kender. Jeg kender ham, for jeg er fra ham, og han har udsendt mig.

---

³² Han talte om Simon Iskariots søn, Judas. Det var ham – en af De Tolv - der senere skulle forråde ham.

³³ Ikke at den er direkte fra Moses – den er selvfølgelig fra fædrene.

De prøvede så at få fat i ham, men ingen lagde hånd på ham, for hans time var endnu ikke kommet.

Mange fra folkeskaren overgav sig efterhånden til ham. Andre sagde:

- Når den salvede konge kommer, vil han så ikke gøre flere tegn, end ham her?

Da farisæerne erfarede, hvordan folkeskaren drøftede ham, sendte ærkepræsterne og de ledende farisæere nogle tjenere hen for at få fat i ham.

- Endnu en kort tid er jeg sammen med jer, sagde Jesus, så tager jeg tilbage til ham, der har sendt mig. I skal lede efter mig uden at finde mig, for der, hvor jeg er, kan I ikke komme.

- Hvor mon han skal hen, så vi slet ikke kan finde ham? spurgte judæerne hinanden. Tænker han på at tage ud i diasporaen blandt hellenerne og undervise dem? Hvad mener han med at sige: I skal lede efter mig uden at finde mig – og: hvor jeg er, kan I ikke komme?

På den sidste dag – den store højtidsdag – stod Jesus frem og råbte:

- Hvis nogen tørster, så lad ham komme til mig og drikke! Den, der hengiver sig til mig, fra hans indre vil der strømme floder af levende vand, som skriften siger.³⁴

Nu sagde nogle fra folkeskaren, som havde hørt hans tale:

- Han her er i sandhed profeten!

- Han er den salvede konge! sagde andre, mens andre igen sagde:

- Den salvede konge kommer vel ikke ligefrem fra Galilæa? Siger skriften ikke, at den salvede konge skal være af Davids afkom og komme fra Betlehem, Davids by?

Således kom det til splittelse i folkeskaren på grund af ham. Nogle ville gerne have ham arresteret, men ingen lagde hånd på ham.

De udsendte tjenere kom nu tilbage til ærkepræsterne og farisæerne, som spurgte dem ud:

- Hvorfor har I ham ikke med?

- Ingen har nogensinde talt, som dette menneske taler, svarede de.

- Er I nu også blevet forført? spurgte farisæerne dem. Har nogen af rådsherrerne måske tillid til ham – eller en eneste af farisæerne? Nej, men denne pøbel, som ikke engang kender loven, den er da forbandet!

Nu sagde Nikodemus – en af deres egne (det var ham, der kom hen til Jesus tidligere):

- Vores lov dømmer vel ingen, uden at man har hørt på ham først og fundet ud af, hvad han vil?

- Nåh, du er måske også fra Galilæa? svarede de ham, kig efter og se selv, at ingen profet er opstået fra Galilæa!

Nu talte Jesus til dem igen:

- Jeg er verdens lys. Den, der kommer med mig, skal ikke vandre i mørket, men have livets lys.

- Du vidner om dig selv, sagde farisæerne til ham, derfor er dit vidnesbyrd ikke sandt.

- Om jeg så også vidner om mig selv, svarede Jesus, er mit vidnesbyrd dog sandt, for jeg ved, hvorfra jeg kommer og hvor, jeg er på vej hen. Men I aner ikke, hvor jeg kommer fra, og hvor jeg er på vej hen. I dømmer blot efter det ydre. Jeg dømmer ingen, og om jeg så også dømmer, er min dom dog sand, for jeg er ikke alene om dommen. Foruden mig er der nemlig ham, der har udsendt mig. I jeres lov står der jo skrevet, at to menneskers vidnesbyrd er sandt. Jeg er den, der vidner om mig selv, men også faderen, der har sendt mig, vidner om mig.

- Hvor er din far så henne? spurgte de ham.

---

³⁴ Dette sagde han om ånden, som de, der hengav sig til ham, skulle modtage - ånden var der jo ikke endnu, eftersom Jesus endnu ikke var blevet guddommeliggjort.

- I kender hverken mig eller min far, svarede Jesus. Hvis I havde kendt mig, ville I også have kendt min far!

Denne tale holdt Jesus i skatkammeret, mens han underviste i templet. Ingen greb ham, for endnu var hans time ikke kommet. Så Jesus fortsatte:

- Jeg går bort. I skal søge efter mig, men I vil dø, fordi I går fejl. Hvor jeg skal hen, dér kan I ikke komme.

- Han tænker da vel ikke på at tage sig selv af dage, sagde judæerne, siden han fabler om, at hvor han skal hen, kan vi ikke komme?

- I er nedefra, sagde han så, jeg er ovenfra. I er af denne verden – jeg er ikke af denne verden. Derfor sagde jeg, at I vil dø, fordi I går fejl. Hvis ikke I tror på, at jeg er den, jeg er, så skal jeres fejltrin virkelig gøre det af med jer.

- Hvem er du da? spurgte de ham.

- Den, som jeg har talt om lige fra begyndelsen, sagde Jesus. Jeg har meget at sige om jer – og meget at dømme om, for han, som har sendt mig, er sand, og jeg fortæller verden, hvad jeg har fået besked på af ham.³⁵

- Når I får ophøjet Menneskesønnen, sagde Jesus, så skal I forstå, at jeg er den, jeg er, og at jeg intet gør af mig selv, men hvad faderen har lært mig, dét siger jeg. Han, som har sendt mig, han er med mig. Han har ikke ladt mig alene, for jeg gør altid det, der glæder ham.

På grund af denne tale var der mange, der hengav sig til ham.

Så sagde Jesus til de judæere, der havde hengivet sig til ham:

- Hvis I forbliver en del af min fortælling, er I for alvor mine tilhængere. I skal forstå sandheden, og sandheden skal gøre jer frie.

- Vi er Abrahams børn, svarede de, og vi har aldrig været nogens slaver. Hvad mener du så med, at vi skal blive frie?

- Jeg kan godt fortælle jer, svarede Jesus, at alle, som svigter, er slaver af deres svigt. Slaven bliver ikke i huset for altid – det gør sønnen til gengæld. Så hvis sønnen sætter jer fri, så er I for alvor frie. Jeg ved da godt, at I er Abrahams børn – og alligevel stræber I mig efter livet, fordi min fortælling ikke finder klangbund i jer. Det, som min far har vist mig, det fortæller jeg. Så udfør da, hvad også I har fået besked på af min far.

- Vores far er Abraham! svarede de.

- Nå, men hvis I virkelig var Abrahams børn, sagde Jesus til dem, ville I gøre, som Abraham gjorde. Men nu stræber I mig efter livet – et menneske, som har sagt jer den sandhed, jeg har fået besked om af Gud selv. Det ville Abraham aldrig gøre. Nej, I udfører jeres egen fars gerninger.

- Ja, vi er i hvert fald ikke født i hor, sagde de til ham, vi har én far – og det er Gud!

- Ha! sagde Jesus, hvis Gud virkelig var jeres far, ville I have elsket mig. Jeg kommer nemlig fra Gud selv, og her er jeg! Jeg er ikke kommet af mig selv, men det er ham, der har sendt mig. Hvorfor fatter I ikke, hvad jeg siger? Det er fordi, I ikke kan høre min fortælling. Jeres far er djævelen selv, og I elsker at udføre jeres fars vilje. Han var lige fra begyndelsen en morder og stod aldrig i sandheden, for der findes ikke sandhed i ham. Hver gang han farer med løgn, kommer det fra ham selv, for en løgner er og bliver han – ja, selve løgnens far. Jeg derimod siger jer sandheden, og derfor har I ingen tillid til mig! Hvem af jer kan overbevise mig om nogen synd? Når jeg nu siger sandheden, hvorfor tror I så ikke på mig? Den, som er af Gud, kan forstå Guds fortælling. Det er derfor, I ikke lytter, fordi I ikke er af Gud.

---

³⁵ De fattede ikke, at det var faderen, han talte om.

- Har vi da ikke ret i at mene, at du er en sindssyg samaritaner? svarede judæerne ham.
- Jeg er ikke sindssyg, svarede Jesus, jeg respekterer bare min far, men I håner og ydmyger mig. Nuvel, jeg søger ikke min egen ære. Der er én, der søger den, og han skal dømme. Ja, jeg kan godt fortælle jer: hvis nogen holder fast ved min fortælling, skal han aldrig i evighed se døden!
- Nu ved vi da, at du er sindssyg, sagde judæerne til ham, Abraham døde jo – det samme gjorde profeterne – og du påstår, at hvis nogen holder fast ved din fortælling, skal han aldrig i evighed se døden! Du er da vel ikke større end vores far Abraham, som altså døde, ligesom profeterne også døde? Hvem tror du egentlig, du er?
- Hvis jeg bare fremhævede mig selv, svarede Jesus, ville jeg være respektløs. Men det er min far, som respekterer mig – han, som I kalder jeres Gud. Og dog kender I ham ikke, men det gør jeg! Hvis jeg påstod, at jeg ikke kendte ham, ville jeg være en løgner ligesom jer. Men nu kender jeg ham altså, og jeg holder fast ved hans fortælling. Jeres far, Abraham, glædede sig til at opleve min dag. Nu har han oplevet den, og han frydede sig!
- Hvad for noget!? udbrød judæerne, du er endnu ikke fyldt 50, og så har du set Abraham!?
- Ja, jeg kan fortælle jer, sagde Jesus, at endnu før Abraham blev født, var jeg den, jeg er. Så samlede de sten op for at stene ham, men Jesus skjulte sig og forlod templet.

Engang, da Jesus kom gående, fik han øje på én, der var født blind. Hans tilhængere spurgte ham i den anledning:

- Rabbi, hvem er det egentlig, der har syndet – er det manden her, eller er det hans forældre, siden han er født blind?

- Det er hverken denne mand eller hans forældre, der har syndet, svarede Jesus, nej, det var såmænd for at Guds gerninger kunne blive åbenbaret på ham. Jeg må jo udføre arbejdet for ham, der har sendt mig, mens det er dag. Snart bliver det nat, hvor ingen kan arbejde. Mens jeg er i verden, er jeg verdens lys.

Da han havde sagt dette, spyttede han på jorden og lavede ler af spytten, som han så lagde på den blindes øjne og sagde til ham:

- Gå hen og vask dig i det bassin, der hedder Siloa!³⁶

Så gik han hen og vaskede sig, og da han kom tilbage, kunne han se.

Da sagde naboerne og alle de, der havde set, hvordan han tidligere levede som tigger:

- Sig mig engang, er det ikke ham, der sad og tiggede?

- Jo, det er godt nok ham, sagde nogle, mens andre sagde: Nej, nej, han ligner ham bare.

Selv sagde manden:

- Det *er* mig!

- Hvordan blev dine øjne da åbnet? spurgte de ham så.

- Det var ham, der hedder Jesus. Han lavede noget ler, som han så salvede mine øjne med, svarede han, og så sagde han, at jeg skulle gå hen og vaske mig i Siloa. Da jeg så gik derhen og vaskede mig, kunne jeg se.

- Hvor er han?

- Det ved jeg ikke.

Så tog de den blindfødte hen til farisæerne. Nu var det netop sabbat, den dag, hvor Jesus lavede ler og åbnede den blindes øjne, så nu spurgte også farisæerne ham, hvordan han havde fået sit syn.

- Han lagde ler på mine øjne, svarede han dem, og så vaskede jeg mig, og nu kan jeg se.

---

³⁶ Siloa betyder Udsendt.

- Sådant et menneske er ikke fra Gud, sagde nogle af farisæerne så, for han overholder ikke sabbatten.

- Men hvordan kan et syndigt menneske gøre den slags tegn? sagde andre.

Således kom der splittelse iblandt dem, så de henvendte sig på ny til den blinde:

- Hvad mener du selv om ham, nu hvor han har åbnet dine øjne?

- Han er en profet! sagde han.

Judæerne var nu ikke helt overbevist om, at han havde været blind og var blevet seende, så de tilkaldte hans forældre.

- Er det her jeres søn, som I påstår, er født blind? spurgte de, hvordan kan han så se nu?

- Vi ved, at han er vores søn, og vi ved, at han er født blind, svarede hans forældre. Hvordan han nu kan se, ved vi derimod ikke, og hvem, der åbnede hans øjne ved vi heller ikke. Spørg ham selv. Han er gammel nok til at svare for sig selv.³⁷

Så tilkaldte de for anden gang manden, der havde været blind, og sagde til ham:

- Du må hellere give Gud æren! Vi ved nemlig, at denne mand er en synd.

- Om han er en synd, kender jeg ikke noget til, svarede han. Jeg ved bare, at jeg var blind, og nu kan jeg se.

- Hvad gjorde han ved dig? spurgte de ham så, hvordan åbnede han dine øjne?

- Jeg har allerede fortalt jer det, svarede han, men I hører ikke efter. Hvorfor vil I nu høre det en gang til? I vil måske også gerne være hans tilhængere?

Så skældte de ham ud:

- Du er måske nok hans tilhænger, men vi er Moses' tilhængere! Vi ved, at Gud har talt til Moses, men vi aner ikke, hvor denne mand kommer fra.

- Det er da godt nok underligt, at I ikke aner, hvor han kommer fra, svarede manden dem, og så har han åbnet mine øjne! Alle ved jo, at Gud ikke lytter til syndere, men hvis én er gudfrygtig og udfører hans vilje, så lytter han til ham. Aldrig nogen sinde har man hørt, at nogen skulle have åbnet øjnene på en, der var født blind, så hvis denne mand ikke var udsendt fra Gud, kunne han slet intet gøre.

- Du blev født helt og aldeles i synd, sagde de, og så vil du belære os!?

Derpå udstødte de ham af synagogen.

Senere hørte Jesus, at han var blevet udstødt af synagogen, så da han mødte ham, sagde han:

- Hvad med dig? har du tillid til Menneskesønnen?

- Hvem er han, gode herre, så jeg kan hengive mig til ham? svarede han.

- Ikke blot har du set ham, sagde Jesus, men det er også ham, der står her og taler med dig. Som dommer er jeg kommet til denne verden, så de, som ikke kan se, skal se, og de, som ser, skal blive blinde.

Det hørte nogle af de farisæere, der var sammen med ham, så de spurgte:

- Vi er da vel ikke også blinde?

- Hvis I var blinde, sagde Jesus til dem, ville I ikke have nogen fejl. Men nu, hvor I påstår, at I kan se ... nej, jeres svigt bliver ved og bliver ved.

- Det er så sandt, som det er sagt, at den, der ikke går ind gennem indgangen til fårefolden, men kravler over et andet sted, han er en tyv og en røver, mens den, der går ind gennem

---

³⁷ Sådant svarede hans forældre, fordi de var bange for judæerne. Disse var nemlig allerede blevet enige om, at hvis nogen bekendte sig til Jesus som den salvede konge, skulle vedkommende smides ud af synagogen. Det var derfor, hans forældre sagde: han er gammel nok, spørg ham selv.

indgangen, det er fårehyrden selv. For ham åbner dørvogteren, og fårene hører hans stemme. Han kalder sine får ved navn og han fører dem ud. Når han har ført alle sine egne ud, går han foran dem, og fårene går med ham, fordi de kender hans stemme. Andre end ham vil de ikke følge, men tværtimod flygte fra, fordi de ikke genkender fremmede stemmer.

Denne historie fortalte Jesus til judæerne, men de fattede ikke, hvad det var, han talte om. Derfor forklarede han dem det:

- Jeg kan så fortælle jer, at det er *mig*, der er fårenes indgang. Alle, som kom før mig, er tyve og røvere, men fårene lytter ikke til dem. Det er *mig*, der er indgangen! Hvis nogen kommer ind gennem mig, vil han blive fri. Han skal gå ind og ud og finde græsning. Tyven kommer kun for at stjæle og dræbe og ødelægge. Jeg kom, for at de kunne få liv – og det i overflod!

Jeg er den gode hyrde! Den gode hyrde sætter sit liv til for fårene. Daglejeren derimod, som ikke er hyrde, og hvis får ikke er hans egne, ser ulven komme, men han efterlader fårene og flygter, så ulven går på rov og spreder dem for alle vinde. Det er fordi, han er daglejer, og egentlig ikke bryder sig særligt om fårene.

Jeg er den gode hyrde! Jeg kender mine og mine kender mig - ligesom faderen kender mig, og jeg kender faderen – og jeg sætter mit liv til for fårene. Jeg har også andre får, som ikke hører til denne fold. Også dem må jeg lede, og de lytter til min stemme, så der skal være én hjord med én hyrde. Det er derfor, faderen elsker mig, fordi jeg sætter livet til, så jeg kan tage det tilbage. Ingen har berøvet mig livet – nej, jeg sætter det til af egen fri vilje. Jeg har magt til at sætte det til og magt til at tage det tilbage. Det var den opgave, jeg fik af min far.

Nu opstod der igen splid blandt judæerne på grund af denne tale. Mange af dem mente, at han var både besat og gal, og hvem gider høre på ham? Andre mente, at sådan en tale ikke kunne komme fra en besat, for en dæmon kan vel ikke åbne blindes øjne?

Så kom indvielsesfesten for templet i Jerusalem. Det var vinter, og Jesus gik omkring i templet i Salomons Søjlegang. På et tidspunkt slog judæerne kreds om ham og spurgte:

- Hvor længe vil du holde vores sjæl hen i spænding? Er du den salvede konge, så sig os det ligeud!

- Jeg har allerede sagt jer det, svarede Jesus, men I tror ikke på mig. De gerninger, jeg udfører i min fars navn, de vidner om mig, men I tror ikke på mig, fordi I ikke hører til mine får. Mine får lytter til min stemme. Jeg kender dem, og de går med mig. Jeg giver dem evigt liv, og aldrig i evighed vil de gå til. Ingen skal rive dem ud af min hånd! Min far, som har givet mig dem, er større end alle, og ingen kan rive noget ud af min fars hånd. Jeg og faderen vi er ét!

Judæerne samlede nu igen sten op for at stene ham, så Jesus spurgte dem:

- Mange velgerninger fra min far har jeg vist jer. Hvilken af disse gerninger vil I nu stene mig for?

- Det er sandt for dyden ikke for en velgerning, vi stener dig, svarede judæerne, men for gudsbespottelse – fordi du, som bare er et menneske, gør dig selv til Gud.

- Sig mig, svarede Jesus dem, står der ikke skrevet i jeres lov: *Jeg har sagt, I er guder?* Hvis loven nu kalder dem, Guds ord kom til, for guder – og skriften kan jo ikke rokkes! – kalder I så virkelig mig, som faderen selv har helliget og udsendt til verden, for gudsbespottet? Blot fordi jeg sagde, at jeg er Guds Søn? Hvis ikke jeg gør min fars vilje, skal I ikke have tillid til mig, men hvis jeg gør, så se dog på gerningerne, også selv om I ikke har tillid til mig. Så må I både forstå og erkende, at faderen er i mig, og jeg i faderen.

Nu forsøgte de igen at gribe ham, men han undslap dem.

Senere tog han atter over på den anden side af Jordan – til det sted, hvor Johannes opholdt sig og døbte første gang. Dér slog han sig ned. Mange kom til ham og sagde, at godt nok gjorde

Johannes ingen tegn, men alt, hvad Johannes sagde om ham her, var sandt. Dér var der mange, der hengav sig til ham.

Der var engang en syg mand, Lazarus fra Bethania. Han var fra Marias³⁸ og hendes søster Marthas landsby. Søstrene sendte så bud til Jesus:

- Jesus! hør her, Lazarus, som du holder så meget af, han er syg.
- Denne sygdom er ikke dødelig, sagde Jesus, da han hørte om den, nej, den er til ære for Gud, for at Guds søn gennem den kan blive respekteret som den, han er.

Jesus elskede Martha og hendes søster og Lazarus, men da han hørte, at han var syg, blev han alligevel i to dage der, hvor han var. Endelig efter to dage siger han til tilhængerne:

- Lad os tage til Judæa igen.
- Rabbi! sagde hans tilhængere til ham, for nylig prøvede judæerne at stene dig, og så vil du tage derhen igen!?
- Har dagen ikke tolv timer? svarede Jesus. Den, der vandrer om dagen, snubler ikke, for han ser lyset i denne verden. Men den, der vandrer om natten, snubler, for lyset er ikke i ham. Vores gode ven Lazarus er sovet ind fortsatte han, nu går jeg hen og vækker ham.
- Men, mester! svarede tilhængerne, hvis han er faldet i søvn, så skal han nok blive rask.³⁹

Så sagde Jesus ligeud til dem:

- Lazarus er død! Og jeg glæder mig på jeres vegne over, at jeg ikke var der, så I nu endelig kan hengive jer fuldt ud til mig. Men lad os gå hen til ham.

Thomas (det betyder tvilling) sagde så til de andre tilhængere:

- Jamen, lad os da bare gå, så vi kan dø sammen med ham.

Da Jesus omsider nåede frem, erfarede han, at Lazarus allerede havde ligget fire dage i graven. Bethania lå i øvrigt tæt på Jerusalem, ikke mere end et par kilometer derfra. Mange af judæerne var kommet ud til Martha og Maria for at trøste dem på grund af deres bror. Da nu Martha hørte, at Jesus var på vej, gik hun ham i møde, mens Maria blev siddende inde i huset.

- Kære herre, hvis du havde været her, var min bror ikke død, sagde Martha til ham, og dog ved jeg, at hvad end du beder Gud om, vil Gud give dig.

- Din bror skal opstå, siger Jesus til hende.

- Jah, jeg ved godt, at han skal opstå i opstandelsen på den yderste dag, sagde Martha til ham.

- Jeg er er opstandelsen, sagde Jesus til hende, den, der hengiver sig inderligt til mig, skal leve, om han så også dør, og enhver, der lever, og som hengiver sig til mig, skal i al evighed ikke dø. Tror du på det?

- Ja, mester! sagde hun, Det tror jeg på! Jeg har altid ment, at du er den salvede konge, Guds søn, han, som kommer til verden. Da hun havde sagt det, gik hun hen og kaldte i al hemmelighed på sin søster Maria:

- Mesteren er her og kalder på dig.

Så snart Maria hørte det, rejste hun sig hurtigt og gik hen til ham. Endnu var Jesus ikke kommet ind i selve landsbyen, men befandt sig stadig på det sted, hvor Martha havde mødt ham. Da de judæere, der var sammen med Maria inde i huset for at trøste hende, nu så, at hun hurtigt rejste sig og gik ud, fulgte de efter hende i den tro, at hun gik ud til graven for at græde. Maria kom

---

³⁸ Maria – det var hende, der senere salvede Jesus med salve, og som tørrede hans fødder med sit hår – det var hendes bror, Lazarus, der var syg.

³⁹ Jesus havde selvfølgelig talt om hans død, men de troede, han talte om søvnens hvile.

så hen, hvor Jesus var, og da hun fik øje på ham, sank hun ned for hans fødder og sagde til ham:

- Kære herre, hvis du havde været her, var min bror slet ikke død.

Da Jesus nu så både hende og de judæere, der var kommet sammen med hende, græde, sukkede han inderligt og blev dybt bevæget.

- Hvor har I lagt ham? spurgte han.

- Kom og se, mester, sagde de til ham. Jesus græd også, så judæerne sagde:

- Se, hvor meget han holdt af ham!

- Jamen, kunne han, der åbnede den blindes øjne, ikke have sørget for, at han her ikke var død? sagde andre. Jesus sukkede stille. Så kommer han til graven. Det var en hule, og der lå en sten for indgangen.

- Tag stenen væk, siger Jesus.

- Men mester! siger den afdødes søster, Martha til ham, han stinker allerede. Der er jo allerede gået fire dage.

- Sagde jeg ikke til dig, at hvis du bare har tillid, skal du se Guds stråleglans? siger Jesus til hende. Så tog de stenen bort. Men Jesus løftede sin øjne og sagde:

- Far, jeg takker dig, fordi du har hørt mig. Jeg ved selvfølgelig, at du altid hører mig, men jeg sagde det på grund af de folk her, så de endelig engang må tro på, at det er dig, der har sendt mig. Da han havde sagt det, råbte han med høj stemme:

- Lazarus, kom herud! Og den afdøde kom ud med fødder og hænder bundet ind i linned og med et tørklæde bundet om ansigtet.

- Løs ham og lad ham gå! sagde Jesus til dem.

Mange af de judæere, der var kommet ud til Maria og havde set, hvad han gjorde, hengav sig nu til Jesus, men nogle af dem gik hen til farisæerne og fortalte, hvad han havde gjort.

Så sammenkaldte ærkepræsterne og farisæerne synedriet og sagde:

- Hvad gør vi? Dette menneske udfører mange tegn og undere. Hvis vi lader sådan en som ham være, vil alle slutte sig til ham, og så kommer romerne og tager både land og folk fra os. Men én af dem – en vis Kaiafas, der var blevet ærkepræst samme år - sagde til dem:

- Forstår I slet ingenting? Tænk engang på, at det vil gavne os, at ét menneske dør for folket, så hele folket ikke går til grunde.⁴⁰

Så fra den dag lagde de planer om at slå ham ihjel. Derfor gik Jesus ikke længere åbenlyst omkring blandt judæerne, men han tog ud til området i nærheden ørkenen – til en by, der hed Efraim - og der blev han sammen med tilhængerne.

Nu nærmede judæernes påske sig, og mange fra den egn tog op til Jerusalem før påskehøjtiden for at rense sig. De søgte så efter Jesus, og mens de stod i templet, spurgte de hinanden:

- Hvad mener I? Mon dog ikke han kommer til højtiden?

Ærkepræsterne og farisæerne havde imidlertid udsendt en befaling om, at hvis nogen vidste, hvor han var, skulle han fortælle det, så de kunne arrestere ham.

Seks dage før påske kom Jesus så til Bethania, hvor Lazarus boede. Det var ham, han havde oprejst fra de døde. Her serverede de et aftensmåltid for ham. Martha vartede op, og Lazarus var en af dem, der sad til bords sammen med ham. Så var det, Maria tog en håndfuld meget kostbar ren nardussalve og salvede Jesus' fødder. Bagefter tørrede hun hans fødder med sit hår,

---

⁴⁰ Dette sagde han imidlertid ikke af sig selv, men som ærkepræst forudsagde han, at Jesus skulle dø for folket – ja, ikke alene for folket, men også at han skulle samle Guds adspredte børn til ét folk.

og hele huset blev fyldt af duften fra salven. Så siger en af hans tilhængere, Judas Iskariot, ham, der senere skulle forråde ham:

- Hvorfor blev denne salve ikke solgt for 300 denarer, der kunne gives til de fattige?⁴¹

- Lad hende være i fred, sagde Jesus så, hun har jo gemt den til min begravelsesdag. De fattige har I altid hos jer – mig derimod har I ikke altid.

En større flok judæere fandt nu ud af, hvor han var, så de kom – ikke alene på grund af Jesus, men også for at se Lazarus, som han havde oprejst fra de døde. Ærkepræsterne derimod lagde planer om, at de også burde slå Lazarus ihjel, fordi mange på grund af ham var i færd med at forlade judæernes tro og gå over til Jesus.

Næste dag erfarede den store menneskemængde, der var kommet til højtiden, at Jesus var på vej til Jerusalem, så de skar grene af palmetræerne og gik ud for at møde ham, mens de råbte:

- Hosannah! Velsignet være han, som kommer i Jahves navn – Israels konge!

Jesus havde imidlertid fundet et æsel, som han satte sig op på, som skrevet står: *Var ikke bange, Zions datter. Se, din konge kommer, siddende på et æselføl.*⁴²

De mennesker, der var sammen med ham, dengang han kaldte Lazarus ud af graven og oprejste ham fra de døde, fortalte nu vidt og bredt, hvad der var sket. Det var også derfor menneskemængden gik ham i møde, fordi de havde hørt, at han havde udført dette underfulde tegn.

Farisæerne tænkte så i deres stille sind:

- Kan I nu se, at vi intet vinder? Hele verden løber jo efter ham!

Nu var der nogle hellenere blandt dem, der kom op for at fejre gudstjeneste under festen. De kom så hen til Filip, ham fra Betsajda i Galilæa, og spurgte ham:

- Gode herre, vi vil gerne se Jesus.

Filip går hen og fortæller det til Andreas, og de går så begge to hen og siger det til Jesus.

- Ja, timen er kommet, svarede han dem, hvor Menneskesønnen skal guddommeliggøres. Det er sandt, som det er sagt, at hvis ikke hvedekornet falder i jorden og dør, forbliver det kun det ene korn. Men hvis det dør, bærer det meget frugt. Den, der elsker sit liv, mister det, men den, der giver slip på sit gode liv i denne verden, skal bevare det til evigt liv. Og hvis nogen vil tjene mig, så lad ham komme med mig, for der, hvor jeg er, der skal min tjener også være. Den, der tjener mig, ham vil faderen hædre. Lige nu er min sjæl bestyrtet, men hvad skal jeg sige? Far, befri mig for denne time? Nej, nej, det er jo derfor, jeg er nået til denne time. Men far! Vis nu, at du er Gud! Da lød der en stemme fra Himlen:

- Jeg har allerede guddommeliggjort det, og jeg vil gøre det igen!

Folkemængden, der stod og hørte det, mente, der var kommet et tordenbrag. Andre påstod, at en engel havde talt til ham.

- Den stemme lød ikke for min skyld, svarede Jesus, men for jeres skyld. Nu går der dom over denne verden. Nu kastes denne verdens fyrste ud udenfor. Og jeg - ja, når jeg bliver ophøjet fra jorden, vil jeg drage alle til mig.⁴³

---

⁴¹ Det sagde han nu ikke, fordi han bekymrede sig særligt om de fattige, men fordi han var en tyv og stak til sig af de penge, der blev lagt i den fællespung, som han havde ansvar for.

⁴² Dette forstod hans tilhængere først intet af, men da Jesus var blevet guddommeliggjort, kom de i tanke om, hvad der var skrevet om ham, og hvad de havde gjort ved ham.

⁴³ Dette sagde han med henblik på den måde, han snart skulle dø på.

Nu svarede en fra folkeskaren ham:

- Vi har forstået på loven, at den salvede konge bliver i al evighed. Hvordan kan du så påstå, at Menneskesønnen skal ophøjes? Hvem er denne Menneskesøn i det hele taget?

- Endnu en lille stund er lyset i jer, svarede Jesus, gå, mens I har lyset, for at mørket ikke skal overrumple jer. Den, der vandrer i mørket, ved ikke, hvor han går. Tro på lyset, mens I har det, så I kan blive lysets børn.

Det var, hvad Jesus sagde, men da han gik bort, var han stadig en gåde for dem. Hvor mange af hans tegn, der end blev udført for øjnene af dem, troede de dog ikke på ham. Så profeten Jesajas' ord blev opfyldt, når han sagde: *Herre, hvem troede det, vi hørte – for hvem åbenbares Jahves arm?* Derfor var de ikke i stand til at hengive sig, for som Jesajas også siger: *Han har blindet deres øjne – deres hjerter har han forhærdet, for at de ikke skal se med deres øjne og fatte med deres hjerter, så de kan vende om, og jeg kan frelse dem.* Dette sagde Jesajas, fordi han for længst havde set Jesu guddommelighed, og det var ham, han talte om. Og skønt en hel del – selv blandt rådsherrerne – hengav sig til ham, indrømmede de det dog ikke på grund af farisæerne, for at de ikke skulle blive smidt ud af synagogen. Ja, de elskede i sandhed menneskers hæder og ære fremfor Guds.

Nu råbte Jesus:

- Den, som hengiver sig til mig, hengiver sig ikke bare til mig, men til ham, der har sendt mig. Ja, den, som ser mig, ser ham, der har sendt mig. Jeg er kommet som et lys ind i verden, for at enhver, som hengiver sig til mig, ikke skal forblive i mørket. Hvis der er nogen, der hører min fortælling, men ikke holder fast ved den, vil jeg dog ikke dømme ham, for jeg er ikke kommet for at dømme verden, men for at frelse den. Men den, der forkaster mig og ikke tager imod min fortælling, han har en dom hængende over hovedet: selve fortællingen – dén skal dømme ham på den yderste dag. For jeg talte ikke af mig selv, men han, som har sendt mig – faderen selv – han gav mig befaling om, hvad jeg skulle sige og hvordan jeg skulle tale, og jeg ved, at hans befaling betyder evigt liv. Så hvad jeg siger, siger jeg sådan som Gud Fader har befalet mig.

Nu var det lige før påskehøjtiden. Jesus vidste, at hans time var kommet, hvor han skulle forlade denne verden og tage tilbage til faderen. Ja, han vidste, at faderen havde lagt alt i hans hænder – han vidste, at han var udgået fra Gud og skulle vende tilbage til Gud.

Som han havde elsket sine egne, der var i verden, elskede han dem til det sidste, men Djævelen havde til gengæld sat det i hovedet på Judas, Simon Iskariots søn, at han skulle forråde ham. Mens de nu holdt aftensmåltid, så rejste Jesus sig fra bordet, tog sit tøj af og fandt et håndklæde, som han bandt om livet. Så hældte han vand i vaskefadet og begyndte at vaske tilhængernes fødder og tørre dem med det håndklæde, han havde om sig. Så kommer han til Simon Petrus.

- Mester! vasker du mine fødder? siger han til ham.

- Hvad jeg gør, begriber du ikke nu, svarede Jesus ham, men senere skal du nok forstå det.

- Nej, aldrig i evighed skal du vaske mine fødder, indvendte Petrus.

- Men hvis ikke jeg vasker dig, har du ikke lod og del i mig, svarede Jesus.

- Men mester! sagde Petrus så til ham, så ikke blot mine fødder, men også hænder og hoved.

- Den, som allerede er badet, behøver ikke vaske andet end fødderne, men er ellers helt ren, svarede Jesus. I er rene – dog ikke alle! ⁴⁴

---

⁴⁴ Han kendte jo ham, der skulle forråde ham; derfor sagde han, at ikke alle var rene.

Da han så havde vasket deres fødder og taget tøjet på igen og lagt sig til bords, spurgte han dem:

- Forstår I, hvad det er, jeg har gjort mod jer? I kalder mig Mester og Herre, og I har ret, for det er jeg. Når nu jeg, jeres Mester og Herre, har vasket jeres fødder, så har I også pligt til at vaske hinandens fødder. Det var et forbillede, jeg gav jer, for at I skal gøre sådan, som jeg har gjort mod jer. Det er sandt, som det er sagt: en slave er ikke større end sin herre, så lidt som en apostel er større end ham, der udsendte ham. Forstår I dette, er I velsignede, hvis I handler efter det. Jeg mener ikke jer alle sammen. Jeg ved, hvem jeg har udvalgt, men det, som sker, sker for at skriftordet må gå i opfyldelse, som siger: Han, som spiste brød med mig, har løftet sin hæl imod mig. Fra nu af kan jeg fortælle jer det, før det sker, så I, når det sker, tillidsfuldt må hengive jer til, at jeg er den, jeg er. Jeg kan godt sige jer, at den, der tager imod nogen, som jeg sender, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager imod ham, som sendte mig.

Efter disse ord blev Jesus dybt bevæget, og han sagde ligeud:

- Jeg kan lige så godt fortælle jer, at én af jer vil forråde mig.

Tilhængerne så på hinanden, usikre på, hvem han talte om. Nu var der en af hans tilhængere, der plejede at sidde til bords op mod Jesus' bryst - det var ham, Jesus elskede. Ham gjorde Simon Petrus tegn til for at han skulle spørge, hvem det var, han talte om. Så han læner sig ind mod Jesus' bryst og spørger ham:

- Hvem er det, mester?

- Det er ham, jeg giver det stykke, jeg dyster i fadet.

Da han havde dypet stykket, tog han det og gav det til Judas, Simon Iskariots søn. Efter at han havde fået stykket, tog Satan ved ham, og Jesus siger til ham:

- Gør det, du skal gøre, hurtigt.

Men ingen af dem, der sad til bords, forstod, hvad han talte med ham om. Nogle mente – eftersom Judas stod for pengene – at Jesus bad ham om at købe, hvad de havde brug for til højtiden - eller at han skulle give noget til de fattige. Da Judas havde fået stykket, gik han straks ud. Det var nat.

Da han så var gået ud, siger Jesus:

- Nu er Menneskesønnen blevet ophøjet i al sin herlighed – ja, gennem ham er Gud selv blevet åbenbaret i al sin stråleglans. Når Gud således er blevet åbenbaret gennem ham, vil Gud også åbenbare hans guddommelighed gennem sig selv. Snart - meget snart - vil han guddommeliggøre ham. Ja, lille børn! Endnu en liden stund er jeg sammen med jer. I skal lede efter mig, men som jeg sagde til judæerne: hvor jeg tager hen, kan I ikke komme. Det samme siger jeg også til jer nu. Et nyt bud giver jeg jer: I skal elske hinanden! Ligesom jeg har elsket jer, skal I også elske hinanden! Derpå kan alle kende jer som mine tilhængere: at I har kærlighed til hinanden.

- Men mester, hvor tager du hen? spørger Simon Petrus ham.

- Der, hvor jeg skal hen, kan I ikke følge mig nu, men senere skal I følge efter.

- Hvorfor kan jeg ikke følge dig nu? spørger Petrus ham, jeg vil sætte livet til for dig.

- Nå, så du vil sætte livet til for mig? svarede Jesus. Jeg kan så fortælle dig, at endnu før hanen galer, har du allerede fornægtet mig tre gange. Bliv nu ikke beklemt i jeres hjerter. Stol på Gud – stol på mig! I min fars hus er der mange boliger. Hvis ikke, ville jeg så måske have sagt, at jeg tager væk for at gøre plads til jer? Og når jeg tager væk og gør plads for jer, så kommer jeg også igen og tager selv imod jer, for hvor jeg er, der skal I også være. Og hvor jeg tager hen, kender I allerede vejen til.

- Mester, siger Thomas til ham, vi ved ikke, hvor du tager hen. Hvordan kan vi så kende vejen?
- *Jeg* er vejen, sandheden – ja, selve livet! siger Jesus til ham; ingen kommer til faderen uden gennem mig. Havde I kendt mig, havde I også kendt min far. Fra nu af kender I ham – ja, I har allerede set ham.

- Mester, siger Filip til ham, vis os faderen. Det er nok for os.

- Tænk, så længe har jeg været sammen med jer, siger Jesus til ham, og endnu har du ikke lært mig at kende, Filip? Den, der har set mig, har set Gud Fader. Så hvordan kan du sige: Vis os faderen? Tror du ikke på, at jeg er i faderen og faderen er i mig? Den fortælling, jeg fortæller, fortæller jeg ikke af mig selv. Nej, det er faderen, som hviler i mig, der gør sit arbejde. Tro mig! Jeg er i faderen, og faderen er i mig. Hvis ikke I kan klare det, så hengiv jer alligevel til mig på grund af mine gerninger. Jeg kan nemlig fortælle jer, at den, der hengiver sig til mig, han skal gøre de samme gerninger, som jeg gør – ja, endnu større gerninger - for jeg tager til faderen, og hvad som helst, I beder om i mit navn, det vil jeg opfylde, så faderen må blive åbenbaret i al sin glans gennem sin søn. Hvad som helst I beder mig om i mit navn, det vil jeg opfylde.

Elsker I mig, så hold mine bud! Så vil jeg bede Gud Fader, og han vil sende jer en ny talsmand. Han skal være sammen med jer i al evighed – det er Sandhedens Ånd, som verden ikke kan acceptere, fordi den hverken ser eller kender ham. I kender ham, for han bliver hos jer – ja, han er i jer.

Jeg vil ikke efterlade jer faderløse – nej, jeg kommer tilbage til jer. Endnu en liden stund, så ser verden mig ikke mere, men I ser mig, for jeg lever, og I skal leve! Til den tid skal I forstå, at jeg er i faderen – ja, at I er i mig og jeg i jer. Den, der har hørt mine bud og holder fast ved dem, han elsker mig, og den, der elsker mig, bliver elsket af min far. Også jeg vil elske ham, og jeg skal nok vise mig for ham.

- Mester, siger Judas - ikke Iskariot - til ham, hvordan kan det være, at du vil åbenbare dig for os og ikke for verden?

- Elsker nogen mig, svarede Jesus ham, så holder han fast ved min fortælling, og så vil faderen elske ham. Vi vil komme til ham - ja, vi vil slå os ned hos ham. Den, som ikke elsker mig, holder ikke fast ved min fortælling. Den fortælling, I hører, er ikke min, men faderens – han som sendte mig. Dette har jeg sagt til jer, mens jeg var hos jer, men jeres talsmand – Den hellige Ånd – som faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alt og minde jer om alt det, som jeg har sagt til jer. Fred efterlader jeg jer! Min fred skænker jeg jer! Jeg giver jer ikke, sådan som verden giver. Bliv nu ikke foruroligede i jeres hjerter – luk ikke frygten ind! I har hørt, at jeg sagde til jer: Jeg tager væk, men jeg kommer til jer. Hvis I virkelig elskede mig, ville I glæde jer over, at jeg tager bort til faderen, for faderen er større end mig. Nu har jeg sagt det til jer, før det sker, for at I må blive overbevist, når det sker.

Jeg skal ikke tale meget mere med jer. Denne verdens fyrste er på vej, og mig kan han ikke røre. Men det, som sker, sker, for at verden kan vide, at jeg elsker faderen og gør, sådan som faderen har befalet mig. Derfor må vi bryde op og tage herfra.

Jeg er den sande vinstok – min far er vinbonden. Hver gren på mig, som ikke bærer frugt, den fjerner han, og enhver, der bærer frugt, den renser han, så den kan bære endnu mere frugt. I er allerede rene i kraft af den fortælling, jeg har fortalt jer. Bliv i mig, så vil jeg også blive i jer. Ligesom grenen ikke kan bære frugt af sig selv, uden at den bliver på vinstokken, således kan I heller ikke bære frugt, hvis I ikke bliver i mig. Jeg er vinstokken – I er grenene. Den, som bliver i mig og jeg i ham, han bærer meget frugt. Afskåret fra mig kan I nemlig slet intet gøre. Hvis nogen ikke bliver i mig, kastes han udenfor som grenen og visner. Man samler dem sammen, de kastes på bålet og brænder op. Men hvis I bliver i mig, vil også min fortælling blive

i jer. Så hvad end I ønsker, skal I bare bede om, så vil det gå i opfyldelse for jer. Derved åbenbares glansen fra min far, så I kan bære meget frugt og være mine tilhængere. Som faderen har elsket mig, har jeg også elsket jer. Bliv i min kærlighed! Hvis I holder mine bud, vil I blive i min kærlighed, ligesom jeg har holdt min fars bud, så jeg bliver i hans kærlighed.

Dette her har jeg fortalt jer, for at min glæde må være i jer, så jeres glæde må være fuldkommen. Det er altså mit bud: at I elsker hinanden, sådan som jeg har elsket jer. Ingen har større kærlighed end den, der sætter sit liv til for sine venner. I er mine venner, når I gør, som jeg befaler jer. Jeg kalder jer ikke længere slaver, for slaven ved ikke, hvad hans herre laver. Nej, jeg kalder jer venner, for alt, hvad jeg har hørt fra min far, har jeg givet videre til jer. Det er ikke jer, der har valgt mig, nej, jeg udvalgte jer og indsatte jer til at gå ud og bære frugt. Og jeres frugtbarhed skulle være ved, så alt, hvad I beder Gud Fader om i mit navn, det vil han også give jer.

Ja, dette befaler jeg jer: at I elsker hinanden! Hvis verden afskyr jer, så ved I allerede, at den har afskyet mig før jer. Hvis I var af verden, ja, så ville verden holde af jer som af sine egne. Men nu er I ikke af verden, for jeg har plukket jer ud af verden, og derfor afskyr verden jer. Husk på, hvad jeg sagde til jer før: En slave er ikke større end sin herre. Har de forfulgt mig, vil de også forfølge jer. Har de holdt fast ved min fortælling, vil de også holde fast i jeres. Men alt dette vil de gøre imod jer på grund af mit navn og rygte, fordi de ikke kendte ham, der har sendt mig. Hvis ikke jeg var kommet og havde talt til dem, ville de ikke have svigtet, men nu har de ingen undskyldning for deres svigt. Den, der afskyr mig, afskyr også min far. Hvis ikke jeg havde gjort de gerninger iblandt dem, som ingen anden har gjort, ville de ikke have svigtet. Men nu har de set, og alligevel afskyr de såvel mig som min far. Men det er for, at det må opfyldes, som står skrevet i deres lov: *De afskyede mig uden grund!*

Når jeres talsmand kommer – ham jeg sender jer fra faderen, Sandhedens Ånd, som udgår fra faderen – så skal han vidne om mig. Men også I skal vidne om, at I var med mig lige fra begyndelsen. Dette har jeg fortalt jer, så I ikke skal falde fra. De vil smide jer ud af synagogerne – ja, den tid kommer, hvor enhver, som har slået jer ihjel, vil mene, at han dermed dyrkede Gud. Sådan vil de gøre, fordi de hverken kender faderen eller mig. Dette har jeg fortalt jer, så når deres tid kommer, skal I huske på, at jeg allerede har fortalt jer det. Jeg fortalte det ikke fra begyndelsen, fordi jeg var sammen med jer. Nu tager jeg til ham, som har sendt mig, og ingen af jer spørger mig, hvor jeg går hen. Men fordi jeg har sagt dette til jer, har sorgen fyldt jeres hjerter. Dog siger jeg jer sandheden: Det er godt for jer, at jeg tager væk. For hvis ikke jeg tog væk, ville jeres talsmand ikke komme til jer. Kun hvis jeg går bort, kan jeg sende ham til jer. Og når han kommer, vil han overbevise verden om dens svigt - om retfærdighed og om dom: Om det svigt, at de aldrig hengav sig til mig. Om den retfærdighed, at jeg tager til faderen, så I ikke mere skal se mig. Om den dom, at denne verdens fyrste allerede er dømt.

Endnu har jeg meget at sige jer, men det kan I ikke bære nu. Når han kommer – sandhedens ånd – vil han lede jer til hele sandheden. Han taler nemlig heller ikke af sig selv, men sådan som han har fået besked på. Han skal forkynde for jer, hvad der skal ske. Han skal lyse på mig, for han skal tage af mit og forkynde det for jer. Alt, hvad faderen har, er mit. Derfor sagde jeg, at han skal tage af mit og forkynde det for jer. Om lidt ser I mig ikke mere. Men så lidt efter ser I mig igen.

Nu spurgte nogle af hans tilhængere hinanden:

- Hvad betyder det, han siger til os: Om lidt ser I mig ikke – og: lidt efter ser I mig igen, fordi jeg tager til Gud Fader? Hvad betyder det, han siger, 'om lidt'? Vi forstår ikke, hvad han siger. Jesus forstod, at de gerne ville spørge ham om noget, så han sagde til dem:

- I diskuterer med hinanden om det, jeg sagde: om lidt skal I ikke se mig, og så lidt efter skal I se mig igen. Jeg kan godt fortælle jer: I skal græde og klage, mens verden glæder sig. I skal sørge - javist, men jeres sorg skal vendes til glæde. Når kvinden føder, oplever hun smerte, fordi hendes time er kommet, men så snart barnet er født, husker hun ikke længere på sin trængsel af lutter glæde over, at et menneske er kommet til verden. Også I sørger nu, men jeg skal se jer igen, og så skal jeres hjerte glædes, og ingen skal nogensinde tage jeres glæde fra jer. Den dag skal I ikke længere spørge mig om noget. Men det siger jeg jer: hvad I end beder Gud Fader om, det vil han give jer i mit navn. Indtil nu har I ikke bedt om noget i mit navn. Bed så skal I få, så jeres glæde må blive fuldkommen.

Dette har jeg fortalt jer i billeder. Der kommer en tid, hvor jeg ikke længere skal tale til jer i billeder, men ligeud fortælle jer om faderen. Den dag skal I bede i mit navn. Jeg siger ikke, at jeg vil gå i forbøn for jer hos faderen, for faderen holder selv af jer, fordi I har holdt af mig og tror på, at jeg er udgået fra Gud selv. Ja, jeg er udgået fra faderen, og jeg er kommet ind i verden. Jeg forlader verden igen og tager tilbage til faderen.

- Hør, sagde hans tilhængere, nu taler du ligeud og ikke i billeder. Nu forstår vi, at du ved alt, og ikke har brug for at spørge nogen om noget. Nu har vi tillid til, at du er udgået fra Gud selv.
- Nå, så nu tror I på det? svarede Jesus. Hør her, den tid kommer – ja, den er allerede kommet – hvor I skal spredes enhver til sit, og mig vil I efterlade ganske alene. Dog er jeg aldrig alene, for faderen er med mig. Det sidste sagde jeg til jer, for at I må få fred i mig. I verden får I trængsel, men vær frimodige, for jeg har overvundet verden.

Således talte Jesus. Han løftede sine øjne mod Himlen og sagde:

Far! timen er kommet. Lys på din søn, så din søn kan skinne på dig.

Du gav ham magt over alt, hvad der lever,

så han kunne give alle dem, som du har skænket ham, evigt liv.

Og dette er det evige liv, at de lærer dig at kende –

du, den ene sande Gud og ham, han har udsendt: Jesus den salvede konge.

Jeg har kastet lys over dig på jorden ved at fuldende det arbejde, du har pålagt mig at udføre.

Lys nu på mig, far, hos dig selv ved den stråleglans, jeg havde før verden blev til -

dengang jeg var hos dig.

Jeg åbenbarede dit navn for de mennesker her fra verden, som du havde skænket mig.

De var dine, men du gav dem til mig, og de har holdt fast i din fortælling.

Nu ved de, at alt, hvad du har givet mig, er fra dig –

at jeg har fortalt dem den fortælling, du har givet mig.

De tog imod den, og de forstod for alvor, at jeg er udgået fra dig –

ja, de troede på, at du har udsendt mig.

For dem beder jeg.

Jeg beder ikke for verden, men for dem, du har givet mig.

De er jo dine.

Alt mit er dit, og dit er mit, og gennem dem har jeg opnået din guddommelighed.

Jeg er ikke længere i verden.

Selv bliver de i verden, men jeg kommer til dig.

Hellige far! Hold dem fast i dit navn – det navn, du har givet mig –

for at de må være ét, ligesom vi er det.

Mens jeg var hos dem, holdt jeg dem fast i dit navn – det navn, som du har givet mig.

Jeg vogtede dem, og ingen af dem er gået tabt.⁴⁵ Nu kommer jeg til dig. Således taler jeg i verden, for at min glæde må blive fuldkommen i dem. Jeg har fortalt dem din fortælling, men verden afskyede dem, fordi de ikke er af verden, ligesom heller ikke jeg er af verden. Jeg beder ikke om, at du skal tage dem ud af verden, men om, at du vil bevare dem mod Den Onde. For de er ikke af verden, ligesom heller ikke jeg er af verden. Gør dem hellige i sandheden! Din fortælling er sandhed! Som du har sendt mig ind i verden, sendte jeg også dem ind i verden. Det er for deres skyld, jeg gør mig selv hellig, for at også de må være hellige i sandhed. Ikke alene for dem beder jeg, men også for dem, der hengiver sig til mig på grund af deres fortælling, så alle må blive ét - ligesom du, far, er i mig og jeg i dig – så også de må være i os, og verden må tro på, at du har udsendt mig. Jeg har skænket dem den stråleglans, du har skænket mig, for at de må være ét, ligesom vi er ét – jeg i dem og du i mig – for at de må være i fuldkommen forbundne, så verden må forstå, at du har udsendt mig – ja, at du har elsket dem, sådan som du elskede mig. Far! dem, du har givet mig - for dem ønsker jeg, at de må være, hvor jeg er, så de kan se min stråleglans - den, du har givet mig, fordi du elskede mig før verdens grundlæggelse. Retfærdige Far! Verden kender dig ikke, men jeg kender dig, og disse mennesker har forstået, at du har udsendt mig. Jeg har forkyndt dit navn for dem, og jeg vil stadig forkynde det, så den kærlighed, du elskede mig med, må være i dem – og jeg i dem.

Da Jesus havde sagt sådan, gik han ud sammen med sine tilhængere - over på den anden side af Kedronbækken, hvor der var en have. Her gik han ind sammen med tilhængerne. Imidlertid kendte også Judas Forræderen stedet, fordi Jesus ofte kom der sammen med sine tilhængere, så da Judas havde samlet en deling mænd sammen med ærkepræsternes og farisæernes tjenere, kommer de derud med lanterner og fakler og våben. Nu vidste Jesus i forvejen alt, hvad der skulle ske med ham, så han gik ud og spurgte dem:

- Hvem søger I?

- Jesus nazaræeren, svarede de.

- Det er mig, sagde han til dem.

Judas Forræderen havde indtil da stået sammen med dem, så da Jesus sagde til dem: det er mig, trak de sig tilbage og faldt til jorden. Så endnu engang spurgte Jesus dem:

- Nå, hvem søger I?

- Jesus nazaræeren, svarede de igen.

- Jeg har sagt jer, at det er mig, svarede Jesus, så hvis det er mig, I søger, så lad de andre gå.⁴⁶

Simon - dvs. Petrus – der bar sværd, trak det, ramte ærkepræstens slave og huggede hans højre øre af. Slaven hed Malkos.

- Stik dit sværd i skeden, sagde Jesus så til Petrus, eller skal jeg måske slet ikke drikke det bæger, min far har givet mig?

---

⁴⁵ Bortset fra Ødelæggelsens Son, så skriften kunne blive opfyldt.

⁴⁶ Det var for at det, som var blevet sagt, måtte blive opfyldt: *Jeg har ikke mistet nogen af dem, du har givet mig – ikke én!*

Nu greb delingen med kaptajnen og judæernes tjenere Jesus og lagde ham i lænker. De førte ham bort, først til Annas – det var Kaiafas' svigerfar. Kaiafas var ærkepræst det år, og det var ham, der havde givet judæerne det råd, at det er gavnligt, hvis ét menneske dør for folket.

Imidlertid fulgte Simon Petrus og en anden tilhænger efter Jesus. Denne tilhænger var en bekendt af ærkepræsten, så han gik sammen med Jesus ind i ærkepræstens gård. Petrus stod imidlertid ved døren udenfor, og så kommer den anden tilhænger ud - ham, der var en bekendt af ærkepræsten. Han snakkede med dørvogteren og førte så Petrus indenfor. Tjenestepigen, der var dørvogter, siger så til Petrus:

- Er du ikke også en af denne mands tilhængere?

- Nej nej, det er jeg ikke, svarer han.

Slaverne og de forskellige tjenere, som stod der, havde lavet en kulild til at varme sig ved, da det var ganske koldt. Også Petrus stod sammen med dem og varmede sig.

Nu udspurgte ærkepræsten Jesus omkring hans tilhængere og om hans undervisning.

- Jeg har talt åbent og ligeud til verden, svarede Jesus ham, jeg har altid undervist i synagoger og i templet, hvor alle judæerne samles. I det skjulte har jeg intet sagt. Men hvorfor spørger du mig? Spørg dem, der har hørt, hvad jeg sagde til dem. Du skal se, de ved udmærket, hvad jeg har sagt.

Da han havde sagt det, gav en af de tilstedeværende tjenere Jesus en på kassen og sagde:

- Svarer du ærkepræsten på den måde?

- Har jeg sagt noget forkert, svarede Jesus ham, så sig det ligeud, men hvis det er rigtigt, hvad jeg siger, hvorfor slår du mig så?

Så sendte Annas ham i lænker til ærkepræsten Kaiafas.

Imidlertid stod Simon Petrus og varmede sig. De sagde så til ham:

- Sig mig engang, er du ikke også en af hans tilhængere?

- Nej nej, sagde han, det er jeg altså ikke.

En af ærkepræstens slaver – en slægtning til ham, Petrus havde hugget øret af – sagde:

- Jamen, så jeg dig ikke i haven sammen med ham?

Atter engang nægtede Petrus. I det samme galede hanen.

Nu førte de så Jesus fra Kaiafas hen til prætoriet. Det var tidligt om morgenen, og de gik ikke ind i prætoriet for ikke at blive urene, så de ikke kunne fejre påskemåltidet. Pilatus kom så ud til dem og spurgte:

- Hvilken anklage fremfører I imod dette menneske?

- Ja, hvis han ikke havde gjort noget galt, svarede de ham, ville vi jo nok ikke udlevere ham til dig.

- Men I kan jo selv tage ham, og dømme ham efter jeres egen lov, sagde Pilatus.

- Det er ikke tilladt os at henrette nogen, sagde judæerne til ham.⁴⁷

Pilatus gik nu tilbage i prætoriet, kaldte Jesus til sig og sagde til ham:

- Du er så judæernes konge?

- Kommer det, du siger, fra dig selv, spurgte Jesus, eller har andre fortalt dig om mig?

- Er jeg judæer?! svarede Pilatus, det var dit eget folk og ærkepræsterne, der udleverede dig til mig. Hvad har du gjort?

---

⁴⁷ Det var for at Jesus' forudsigelse om hvilken slags død, han skulle lide, skulle gå i opfyldelse.

- Mit kongedømme er ikke af denne verden, svarede Jesus. Hvis mit kongedømme var af denne verden, ville mine tjenere kæmpe for at jeg ikke skulle blive udleveret til judæerne. Men nu er mit kongedømme altså ikke herfra.

- Så er du dog en konge? spurgte Pilatus.

- Du siger, jeg er konge, svarede Jesus, ja, dertil er jeg født, og derfor er jeg kommet ind i verden – for at vidne om sandheden. Enhver der er af sandheden, hører min stemme.

- Tja, hvad er sandhed? siger Pilatus til ham.

Da han havde sagt det, gik han ud til judæerne og sagde til dem:

- Jeg finder ingen skyld hos ham. Men det er jo skik og brug her hos jer, at jeg løslader jer én ved påskehøjtiden. Så vil I gerne have, at jeg løslader jer judæernes konge?

- Nej, ikke ham! råbte de igen og igen, ikke ham, men Barabbas! Barabbas var en simpel røver. Så tog Pilatus Jesus og piskede ham. Soldaterne havde flettet en krone af tjørn, den satte de på hovedet af ham, og de kastede en purpurrød kappe omkring ham. Så gik de hen til ham og sagde:

- Hil dig, judæernes konge! mens de slog ham i ansigtet. Nu gik Pilatus ud til dem igen og sagde:

- Hør her, jeg fører ham ud til jer, så I kan forstå, at jeg ingen skyld finder hos ham.

Jesus kom nu ud med tornekronen på hovedet iført den purpurrøde kappe, og Pilatus siger til dem:

- Se dog, hvilket menneske!

Da ærkepræsterne og deres tjenere så ham, råbte de:

- Korsfæst! Korsfæst!

- I kan selv tage og korsfæste ham, siger Pilatus til dem, for jeg finder ikke nogen skyld hos ham.

- Vi har en lov, svarede judæerne ham, og ifølge loven bør han dø, fordi han har gjort sig selv til Guds søn.

Da Pilatus hørte dem sige sådan, blev han ganske forskrækket. Han gik så igen ind i prætoriet og spurgte Jesus:

- Hvor kommer du egentlig fra? Men Jesus gav ham intet svar.

- Du svarer mig ikke, siger Pilatus så til ham, Forstår du ikke, at jeg har magt til at løslade dig og magt til at korsfæste dig?

- Du har overhovedet ingen magt over mig, svarede Jesus, hvis ikke den er skænket dig ovenfra. Derfor er forbrydelsen hos den, der har udleveret mig til dig, så meget større.

Herefter forsøgte Pilatus at løslade ham, men judæerne råbte op og sagde:

- Hvis du løslader ham, er du ikke Cæsars ven. Enhver, som gør sig selv til konge, går imod Cæsar.

Da Pilatus nu hørte de ord, førte han Jesus ud og satte ham på dommersædet på et sted, der kaldtes *Lithostrotos* – dvs. 'det brolagte' eller på hebraisk: *Gabbatha*. Det var ved middagstid, forberedelsesdagen før påskehøjtiden.

- Her har I jeres konge! sagde Pilatus. Men de råbte:

- Klyng ham op! Klyng ham op! Korsfæst ham!

- Skal jeg virkelig korsfæste jeres konge? spørger Pilatus dem.

- Vi har ingen anden konge end Cæsar, svarede ærkepræsterne.

Så udleverede han Jesus til dem, så han kunne blive korsfæstet. De greb ham, og med sit eget kors på ryggen gik han ud til det sted, der kaldtes *Kranios* – dvs. kraniestedet eller på hebraisk

Golgotha. Her korsfæstede de ham sammen med to andre - én på hver sin side af Jesus, der var i midten.

Pilatus skrev en indskrift og satte den på korset. Der stod: Jesus nazaræeren judæernes konge. Denne indskrift læste mange af judæerne, da stedet, hvor Jesus blev korsfæstet, var nær ved byen. Det var skrevet på hebraisk, romersk og græsk.

- Skriv ikke 'judæernes konge', sagde judæernes ærkepræster til Pilatus, men: 'han sagde, jeg er judæernes konge.'

- Hvad jeg skrev, det skrev jeg! svarede Pilatus.

Da soldaterne korsfæstede Jesus, tog de tøjet af ham og delte det i fire dele – en del til hver soldat. Ligeså med kjortlen, men den var sømløs, vævet i ét helt stykke ovenfra og ned. De sagde så til hinanden:

- Lad os ikke skære det i stykker. Lad os trække lod om, hvem der skal have det.⁴⁸ Således gjorde soldaterne rent faktisk. Ved Jesus' kors stod hans mor og hans moster Maria, Klopas' kone og Maria Magdalene. Da Jesus nu så sin mor og den tilhænger, han elskede stå ved siden af, siger han til sin mor:

- Kvinde, dér har du din søn. Så siger han til tilhængeren: Dér har du din mor.

Fra da af tog tilhængeren hende hjem til sig. Bagefter, da Jesus vidste, at alt nu var fuldbragt, siger han for at skriften skulle gå i opfyldelse:

- Jeg er tørstig.

Der stod et kar fyldt med vineddike, så de stak en svamp med vineddike på en isopstængel, og førte den op til hans mund. Da Jesus havde drukket af vineddiken, sagde han:

- Det er fuldbragt! Så bøjede han hovedet og opgav ånden.

Eftersom det var forberedelsesdag og ligene ikke måtte hænge på korset på sabbatten - denne sabbat var nemlig særlig stor - bad judæerne Pilatus, om deres knogler kunne blive knust, så de kunne blive fjernet. Så kom soldaterne hen og knuste knoglerne på den første og den anden, der var blevet korsfæstet sammen med Jesus, men da de kom til Jesus, så de, at han allerede var død, så hans knogler knuste de ikke. Til gengæld gennemborede en af soldaterne hans side med et spyd, og straks flød der blod og vand ud.⁴⁹ Dette skete for at skriften kunne gå i opfyldelse: *På ham skal ingen knogle brækkes*. Eller som et andet skriftsted siger: *De skal se hen til ham, de har gennemboret*.

Senere spurgte Josef fra Arimathæa - han var en af Jesus' tilhængere - dog i det skjulte af frygt for judæerne - om han måtte tage Jesus' legeme ned. Det gav Pilatus ham lov til, så han kom hen og fjernede hans legeme. Også Nikodemus kom til - det var ham, der kom til ham om natten i begyndelsen - medbringende en blanding af myrra og aloe for omkring et par tusind kroner. De tog så Jesus' legeme og omvandt det med linnedklæde sammen med krydderierne, sådan som det er skik og brug blandt judæerne, når de forbereder en begravelse.

Nu var der ikke langt fra det sted, hvor han var blevet korsfæstet en have, hvori der var en helt ny gravhule, som endnu ingen havde ligget i. Dér lagde de Jesus. Det var på grund af judæernes forberedelsesdag og fordi, gravhulen lå nær ved.

På den første dag i ugen kommer Maria Magdalene ganske tidligt om morgenen, mens det endnu var mørkt, ud til gravhulen og opdager, at stenen er blevet fjernet fra den. Så stormer

⁴⁸ Det var for at Skriften skulle gå i opfyldelse: *De delte mit tøj imellem sig – om min klædning trak de lod*.

⁴⁹ Han som selv har set det, kan bevidne det, og hans vidnesbyrd er sandt – ja, han ved, at han taler sandt, så også I må tro på det.

hun hen til Simon Petrus og til den anden tilhænger – ham, som Jesus elskede - og fortæller dem:

- De har fjernet vores Herre fra gravhulen, og jeg ved ikke, hvor de har lagt ham.

Petrus og den anden tilhænger skyndte sig afsted og kom til gravhulen. De løb sammen, men den anden tilhænger løb foran, hurtigere end Petrus, så han kom først til gravhulen. Da han kigger ind, ser han linnedklæderne ligge der – dog gik han ikke ind. Så kommer også Petrus halsende bagefter, og han går ind i gravhulen og ser linnedklæderne ligge der. Ansigtsslædet, som lå på Jesus' hoved, lå ikke sammen med linnedklæderne, men sammenfoldet for sig selv på et andet sted. Nu gik også den anden tilhænger – ham, der var kommet først - ind i gravhulen, og han så og hengav sig helt og holdent.⁵⁰ Så vendte hans tilhængere igen tilbage til deres eget. Imidlertid stod Maria udenfor ved gravhulen og græd. Grædende kigger hun ind i gravhulen og opdager så, at der sidder to engle i hvidt – den ene ved hovedet og den anden ved fødderne, dér hvor Jesus' legeme havde ligget.

- Hvorfor græder du, min pige? spørger de hende.

- Fordi ... fordi de har fjernet min herre, siger hun til dem, og jeg ved ikke, hvor de har lagt ham. Da hun havde sagt det, vender hun sig om og ser Jesus stå der – dog vidste hun ikke, at det var Jesus.

- Hvorfor græder du, min pige? spørger Jesus hende, hvem savner du?

Hun mente, det var gartneren, så hun siger til ham:

- Gode herre, hvis det er dig, der har fjernet ham, så fortæl mig, hvor du har lagt ham, så jeg kan tage ham med.

- Mariam! siger Jesus til hende.

Hun snurrede rundt og siger til ham på hebraisk:

- Rabbuni!⁵¹

- Slip mig! siger Jesus til hende, vel er jeg endnu ikke taget op til min far, men gå hen til mine brødre og fortæl dem, at jeg er på vej til min far og jeres far – til min Gud og jeres Gud.

Senere kommer Maria Magdalene hen og fortæller tilhængerne, at hun har set Jesus, og at han havde sagt sådan til hende.

Da det blev aften samme dag, den første i ugen – og dørene var blevet låst, dér hvor hans tilhængere befandt sig af frygt for judæerne – kom Jesus og stod pludselig midt iblandt dem.

- Fred være med jer! sagde han. Da han havde sagt det, viste han dem sine hænder og sin side. Hans tilhængere blev lykkelige over at se deres herre.

- Fred være med jer! sagde Jesus igen til dem. Ligesom Gud Fader udsendte mig, udsender jeg også jer. Derpå åndede han i dem og sagde:

- Modtag hellig ånd! Hvis I tilgiver nogen deres svigt, skal de være tilgivet – hvis I holder nogen tilbage fra tilgivelsen, skal de holdes tilbage.

Men Thomas, en af De Tolv - ham, de kaldte Tvillingen - var imidlertid ikke sammen med dem, dengang Jesus kom. De andre tilhængere sagde så til ham:

- Vi har set vores mester!

- Det tror jeg ikke på, sagde han til dem, medmindre jeg ser naglesårene i hans hænder, ja, stikker min finger ind i naglesårene og stikker mine hænder ind i siden på ham.

Otte dage senere var hans tilhængere igen indenfor, og Thomas var sammen med dem. Så kommer Jesus, selv om dørene var låst, står pludselig midt iblandt dem og siger:

---

⁵⁰ Indtil nu havde de jo ikke forstået skriftens beretning om, at han skulle opstå af døde.

⁵¹ Det betyder Mester.

- Fred være med jer! Henvendt til Thomas siger han så:
- Kom her med din finger og se mine hænder – kom med din hånd og stik den ind i min side. Vær ikke så mistroisk, men vær altid tillidsfuldt hengiven.
- Min Herre og min Gud! svarede Thomas.
- Fordi du nu har set mig, hengiver du dig til mig, sagde Jesus til ham. Velsignet være de, som ikke har set og dog tør hengive sig til fortællingen om mig.
Også mange andre tegn udførte Jesus for sine tilhængere – tegn, som ikke er nedskrevet i denne bog. Dette er imidlertid skrevet, for at I må hengive jer til det faktum, at Jesus er den salvede konge, Guds søn, og at I - gennem jeres inderlige hengivenhed - må få liv i hans navn.

Senere viste Jesus sig igen for sine tilhængere ved Tiberiassøen. Det foregik således: Simon Petrus og Thomas (ham, de kaldte tvilling), Nathanael fra Kana i Galilæa, Zebedæussønnerne og to andre tilhængere var samlet. Så siger Simon Petrus:

- Jeg tager ud og fisker.
- Vi kommer med, siger de til ham.
De kom ud og gik ombord i båden, men hele den nat fangede de intet.
Næste morgen stod Jesus pludselig inde på bredden. Hans tilhængere vidste dog ikke, at det var ham.
- Men lille børn, har I ingen mad? siger Jesus så til dem.
- Næh, svarede de ham.
- Kast garnet ud på højre side af båden, så skal I nok finde nogen, sagde han til dem.
Så kastede de det ud, og de var slet ikke i stand til at hale det ind, så mange fisk var der. Så siger den tilhænger, Jesus elskede, til Petrus:

- Det er vores mester!
Da Simon - altså Petrus - hørte, at det var Jesus selv, tog han sit tøj på – han var nemlig nøgen – og kastede sig i søen. Den anden tilhænger ankom i båden – de var jo ikke langt fra land, højst omkring hundrede meter – og de slæbte garnet med fiskene. Da de kom på land, ser de en kulild på jorden med fisk og brød ovenpå.
- Kom med nogle af de fisk, I lige har fanget, sagde Jesus til dem.
Simon Petrus gik så ud og trak garnet på land. Det var fuldt af store fisk – 153 styk – men selv om der var så mange, blev nettet ikke revet i stykker.
- Kom og få noget morgenmad, siger Jesus til dem.
Ingen af hans tilhængere turde spørge ham, hvem han var, selv om de godt vidste, at det var Jesus. Så kommer Jesus, tager brødet og giver dem det – ligesådan med fisken.⁵²

Da de havde spist, spørger Jesus Simon Petrus:

- Simon, Johannes' søn, elsker du mig mere end de andre gør?
- Ja, mester, sagde han til ham, du ved, at jeg holder af dig.
- Så vogt mine lam!
Igen, for anden gang, siger han til ham:
- Simon, Johannes' søn, elsker du mig?
- Ja, mester, siger han til ham, du ved, at jeg holder af dig.

---

⁵² Dette var altså tredje gang Jesus blev åbenbaret for tilhængerne, efter at han var opstået af døde.

- Så vær hyrde for mine får!

For tredje gang siger han til ham:

- Simon, Johannes' søn, holder du af mig?

Nu blev Petrus ked af det, fordi han spurgte for tredje gang: holder du af mig? Så han sagde til ham:

- Mester, du ved alt. Du ved da, at jeg holder af dig.

- Så vogt mine får! sagde Jesus til ham. Lad mig fortælle dig en sandhed. Dengang du var yngre, tog du selv dit tøj på og gik hvorhen, du ville, men når du bliver gammel, skal du række hænderne frem, og en anden vil give dig tøj på og føre dig derhen, hvor du ikke vil.⁵³ Da han havde sagt det, siger han til ham:

- Kom med mig!

Da Petrus vendte sig om, opdagede han, at den tilhænger, Jesus elskede, fulgte efter dem.⁵⁴ Da han nu så ham, siger Petrus til Jesus:

- Mester, hvad med ham der?

- Hvis jeg ønsker, at han skal blive tilbage, lige indtil jeg kommer igen, hvad kommer det så dig ved? siger Jesus til ham, kom du bare med mig!⁵⁵

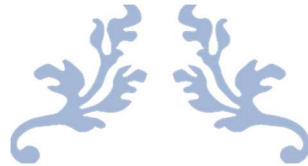
Også mange andre ting gjorde Jesus. Hvis de skulle nedskrives hver for sig, tror jeg ikke, at hele verden ville have plads nok til de bøger, der så skulle skrives.

---

⁵³ Dette sagde han for at betegne den død, hvormed han skulle ære Gud.

⁵⁴ Det var ham, der havde ligget til bords ved aftensmåltidet, lænet op mod hans bryst, og som sagde: Mester, hvem er det, der forråder dig?

⁵⁵ Derfor spredte det rygte sig blandt brødrene, at denne tilhænger ikke skulle dø. Men Jesus sagde jo ikke til ham, at han ikke skulle dø, men: Hvis jeg ønsker, at han skal blive tilbage, til jeg kommer, hvad kommer det så dig ved? Dette var netop den tilhænger, som vidner om alle disse ting, og som har skrevet dette, og vi ved, at hans vidnesbyrd er sandt.

DE HEMMELIGE ORD IFØLGE
THOMAS

Her er de hemmelige ord, som den levende Jesus udtalte, og som blev nedskrevet af Didymos Judas Thomas. Som han sagde:

- Den, som finder meningen med disse ord, skal ikke smage døden.

Den, der søger, må aldrig holde op med at søge, indtil han finder, siger Jesus, finder han, hvad han søger, vil han først blive forvirret, så vil han blive forundret – ja, konge over alt. Hvis jeres ledere siger til jer: Se, Guds kongedømme er oppe i himlen! så vil himlens fugle jo komme før jer. Siger de til jer: Det er i havet! så vil havets fisk jo komme før jer. Nej, Guds kongedømme er både inden i jer og lige omkring jer.

Når I kender jer selv, så vil I selv være kendt, og da skal I forstå, at I er sønner af min levende far. Men hvis I ikke lærer jer selv at kende, så lever I i fattigdom – ja, I *er* fattigdommen.

Den gamle af dage vil ikke tøve med at spørge et syv dage gammelt barn om livets mening,⁵⁶ og så skal han leve. For mange af de første skal blive de sidste – ja, de skal blive helt alene.

Erkend det, der ligger lige for, så vil det, som er skjult for jer blive afsløret. Der er nemlig intet skjult, som ikke vil blive åbenbaret.

- Ønsker du, at vi faster? spurgte hans disciple ham. Hvordan skal vi bede og vise barmhjertighed? Hvilke spiseregler skal vi overholde?

- Lyv aldrig! sagde Jesus, gør ikke noget, som I afskyr, for alt er åbenbaret i himlen. Der er nemlig intet skjult, som ikke vil blive åbenbaret, og intet fordækt, der ikke vil blive afdækket.

Velsignet være den løve, som et menneske spiser, så løven bliver et menneske. Forbandet være det menneske, en løve æder, så løven bliver et menneske.

Mennesket er som den kloge fisker, der kaster sit garn i havet og trækker det op af havet fyldt med små fisk. Imellem dem fandt den kloge fisker en stor fin fisk. Så smed han alle de små fisk tilbage i havet og valgte uden tøven den store fisk. Den, som har ører at høre med, han høre!

Se, en sædemand gik ud. Han fyldte sine hænder og spredte overalt. Noget faldt på vejen, så fuglene kom og pikkede dem op. Andet faldt på klippen, og sendte derfor ikke rødder ned i jorden og heller ingen aks mod himlen. Andet igen faldt blandt tjørne. De kvalte sæden, så ormene åd den. Men noget faldt på den gode jord og bar god frugt – 60 fold – ja, 120 fold bar det.

Ild har jeg kastet over verden, og se, jeg vogter den, indtil den fænger.

Denne himmel skal forgå – ja, også den over den, skal forgå. De døde er ikke i live, men de, som er i live skal ikke dø. I de dage, da I spiste, hvad der var dødt, gjorde I det til noget, der lever. Når I kommer til lyset, hvad vil I så gøre? Den dag, I var ét, blev I to. Men når I er blevet to, hvad vil I så gøre?

---

⁵⁶ Egentlig: 'livets sted'.

- Vi ved, at du vil forlade os, sagde disciplene til Jesus, hvem skal så være den store i forhold til os?

- På det sted, I er nået til, sagde Jesus til dem, skal I gå til Jakob den Retfærdige. Det var for hans skyld himlen og jorden blev til.

- Sammenlign mig med nogen, sagde Jesus til sine disciple, og fortæl mig, hvem jeg ligner.

- Du er som en retfærdig engel, sagde Simon Petrus til ham. Matthæus sagde:

- Du er som en vis filosof.

- Mester, sagde Thomas, min mund vil slet ikke kunne udtale, hvem du ligner.

- Jeg er ikke din mester, sagde Jesus, for du har drukket og er blevet beruset af den boblende kilde, jeg har udmålt. Så tog han ham til side og sagde tre ord til ham. Da Thomas så kom tilbage til sine kammerater, spurgte de ham:

- Hvad sagde Jesus til dig?

- Hvis jeg udtaler blot ét af de ord, han sagde til mig, sagde Thomas, vil I samle sten op og kaste dem imod mig, men ild vil springe frem fra stenene og brænde jer op.

- Hvis I faster, vil I overbevise jer selv om synd, og hvis I beder, bliver I fordømt sagde Jesus til dem. Hvis I udøver barmhjertighed, vil I gøre ondt mod jeres ånder.

Når I tager ind i et tilfældigt land og rejser omkring i de egne, så spis, hvad der bliver sat for jer, hvis de ellers tager imod jer. Helbred de syge iblandt dem. For det, I putter i munden, kan ikke forurene jer, nej, det er det, der kommer ud af munden, der forurener.

Når I ser ham, der ikke er født af en kvinde, så kast jer på jeres ansigt og tilbed ham. Han er jeres far.

Mennesker tror måske, jeg er kommet for at skabe fred i verden. De aner ikke, at jeg er kommet for at skabe splid på jorden: ild, sværd, krig. Der sidder måske fem i et hus, og så vil de være tre mod to og to mod tre – far imod søn og søn imod far – ja, alle mod alle.

Jeg giver jer, hvad intet øje har set, og hvad intet øre har hørt – hvad ingen hånd har rørt – ja, hvad der ikke er dukket op i menneskesindet.

- Fortæl os, hvordan det vil gå os til slut, sagde disciplene til Jesus.

- Har I da afsløret begyndelsen, svarede Jesus, siden I allerede søger efter afslutningen? Dér, hvor begyndelsen er, dér er afslutningen. Velsignet være han, som står ved begyndelsen. Han skal kende afslutningen og aldrig smage døden.

Velsignet være han, som var, før han blev til. Hvis I vil være mine disciple, så hør efter, hvad jeg siger, så vil selv disse sten tjene jer. I har nemlig fem træer i Paradis, som ikke forandres sommer eller vinter, og deres blade falder ikke. Han, som kender dem, skal aldrig smage døden.

- Fortæl os, hvad det himmelske kongedømme ligner, sagde disciplene til Jesus.

- Det er som et sennepsfrø, sagde han til dem, det mindste af alle frø. Men når det falder i dyrket jord, vokser en stor gren frem, som giver ly for himlens fugle.

- Hvad ligner dine disciple? spurgte Maria Jesus

- De er som små børn, sagde han, som har slået sig ned på en mark, som ikke er deres. Når markens ejere vender tilbage, vil de sige: Giv os vores mark tilbage! De vil klæde sig af for dem, for at de kan få deres mark tilbage. Det er derfor, jeg siger: Hvis husbonden ved, at tyven er på vej, vil han holde vagt, inden han kommer. Han vil ikke lade ham bryde ind i sit riges hus og stjæle sit gods. I må altså være på vagt overfor verden. Spænd bælte om lænd med stor kraft,

så ingen røver finder vej til jer. For de skal nok finde den ejendom, I kigger efter. Var der dog blot et forstandigt menneske iblandt jer!

Da frugten var moden, kom han hurtigt med seglen i hånd og høstede den. Den, som har ører at høre med, han høre!

Jesus så nogle børn, der blev ammet.

- Disse brystbørn ligner dem, der går ind i Guds kongedømme, sagde han til sine disciple.

- Så hvis vi bliver børn, skal vi gå ind i Guds kongedømme? spurgte de ham.

- Når I får gjort de to til én, sagde Jesus til dem, og når I får gjort indersiden lig med ydersiden og ydersiden lig med indersiden og det øvre lig med det nedre – ja, når I får gjort det mandlige og det kvindelige til ét, så det mandlige ikke er mandligt og det kvindelige ikke kvindeligt - når I skaber øjne, hvor der er øjne, en hånd, hvor der er en hånd, en fod, hvor der er en fod, et billede, hvor der er et billede – så skal I komme ind. Jeg vil udvælge jer – én ud af tusind, to ud af ti tusind, og de skal stå fast som en eneste.

- Lær os om det sted, du er, sagde hans disciple, det er jo nødvendigt for os at søge det.

- Den, som har ører, han høre! sagde han til dem. Der er et lys indeni et menneske af lys, så han oplyser hele verden. Stråler han ikke, er han mørke. Elsk din bror som dit eget liv. Vogt ham som din øjsten. Du ser splinten i den brors øje, men bjælken i dit eget øje ser du ikke. Hvis du tager bjælken ud af dit eget øje, så kan du bedre se og fjerne splinten fra din brors øje. Hvis I ikke faster i forhold til verden, finder I aldrig Guds kongedømme. Hvis I ikke holder sabbat som sabbat, vil I aldrig se min far.

Jeg stod midt i verden og åbenbarede mig for dem i legemlig skikkelse. Jeg fandt dem alle berusede - jeg fandt ingen af dem tørstige, og min sjæl blev bedrøvet over menneskenes sønner. For de er blinde i deres hjerter og forstår ikke, at de kom tomme ind i verden, og tomme vil de helst forlade verden igen. Og nu er de berusede! Når de har skilt sig af med deres vin, så vil de angre. Hvis kødet er blevet til på grund af ånden, er det et under. Men hvis ånd er blevet til i kraft af legemet, er det underet over alle undere. Dog undrer jeg mig over, hvordan sådan en rigdom har kunnet slå sig ned i sådan en fattigdom.

Hvor der er tre guder, er der guder. Hvor der er to eller én, er jeg med ham.

Ingen profet bliver modtaget i sin egen landsby. Ingen læge kan helbrede dem, der kender ham.

En befæstet by, der er bygget på et højt bjerg, kan hverken falde eller forblive skjult.

Hvad I hører i det ene og andet øre, skal I prædike fra jeres hustage. For ingen tænder et lys og sætter det under et fad eller på et hemmeligt sted. Nej, han sætter det på en lysestage, så enhver, der går ind og ud kan se dets lys.

Hvis en blind leder en blind, falder de begge i grøften.

Det er umuligt for nogen at komme ind i den stærkes hus og tage ham med magt, medmindre han først binder hans hænder. Først da kan han plyndre hans hus.

Vær ikke bekymrede fra morgen til aften og fra aften til morgen om, hvad I skal tage på.

- På hvilken dag vil du blive åbenbaret for os, sagde hans disciple, på hvilken dag skal vi se dig?

- Når I tager tøjet af uden at skamme jer, sagde Jesus, og tager jeres tøj og lægger det under jeres fødder og tramper på det, som små børn gør – da skal I se Den Levendes søn, og I skal ikke frygte.

Mange gange har I ønsket at høre disse ord, jeg taler til jer, og I har ingen andre, I kan høre dem fra. Der kommer dage, hvor I skal lede efter mig uden at finde mig.

Farisæerne og teologerne har taget kundskabens nøgler og gemt dem. Selv gik de ikke ind, og de tillod ikke dem, der gerne ville gå ind. Men I, vær I snedige som slanger og uskyldige som duer.

En vinstok blev plantet udenfor min fars domæne, og eftersom den ikke er stærk, bliver den rykket op med rode og forsvinder.

Den, der har noget i hånden, han vil blive givet. Han, der intet har, han vil blive frataget selv den smule, han har.

Bliv dem, der går forbi.

- Hvem er du, spurgte hans disciple ham, siden du fortæller os dette?

- Ved I, hvem jeg er, ud fra hvad jeg fortæller jer? Nej, I er blevet som judæerne, for de elsker nok træet, men afskyr dets frugt – og de elsker frugten, men afskyr træet.

Den, der bespottet min far, vil blive tilgivet, og den der bespottet sønnen, vil blive tilgivet, men den der bespottet den hellige ånd, vil aldrig blive tilgivet - hverken på jorden eller i himlen.

Man samler ikke druer fra tjørn eller plukker figner af havtorn, for de giver ingen frugt. Et godt menneske tager godt frem fra sit forråd – et ondt menneske tager ondt frem fra det onde forråd i hans hjerte, og taler ondt – ja, han frembringer ondt af sit hjertes overflod.

Fra Adam til Johannes Døberen findes der ingen blandt kvindefødte, der overgår Johannes Døberen, så han skulle slå øjnene ned. Men som sagt: Enhver blandt jer, der vil være lille, han vil erkende Guds kongedømme og overgå Johannes.

Det er umuligt for et menneske at ride på to heste eller spænde to buer, og det er umuligt for en slave at tjene to herrer. Han vil enten ære den ene eller foragte den anden.

Intet menneske drikker gammel vin, for straks efter at kræve ny vin serveret. Man hælder ikke ny vin på gamle lædersække, for at de ikke skal sprænges. Ej heller hælder man gammel vin på nye lædersække for ikke at ødelægge den. Man syr ikke en gammel lap på et nyt sæt tøj, for så vil der bare komme en flænge.

Hvis to skaber fred med hinanden i det samme hjem, kan de sige til bjerget: Flyt dig! – og det vil flytte sig.

Velsignet være de ensomme og udvalgte, for I skal finde Guds kongedømme. I kommer fra det og skal vende tilbage til det. Hvis de spørger jer, hvor I kommer fra, så fortæl dem: Vi kommer fra lyset – stedet, hvor lyset blev til af sig selv. Det stod fast og åbenbarede sig i deres billede.

Hvis de spørger, om det er jer, skal I svare: Vi er hans børn – vi er den levende fars udvalgte.

Hvis de spørger jer, hvad tegnet er på, at jeres far er i jer, så fortæl dem: Det er bevægelse og hvile.

- Hvornår vil de dødes hvile komme, spurgte hans disciple ham, og hvornår kommer den nye verden?

- Det, I venter på, er kommet, svarede han dem, men I forstår det ikke.

- 24 profeter har talt i Israel, sagde hans disciple til ham, og de har alle talt gennem dig?

- I har skubbet den levende fra jer, sagde han, og nu er I begyndt at tale om de døde.

- Er omskærelse gavnligt eller ej, spurgte hans disciple.

- Hvis det var gavnligt, sagde han, ville deres far avle dem omskårne fra deres mødre. Men den sande åndelige omskærelse gavner fuldt ud.

- Velsignet være de fattige, for himlens kongedømme er jeres. Den, der ikke giver slip på sin far og mor, kan ikke være min discipel. Den, der ikke giver slip på sine brødre og søstre, og ikke tager sit kors op, sådan som jeg gør, er intet værd for mig.

Den, der har forstået verden, har fundet et lig. Og den, der har fundet et lig, for ham har verden ingen værdi.

Min fars kongedømme er som en mand, som såede en god sæd. Om natten kom hans fjende og såede rajgræs blandt den gode sæd. Manden lod dem ikke oprykke rajgræsset, for som han sagde til dem:

- Ellers kommer I bare til at rykke hveden med op, når I rykker rajgræsset op. Når høsten kommer, vil rajgræsset komme frem, og så vil det blive rykket op og brændt.

Velsignet være det menneske, som har lidt. Han har fundet livet.

Se efter den levende, mens I er i live, så I ikke søger at se ham, når I er døde, uden at kunne se ham.

- Der var en samaritaner på vej til Judæa med et lam.

- Hvad skal han med lammet? spurgte han sine disciple, slå det ihjel og spise det?

- Mens det er levende, spiser han det ikke, sagde han, først når han slår det ihjel, og det bliver til et lig.

- Ellers kan han jo ikke gøre det, sagde de.

- Det gælder også jer, sagde han til dem, søg efter et sted til jeres hvile, så I ikke skal blive et lig og blive spist.

To sidder og hviler på en bænk. Den ene dør, og den anden lever.

- Hvem er du, menneske – hvem er du søn af? spurgte Salome, du, som har besteget min seng og spist ved mit bord.

- Jeg er den, som kommer fra Den Ene, som er ét. Man gav mig af det, som tilhører min far. Jeg er din discipel! Derfor siger jeg: er nogen ét, er han fuld af lys, men er han delt, vil han være fuld af mørke.

Jeg fortæller mine hemmeligheder til dem, som er værdige til mine hemmeligheder. Lad ikke din venstre hånd vide, hvad din højre hånd gør.

- Der var engang en rig mand, der havde mange penge. Jeg vil bruge mine penge, sagde han, så jeg kan så og høste og plante og fylde mine lader med afgrøde, så jeg ikke skal mangle nogen ting. Ja, sådan tænkte han i sit hjerte, og samme nat døde han.

Den, som har ører, han høre!

- Der var engang en mand, der skulle have gæster. Da han havde forberedt middagen, sendte han slaver ud for at invitere gæsterne. Nu kom én til den første og sagde til ham:

- Min herre indbyder dig.

- Der er nogle købmænd, der skylder mig penge, sagde han, de kommer til mig i aften. Jeg bliver nødt til at gå hen og give dem mine ordrer. Jeg beder mig undskyldt fra middagen.

Så gik han til en anden og sagde:

- Min herre har indbudt dig.

- Jeg har lige købt et hus, sagde han, jeg er optaget hele dagen og har ingen tid til overs.

Så gik han til en tredje og sagde til ham:

- Min herre indbyder dig.
- Min ven skal giftes, sagde han, og det er mig, der skal stå for middagen, så jeg kan ikke komme.
Jeg beder mig undskyldt fra middagen.
Så gik hen til en fjerde og sagde til ham:
- Min herre indbyder dig.
- Jeg har lige købt en gård, sagde han, og nu skal jeg hen og hente afgiften. Jeg kan ikke komme.
Jeg beder mig undskyldt.
Så vendte slaven tilbage til sin herre og sagde:
- Dem, du har indbudt til middag, har bedt sig undskyldt.
- Gå ud på vejene, sagde slavens herre, og bring dem, du finder, herind, så de kan få middag.
Handelsfolk og købmænd skal ikke komme ind på min fars områder.

- Der var en god mand, som ejede en vingård. Den overgav han til forpagtere, for at de kunne dyrke den, og så han selv kunne modtage frugten af den. Så sendte han sin slave, så forpagterne kunne give ham afgrøden fra vingården. Men de greb slaven og slog ham næsten ihjel. Slaven vendte så hjem og fortalte det til sin herre.
- Måske genkendte de ham ikke, sagde hans herre.
Så sendte han en anden slave. Ham slog forpagterne på samme måde.
Nu sendte ejeren så sin søn, idet han sagde:
- Måske vil de respektere min søn.
Men fordi forpagterne vidste, at det var ham, der var vingårdens arving, greb de ham og slog ham ihjel. Den, som har ører at høre med, han høre!
Vis mig den sten, bygmestrene forkastede. Det er hovedhjørnestenen.

Den, som kender alt, men mangler sig selv, mangler alt.
Velsignet være I, når man afskyr jer og forfølger jer. Der vil ikke være det sted, hvor I ikke er blevet forfulgt. Velsignet være de, der er forfulgt i deres hjerte. Det er dem, der i sandhed kender min far. Velsignet være de, der sulter, så vommen kan blive fyldt på dem, der ønsker det.
Når I frembringer ham, I har, i jer selv, vil *han* befri jer. Hvis I ikke har ham inden i jer, så vil han, som I ikke har inden i jer, dræbe jer.
Jeg vil ødelægge dette hus, og ingen vil kunne opbygge det igen.

Der var en mand, der sagde til ham:
- Sig til mine brødre, at de skal dele min fars ejendele med mig.
- Menneske dog! sagde han til ham, hvem har gjort mig til mægler?
Vendt mod disciplene sagde han:
- Jeg er da ikke mægler, er jeg?
Høsten er stor, men arbejderne få. Men bed Gud om at sende arbejdere til høsten.
- Mester! Mange står omkring brønden, men der er intet vand i kilden.
- Mange står ved døren, men det er kun de enlige, der skal gå ind i brudekammeret.

- Min fars kongedømme er som en købmand, der havde en ladning varer, og som opdagede en perle. Det var en snu købmand, for han solgte hele varelageret, og købte perlen til sig selv. Det gælder også jer. Søg den skat, som ikke forgår, og som bliver der, hvor intet møl kan komme til at æde den og ingen orm kan ødelægge den.

Jeg er det lys, som er over alt. Jeg er alt. Alt udgik fra mig, og til mig er alt kommet. Kløv et brændestykke – dér er jeg. Løft en sten – dér finder du mig.

Hvorfor kom I her ud på landet? For at se et siv, der svajer for vinden? Eller for at se et menneske i fint tøj, som jeres konger og stormænd? De bærer nok fornemme klæder, men de vil aldrig kunne genkende sandheden.

En kvinde i mængden sagde til ham:

- Velsignet være det moderskød, som bar dig – de bryster, du diede!

Men han svarede hende:

- Velsignet være de, som har hørt min fars fortælling og i sandhed bevaret den. For der skal komme dage, hvor I vil sige:

- Velsignet være det moderskød, som *ikke* blev befrugtet – de bryster, som *ikke* har givet mælk. Han, som har erkendt verden, har fundet legemet, men han, som har fundet legemet, for ham er verden intet værd. Lad den, der er blevet rig, blive konge – lad ham, der har magt, forsage den.

Den, som er nær ved mig, er nær ved ilden. Og den, som er langt fra mig, er langt fra Guds kongedømme.

Billederne er nok synlige for mennesker, men lyset i dem er skjult i billedet. Min fars lys vil åbenbare sig selv, men hans billede er skjult i hans lys.

Når I ser jeres spejlbillede i dag, glæder I jer, men når I ser det spejlbillede, som kom til før jer – som hverken dør eller bliver åbenbaret – hvor meget kan I så bære?

Adam blev til gennem stor magt og rigdom, og dog var han intet værd for jer. For havde han været noget værd, ville han ikke have smagt døden.

Rævene har deres huler og fuglene deres rede. Men menneskesønnen har ikke det sted, hvortil han kan hælde sit hoved og finde hvile.

Stakkels det legeme, som er afhængigt af et legeme, og stakkels den sjæl, som beror på de to.

Englene og profeterne skal komme til jer og give jer, hvad der er jeres. Giv også I dem, hvad I har i hænderne og sig til jer selv: Hvornår kommer de og tager, hvad der er deres?

Hvorfor vasker I ydersiden af bægeret? Forstår I da ikke, at han, der skabte indersiden, er den samme, som skabte ydersiden?

Kom til mig, for mit åg er let og mit herredømme mildt. Så skal I finde hvile.

- Sig os, hvem du er, så vi kan hengive os til dig, sagde de til ham.

- I tyder himlens og jordens udseende, sagde han, men ham, der står lige foran jer, har I ikke genkendt. I forstår ikke at tyde øjeblikket.

Søg, og I skal finde! De ting, I spurgte mig om førhen, og som jeg dengang ikke fortalte jer, det er jeg nu villig til at fortælle jer, men nu spørger I ikke om dem.

Kast ikke det hellige for hundene, så de ikke skal kaste det på møddingen. Kast ikke perler for svin, så de ikke skal bide dem itu.

Den, der søger, skal finde. For den, der banker på, vil der blive lukket op.

Har I penge, så lån dem ikke ud mod renter. Nej forær dem til en, I ikke vil få dem tilbage fra.

Min fars kongedømme er som en kvinde. Hun tog en lille smule surdej og æltede det ind i dejen og lavede nogle kæmpe brød. Den, som har ører, han høre!

Min fars kongedømme ligner en kvinde, som bar en krukke fuld af mel. Mens hun gik den lange vej, gik håndtaget på krukken i stykker, så melet dryssede ud på vejen. Hun vidste det ikke og havde ikke opdaget ulykken. Da hun kom hjem, satte hun krukken ned på gulvet og opdagede, at den var tom.

Min fars kongedømme ligner en mand, der ville dræbe en stormand. Han trak sværdet derhjemme og stak det i væggen for at se, om hans hånd ville være stærk nok. Så gik han hen og dræbte stormanden.

- Dine brødre og din mor står udenfor, sagde disciplene til ham.

- De her, som gør min fars vilje, sagde han til dem, de er mine brødre og min mor. Det er dem, der skal gå ind i min fars kongedømme.

De viste ham engang en guldmønt.

- Cæsars folk kræver skat af os, sagde de.

- Giv Cæsar, hvad der er Cæsars, sagde han til dem, giv Gud, hvad der er Guds, og giv mig, hvad der er mit.

Den, som ikke hader sin far og mor ligesom jeg, kan ikke være min discipel. Og den, der ikke elsker sin far og mor ligesom jeg, kan ikke være min discipel. For min mor ... men i virkeligheden gav hun mig livet.⁵⁷

Forbandet være farisæerne, for de er som hunde, der ligger i oksernes krybbe. De æder ikke selv og lader heller ikke okserne æde.

Velsignet være den mand, der kender det tidspunkt, hvor røverne vil dukke op, så han kan stå op og samle sin styrke og spænde bælte om lænd, før de ankommer.

- Kom, lad os bede i dag og lad os faste, sagde de til Jesus.

- Hvilken synd har jeg da begået, sagde han, eller hvad skulle være overgået mig? Nej, først når brudgommen kommer ud af brudekammeret, så lad dem faste og bede.

Han, som kender sin far og mor, ham vil de kalde søn af en hore.

Når I gør de to til én, vil I blive sande mennesker, og når I siger: Bjerg, flyt dig! Så vil det flytte sig.

Guds kongedømme er som en hyrde, der havde hundrede får. Et af dem, det største, fór vild. Så forlod han de nioghalvfems og ledte efter det ene, indtil han fandt det. Efter anstrengelsen sagde han til fåret: Jeg elsker dig mere end de nioghalvfems!

Den, som drikker af min mund, skal blive som jeg. Jeg vil blive ham, og hvad der er skjult, skal blive åbenbaret for ham.

Guds kongedømme er som en mand, der havde en skat gemt i sin mark, uden at vide noget om det. Da han døde, efterlod han den til sin søn, men heller ikke sønnen vidste noget. Han overtog marken og solgte den. Så kom han, der havde købt den, og mens han var ved at pløje, fandt han skatten. Derpå begyndte han at låne penge ud mod renter til hvem, han ville.

Den, som har opdaget verden og er blevet rig, han bør fornægte verden.

---

⁵⁷ Teksten usikker

Himlen og jorden skal rulles op for jer, og den der lever ud fra Den Levende, skal aldrig se døden.

Siger Jesus ikke:

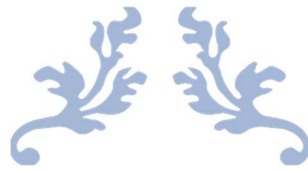
- Enhver, der har fundet sig selv, for ham er verden intet værd? Stakkels det kød, der er afhængigt af sjælen. Stakkels den sjæl, der er afhængig af kødet.

- Guds kongedømme – hvornår kommer det? spurgte hans disciple ham.

- Det kommer ikke, når man venter det. Ingen vil sige: Se her! eller: Se der! Nej, min fars kongedømme er spredt ud over jorden, men folk ser det ikke.

- Lad Maria gå bort fra os, sagde Simon Petrus, for kvinder er ikke værdige til livet.

Hør her, sagde Jesus, jeg skal vejlede hende, så jeg gør hende til en mand, så også hun kan blive til en levende mandlig ånd ligesom jer. For enhver kvinde, der gør sig selv til en mand, skal gå ind i himlens kongedømme.

BREVET TIL DE TOLV STAMMER

Til de tolv stammer i diasporaen fra Jakob – Guds og vor Herre Jesu, den salvede konges slave.

Glød jer! Ja, hold det for lutter glæde, mine kære brødre, når I møder utallige udfordringer. I ved jo, at den slags prøve på jeres hengivenhed udvirker udholdenhed. Lad udholdenheden munde ud i fuldendt gerning, så I må være fuldkomne og helstøbte uden at savne det mindste.

Savner nogen af jer visdom, så lad ham bede den Gud, som giver så rundhåndet til alle uden indvending – så vil det blive skænket ham. Men han må bede hengivent, uden den mindste tvivl. For den, der tvivler, er som en bølge på havet, der blæses omkring og kastes hid og did af vinden. Sådan et menneske må I ikke foregøgle jer, at han skulle få noget fra vor herre. En vægelsindet mand – ustadig i al sin færd.

Lad blot den ringe bror rose sig af sin storhed - den rige af sin ydmyghed. For som græssets blomst skal han visne bort. Solen er stået op med sin brændende hede – den har afsvedet marken - dens blomst er faldet om – dens gribende skønhed er borte. Således går det den rige trods al hans stræben. Velsignet være den mand, som modstår fristelser, for således prøvet, vil han modtage livets krone, som Gud har lovet dem, der elsker ham.

Ingen, der bliver fristet, skal påstå, at han fristes af Gud. Gud kan jo ikke fristes af det onde, og selv frister han ingen. Nej, enhver fristes af sit eget lidenskabelige begær – han forføres og forledes. Og så – når begæret er undfanget, føder det synd, og når synden er blevet fuldvoksen, fremkalder den død.

Far ikke vild, mine elskede brødre. Alle gode gaver – ja enhver fuldkommen gave – er ovenfra. De kommer ned fra lysenes fader, hos hvem der ikke er omskiftelighed eller vandrende skygge. Efter sin vilje avlede han os med sandhedens ord, for at vi skulle være en første frugt af hans skabninger.

Det skal I vide, mine elskede brødre, og det gælder alle mennesker: vær ivrige efter at lytte – træge til at tale – vrangvillige til vrede. For en mands vrede udvirker ikke Guds retfærdighed. Så når I har fejlet alt snavset og ondskabens rester bort, skal I med ydmyghed tage imod den fortælling, som er indpodet i jer, og som er i stand til at frelse jeres liv. Men husk at efterleve fortællingen, så I ikke bedrager jer selv ved blot at lytte til den. For hvis nogen hører fortællingen og ikke efterlever den, er han som en mand, der betragter sit ansigt i et spejl. Nok har han betragtet sig selv, men når han så går sin vej, glemmer han straks, hvordan han så ud. Men den, der nøje har skuget ind i frihedens fuldkomne lov og har holdt ved, er ikke længere en overfladisk tilskuer, men en handlingens mand. Han skal være velsignet i sin gerning.

Hvis nogen forekommer at være gudfrygtig uden at tøjle sin tunge, så han bedrager sit eget hjerte – så er hans ærefrygt ren og skær tomhed. Den rene og ubesmittede ærefrygt for vor Gud og far er denne: at besøge de forældreløse og enkerne i deres nød – at holde sig selv ubesmittet af verden.

Kære brødre! Jeres hengivenhed til vor strålende Herre, Jesus, den salvede konge skal vel ikke give sig udslag i personsanseelse? Kommer der for eksempel en mand ind i jeres forsamling med guldring på fingeren og i strålende klæder, samtidig med, at der kommer en fattig ind i laset tøj – så kan det være, I bliver betaget af ham, der bærer den strålende klædning og siger til ham: Sæt dig her på den fornemme plads! og til den fattige siger du: Stil dig derhen eller sæt dig nede ved min fodskammel! Har I så ikke gjort forskel mellem hinanden og er blevet dommere med onde tanker?

Hør nu her, mine elskede brødre: Har Gud ikke netop udvalgt verdens fattige til at blive rige på hengivenhed og arvinger til det rige, han lovede dem, der elsker ham? Men I har vanæret den fattige. Er det ikke de rige, der undertrykker jer, og er det ikke dem, der slæber jer i retten? Er det ikke dem, der bespotter det gode navn, I blev kaldet til?

Nuvel, hvis I overholder den kongelige lov i henhold til skriften: *Du skal elske dit medmenneske som dig selv*, så gør I det gode. Men hvis I bare går efter det ydre, svigter I medmennesket og dømmes af Moseloven som overtrædere. For alle skal overholde *hele* Moseloven. Svigter man blot i ét forhold, er man skyldig *i alt*. Han, som sagde: *Du må ikke bedrive hor!* sagde jo også: *Du må ikke slå ihjel!* Så hvis du ikke bedriver hor, men slår ihjel – så er du blevet en lovovertræder. Tal således og opfør jer som mennesker, der snart skal dømmes af frihedens lov. For dommen er uden barmhjertighed mod den, der ikke har vist barmhjertighed. Barmhjertighed overstråler dom.

Hvad gavner det, mine brødre, om nogen påstår, at han er inderligt hengiven, men ikke handler efter det? Mon hans hengivenhed alene kan frelse ham? Hvis en bror eller søster er nøgen og savner det daglige brød – og så en af jer siger til dem: Gå bort i fred, varm jer og bliv mætte – men ikke giver dem det nødvendige til livets ophold – hvad gavner det så? Således er det med hengivenheden. Hvis ikke den medfører handling, er den død i sig selv.

Nogen vil indvende: Én har hengivenhed – en anden handler. Så vis mig din hengivenhed uden handlinger, så skal jeg vise dig min hengivenhed ud fra mine handlinger.

Du mener, at Gud er én, og det gør du vel i – det mener også dæmonerne, og de ryster af skræk. Men vil du vide, tomhjernede menneske, at hengivenhed uden handling er død? Blev vor fader Abraham ikke kendt retfærdig gennem sin handling, dengang han ofrede sin søn Isak på alteret? Forstår du, hans hengivenhed samarbejdede med hans handlinger, og gennem handling blev hans hengivenhed fuldkommen.

Således blev skriften opfyldt, når den siger: *Abraham hengav sig til Gud, og det blev regnet ham til retfærdighed*. Han blev kaldt Guds ven. Kan du nu se, at et menneske frikendes gennem sine handlinger og ikke blot gennem sin hengivenhed?

På samme måde med horen Rahab – blev hun ikke frikendt gennem sine handlinger, da hun lukkede udsendingene ind og sendte dem bort ad en anden vej?

Så sikkert som legemet er dødt uden ånd, således er også hengivenheden død uden handling.

Ikke mange af jer bør blive undervisere, kære brødre. I ved jo, at vi får en hårdere dom. På mange måder snubler vi alle. Hvis nogen ikke snubler i kraft af sin tale, er han jo en fuldkommen person - i stand til at tøjle hele sit legeme.

Når vi lægger bidsler i munden på hestene, for at de skal adlyde os, så styrer vi jo hele deres krop. Eller tænk på skibene, der er så store og drives frem af de stærke vinde - de styres derhen, hvor styrmanden beslutter sig for det, af det mindste lille ror.

Således er tungen også et ganske lille organ, der fører så store ord. Tænk så lille en ild, der antænder så stor en skov. Ja, tungen er en ild. Som en verden af uretfærdighed er tungen plantet blandt vores organer. Den forurener hele legemet og sætter naturens gang i brand – selv sat i brand af Gehenna. Alle arter af vilde dyr og fugle, af krybdyr og havets dyr er og bliver behersket af menneskearten, men tungen er intet menneske i stand til at beherske – dette ustyrlige onde fuldt af dødbringende gift. Med den velsigner vi vor Gud og far, og med den forbander vi mennesker – mennesker, som dog er skabt i Guds billede. Af den samme mund udgår velsignelse og forbandelse, men sådan bør det ikke være, kære brødre. En kilde

frembringer vel ikke af den samme sprække både sødt og bittert vand? Et figentræ kan vel ikke bære oliven, kære brødre? Eller en vinstok figner? Kan en salt sø frembringe ferskvand?

Er nogen vis og fornuftig iblandt jer, så lad ham ved sin gode opførsel vise sine handlinger med visdommens ydmyghed. Men er du fuld af bitter misundelse, og råder selvisheden i dit hjerte, så skal du ikke rose dig selv herover og lyve stik imod sandheden. Det er ikke den visdom, der kommer ned ovenfra – nej, den er såre jordisk, sjælelig – ja, dæmonisk.

Hvor misundelse og selvished hersker, der er der forvirring og alskens ondt. Men visdommen fra oven er for det første ren, dertil fredelig, venlig, fornuftig, fuld af barmhjertighed og gode frugter – upartisk, oprigtig. Retfærdighedens frugt sås stille og roligt for dem, der skaber fred. Hvordan kan det være, der er krig og ufred iblandt jer? Skyldes det ikke jeres begærlige lyster, der strides i jeres lemmer? I begærer, men I får ikke noget. I dræber og misunder og opnår intet. I kives og strides, men det hjælper ikke en pind. Hvorfor? Fordi I aldrig beder. Og hvis I beder, får I ikke noget ud af det, fordi I beder forkert – blot for at kunne udnytte bønnen til jeres lystne liv. Horebukke! Ved I da ikke, at venskab med verden er fjendskab mod Gud? Enhver, der har valgt at være ven med verden, er udpeget som Guds fjende. Eller mener I, det er tomt, hvad skriften siger? Nej, ganske misundeligt længes den ånd, han har indpodet i os – dog skænker han desto større nåde. Derfor siger den: *Gud står den stolte imod, men den ydmyge viser han nåde.*

Så underlæg jer da Gud, men stå djævelen imod, så han flygter fra jer. Kom nærmere Gud, så vil han komme nærmere til jer. Rens jeres hænder, forbrydere! Gør jeres hjerter rene, vægelsindede! I skal jamre og sørge og græde – jeres latter skal vendes til sorg, jeres glæde til tungsind. Nej, ydmyg jer overfor Gud, så vil han ophøje jer.

Tal ikke ned til hinanden, kære brødre. Den, som taler ned til sin bror, eller som dømmer sin bror, taler ned til Moseloven – ja, han dømmer Moseloven, og hvis du dømmer Moseloven, handler du ikke efter Moseloven, men er selv blevet dommer. Der er dog kun én lovgiver og dommer – han, som kan både frelse og ødelægge. Hvem er så du, der dømmer dit medmenneske?

Tag nu de, som siger: I dag eller i morgen vil vi tage ind til byen og blive der et år. Vi vil gøre forretninger og tjene penge. Men I aner jo intet om i morgen – hvad der sker i jeres liv. I er jo blot en damp, der kommer til syne en lille stund, inden den er væk. I stedet burde I sige: Om Gud vil, og vi lever, så vil vi gøre dette og hint. Nu praler I ligefrem i jeres hovmod, men den slags praleri er af det onde. Han, der kender til at gøre det gode, men ikke gør det – for ham er det en synd.

Eller tag de rige – I skal græde og jamre over de ulykker, der kommer over jer. Jeres rigdom er rådnet op – jeres klæder ædt op af møl. Jeres guld og sølv er rustet op – rusten skal være et vidnesbyrd imod jer, som vil æde jeres kød som ild. I har samlet skatte til de sidste dage. Hør her, lønnen til arbejderen, der har høstet dine marker – den, du har holdt tilbage – råber til Himlen – nødråbene fra høstfolkene har nået Gud Sabaoths ører. I levede i nydelse på jorden – et vellystent liv. Jeres hjerter har I fedet op, som var det slagtedag. Den retfærdige har I fordømt og dræbt – han kan ikke stille noget op mod jer.

Vær derfor tålmodige, brødre, indtil vor Herres genkomst. Se, hvordan bonden afventer jordens vidunderlige frugt med tålmodighed indtil forårsregnen og efterårsregnen kommer. Vær også I tålmodige! Styrk jeres hjerter, for vor Herres genkomst er rykket nær.

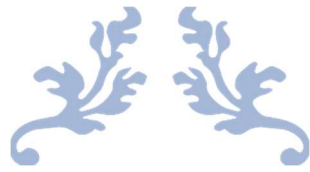
Brødre, I må ikke knurre mod hinanden, for at I ikke skal blive dømt. Hør, dommeren står allerede for døren.

Kære brødre, tag som eksempel på at lide ondt og på tålmodighed profeterne, der talte i Guds navn. Læg mærke til, hvordan vi anser dem, der har holdt ud, for velsignede. I har hørt om Jobs udholdenhed, og I har set konklusionen fra Gud – hvordan Gud er fuld af nåde og barmhjertighed.

Men frem for alt, kære brødre, sværg aldrig! hverken ved Himlen eller ved jorden eller med nogen anden ed. Jeres ja skal være ja og jeres nej skal være nej, så I ikke falder under dom. Lider nogen iblandt jer ondt, bør han bede – er nogen ved godt mod, bør han synge salmer. Er nogen iblandt jer syg, bør han tilkalde forsamlingens ældste, som bør bede over ham efter at have salvet ham med olie i vor Herres navn. Så vil den hengivne bøn frelse den syge, og vor Herre vil oprejse ham. Har han begået svigt, skal det tilgives ham. Bekend jeres svigt for hinanden og bed for hinanden, så I kan blive helbredt. En retfærdigs alvorlige bøn formår meget.

Elias var en mand af samme natur som os, og han bad alvorligt om, at det ikke skulle regne, så det regnede ikke på jorden i tre et halvt år. Så bad han igen, og Himlen gav regn, så jorden frembragte sin frugt.

Kære brødre, hvis nogen af jer viger bort fra sandheden, og nogen så fører ham tilbage, så fortæl ham, at den, som har omvendt en forbryder fra hans fejlslagne vej, vil frelse hans liv fra døden og dække over en mængde svigt.

BREVET TIL GALATERNE

Til forsamlingerne i Galatien fra Paulus – apostlen, der ikke er udsendt af mennesker eller i kraft af noget menneske, men i kraft af Jesus, den salvede konge selv og Gud Fader, der oprejste ham af døde – og fra alle de brødre, der er her sammen med mig.

Nåde være med jer og fred fra Gud vores far og vor Herre Jesus, den salvede konge, som hengav sig selv for vores svigt for at udfri os af den nuværende onde tid, sådan som det er vores Guds og fars vilje. Ham tilhører æren i evighedernes evigheder. Amen!

Jeg undrer mig godt nok over, at I så hurtigt vender jer bort fra ham, der kaldte jer ind i den salvede konges nåde, og vender jer mod et ganske andet evangelium - og det skønt der ikke findes noget andet. Der er åbenbart nogen, der forvirrer jer, og som vender op og ned på evangeliet om den salvede konge. Men om så vi selv eller en engel fra Himlen fortalte evangeliet i strid med den vidunderlige nyhed, vi allerede har fortalt jer – så skal han da være forbandet! Ja, jeg gentager: hvis nogen forkynder evangeliet for jer i strid med det, I allerede har modtaget – forbandet være han!

Er det nu mennesker, jeg prøver at overbevise, eller er det måske Gud? Eller forsøger jeg blot at behage mennesker? Ja, hvis jeg stadigvæk gerne ville behage mennesker, så var jeg jo ikke den salvede konges slave. I skal nemlig vide, kære brødre, at det evangelium, som er blevet forkyndt af mig, ikke er menneskeværk, for jeg har som sagt ikke modtaget det fra noget menneske, men direkte gennem Jesus, den salvede konges egen åbenbaring.

I har nok hørt om min fortid, dengang jeg var i judaismens klør, hvordan jeg ud over al rimelighed forfulgte Guds forsamling og gjorde, hvad jeg kunne, for at udrydde den - hvordan jeg gik langt videre i judaismen end mange jævnaldrende i min generation og var langt mere fanatisk med hensyn til mine forfædres overleveringer. Men dengang det behagede Gud - som havde udvalgt mig allerede fra moders liv, og som nådigt kaldte mig ved at åbenbare sin søn for mig - at jeg skulle forkynde budskabet om ham blandt folkene, da spurgte jeg ikke fluks kød og blod til råds. Ej heller drog jeg op til Jerusalem til dem, der var apostle, før jeg selv blev det. Nej, jeg drog bort til Arabien, og vendte så igen tilbage til Damaskus. Senere, efter tre år, drog jeg endelig op til Jerusalem for at lære Kefas at kende, og jeg blev hos ham i et par uger. Men de andre apostle traf jeg ikke – undtagen selvfølgelig Jakob, herrens bror. Og jeg lyver ikke. Gud selv er mit vidne på det, jeg her skriver til jer.

Senere rejste jeg så til Syrien og Kilikien, men forsamlingerne i Judæa var jeg ganske ukendt for. De hørte kun noget om, at han, som førhen forfulgte os, nu pludselig forkyndte det samme tillidsfulde, glade budskab, som han før ville udrydde. Og de priste Gud på grund af mig.

Det var først omkring fjorten år senere, jeg atter drog op til Jerusalem sammen med Barnabas og jeg tog også Titus med. Det var ifølge en åbenbaring, jeg drog derop, og jeg fremlagde for dem - særligt for de ansete – det evangelium, jeg forkynder blandt folkene, så jeg ikke skulle løbe - eller have løbet forgæves.

Der var i øvrigt nogle falske brødre, der havde sneget sig ind for at udspionere den frihed, vi har i vor salvede konge Jesus, så de kunne slavebinde os igen. Men dem lå vi ikke under for så meget som et øjeblik, for at sandheden om evangeliet må forblive urokkelig hos jer. Og end ikke min ledsager Titus, der ellers er hellener, blev tvunget til at lade sig omskære. Og fra dem, der blev anset for at være noget - hvad de var engang, er mig ligegyldigt - hos Gud er der jo ingen personsanseelse – fra dem modtog jeg heller intet nyt. Tværtimod. Da de indså, at jeg har fået betroet at prædike evangeliet til dem med forhud ligesom Petrus gør det blandt de omskårne (den samme, som gav Petrus magt til at være udsendt til de omskårne, gav jo også mig magt til at være det blandt folkene), og da de erfarede den nådegave, jeg har modtaget - gav Jakob og Kefas og Johannes (det var dem, der blev anset for at være søjler) mig og Barnabas håndslag på den fællesaftale, at *vi* skulle gå til folkene, mens *de* skulle gå til de omskårne. Blot skulle vi huske på de fattige, og dette har jeg jo selv netop bestræbt mig på at gøre.

Men dengang Kefas så kom til Antiokia, modsagde jeg ham lige op i hans åbne ansigt – fordømt som han var. For før der kom nogen fra Jakob, spiste han nemlig gerne sammen med folkene, men da *de* så kom, undslog han sig og skilte sig ud fra dem af frygt for de omskårne. Også de andre judæere hyklede med ham, så selv Barnabas blev inddraget i deres hykleri. Men da jeg indså, at de ikke levede i overensstemmelse med det virkelige indhold bag evangeliet, sagde jeg til Kefas i alles påhør:

- Når du, som selv er judæer, lever ganske som fremmede folk og slet ikke som judæerne, hvordan kan du da tvinge disse folk til at blive som judæere?

Vel er vi ifølge sagens natur judæere, og ikke lovløse af fremmed herkomst - og dog ved vi meget vel, at et menneske ikke kendes retfærdigt i kraft af lovoverholdelse, men i kraft af Jesus, den salvede konges hengivenhed, og så har vi også den tillid til vor salvede konge Jesus, at vi *bliver* kendt retfærdige i kraft af Den salvede konges hengivenhed og ikke ved nogen nok så lovlydige handlinger. Gennem lovlydige handlinger bliver ingen i hele verden kendt retfærdig. Hvis nu vi selv blev anset for at være skyldige, fordi vi således søger at blive kendt retfærdige i kraft af den salvede konge - jamen, så var den salvede konge vel medhjælper for synden? Nej, langt fra. For hvis jeg nu genetablerer den lovoverholdelse, som jeg lige har brudt ned, fremstår jeg jo selv som overtræder. Jeg er nemlig død for Moseloven netop i kraft af Moseloven selv, så jeg kan leve frit for Gud. Ja, jeg er for så vidt blevet korsfæstet sammen med min salvede konge. Det er altså ikke mere mig selv, der lever, men den salvede konge lever i mig. Som jeg nu lever her i denne verden, lever jeg i tillid til Guds søn - han, som elskede mig og udleverede sig selv for min skyld. Jeg ophæver på ingen måde forsoningen fra Gud, for hvis der er frelse gennem Moseloven, ja, så var den salvede konge død omsonst.

Åh, I tåbelige galatere! Hvem har dog forhekset jer – I, som fik Jesus, den salvede konge udpenslet for jeres øjne som korsfæstet? Lad mig blot forstå dette ene: Modtog I ånden i kraft af lovlydige gerninger, eller var det ved at lytte hengivent? Er I da så tåbelige? Vil I nu fuldende i materien, hvad I begyndte i ånd? Har I virkelig gennemgået så meget til ingen nytte? Hvis det da *er* til ingen nytte! Gad vide, om han, der sender ånden over jer og udvirker mirakler iblandt jer, gør det på grund af jeres lovlydige gerninger - eller mon dog ikke det er fordi, I lytter med opmærksomhed?

Tænk på Abraham, der hengav sig til Gud og derfor blev anset for retfærdig.

I må altså forstå, at de hengivne, netop *de* er Abrahams sønner. Skriften forudså jo, at det er i kraft af deres hengivenhed, Gud frikender folkene, idet han på forhånd forkyndte evangeliet for Abraham: *I dig skal alle folkene velsignes!* Således velsignes de hengivne sammen med den hengivne Abraham.

De, som lever i kraft af lovlydige gerninger, er alle under forbandelse; der står jo skrevet: *Forbandet er enhver, som ikke holder sig til alt, hvad der er nedskrevet i lovbogen, så han handler derefter.* At ingen frikendes i kraft af Guds lov, er klart, for *den retfærdige skal leve i kraft af sin hengivenhed.* Moseloven bygger ikke på hengivenhed, men *den som overholder den, skal leve ved den.* Den salvede konge har købt os fri fra Moselovens forbandelse ved selv at blive en forbandelse for vores skyld. Der står jo skrevet: *Forbandet er enhver, som hænger på et træ.* Således kunne Abrahams velsignelse komme folkene til gode i Jesus, vor salvede konge, og vi kunne tage imod det, som ånden lover os med inderlig hengivenhed.

Kære brødre. Jeg taler om menneskelige forhold. Ingen ophæver jo et menneskes forkyndte testamente eller føjer noget til, men aftalen blev indgået med Abraham og med hans efterkommer. Der tales ikke om efterkommerne, som om de var mange, men om én: ... *og din efterkommer.* Og det er den salvede konge. Jeg hævder altså, at et testamente, som på forhånd er forkyndt af Gud, det kan den lov, som blev til 430 år senere, ikke ophæve med henblik på at annullere det, der dengang blev stadfæstet. For hvis arven fås ved hjælp af Moseloven, er aftalen jo ligegyldig. Og Gud gav altså Abraham arven i kraft af en aftale.

Men hvorfor kom Moseloven så i det hele taget? Ja, den kom til på grund af overtrædelserne, indtil den omtalte efterkommer dukkede op - formidlet ved engle, ved en mæglerens hånd. Mægleren er jo ikke kun til for den ene part – kun Gud er én! Er Moseloven så imod Guds aftaler? På ingen måde! Jo, *hvis* der fandtes en lov, der magtede at give liv, så kom der virkelig frifindelse ved Moseloven, men nu har Skriften selv stemplet alt som synd, så løftet i kraft af Jesus, den salvede konges hengivenhed kunne skænkes de hengivne. Før hans hengivenhed blev åbenbar, blev vi altså holdt fast under Moselovens opsyn, indtil hans hengivenhed blev åbenbaret, og på den måde er Moseloven for os blevet en opdrager til Den salvede konge, så vi kunne blive frikendt i kraft af hans hengivenhed. Men efter at hans hengivenhed er åbenbaret, er vi ikke længere under opdrager, for nu er I alle blevet Guds sønner gennem den salvede konge Jesu hengivenhed. For alle I, som blev døbt til den salvede konge, har også iført jer den salvede konge. Og så er der ikke judæer eller hellener - ikke slave eller fri - ikke mand og kvinde, for alle tilhører I den salvede konge Jesus, og hvis I tilhører den salvede konge, så er I jo dermed Abrahams efterkommere - arvinger i henhold til aftalen.

Det, jeg mener, er, at så længe arvingen er umyndig, er han ikke væsensforskellig fra en slave, selv om han i virkeligheden er alles herre. Nej, han er under opsynsmænd og husholdere indtil den dag, hans far har fastsat. Således var det også med os, dengang vi som umyndige var blevet gjort til slaver under alverdens religioner. Men da tiden var moden, udsendte Gud sin søn - født af en kvinde, født under Moseloven – for at han skulle løskøbe dem, som var under Moseloven, så vi kunne få status som sønner af huset. Og fordi I *er* sønner af huset, sendte Gud sin søns ånd ind i vores hjerter med råbet: *Abba* (far!).

Derfor er du ikke mere slave, men søn af huset, og er du søn af huset, er du ved Gud også arving!

Dengang I ikke kendte den sande Gud, var I slaver under alle dem, som ifølge sagens natur *ikke* var guder. Men nu, hvor I har lært den sande Gud at kende – eller rettere: er blevet kendt af den sande Gud – hvordan kan I da på ny vende tilbage til de slatne og elendige religioner, I ønsker at være slaver for ved nøje at overholde helligdage og særlige fastemåneder - særlige tider og årlige begivenheder?

Nej, jeg er bange for, at jeg nok har slidt med jer til ingen nytte.

Bliv som mig, for også jeg er som I, kære brødre. Jeg beder jer! I har jo ikke på nogen måde gjort mig uret, men I ved udmærket godt, at jeg var syg og elendig, da jeg første gang forkyndte det gode budskab for jer, og I lod jer ikke friste af min svaghed til at ringeagte mig endsige da vrænge ad mig – nej, I modtog mig som en Guds engel, ja, som Den salvede konge Jesus selv. Ak, hvor er nu jeres lovprisning? Jeg kan forsikre jer om, at hvis det var muligt, havde I såmænd revet jeres øjne ud og foræret mig dem. Og nu er jeg så åbenbart blevet jeres fjende blot ved at sige sandheden til jer. De andre prøver ivrigt at overtale jer, og det ser ikke særlig kønt ud, for de vil udelukke jer, blot for at I skal længes efter dem. Det er vel nok smukt at hige efter det gode til hver en tid, og ikke kun, når jeg er til stede iblandt jer. Ak, mine kære børn, som atter engang giver mig fødselsveer, indtil den salvede konge endelig omsider måtte tage skikkelse i jer. Hvor ville jeg gerne være sammen med jer lige nu, så jeg kunne forklare mig på ny, for jeg er virkelig i vildrede med jer.

Sig mig engang, I som så gerne vil være under Moseloven, hører I slet ikke Moseloven? Der står jo skrevet, at Abraham fik *to* sønner – én med tjenestepigen og én med den frie kvinde. Tjenestepigens blev født på vanlig vis, men den frie kvindes i kraft af Guds løfte. Det er et godt billede, for det svarer til de to aftaler – den ene fra Sinajbjerget, som er Hagar, der fødte afkom til slaveri. Ja, Hagar er godt nok Sinajbjerget i Arabien, men det svarer til det nuværende Jerusalem, der er slavebundet sammen med sine børn. Men det himmelske Jerusalem er frit, og hun er *vores* mor. Der står jo skrevet: *Glæd dig du golde, som ikke kan føde; bryd ud i jubel, for dine børn skal blive mange, til fortrydelse for hende, der nu ligger hos din mand.* Og I, kære brødre, I er børn i kraft af løftet om Isak. Men ganske som dengang, hvor han, der var blevet født på vanlig vis, jagtede ham, der var blevet født af ånd, sådan er det også nu. Og hvad siger Skriften? *Kast tjenestepigen og hendes søn udenfor, for tjenestepigens søn skal under ingen omstændigheder arve sammen med den frie kvindes søn.* Derfor, kære brødre: vi er ikke tjenestepigens, men den frie kvindes børn. Til den frihed har vores salvede konge befriet os, så stå nu fast og lad jer ikke på ny spænde for slaveriets vogn.

Hør nu her! Jeg, Paulus, siger ligeud til jer: hvis I lader jer omskære, vil vor salvede konge intet gavne jer! Jeg siger det igen til ethvert menneske, der omskæres, at han er skyldig at overholde *bele* Moseloven. I har intet med den salvede konge at gøre, alle I som kendes retfærdige gennem Moseloven; I er simpelt hen gået glip af forsoningen. Vi andre venter derimod spændt ved åndens hjælp og hengivne i håbet om frifindelse. For i den salvede konge Jesus betyder hverken omskærelse eller forhud noget, men hengivenhed udmøntet i virksom kærlighed.

I løb ellers så smukt. Hvem er det, der spænder ben for jer, så I ikke længere kan overbevises af sandheden? Den slags overtalelse kommer ikke fra ham, der udvælger jer. En lille smule surdej gennemsyrrer hele dejen. Jeg stoler på jer, der lever i Herren, at I ikke skifter mening, men den, der forvirrer jer, må bære sin dom, hvem han så end er. Men hvad angår mig selv, kære brødre - hvis jeg stadigvæk forkyndte omskærelse, hvorfor forfølges jeg så endnu? Så ville forargelsen over korset jo være forsvundet. Åh, gid de, som skaber oprør iblandt jer, dog selv måtte få den hugget af!

I blev udvalgt til frihed, kære brødre, men nu må I ikke misbruge den frihed som anledning til almindeligt begær. Nej, vær gennem Guds kærlighed hinandens tjenere. Hele Moseloven er nemlig blevet opfyldt i dette ene ord: *Du skal elske dine nærmeste som dig selv.* Men hvis I bider ad hinanden og æder hinanden, så pas på, at I ikke bliver slugt med hud og hår af hinanden. Ja,

jeg siger jer: I skal leve i ånden, så ligger I slet ikke under for denne verdens begær. For materien higer mod ånden som ånden mod materien. De ligger nemlig i strid med hinanden, for at I ikke bare skal gøre, hvad I måtte have lyst til. Hvis I ledes af ånd, er I ikke under nogen lov. Det, der kommer ud af det almindelige begær, er jo indlysende. Det er hor, urenhed, skamløshed, afgudsdyrkelse, magi, fjendskaber, kiv, jalousi, hidsighed, intriger, splittelser, partier, misundelse, druk, sviregilder og al den slags. Jeg siger på forhånd til jer, som jeg før har sagt det: de, som udøver den slags, skal ikke få lod og del i Guds kongedømme. Åndens frugt derimod er kærlighed, glæde, fred, tålmodighed, venlighed, godhed, hengivenhed, mildhed, selvbeherskelse. Imod den slags er der ikke nogen lov, men de, som tilhører Den salvede konge, har korsfæstet denne verdensorden med al dens lidelse og begær. Når vi nu lever i kraft af ånd, så lad os også leve *i* ånden, så vi ikke bliver tomhjernede idioter, der bare provokerer og misunder hinanden.

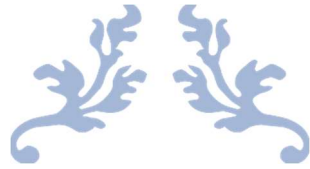
Kære brødre - mennesker af ånd! Skulle et fejltrin ramme et menneske, så retled vedkommende med mildhedens ånd, og se til, at ikke også du selv bliver fristet. Bær hinandens byrder, derved opfylder I vor salvede konges lov. For hvis nogen mener, at han er noget, skønt han intet er, bedrager han sig selv. Enhver bør vurdere sin egen handling, og så kan han få sin anerkendelse alene i forhold til sig selv og ikke i forhold til andre. Enhver må trække sit eget læs. Den, der undervises i fortællingen, bør være fælles om alle gode ting med den, der underviser. Tag ikke fejl. Gud lader sig ikke spotte. Hvad et menneske sår, skal han også høste. Den, der sår i sit eget verdslige begær, skal af begæret høste ødelæggelse, men den, der sår i ånden, skal af ånden høste evigt liv. Og lad os ikke blive forsømmelige, når vi nu handler så smukt, for en skønne dag vil vi høste frugten, hvis vi ikke giver op. Så nu mens tid er, lad os da arbejde til gode for alle – ikke mindst for de hengivne.

(Læg mærke til de store bogstaver. Jeg har selv skrevet det her).

De, som ønsker at tage sig godt ud her i verden, de nøder jer til omskærelse, blot for ikke at blive forfulgt på grund af vor salvede konges kors. De omskårne overholder nemlig ikke selv Moseloven, men de ønsker, at I skal omskæres, så de kan skryde over jeres verdslige begær. Men overfor mig skal ingen rose sig af andet end af vor herre Jesus, den salvede konges kors, ved hvilket verden for mig er korsfæstet og jeg for verden. For hverken omskærelse eller forhud er noget særligt – dét er kun en helt ny skabning.

Over dem, som ønsker at efterleve disse mine retningslinjer, ønsker jeg fred og barmhjertighed - over Guds sande Israel. Derudover skal ingen plage mig mere, for jeg bærer Jesu sårmærker på mit legeme.

Vor Herre Jesus, den salvede konges nåde være med jeres ånd, kære brødre. Amen.

BREVET TIL FILIPPERNE

Til alle de hellige i Filippi, der lever i den salvede konge Jesus, herunder tilsynsmænd og tjenere, fra Paulus, der sidder i lænker på grund af den salvede konge, Jesus - og vor bror Timotheus.
Nåde være med jer og fred fra Gud vores far og fra vor Herre Jesus, den salvede konge!

Jeg takker min Gud, hver gang jeg tænker på jer. I alle mine bønner beder jeg altid for jer alle med glæde over jeres fællesskab omkring evangeliet lige fra den første dag og indtil nu. Jeg har fuld tillid til, at han, som påbegyndte det gode arbejde iblandt jer, også vil fuldføre det indtil Jesus, den salvede konges dag. Det er kun ret og rimeligt, at jeg tænker sådan om jer alle, eftersom jeg har jer i mit hjerte, såvel her i mine lænker som når jeg forsvarer evangeliet og står fast ved det. I er jo alle fælles med mig om nåden. Gud skal vide, hvor jeg længes efter jer alle med den salvede konge Jesu inderlighed!

Dette beder jeg om: Må jeres kærlighed blive stadig mere overvældende, fyldt med indsigt og skønsomhed, så I selv kan vurdere, hvad der gør en forskel - så I kan stå ufordærvede og uden at vække anstød indtil den salvede konges dag – fyldt med retfærdighedens frugt gennem Jesus, den salvede konge til Guds ære og pris.

Kære brødre! Jeg vil, at I skal vide, at det, der er sket med mig, reelt har betydet fremgang for evangeliet, eftersom det nu er blevet tydeliggjort for hele prætoriet og for alle de andre, at mine lænker udelukkende bæres for den salvede konges skyld. Så de fleste af brødrene i Herren vover nu at fortælle Guds fortælling fuldkommen frygtløst - opmuntret af mine lænker. Der er godt nok dem, der prædiker om den salvede konge båret af misundelse og stridslyst, men andre gør det også i den bedste mening. De sidste gør det af kærlighed, vel vidende at jeg er sat til at forsvare evangeliet, mens de andre prædiker om den salvede konge for egen vindings skyld, uredeligt og i håb om at føje yderligere modgang til mine lænker.

Men hvad så? Jeg glæder mig bare over, at vor salvede konge forkyndes alle vegne - det være sig med bagtanker eller i god tro - og det bliver jeg ved med, for jeg ved, at det vil føre til frifindelse for mig gennem jeres forbøn og med hjælp fra Jesus, den salvede konges ånd. Min inderlige længsel og mit håb vil på ingen måde blive til skamme. Nu som altid skal vor salvede konge forherliges ved mit legeme, hvad enten det så er gennem mit liv eller gennem min død. At leve er for mig nemlig livet i min salvede konge, og at dø en gevinst. Men hvis det at leve her i verden bærer frugt i handling, så ved jeg faktisk ikke, hvad jeg skal. Jeg vakler mellem på den ene side længslen efter at bryde op og være sammen med min salvede konge - og det er den bedre del - men på den anden side er det at forblive her i verden måske mere nødvendigt af hensyn til jer. Sådan er det nok. Ja, nu ved jeg, at jeg gerne vil blive i live og forblive hos jer alle til støtte for jeres fremgang og glæde i jeres hengivenhed, så jeres grund til at være stolte over mig må blive des rigere i den salvede konge Jesus takket være min fornyede tilstedeværelse hos jer. Men det kræver altså, at I er gode samfundsborgere, der formår at leve op til evangeliet om vor salvede konge, så jeg - hvad enten jeg nu kommer og ser til jer eller ej - kan høre om jer, at I står fast i én ånd, så I kæmper sammen i tillid til evangeliet uden at lade jer skræmme

af noget hos modstanderne. Det vil for dem være et tegn på nederlag, men for jer på frelse – og dét af Gud selv. Det er jo en gave, der er skænket jer for vor salvede konges skyld: ikke blot at have tillid til ham, men også at lide ondt for hans skyld og føle den samme smerte, som I oplevede hos mig og nu også hører om hos mig.

Jeg ved snart ikke - er der endnu nogen trøst at hente hos den salvede konge? Opmuntring i kærlighed? Fællesskab i ånden? Er der endnu inderlighed og barmhjertighed til? Jamen, så gør min glæde fuldkommen ved at være enige med hinanden i den samme kærlighed, med det samme sind og samme tankegang. I skal ikke handle med skjulte bagtanker eller af personlig forfængelighed, men i ydmyghed agte hinanden højere end jer selv og ikke være så optaget af jeres eget, men af andres forhold.

Læg jer dette på sinde, som også var i den salvede konge Jesus: Han var i gudeskikkelse - ja, han kunne uden besvær være blevet Guds ligemand - men han udtømte sig selv, antog en slaves skikkelse og blev som et menneske. Således iført menneskeskikkelse ydmygede han sig, lydig til døden – ja, døden på et kors. Og netop derfor har Gud højt ophøjet ham og skænket ham navnet over alle navne, for at hvert knæ må bøje sig i Jesu navn, i Himlene og på jorden – ja, under jorden, og hver tunge må bekende: Jesus, den salvede konge er vores herre til ære for Gud vores far.

Således, mine elskede, skal I arbejde på jeres egen frelse med frygt og bæven. I, som altid var så lydhøre, ikke blot mens jeg var hos jer, men nu så meget mere i mit fravær. Det er jo Gud selv, der skaber både ønsket om at udføre hans gode vilje og også selve udførelsen af det hos jer. Gør alt uden mukken og skænderier, så I kan stå ulastelige og uskyldige som Guds rene børn i en forvirret og fordrejet tid, hvor I stråler som verdens lys. Hold fast i Livets Ord, så jeg kan være stolt over jer på den salvede konges dag, fordi jeg ikke løb omsonst og ikke puklede for ingenting. Ja, om jeg så selv skulle blive slagtet som offer midt under den hellige handling på grund af jeres hengivenhed, så glæder jeg mig - ja, jeg glæder mig med jer alle sammen. Det skulle I også gøre. Glæd jer sammen med mig!

Jeg håber ved vor herre Jesus, at jeg snart kan sende Timotheus til jer, så også jeg må blive opmuntret ved at høre, hvordan I har det. Jeg kender nemlig ingen ligesindet, der så oprigtigt vil have omsorg for jer. De andre søger alle blot deres eget og ikke det med Jesus, den salvede konge. I ved allerede, at han er egnet - at han arbejdede som slave for evangeliet sammen med mig – ja, som et barn for sin far. Dels håber jeg altså at sende ham, når jeg kan overskue min øjeblikkelige situation, og dels stoler jeg ved vor Herre på, at jeg også selv snart vil komme. Imidlertid fandt jeg det nødvendigt at sende Epafroditos, min bror og medarbejder og kampfælle tilbage til jer som jeres udsendte tjener for mine ønsker - eftersom han længtes efter jer alle og var blevet dybt bekymret, fordi I havde hørt, at han var syg. Og faktisk var han dødssyg, men Gud forbarmede sig over ham og ikke over ham alene, men også over mig, for at jeg ikke skulle have sorg på sorg. Des ivrigere var jeg efter at sende ham af sted, så I atter kunne glæde jer, når I så ham, og jeg selv slippe for bekymring. Så tag godt imod ham i Herren med al mulig glæde og hold ham og hans lige højt i ære. På grund af arbejdet for vor salvede konge var han døden nær – ja, han satte livet på spil for at udfylde savnet af jeres hjælpsomhed imod mig.

I øvrigt, kære brødre, glæd jer i herren. At skrive netop dette til jer, er ikke til besvær for mig, men betryggende for jer. Vogt jer for hundene, vogt jer for de skadelige arbejdere – ja, vogt jer for lemlæstelsen. For *vi* er den sande omskærelse, *vi*, som tjener Gud i kraft af Guds ånd og

som alene roser os af vor salvede konge Jesus og ikke fæster lid til de ydre forhold. Og det, skønt jeg selv kan siges også at fæste lid til det ydre. Ja, hvis nogen anden mener at kunne fæste lid til det ydre, kan jeg det endnu mere. Jeg er jo omskåren på ottendedagen - af Israels slægt, Benjamins stamme, hebræer af hebræere. I forhold til Moseloven: farisæer - i forhold til Guds forsamling: en lidenskabelig forfølger - i forhold til retfærdighed for Moseloven: ulastelig. Men alt det, som dengang for mig var en gevinst, det betragter jeg nu på grund af min salvede konge som et tab. Ja, i virkeligheden anser jeg alt for at være et tab i forhold til det langt højere, som er i bevidstheden om den salvede konge Jesus som min herre. For hans skyld har jeg mistet alt og betragter det som det rene affald, for at jeg kunne vinde den salvede konge og anses for at tilhøre ham alene. Jeg har jo ikke min retfærdighed fra Moseloven, men fra min salvede konges hengivenhed - retfærdigheden direkte fra Gud ved *hans* hengivenhed, for at jeg kan være bevidst om ham – forstå kraften i hans opstandelse og fællesskabet om hans lidelser. Ja, jeg gøres ligeværdig med ham gennem hans død, så jeg kan nå frem til den virkelige opstandelse fra de døde.

Nu er det jo ikke fordi, jeg allerede har forstået det hele eller allerede er blevet fuldkommen. Jeg søger stadig at begribe, hvorfor også jeg er blevet grebet af den salvede konge Jesus. Nej, kære brødre, jeg anser ikke mig selv for at have forstået alt. Men ét ved jeg dog: samtidig med at jeg ser stort på fortiden, stræber jeg efter det, som ligger foran mig. Jeg stormer efter målstregen og sejrprisen, som er Guds kald fra det høje til den salvede konge Jesus.

Lad os da - alle vi, som tror, vi er så perfekte - overveje dette. Og hvis I mener noget andet, så skal Gud nok selv åbenbare dette her for jer. Gid vi dog, efter at vi er kommet så vidt, stadig må vandre den samme vej.

Kære brødre! Efterlign mig og agt på dem, der lever således, så I har et forbillede i os. For, som jeg så ofte har sagt til jer og nu gentager med tårer: der er mange, der lever som fjender af den salvede konges kors. De ender i ødelæggelse. Vommen er deres Gud, og de sætter en ære i deres skam. De tænker kun på det jordiske. Men vores borgerskab er jo i Himlene, hvorfra vi også ivrigt venter vor befrier: vor herre Jesus, den salvede konge. Han vil forvandle vores ydmygede legeme, så det bliver ligesom hans strålende legeme ved den kraft, hvormed han er i stand til at underlægge sig alt. Derfor, mine elskede og savnede brødre, min glæde og min krone: Hold nu fast i vor Herre, I elskede.

Jeg vil gerne opfordre Euodia og Syntyke til at enes i Herren. Ja, jeg beder også dig, min sande medforbundne Synzygos, om at tage dig af de kvinder, der kæmpede med mig for evangeliet sammen med både Klemens og mine øvrige medarbejdere, hvis navne nu står i Livets Bog. Glæd jer altid i Herren! Jeg gentager: Glæd jer! Må jeres barmhjertighed blive kendt for alle mennesker.

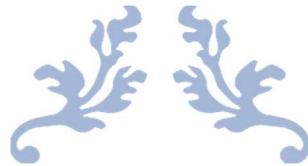
Herren er nær!

Vær ikke bekymrede for noget, men lad til hver en tid jeres ønsker komme frem for Gud gennem anråbelse og takkebøn. Så vil Guds fred, som overgår al forstand, bevare jeres hjerter og tanker i den salvede konge Jesus.

I øvrigt, kære brødre! Alt, hvad der er sandt – hvad der er af betydning, retfærdigt, ret og elskeligt – alt hvad der tales godt om – enhver dyd og enhver ros – det skal I tage til jer. Og alt, hvad I lærte og modtog af mig og så og hørte, det skal I til stadighed gøre. Så vil fredens Gud være med jer.

Jeg glædede mig overordentligt i Herren, fordi I allerede igen er blomstret op, så I kunne tænke på mig. Det har I også gjort før, men I savnede anledning. Jeg nævner ikke dette på grund af nogen mangel, for jeg har lært at nøjes med det, jeg har. Jeg kender både til at være i ringe kår og til at have overflod. Ja, jeg er indviet i lidt af hvert – både i at være mæt og i at sulte, i at have overflod og i at savne. Alt har jeg kræfter til ved ham, som giver mig styrke. Nå, men det var nu pænt af jer at gøre fælles sag med mig i al min modgang, kære filippere! I ved jo nok, at i begyndelsen af missionen - dengang jeg ankom fra Makedonien – da var der ingen forsamling, der gjorde fælles sag med mig, når det gjaldt udgifter og indtægter - undtagen jer. Ja, selv i Thessalonika sendte I mig både én og to gange, hvad jeg havde brug for. Det er ikke fordi, jeg higer efter nogen gave, men jeg higer efter den frugt, som vil falde ud til jeres egen fordel. Nu har jeg nok i alle ting, ja, jeg har overflod. Jeg har fuldt op, efter at jeg gennem Epafroditos modtog alt det fra jer: en duft af vellugt, et velkomment offer, velbehageligt for Gud. Og min Gud skal nok opfylde alle jeres behov i kraft af hans guddommelige rigdom i den salvede konge Jesus. Æret være vores Gud og far i evighedernes evigheder. Amen.

Hils alle de hellige, der lever i den salvede konge Jesus! Brødrene, der er her sammen med mig, hilser jer. Alle de hellige – især de fra Cæsars Hus – hilser jer. Vor herre Jesus, den salvede konges nåde være med jeres ånd.

DET FØRSTE BREV TIL KORIN-
TERNE

Til Guds forsamling i Korinth fra Paulus – ved Guds vilje kaldet til at være Den salvede konge Jesu apostel – og vores bror Sosthenes. I, som er blevet indviet til vor salvede konge Jesus – ja, kaldet til at være hellige sammen med alle, der anråber vor Herre Jesus, den salvede konges navn alle vegne – hos dem såvel som her hos os.

Nåde være med jer og fred fra Gud, vor far og vor Herre Jesus den salvede konge!

Jeg takker altid Gud for jer for den Guds nåde, som blev skænket jer i vor salvede konge Jesus. I ham blev I rige på alt – al slags tale og al slags indsigt – ligesom også vidnesbyrdet om den salvede konge blev stadfæstet hos jer. Så I står ikke tilbage i nogen nådegave og forventer stadig vor Herre Jesus, den salvede konges genkomst. Han vil også befæste jer til det sidste, så I ikke kommer under anklage på vor Herre Jesu dag. Trofast er Gud, som udvalgte jer til fællesskab med hans søn, Jesus, den salvede konge, vor Herre.

Men, kære brødre, jeg formaner jer - ved vor Herre Jesus, den salvede konges navn - at I alle må være enige, så der ikke findes splittelse iblandt jer - at I må være forenede med det samme sind og den samme holdning. Jeg har jo fået at vide af dem fra Kloes hus, at der er stridigheder iblandt jer. Jeg mener, nogle af jer påstår, at I tilhører Paulus, andre Apollos, andre igen Kefas og nogle den salvede konge. Jamen, er den salvede konge nu blevet delt? Var det Paulus, der blev korsfæstet for jeres skyld? Eller blev I døbt til Paulus' navn? Gud ske lov, at jeg ikke døbt nogen af jer bortset fra Krispos og Gaios, så ingen kan hævde, at I blev døbt til *mit* navn. Nåh jo, jeg døbt også Stefanus' hus. Ellers ved jeg ikke af, at jeg døbt nogen anden. Vor salvede konge udsendte mig jo ikke for at døbe, men for at prædike over evangeliet uden al visdom, så den salvede konges kors ikke skulle miste sit indhold. For talen om korset er for de fortabte en tåbelighed, men for dem, der bliver frikendt - ja, for os - er det selve Guds kraft. Som skrevet står: *Jeg vil ødelægge de vises visdom, de forstandiges forstand vil jeg tilintetgøre.* Hvad er der blevet af de vise? Hvad er der blevet af teologerne? Hvad er der blevet af tidens debattører? Har Gud da ikke gjort verdens visdom rent ud tåbelig? Eftersom verden ifølge Guds visdom *ikke* fik kendskab til Gud gennem visdom, behagede det Gud at frikende de hengivne ved hjælp af prædikens dårskab. For judæere kræver tegn, og hellenere søger visdom, men vi forkynder den salvede konge som korsfæstet! Det er en skandale for judæere og en tåbelighed for andre folk, men for de udvalgte – judæere såvel som hellenere – er den salvede konge Guds kraft og Guds visdom. For Guds tåbelighed er visere end mennesker, og Guds svaghed er stærkere end mennesker.

Se engang på jeres egen udvælgelse, kære brødre. I er ikke mange vise ifølge denne verdensorden - ikke mange mægtige - ikke mange fornemme. Men dem, verden kalder tåbelige, udvalgte Gud, for at gøre de vise til skamme - dem, verden kalder svage, udvalgte Gud for at gøre magten til skamme, og dem, verden kalder ubetydelige - dem, der regnes for intet - ja, det, som intet er – dét udvalgte Gud for at gøre det, som er noget, til intet, for at ingen i hele verden kan rose sig selv overfor Gud. På grund af ham har I lod og del i den salvede konge Jesus - han, som for os blev Guds visdom, retfærdighed, helliggørelse og forløsning – som skrevet står: *Den, som roser sig, bør rose sig i Gud.*

Kære brødre! Det var jo heller ikke overlegen talekunst eller visdom, jeg brillerede i, dengang jeg kom til jer og forkyndte Guds mysterium for jer. Jeg havde nemlig besluttet, ikke at formidle jer noget andet end Jesus, den salvede konge - og det som korsfæstet! Jeg færdedes iblandt jer i svaghed og med megen frygt og bæven, og min tale og min forkyndelse var ikke ladet med

overbevisende visdomsord. Til gengæld blev det en demonstration af ånd og kraft, så I ikke skulle hengive jer til menneskelig visdom, men alene til Guds kraft. Den visdom, vi taler om til de fuldkomne, er ikke en visdom af denne verden, ej heller kommer den fra herskerne i denne verden, som alligevel snart går til grunde. Nej, vi taler Guds visdom i mysteriet - det skjulte, som Gud før tidernes begyndelse forudbestemte for vores skyld. Den har ingen af denne verdens herskere kendt, for havde de kendt den, ville de næppe have korsfæstet vores guddommelige Herre. Som skrevet står: *Hvad intet øje så, og intet øre hørte - hvad der ikke dukkede op i noget menneskehjerte, dét har Gud beredt dem, der elsker ham.* For os åbenbarede Gud sin visdom gennem ånden - den ånd, der ransager alt, selv Guds dybder. Hvilket menneske kender nemlig bedre et menneskes sind, end menneskets egen ånd, som bor i det? Således også med Guds sind, som ingen kendte undtagen Guds egen ånd. Vi har altså ikke fået verdensånden, men ånden fra Gud selv, for at vi kunne erkende, hvad det er, der er blevet skænket os fra Gud. Det er også det, vi taler om - ikke med tillærte menneskelige visdomsord, men belært af ånd, så vi tolker det åndelige for mennesker af ånd.

Desværre tager et sjælemenneske ikke imod det åndelige, der kommer fra Gud. Det er jo for ham en tåbelighed, og han kan umuligt kende til dét, der bedømmes åndeligt. Åndsmennesket bedømmer alting, men selv bedømmes han af ingen. For hvem har kendt Guds sind, så han skulle kunne belære ham? Men vi har netop vor salvede konges sind.

Kære brødre! Jeg kunne jo heller ikke tale til jer som til åndsmennesker, men kun som til mennesker af denne verden – som til spædbørn i den salvede konge. Jeg gav jer modermælk - ikke fast føde, for det kunne I endnu ikke klare – ja, det kan I heller ikke nu, for I er åbenbart endnu af denne verden. Ja, så længe der er nid og kiv iblandt jer, så er I jo af denne verden og lever som begærlige mennesker. Hvis nogen af jer hævder, at I tilhører Paulus, mens andre hævder, at de tilhører Apollos, er I så ikke bare begærlige mennesker? Hvem er vel Apollos? Hvem er Paulus? Vi er blot tjenere, ved hvem I blev hengivne, sådan som vor Herre nu tildelte enhver. Jeg plantede, Apollos vandede, men det var Gud, der gav vækst. Så hverken den, der planter, eller den, der vander, er noget særligt – det er alene den livgivende Gud. Den, der planter og den, der vander er ét, men hver af dem vil få sin egen løn efter sin egen indsats. Vi er nemlig Guds medarbejdere. I er Guds mark, Guds bygning. Efter den nåde, som blev skænket mig, lagde jeg grunden som en klog bygmester, mens en anden bygger videre.

Enhver bør passe på, hvordan han bygger, for ingen kan lægge en anden grund end den, som allerede er lagt – nemlig Jesus, den salvede konge. Hvis nogen bygger ovenpå den grund - det være sig med guld, sølv, ædelsten, træ, hø eller strå - så vil deres arbejde blive tydeligt for enhver. Dagen vil gøre det klart, for det skal åbenbares gennem ild, og ilden vil prøve enhvers arbejde, af hvad art det er. Hvis så ens arbejde på den grundvold bliver stående, får man sin løn. Hvis en andens arbejde brænder op, vil han selvfølgelig lide tab, men selv vil han blive frikendt – dog som gennem ild.

Ved I ikke, at I er Guds tempel, og at Guds ånd bor i jer? Hvis nogen ødelægger Guds tempel, skal Gud selv ødelægge ham, for Guds tempel er helligt – og det er det, I er! Far ikke vild! Hvis nogen iblandt jer mener at være klog på denne verden, så lad ham hellere blive tåbelig, så han kan blive virkelig vis. For denne verdens visdom er en tåbelighed for Gud. Som skrevet står: *Han er den, der griber de vise i al deres slagfærdighed.* Og videre: *Gud ved om de vises tanker, at de er ørkesløse.* Lad derfor ingen rose sig af noget menneske. I ejer jo alt! Hvad enten det er Paulus eller Apollos eller Kefas eller verden eller liv eller død eller det nuværende eller det

tilkommende, så ejer I alt. Men I tilhører den salvede konge, og den salvede konge tilhører Gud.

Således skal mennesker betragte os, som den salvede konges tjenere og forvaltere af Guds mysterium. Nu spørges det i øvrigt blandt forvalterne, om nogen findes tro, men for mig har det kun ringe betydning, om jeg bedømmes af jer eller af nogen menneskelig myndighed – ja, jeg bedømmer ikke engang mig selv. Jeg er ikke bevidst om noget angående mig selv, men dermed er jeg ikke blevet frifundet, for den, der dømmer mig, er vor Herre. Døm derfor ikke noget før tiden - før Herren kommer - han som både skal oplyse, hvad mørket skjuler og lægge hjerternes inderste råd for dagen. Da skal enhver få sin ros af Gud.

Kære brødre! Dette gælder mig selv og Apollos, og det er skrevet for jeres skyld, så I via os måtte lære, at *intet står over Skriften*, så I ikke skal puste jer op overfor hinanden. For hvem er du, der dømmer? Hvad har du, som du ikke fik forærende? Men hvis du fik det forærende, hvorfor praler du så, som om du ikke havde fået det givet? Nu er I åbenbart allerede mætte. Nu er I åbenbart rige. Uden os blev I konger – ja, gid I dog var blevet konger, så også vi kunne være konger sammen med jer. For jeg synes, Gud har udstillet os apostle som de ringeste, ja, som dødsdømte. Vi er blevet til nar for verden, både for engle og for mennesker – tåber på grund af denne salvede konge. Men hvad, I har jo sikkert mere forstand på en salvede konge end vi. Vi er de svage, men I de stærke. I er de ansete, vi de ringeagtede. Indtil denne time både sulter og tørster vi. Vi er nøgne, vi bliver mishandlet og er hjemløse. Vi slider i det og arbejder med vore bare næver. Når vi skældes ud, velsigner vi. Når vi forfølges, holder vi ud. Når vi spottes, opmuntrer vi. Indtil nu er vi blevet regnet som skarn for verden – alles udskud.

Ja, jeg skriver ikke dette for at skælde jer ud, men jeg opmuntrer jer som mine elskede børn. For om I så havde ti tusind opdragere til den salvede konge, havde I ikke mange fædre. For i Jesus, vor salvede konge har *jeg* så at sige avlet jer med evangeliet. Altså formaner jeg jer: Bliv mine efterlignere! Derfor har jeg sendt Timotheus til jer, som er mit elskede barn og hengivne i Herren. Han skal minde jer om mine veje i den salvede konge Jesus, sådan som jeg underviser alle vegne i enhver forsamling.

Der er selvfølgelig nogen, der har fået den fejlopfattelse, at jeg ikke selv kommer, men jeg kommer snart til jer, om Gud vil, og så vil jeg gøre mig bekendt – ikke så meget med de indbildskes *ord*, som med deres *handlinger*. For Guds kongedømme beror ikke på ord, men på handling.

Hvad vil I nu helst? at jeg kommer til jer med kæp eller med kærlighed og med mildhedens ånd? For nu at sige det lige ud så høres der om hor iblandt jer og det af en art, som end ikke optræder blandt fremmede folk. Der er åbenbart en, der ligger i med sin fars kone! Og I synes åbenbart, det er i orden, fremfor at blive kede af det, så den, der har begået denne handling, kunne blive udstødt af jeres midte. Jeg for mit vedkommende – godt nok legemligt fraværende, men til stede i ånden – har allerede dømt ham, der har gjort dette, som om jeg var til stede. Derfor bør I, når I og min ånd forsamles i vor Herre Jesus, den salvede konges navn, overgive den pågældende til Satan med al vor Herre Jesu kraft, så begæret må blive knust og ånden frikendes på vor Herres Dag.

Det er altså ikke særlig kønt, det, I roser jer af. Ved I da ikke, at en lille smule surdej gennemsyrer hele dejen? Rens den gamle surdej ud, så I kan være en ny dej, I som er usyrede, for også vort påskelam blev ofret, nemlig vor salvede konge. Så lad os fejre højtid – ikke med

gammel surdej, ej heller med en surdej bestående af ondskab og hor, men med usyrede brød af renhed og sandhed.

Ovenfor har jeg skrevet til jer om ikke at have fællesskab med horebukke. Jeg talte selvfølgelig ikke om denne verdens horebukke som sådan eller om begærlige, røvere eller afgudsdyrkere i almindelighed, for så måtte I jo melde jer ud af verden. Nej, jeg skrev til jer om ikke at have fællesskab, dersom en såkaldt bror var en horebuk - eller for den sags skyld grådig eller afgudsdyrker eller spotter eller dranker eller røver - og da slet ikke at have måltidsfællesskab med den slags. Hvorfor i alverden skulle jeg dømme dem udenfor? Dømmer I ikke selv dem, der er indenfor? Dem udenfor vil Gud dømme. Nej, udstød den onde fra jeres midte.

Har nogen af jer, der fører sag mod en anden, virkelig mod til at blive dømt af de uretfærdige og ikke af de hellige selv? Eller ved I slet ikke, at de hellige engang skal dømme verden? Så hvis verden skal dømmes af jer, er I så virkelig uværdige til at føre de mindste retssager selv? Ved I ikke, at I skal dømme engle - hvorfor så ikke dømme i det nære livs forhold? Når I fører retssager om dette livs forhold, indsætter I altså dem som dommere, der regnes for intet i forsamlingen. Jeg siger bare: Skam jer! Der findes altså ikke en eneste vis iblandt jer, der er i stand til at dømme mellem sine brødre? Så bror fører sag mod bror, og det for uindviende!

Nu er det i det hele taget forkert af jer, at I fører retssager mod hinanden. Hvorfor lider I ikke bare uret? Hvorfor lader I jer ikke bare bedrage? Nej, I gør selv uret og I bedrager og det gør I imod brødrene. Men ved I da ikke, at uretfærdige ikke skal arve Guds kongedømme? Tag ikke fejl! Hverken utugtige eller afgudsdyrkere, horebukke eller trækkerdreng, bøsser, tyve eller grådige så lidt som drankere, spottere eller røvere skal arve Guds kongedømme! Og sådan var I jo selv for en dels vedkommende. Men I rensede jer, ja, I blev gjort hellige - I blev frifundet i vor Herre Jesus, den salvede konges navn og i vor Guds ånd.

Alt står mig frit for - ja ja, men det er ikke alt, der gavner. *Alt står mig frit for* - jo, men jeg vil ikke lade mig styre af noget. Maden er beregnet for vommen, og vommen er beregnet til maden, men Gud vil gøre begge dele lige gyldige. Legemet derimod er ikke beregnet til hor, men for vor Herre og vor Herre for legemet. For Gud oprejste vor Herre og vil også oprejse os ved sin kraft. Ved I da ikke, at jeres legemer er den salvede konges lemmer? Skulle jeg så tage den salvede konges lemmer og gøre dem til en hores? Aldrig i livet! Er I slet ikke klar over, at den, der har samleje med en hore, er ét legeme med hende? Som det hedder: *De to skal blive til ét kød*. Men den, der binder sig til vor Herre, er én ånd med ham. Så hold jer langt borte fra hor! Enhver synd, et menneske måtte begå, foregår udenfor legemet, men den, der begår hor, forbryder sig mod sit eget legeme. Eller ved I ikke, at jeres legeme er et tempel for den hellige ånd i jer - den, I har fået fra Gud? I er ikke jeres egne herrer, for I blev både købt og betalt. Så giv da Gud æren med jeres legeme.

Hvad angår det, I skrev, så er det udmærket for et menneske ikke at røre nogen kvinde, men på grund af faren for hor, så bør enhver have sin egen kvinde og enhver sin egen mand. Manden bør vise kvinden sin skyldighed og ligeså kvinden manden. Kvinden bestemmer ikke over sit eget legeme - det gør manden, og ligeledes bestemmer manden ikke over sit eget legeme - det gør kvinden. Unddrag jer derfor ikke hinanden, medmindre I er enige om det for en tid, så I kan få fri til bønner og så komme tilbage i samme spor, for at Satan ikke skal friste jer, på grund af jeres svaghed.

Jeg siger dette som en indrømmelse og ikke som en befaling. I virkeligheden så jeg gerne, at alle mennesker var som jeg selv, men enhver har sine egne nådegaver fra Gud, den ene sådan, den anden sådan. Jeg vil dog gerne sige om de ugifte og enkerne, at det var godt for dem, om

de kunne forblive som jeg, men hvis de ikke magter det, så lad dem bare gifte sig, for det er bedre at gifte sig end at være optændt af begær.

Men de gifte formaner jeg – nej, ikke jeg, men vor Herre – at en kvinde ikke må forlade sin mand! Hvis hun alligevel forlader ham, så bør hun enten forblive ugift eller forlige sig med manden. Manden må heller ikke sende kvinden bort.

Til de øvrige siger *jeg* – altså ikke vor Herre – at hvis en bror har en uindviet kvinde, og hun kan lide at bo sammen med ham, så bør han ikke sende hende bort. Ligesådan med en kvinde. Hvis hun har en uindviet mand, og han kan lide at bo sammen med hende, så bør hun ikke sende manden bort, for den uindviede mand er blevet gjort hellig ved kvinden, ligesom den uindviede kvinde er blevet gjort hellig ved broren. Ellers ville jeres børn jo være urene, men nu er de faktisk hellige. Hvis den uindviede så alligevel lader sig skille, så lad ham bare blive skilt. Broren eller søsteren er ikke bundne i så fald. Gud har jo kaldet os til fred. Og ved du egentlig, kære kvinde, om du kan frelse manden? Ved du egentlig, kære mand, om du kan frelse kvinden?

Enhver bør leve efter det, han har fået givet af vor Herre ifølge Guds kald. Det er i hvert fald det, jeg lærer i alle forsamlingerne. Blev nogen kaldet til at være omskåren, skal han ikke trække for huden på igen, så at sige. Blev nogen kaldet til at have forhud, skal han ikke lade sig omskære. Omskærelsen har ingen betydning så lidt som for huden har det - alene lydørhed overfor Guds bud. Ja, enhver bør blive i det kald, hvortil han blev kaldet. Blev du kaldet til slave, så lad det ikke bekymre dig, men hvis du *kan* blive fri, er det selvfølgelig at foretrække. For selv den, der er kaldet til slave i Herren, er vor Herres frigjorte. Ligeledes er den, der blev kaldet til frihed, den salvede konges slave. I er både købt og betalt. Bliv ikke slaver af mennesker, kære brødre! Enhver bør blive i sit kald for Gud.

Om jomfruerne har jeg ikke nogen befaling fra vor Herre, men jeg giver min mening til kende, som en, der ved Guds barmhjertighed anses for hengiven. Jeg mener altså, at det tvunget af nødvendighed er godt for et menneske, at det er, som det er. Er du bundet til en kvinde, så skal du ikke arbejde på at blive løst fra hende. Er du blevet løst fra en kvinde, skal du ikke absolut søge dig en kvinde. Hvis du gifter dig, har du ikke gjort noget forkert, og hvis jomfruen bliver gift, har hun heller ikke gjort noget forkert, om end disse vil opleve alle begærets trængsler. Dem skal jeg nok skåne jer for.

Men, kære Brødre! Jeg siger jer, tiden er kort. I den tid, der er tilbage, bør de, som har kvinder, leve, som om de ikke har nogen - de, der græder, som om de ikke græder, og de, som er glade, som om, de ikke er glade - de, som køber ting og sager bør leve, som om de intet ejer, og de, som gør brug af denne verdens goder, som om de ikke udnyttede dem. For denne verdensorden går mod enden.

Det, jeg ønsker er, at I *ikke* bekymrer jer. Den ugifte bekymrer sig jo om det, der angår vor Herre, hvordan han kan tilfredsstille ham. Den gifte derimod bekymrer sig om de verdslige ting, hvordan han kan tilfredsstille kvinden, så han er splittet. Både den ugifte kvinde og jomfruen bekymrer sig om det, der angår vor Herre, for at hun må være hellig både på legeme og ånd, mens den gifte kvinde bekymrer sig om det verdslige, hvorledes hun kan tilfredsstille manden. Jeg siger dette for jeres egen skyld – ikke for at lægge jer i spændetrøje, men af hensyn til anstand og flid i et uforstyrret liv for vor Herre.

Så hvis nogen mener, det bringer skam over hans datter, at hun er jomfru og måske endda ude over sin bedste alder, og han derfor skylder hende at blive gift, så lad ham gøre, som han vil. Han begår ikke nogen fejl. Lad dem da endelig blive gift. Men den, som er fast besluttet i sit hjerte og ikke føler sig tvunget, men selv bestemmer over sin egen vilje og som har besluttet

sig i sit hjerte at forblive jomfru, handler jo smukt. Så den jomfru, der bliver gift, handler smukt, men den, som ikke bliver gift handler endnu bedre. En kvinde er bundet, så længe hendes mand lever. Men skulle manden sove ind, er hun fri til at blive gift med hvem, hun vil, blot det foregår i vor Herres navn. Lykkeligere er hun dog efter min mening, hvis hun forbliver, som hun er. Også jeg har vel bare lidt af Guds ånd.

Angående det, som ofres til afguderne: Vi ved, at vi alle har erkendt afguderiet som afguderi. Dog - erkendelsen alene opblæser, kun kærligheden opbygger! Så hvis én mener at have erkendelse om noget, har han endnu ikke forstået, hvad man virkelig bør kende til. Hvis én derimod elsker Gud, så er det fordi, han er blevet erkendt - af ham! Nå, men altså vedrørende mad fra offergaverne ved vi, at der ingen afguder findes i verden, og at der ikke er nogen anden Gud end én. Om der også findes såkaldte guder, enten i himmel eller på jord, ligesom der findes mange guder og mange herrer, er der dog kun én Gud for os: vores far, fra hvem alt er blevet til. Ham tilhører vi. Og én Herre: Jesus, den salvede konge, i hvem alt er. I kraft af ham lever vi.

Denne erkendelse deles dog ikke af alle. Nogle har af gammel offervane indtil for nylig spist af offerkødet, så deres skrøbelige samvittighed anfægtes. Men mad fører os ikke til Gud. Dersom vi ikke spiser, sakker vi ikke bagud, og dersom vi spiser, giver det os intet fortrin. Men pas på, at denne jeres frihed ikke bringer de skrøbelige til fald. Hvis nogen nemlig ser dig – du, som er så klog – sidde til bords i et afgudshus, vil hans skrøbelige samvittighed så ikke blive fristet til at spise offerkødet? På den måde ødelægges den skrøbelige gennem *din* klogskab – du, bror, for hvem din salvede konge døde! Når I således svigter brødrene og sårer deres skrøbelige samvittighed, svigter I jeres salvede konge. Derfor, hvis det sårer min bror at spise kød, så vil jeg aldrig i evighed spise kød for ikke at såre min bror.

Er jeg ikke fri? Er jeg ikke apostel? Har jeg ikke selv set Jesus, vor Herre? Er I ikke mit værk i Herren? Er jeg ikke apostel for andre, så er jeg det i hvert fald for jer, for I er mit sendebrev i Herren. Mit forsvar mod dem, der kritiserer mig, er dette: Har vi ikke ret til at spise og drikke? Har vi ikke ret til at rejse omkring med en søster som kone, ligesom de øvrige apostle og vor Herres brødre og Kefas? Eller er det kun mig og Barnabas, der ikke har ret til dette? Hvem er nogensinde soldat for egen løn? Hvem planter en vingård uden at nyde frugten af den? Eller hvem vogter en hjord uden at nyde mælken fra hjorden? Jeg siger ikke dette alene ud fra menneskelig visdom. Også Moseloven siger det samme, for i MoseMoseloven står der skrevet: *Bind ikke munden på en okse, der tærsker.* Er det okserne, der ligger Gud på sinde? Nej, siger han det ikke helt og holdent med henblik på os? Med henblik på os blev det jo skrevet, at *den, der pløjer, skal pløje med håb - den, der tærsker, i håb om udbytte.* Når vi har sået det åndelige hos jer, er det så for meget forlangt, hvis vi vil høste det materielle fra jer. Hvis nogen har ret til noget fra jer, hvor meget mere så ikke vi? Dog har vi ikke gjort brug af denne ret. Tværtimod sparer vi på alt, for ikke at lægge nogen hindring i vejen for evangeliet om den salvede konge.

Men er I ikke klar over, at de, der udfører de hellige ritualer, får deres mad fra helligdommen? De, som gør tjeneste ved alteret, har så at sige del i alteret. På samme måde forordnede vor Herre det for dem, der forkynder evangeliet, at de også skulle leve af dette budskab. Men jeg har ikke benyttet mig af noget af dette, og jeg skriver ikke dette, for at det skulle blive sådan med mig, for jeg ville hellere dø, end at nogen skulle latterliggøre det, jeg roser mig af. At forkynde evangeliet giver mig ingen ros i sig selv, for det er jo noget, jeg er tvunget til. Arme mig, hvis jeg ikke forkynder evangeliet! Hvis jeg gør det som fri, får jeg løn, men når jeg gør

det som ufri, har jeg ligesom fået en husholdning betroet. Og dét er altså min løn. Så når jeg forkynder evangeliet, gør jeg det uden omkostning, for ikke at misbruge, hvad jeg ellers nok havde ret til som missionær. For skønt jeg er fri af alle, har jeg gjort mig selv til alles slave for at kunne vinde des flere. Jeg blev som en judæer for judæerne for at vinde judæerne. For dem under Moseloven blev jeg som én under Moseloven – skønt jeg ikke selv var under Moseloven, men det var for at vinde dem under Moseloven. For dem uden lov blev jeg som én uden lov - selv om jeg ikke er uden Guds lov, men adlyder den salvede konges lov, men det var for at jeg kunne vinde dem uden lov. Jeg blev en svækling for de svage, så jeg kunne vinde de svage. Ja, for alle blev jeg alt for i hvert fald at frelse nogen. Men jeg gør det alt sammen for evangeliets skyld, for at også jeg kunne tage del i dets udbredelse.

Ved I ikke, at de, som løber på stadion, nok løber alle sammen, men kun én får sejrprisen? Løb således, at I kan få den. Enhver deltager i legene udviser styrke i alle forhold, og det gør de bare for at få en sejrskrans, der snart efter visner. Vores derimod er uvisnelig. Derfor løber jeg ikke på må og få – derfor slår jeg ikke i luften, når jeg bokser, nej, jeg slår løs på min krop og behandler den som en slave, for at jeg, der har prædikeret for andre, ikke selv skal blive diskvalificeret.

Kære brødre! Jeg ønsker ikke, at I skal være uvidende om, at alle vores fædre var under skyen, og de gik alle gennem havet. Alle blev så at sige døbt til Moses i skyen og i havet, og de spiste alle den samme åndelige mad, og alle drak den samme åndelige drik, ja, de drak af en åndelig klippe, som fulgte med. Den klippe var den salvede konge. Alligevel brød Gud sig ikke om de fleste af dem - de blev nemlig slået ned i ørkenen. Dette står som en advarsel for os, så vi ikke skal begære, hvad der er ondt, sådan som de gjorde. Bliv ikke afgudsdyrkere som nogle af dem blev det, som der står skrevet: *Folket satte sig ned for at spise og drikke, og de rejste sig op for at lege.* Lad os ikke bedrive hor, sådan som nogle af dem bedrev hor. *På én dag faldt der 23.000.* Lad os heller ikke udfordre den salvede konge, som nogle af dem forsøgte det, så de blev udryddet af slanger. I skal ikke brokke jer, sådan som nogle af dem brokkede sig og blev udryddet af Den store Ødelægger. Disse ting skete som et memento, og de blev nedskrevet til skræk og advarsel for os, som står overfor tidernes ende. Derfor skal den, som synes at stå fast, passe på, at han ikke falder. I er jo kun blevet udsat for menneskelige udfordringer. Trofast er Gud, som ikke vil udfordre jer ud over, hvad I magter, men sammen med udfordringen vil han også skabe udveje, så I kan klare den. Derfor, mine elskede, hold op med den afgudsdyrkelse.

Nu taler jeg, som talte jeg til forstandige mennesker. Bedøm selv, hvad jeg siger. Velsignelsens bæger, som vi velsigner, er det ikke fællesskab med vor salvede konges blod? Det brød, vi deler ud af, er det ikke fællesskab med vor salvede konges legeme? Fordi der er ét brød, er vi – skønt mange - ét legeme, for vi er alle dele af det samme brød. Se på Israel, som vi kender det. Har de, som spiser ofrene, ikke fællesskab med alteret? Hvad siger jeg nu? At afgudsofre er noget særligt? Eller at afguder er noget særligt? Nej, men jeg påstår, at det, som andre folk ofrer, ofrer de til dæmoner og ikke til Gud, og jeg vil ikke, at I skal have fællesskab med dæmoner. I kan altså ikke drikke vor Herres bæger og dæmoners bæger samtidig. I kan ikke tage del både i vor Herres bord og dæmoners bord. Eller skal vi virkelig gøre vor Herre misundelig? Er vi stærkere end ham?

Alt står mig frit for - ja ja, men det er ikke alt, der gavner. *Alt står mig frit for*, men det er ikke alt, der opbygger. Ingen skal søge sit eget, men sine medmenneskers ve og vel. Spis bare alt, hvad der sælges på kødmarkedet uden at undersøge det af hensyn til samvittigheden. For *Guds er jorden og al dens fylde.* Så hvis nogen af de uindviede indbyder jer og I gerne vil tage derhen, så

spis bare alt, hvad der sættes frem for jer, uden at undersøge det af samvittighedshensyn. Men hvis nogen ligefrem siger til jer, at dette er afgudsofferkød, så spis det ikke - af hensyn til ham, der sagde det og af hensyn til samvittigheden. Ja, jeg siger samvittighed, men ikke din egen – dit medmenneskes. For hvorfor skal min frihed dømmes af en andens samvittighed? Hvis jeg tager del i måltidet med taknemmelighed, hvorfor skal jeg så skældes ud for det, jeg takker for? Hvad enten I altså spiser eller drikker, eller hvad I nu gør, så gør det til Guds ære. Væk ikke anstød hverken for judæere eller for hellenere eller for Guds forsamling, på samme måde som også jeg stiller alle tilfreds i alting uden at søge min egen fordel, men de mange andres, så de dog må blive frelst. Efterlign mig, ligesom jeg efterligner min salvede konge.

Jeg vil gerne rose jer, fordi I har husket mig i alle forhold, og det, som jeg overleverede til jer, det holder I fast ved. Men dette vil jeg, at I skal vide: Enhver mands hoved er den salvede konge. En kvindes hoved er manden, men Gud er selvfølgelig den salvede konges hoved. Så en mand, som beder eller prædiker med noget på hovedet, bringer skam over sit hoved, men en kvinde, som beder eller prædiker med utildækket hoved, bringer også skam over sit hoved. Så kunne hun lige så godt fjerne alt håret. Så hvis en kvinde ikke tildækkes, så lad hende da hellere blive klippet eller kronraget! Nej, hvis det er en skam for en kvinde at blive klippet eller kronraget, så lad hende hellere blive tildækket. En mand behøver ikke at tildække sit hoved, eftersom han er Guds billede og afglans, mens kvinden er en afglans af manden. Manden blev jo ikke til af kvinden, men kvinden af manden, da manden jo ikke blev skabt for kvindens skyld, men kvinden for mandens. Derfor skylder kvinden at have et myndighedstegn på hovedet – for englens skyld. Men selvfølgelig er der i vor Herre lighed mellem kvinde og mand. For som kvinden er blevet til ved manden, er manden jo blevet til gennem kvinden. Men alt er blevet til i kraft af Gud. Døm selv. Er det passende, at en kvinde beder utildækket? Lærer ikke selv naturen jer, at når en mand lader håret vokse, er det til vanære for ham, men når en kvinde lader håret vokse, er det til ære for hende, for det lange hår er blevet givet som et slør. Nå, men hvis nogen virkelig gider skændes om det her, så er det altså ikke god tone hos os og heller ikke i Guds forsamlinger.

Hvad angår den følgende formaning har jeg ingen ros, eftersom I kommer sammen – ikke for det bedre, men for det værre. For det første hører jeg om splittelser iblandt jer, når I mødes i forsamlingen, og for en del tror jeg på det. Der må nødvendigvis opstå sekter hos jer, så de godkendte kan fremstå desto tydeligere blandt jer. Nå, men når I kommer sammen på det samme sted, er det åbenbart ikke muligt at nyde vor Herres nadver sammen, for enhver indtager først sin egen private nadver inden spisningen, så den ene sulter, mens den anden er overmæt. Jamen, har I da ikke huse, hvor I kan spise og drikke? Eller ringeagter I Guds forsamling, så I beskæmmer dem, som ingenting har med? Hvad skal jeg sige til jer? Skal jeg rose jer? Nej, i dette roser jeg jer ikke! For jeg modtog fra Herren selv, hvad jeg også gav videre til jer:

Vor Herre Jesus tog i den nat, hvor han blev forrådt, et brød, og efter at have takket brækkede han det over og sagde:

- Tag det og spis! Dette er mit legeme. Det hengives for jeres skyld. Spis det nu til erindring om mig. På samme måde tog han også bægeret efter aftensmåltidet og sagde: Dette bæger er den nye pagt med Gud ved mit blod. Hver gang I drikker det, så gør det til erindring om mig. Så hver gang I spiser dette brød og drikker bægeret, forkynder I vor Herres død, indtil han kommer. Altså: Den, der spiser brødet eller drikker vor Herres bæger uværdigt, vil være skyldig

mod vor Herres legeme og blod. Men lad det menneske bedømme sig selv og lad ham bare spise på den måde af brødet og drikke af bægeret, for den, der spiser og drikker, spiser og drikker sig selv en dom til, når han ikke passer på sin krop. Det er grunden til, at der er mange skrøbelige og svage iblandt jer, og rigtig mange er gået bort. Men hvis vi bedømte os selv korrekt, ville vi jo ikke blive dømt. Dømmes vi alligevel, opdrages vi af vor Herre, for at vi ikke skal blive fordømt sammen med verden.

Mine kære brødre! Når I derfor kommer sammen for at spise, så vent på hinanden. Hvis nogen er sulten, så lad ham da spise hjemmefra, så I ikke kommer sammen til doms. Resten vil jeg bringe i orden, når jeg kommer.

Kære Brødre! Hvad angår de åndelige gaver, ønsker jeg ikke, at I skal holdes hen i uvidenhed. I ved, at dengang I var, som folk er flest, blev I draget imod de stumme afgudsbilleder - bort fra Vejen. Nu kan jeg så meddele jer, at ingen, som taler i kraft af Guds ånd siger: *Forbandet være Jesus*. Og ingen kan sige: *Jesus er Herre* uden ved hellig ånd. Men der er forskel på nådegaverne, om end det er den samme ånd. Der er forskel på tjenester, om end vor Herre er den samme, og der er forskel på handlinger, om end Gud er den samme, som virker alt i alle. Til enhver gives åndsmeddelelsen til gavns. Til én gives gennem ånden visdom, til en anden indsigt ifølge den samme ånd - til en anden igen inderlig hengivenhed i den samme ånd, mens en anden modtager helbredelsens nådegave i den ene samme ånd. Til én gives at udføre undergerninger, til en anden at prædike - til én at bedømme ånderne, til en anden forskellig slags tungetale og til en tredje at udlægge tungetale. Alt dette udvirker den ene samme ånd, som fordeler til hver især, som den vil.

Ligesom legemet er ét, og dog har mange lemmer, og alle legemets lemmer – skønt de er mange – er ét legeme, således er det også med vor salvede konge. Vi er nemlig alle døbt med én ånd til ét legeme, hvad enten vi er judæere eller hellenere, slaver eller frie. Alle fik vi den samme ene ånd at drikke. Legemet er ikke ét lem, men mange. Hvis foden sagde: 'Eftersom jeg ikke er hånd, hører jeg ikke til legemet', så er den vel ikke af den grund udenfor legemet? Og hvis øret sagde: 'Eftersom jeg ikke er øje, hører jeg ikke til legemet', så er det vel ikke af den grund udenfor legemet? Hvis hele legemet var øje, hvor var da hørelsen? Hvis det hele var hørelse, hvor var da lugtesansen? Men nu har Gud sat lemmerne - hvert enkelt af dem - på legemet, sådan som han ønskede det. For hvis de alle var ét lem, hvor var da legemet? Nu er der dels mange lemmer, men også ét legeme. Øjet kan ikke sige til hånden: 'Dig har jeg ikke brug for!' Så lidt som hovedet kan sige til fødderne: 'Jer har jeg ikke brug for!' Nej, tværtimod synes de lemmer på legemet, som forekommer svage, at være des mere nødvendige, og de som forekommer at være ringeagtede på legemet, dem omgiver vi med des mere agtelse, ligesom vi omgiver de mere uanstændige dele med des større anstændighed. Det behov har de mere anstændige dele jo ikke. Men Gud har sammenføjet legemet således, at det ringere fik des højere agtelse, så der ikke skulle være splittelse i legemet, men så lemmerne havde omsorg for hinanden. Og hvis ét lem lider, lider alle lemmerne sammen med det, og hvis ét lem hædres, glæder alle lemmerne sig sammen med det. I er den salvede konges legeme og hver især lemmer. Og Gud har nu engang indsat nogle i forsamlingen - for det første apostle, for det andet prædikanter, for det tredje lærere, dernæst dem, der gør undergerninger, dernæst dem med nådegaver til at helbrede, hjælpe, lede og forskellig slags tungetale. Alle er vel ikke apostle? Alle er vel ikke prædikanter? Alle er vel ikke lærere? Alle gør vel ikke undergerninger? Alle har vel ikke helbredelsens nådegaver? Alle taler vel ikke i tunger? Alle fortolker vel ikke? Men stræb alligevel efter de største nådegaver.

Og nu vil jeg så vise jer en endnu mere storslået vej: Om jeg så kunne alle sprog, ja, talte som en engel, men ikke kendte til Guds kærlighed, så var jeg blot et larmende tågehorn - et skrattende bækken. Om jeg så var den mest begavede prædikant - havde indsigt i alle mysterier og al kundskab - og var opfyldt af tro, så jeg kunne flytte bjerge, men ikke kendte Guds kærlighed, så var jeg intet. Og om jeg så uddelte alt, hvad jeg ejer og har - ja, overgav mit eget legeme til bålet, men ikke kendte Guds kærlighed, så gavnede det mig intet. Guds kærlighed er tålmodig. Guds kærlighed er mild. Guds kærlighed raser ikke, storskryster ikke, fører sig ikke frem, er ikke uanstændig, søger ikke sit eget, hidser sig ikke op. Den holder ikke regnskab med det onde, glæder sig ikke over uretten, men glæder sig over sandheden. Den tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt. Guds kærlighed ophører aldrig. Hvad enten det gælder begavede prædikener - de forgår. Tungetale - den forstummer. Erkendelsen - den visner. Ja, kun stykkevis erkender vi - famlende prædiker vi, men når det fuldkomne kommer, er det slut med det famlende. Da jeg var lille, talte jeg som et barn – jeg tænkte som et barn – forstod som et barn. Da jeg blev voksen, aflagde jeg det barnlige. Nu ser vi nok uklart som gennem sløret glas, men engang skal vi se ansigt til ansigt. Nu erkender jeg famlende, men engang skal jeg skue klart, ligesom jeg selv er klart gennemskuet. Indtil da lever jeg altså på disse tre: hengivenhed, håb, Guds kærlighed. Først og fremmest Guds kærlighed.

Jag efter den kærlighed og stræb efter de åndelige gaver – dog mest efter at prædike. For den, der taler i tunger, taler ikke for mennesker, men for Gud. Ingen forstår det, men han udsiger mysterier ved ånden. Den, der prædiker, taler til mennesker, til opbyggelse, formaning og trøst. Den, der taler i tunger, opbygger sig selv, men den, der prædiker, opbygger forsamlingen. Jeg kunne godt ønske, at I alle talte i tunger, men hellere, at I prædikede. Den, der prædiker, er større end den, der taler i tunger, medmindre han fortolker det, så forsamlingen kan blive opbygget.

Hør nu her, kære brødre. Hvis jeg kom til jer og talte i tunger, hvad ville jeg da gavne jer, hvis ikke jeg også talte til jer enten ved åbenbaring eller ved kundskab eller ved prædiken eller lære? På samme måde med døde ting, der giver lyd - for eksempel en fløjte eller en gitar - hvis ikke de varierer tonerne, hvordan skal man så kunne vide, hvad der fløjtes eller spilles? Og hvis en trompet blot afgiver en uklar lyd, hvem vil så stille op til kamp? Således også med jer omkring tungetalen. Hvis I ikke også taler tydeligt, hvordan skal det, der siges, så blive kendt? I ville jo bare tale hen i vejret.

Så mange forskellige sprog er der i verden, og ingen af dem er uden mening. Men hvis jeg ikke forstår sprogets tone, vil jeg være som en barbar for den, der taler det, og den, der taler det, vil være som en barbar for mig. Således også med jer, I, som er så ivrige efter det spirituelle. Gå efter forsamlingens opbyggelse, så I får en overflod af rigdom. Derfor skal den, der taler i tunger, bede om, at han kan få mulighed for at fortolke det. Hvis jeg blot beder i tungetale, så er det min ånd, der beder, men min fornuft har intet ud af det. Hvad betyder det? Jo, jeg vil altså nok bede ved hjælp af ånden, men jeg vil også bede med fornuften. Jeg vil lovsynge ved hjælp af ånden, men også med fornuften. For hvis du kun lovpriser ved hjælp af ånden, hvordan skal den, der sidder på den uindviedes plads, så kunne sige amen til din lovprisning, hvis han ikke aner, hvad du siger? Din takkebøn er selvfølgelig smuk nok, men den opbygger ikke den anden. Selv takker jeg Gud for, at jeg taler mere i tunger end jer alle sammen, men i

forsamlingen vil jeg hellere sige fem ord med min fornuft, så andre kan tage ved lære, end ti tusind ord med tungetale.

Kære brødre! Vær ikke barnlige med hensyn til fornuften. Vær som spædbørn i forhold til det onde, men vær fuldvoksne i forhold til fornuften. I Moseloven står der skrevet: *Gennem fremmede tungemål - ved andres læber vil jeg tale til dette folk, men heller ikke således vil de bære på mig, siger Gud.* Således er tungetalerne ment som tegn – ikke for de døbt, men for dem, der endnu ikke er døbt. Prædiken derimod er ikke for de udøbte, men for de døbt. Hvis hele forsamlingen altså er samlet på samme sted og alle taler i tunger og uindviede eller udøbte dukkede op, ville de så ikke sige, at I er blevet vanvittige? Men hvis alle prædikede, og der dukkede en udøbt eller en uindviet op, bedømmes han af alle - forhøres af alle, så sindets skjulte tanker kommer for en dag. Så vil han falde med ansigtet mod jorden og tilbede Gud og forkynde, at Gud virkelig er i jer.

Hvad betyder det så, kære brødre? Jo, når I kommer sammen, har I hver især en lovsang, en lære, en åbenbaring, en tungetale, en tolkning. Lad alt sammen ske til opbyggelse. Skulle nogen tale i tunger, så bare to eller højst tre og efter tur - og så én, der tolker. Hvis der ikke er nogen fortolker, så lad den pågældende tie stille i forsamlingen, men lad ham tale for sig selv og for Gud.

Lad to eller tre prædikanter tale og lad de andre bedømme det. Hvis en anden, der sidder der, får en åbenbaring, så lad den første tie stille. I kan jo alle prædike, en ad gangen, så alle kunne tage ved lære og alle kunne opmuntres. Prædikanters ånder indordner sig under prædikanterne, for Gud er ikke forvirringens, men fredens Gud. Sådan bør det være i alle de helliges forsamlinger. Eller er det måske fra jer, Guds fortælling er udgået? Eller er det kun til jer, den er kommet? Hvad enten nogen nu synes, han er prædikant eller mere spirituel, så bør han anerkende, at det, jeg skriver til jer, er vor Herres bud. Men hvis nogen absolut vil være afsindig, så lad ham da være afsindig.

Altså, mine kære brødre! Stræb efter at prædike og stå ikke i vejen for tungetale - blot det alt sammen sker sømmeligt og i god ro og orden.⁵⁸

Kære brødre! Lad mig minde jer om det evangelium, jeg forkyndte for jer – det, som I også tog imod - som I også står i, og som I også frelses ved, hvis I ellers husker, hvad det var for en fortælling, jeg fortalte jer. Ellers var det jo omsonst, I blev døbt. Jeg overleverede jer nemlig som noget af det første, det, som jeg også selv modtog, at Guds salvede konge døde på grund af vore svigt ifølge skrifterne - at han blev begravet, og at han blev oprejst på den tredje dag ifølge skrifterne; at han blev set af Kefas, dernæst af De Tolv. Derefter blev han set af fem hundrede brødre på én gang, af hvem de fleste endnu lever, mens nogle er sovet hen. Dernæst blev han set af Jakob og dernæst af alle apostlene. Sidst af alle blev han set af et misfoster som mig, for jeg er den ringeste af apostlene – jeg, som ikke er værd at kaldes apostel, fordi jeg forfulgte Guds forsamling. Men ved Guds nåde er jeg, hvad jeg er, og hans nåde mod mig har ikke været omsonst. Tværtimod har jeg slidt meget mere end dem alle – nej, ikke jeg, men Guds nåde, som er i mig. Nå, men hvad enten det nu er mig eller dem - således forkynder vi, og I hengav jer til det. Men når det nu forkyndes om den salvede konge, at han er oprejst af døde, hvordan kan nogle af jer så hævde, at der ikke findes nogen opstandelse af døde? Jamen, hvis der ikke findes nogen opstandelse af døde, så er heller ikke den salvede konge blevet

---

⁵⁸ Jeres koner bør i øvrigt tie stille i forsamlingerne. Det er ikke tilladt dem at holde tale, men de bør underordne sig mændene, sådan som Moseloven også siger. Hvis der er noget, de gerne vil vide, så lad dem spørge deres mænd derhjemme. For det er og bliver usømmeligt for en kone at holde tale i forsamlingen.

oprejst, og hvis den salvede konge ikke blev oprejst, så er vores forkyndelse altså tom og meningsløs og dermed også jeres tro og hengivenhed. Og så må vi anses for at være falske vidner om Gud, fordi vi vidnede stik imod Gud, at han oprejste sin salvede konge, som han altså ikke oprejste, for så vidt som døde jo ikke oprejses. For hvis døde ikke oprejses, er heller ikke den salvede konge blevet oprejst, men hvis den salvede konge ikke blev oprejst, er jeres hengivenhed omsonst, og I er tilbage i jeres gamle elendighed. Så er også de, som er sovet hen i tillid til deres salvede konge, gået til grunde. Hvis vores håb til vores salvede konge alene vedrører dette liv, da er vi de ynkværdigste af alle mennesker. Men nu er den salvede konge blevet oprejst af døde som en første frugt af de hensøvede.

Eftersom døden kom til på grund af ét menneske, kom også dødes opstandelse til på grund af ét menneske. For ligesom alle dør i Adam, således vil alle også blive gjort levende i den salvede konge, enhver ifølge sin egen orden: Den første frugt er den salvede konge, dernæst kommer de, som tilhører den salvede konge, ved hans genkomst. Så kommer fuldendelsen, når han overdrages herredømmet af sin Gud og far. Det sker, når han har tilintetgjort alt verdsligt herredømme – al magt og myndighed. For han bør være konge, indtil *han får lagt alle fjenderne under sine fødder*. Den sidste fjende, der tilintetgøres, er døden selv, for *alt* har han underlagt under hans fødder.⁵⁹ Når så alt er blevet ham underlagt, vil også Guds Søn selv underlægge sig ham, der underlagde ham alt, for at Gud må blive alt i alle.

Nå ja, og hvad skulle de, som døbes for de dødes skyld gøre, hvis døde overhovedet ikke oprejses? Hvorfor skulle de så lade sig døbe for deres skyld? Og hvad med os? Hvorfor udsætter vi os ustandseligt for fare? Dag efter dag står jeg ansigt til ansigt med døden af lutter stolthed over jer, kære brødre i den salvede konge Jesus vor Herre. Hvis jeg som menneske skulle kæmpe med vilde dyr her i Efesos, hvad gavnede det mig så, hvis døde ikke oprejses? *Lad os æde og drikke, for i morgen er vi døde?* Far ikke vild. God skik fordærves nemt af slet omgang. Kom ud af jeres delirium som retsindige og svigt ikke medmennesket. Der er åbenbart nogen, som intet kender til Gud. Jeg siger bare: Skam jer!

Men så vil nogen sige: Hvordan oprejses de døde? Hvilket slags legeme kommer de med? Tåbeligt spørgsmål! Det, du sår, bliver jo ikke levende igen, hvis ikke det først døde. Og når du sår, sår du ikke det legeme, som det bliver til, men et nøgent korn, det være sig hvede eller nogen af de andre sorter. Men Gud giver det et legeme, sådan som han ønskede - hvert korn sit eget særlige legeme.

Ikke alt kød er det samme kød - nej, noget er af mennesker, noget er kød af kvæg, andet igen kød af fugle og andet af fisk. Og der er himmelske legemer og jordiske legemer, men de himmelskes glans er ét, de jordiskes noget andet. Solens glans er én, månens glans er en anden og en anden igen stjernernes. Stjerne er nemlig forskellig fra stjerne i glans. Sådan er det også med opstandelsen fra de døde. Hvad der sås i fordærvelighed, oprejses til udødelighed - hvad der sås i vanære, oprejses til guddommelighed – hvad der sås i svaghed, oprejses til kraft og styrke. Hvad der sås som et sjæleligt legeme, oprejses til et åndeligt legeme. Findes der et sjæleligt legeme, er der altså også et åndeligt. Som der står skrevet: *Det første menneske⁶⁰ blev til en levende sjæl*. Den sidste Adam blev til en ånd, der gør levende. Det åndelige er altså ikke det første - nej, dét er det sjælelige – først derefter kommer det åndelige. Det første menneske var jordisk – skabt af jord, det andet menneske var fra Himlen. Som det jordiske menneske var, således er de jordiske mennesker, og som det himmelske menneske er, således er de himmelske

⁵⁹ Dog, når det hedder, at *alt* er blevet underlagt, er det klart, at det ikke gælder ham, der underlagde ham alt.

⁶⁰ Altså Adam.

mennesker. Og på samme måde som vi har båret det jordiske menneskes billede, skal vi også bære det himmelske menneskes. Men det siger jeg jer, kære brødre, kød og blod kan ikke arve Guds kongedømme, så lidt som fordærvelighed kan arve udødeligheden.

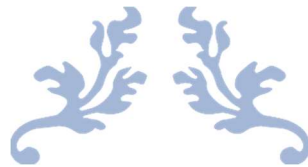
Se, nu vil jeg indvie jer i et mysterium: Vi skal ikke alle sove ind, men vi skal alle forvandles - i et nu, på et øjeblik, når den sidste trompet lyder. Trompeten skal lyde, og de døde skal blive oprejst til udødelighed, og *vi* skal forvandles. For dette letfordærvelige legeme skal iføre sig uforgængelighed - dette dødelige legeme skal iføre sig udødelighed. Når det sker - når dette fordærvelige legeme ifører sig uforgængelighed, og dette dødelige legeme ifører sig udødelighed, da opfyldes det ord, som står skrevet: *Døden er blevet opslugt – til sejr!* Død, hvor er nu din sejr? Død, hvor er nu din brod? Dødens brod er synden, men syndens styrke udspringer af Moseloven. Tak til Gud, som giver os den endelige sejr i vor Herre Jesus den salvede konge! Mine elskede brødre! Vær faste og urokkelige - overmåde rige i vor Herres gerning og altid bevidste om, at jeres møje i Herren ikke er omsonst.

Med hensyn til indsamlingen til de hellige, så skal også I gøre, sådan som jeg forordnede det for forsamlingerne i Galatien. Enhver bør den første dag i ugen lægge noget til side hos sig selv, alt efter hvor velstillet han er, så der ikke først bliver samlet ind, når jeg kommer. Når jeg så kommer, vil jeg sende dem, som I har godkendt via jeres breve, af sted for at bringe jeres gave til Jerusalem. Hvis det er vigtigt, at også jeg tager af sted, kan de rejse sammen med mig. Jeg vil komme til jer på vej gennem Makedonien – jeg rejser nemlig gennem Makedonien – og måske bliver jeg hos jer eller overvintret, så I kan følges med mig, hvor jeg rejser hen. Jeg vil nemlig ikke bare besøge jer i forbifarten, men jeg håber at blive hos jer, om Gud vil. Til gengæld bliver jeg i Efesos indtil Pinse. En dør er nemlig blevet åbnet for mig, stor og virksom med mange forhindringer.

Men når Timotheus kommer, så sørg for, at han kan være hos jer uden frygt, for han udfører vor Herres gerning ligesom jeg selv. Lad ingen ringeagte ham, men send ham videre med fred, så han kan komme til mig, for jeg venter ham sammen med brødrene. Hvad angår vores bror Apollos, har jeg opfordret ham stærkt til at komme til jer sammen med brødrene, men det var bestemt ikke hans agt at komme nu. Han kommer nok, når han får tid.

Vær årvågne! Stå fast i jeres hengivenhed! Vær mandige og stærke! Lad alt, hvad I gør, ske i kærlighed! Kære brødre! Jeg vil råde jer til – ja, I kender jo Stefanus' hus som en første frugt i hele Akaja, hvordan de har stillet sig selv til rådighed for de hellige – at også I vil bøje jer for dem og deres lige og alle, der arbejder med og som slider i det. Jeg glæder mig over, at Stefanus og Fortunatos og Akaikos er her. De har udfyldt savnet af jer. De har vederkvæget både min ånd og jeres. Påskøn den slags mennesker! Forsamlingerne her i Asien sender hilsen til jer. Akvila og Priska hilser jer mange gange sammen med forsamlingen i deres hus. Alle brødrene hilser jer. Hils hinanden med et helligt kys. Denne hilsen er ved min egen, Paulus' hånd. Hvis nogen ikke elsker vor Herre, så lad ham være forbandet! *Marana tha!*

Vor Herre Jesu nåde være med jer! Min kærlighed være med jer alle i vor salvede konge Jesus.

DET ANDET BREV TIL KORIN-
TERNE

Til Guds forsamling i Korinth sammen med alle de hellige i hele Akaja fra Paulus - ved Guds vilje den salvede konge, Jesu apostel – og vores bror Timotheus. Nåde være med jer og fred fra Gud vores far og vor Herre Jesus den salvede konge!

Velsignet være Gud vor Herre Jesus den salvede konges far – barmhjertighedens far og al medlidenheds Gud, som trøster os under al vores egen trængsel. Så kan vi trøste dem, som selv lider under al mulig trængsel ved den barmhjertighed, hvormed vi selv trøstes af Gud. For ligesom vor salvede konges lidelser godt nok rammer os over al måde, så fyldes vi også til overmål af den salvede konges barmhjertighed og trøst. Møder vi modgang, sker det, for at I må finde trøst og befrielse. Trøstes vi, sker det også til jeres trøst, som virker ved, at I holder ud i de samme lidelser, som også vi gennemgår. Og vi har et fast håb til jer, fordi vi ved, at ligesom I er fælles med os i lidelserne, er I det også i trøsten.

Kære brødre! Vi ønsker ikke, at I skal være uvidende om den modgang, som opstod i Asien, hvordan vi i den grad blev pint og plaget langt ud over, hvad vi kunne bære, så vi end ikke anede, om vi ville overleve. Ja, i vores stille sind tænkte vi, at det nok ville ende med en dødsdom - måske for at vi ikke skulle være alt for selvsikre, men stole på den Gud, der oprejser de døde. Men han rev os ud af dødens greb, og vi har nu sat vores håb til, at han også fremover vil udfri os. Også I hjælper til med jeres bøn for os, så der fra et væld af mange stemmer bliver sagt tak for os - tak for vores befrielse.

Dette skal nemlig siges til vores ros - og vi siger det med god samvittighed - at det ved Gud var ærligt og redeligt - ikke med politiske rævekager, men ene og alene båret af Guds nåde, vi færdedes rundt om i verden – og ikke mindst hos jer. Vi skriver jo ikke andet til jer end det, I selv kan læse, og som I forstår, og som jeg håber, I også vil forstå til det sidste. I forstod - i hvert fald til dels - at det er os, der er grunden til, at I kan rose jer, ligesom I er grunden til, at vi kan rose os på vor Herre Jesu dag.

Det var i tillid hertil, jeg besluttede at komme tidligere til jer, så I kunne få glæde af mig hele to gange. Via jer kunne jeg så komme videre til Makedonien og så igen vende tilbage til jer fra Makedonien, så vi kunne følges ad til Judæa. Denne min beslutning var vel næppe båret af letsindighed? Eller træffer jeg måske mine beslutninger af forfængelighed, så min tale bliver både ja ja og nej nej? Så sandt Gud er trofast, er vores fortælling til jer *ikke* både ja og nej. For Guds søn, Jesus, den salvede konge, som gennem os blev forkyndt for jer – gennem mig og Silvanus og Timotheus – er ikke blevet både ja og nej, men er blevet et klart ja ved ham. For så mange som Guds tilsagn måtte være, blev de ved *ham* til et ja, og derfor også til et *amen* til Guds ære gennem os. Den, der holder os fast på den salvede konge sammen med jer, og som salvede jer, er Gud selv. Han har også beseglet os og givet os ånden som et pant i vores hjerter. Men jeg kalder Gud til vidne for min sjæl på, at det var for at skåne jer, at jeg alligevel ikke kom til Korinth igen. Det er ikke fordi vi er herrer over jeres hengivenhed – nej, vi er medarbejdere på jeres glæde, for hengivne er I jo allerede. Jeg besluttede altså med mig selv, at jeg ikke én gang til ville komme og gøre jer kede af det, for hvis *jeg* bedrøver jer, hvem skulle så kunne gøre *mig* glad, når den, jeg gør ked af det, ikke kan? Og det var derfor jeg skrev, som jeg skrev, for at jeg ikke ved min ankomst skulle sørge over dem, jeg burde glæde mig over. Jeg har jo den tillid til jer alle, at *min* glæde også er *jeres* glæde.

Det var under stor modgang og med tungt hjerte, jeg skrev til jer under mange tårer – ikke for at I skulle blive bedrøvede, men for at I måtte kende den overvældende kærlighed, jeg nærer til jer.

Nej, hvis der virkelig er nogen, der har voldt sorg, gælder det vel ham, der ikke så meget har bedrøvet mig personligt, men – og jeg overdriver ikke - mere eller mindre jer alle sammen. Det må være tilstrækkeligt med den straf, han har modtaget af flertallet, så I tværtimod nu hellere bør tilgive og trøste ham. Ellers risikerer han jo at drukne i ren og skær elendighed. Ja, jeg opfordrer jer til at vise ham kærlighed. Det var også derfor, jeg skrev, så jeg kunne erfare, om I virkelig mener det med jeres lydighed i alle forhold. Hvis I tilgiver nogen noget, gør *jeg* det også. For det, som jeg for mit vedkommende har tilgivet - om jeg ellers har tilgivet noget – har jeg gjort for jeres skyld for den salvede konges ansigt, for at vi ikke skulle overlistes af Satan, eftersom vi ikke er uvidende om *hans* planer. Nå, men da jeg kom til Troas for at fortælle evangeliet om min salvede konge – en dør var blevet åbnet for mig i Herren – fandt min ånd ingen lindring, da jeg ikke fandt min bror Titus. Så jeg tog afsked med dem og kom til Makedonien. Tak til Gud, som altid fører os i triumftog i den salvede konge, og som ved hjælp af os skaber en yndig duft af indsigt i ham alle vegne. Ja, en velduft af den salvede konge er vi ved Gud for dem, der frelses, og såmænd også for dem, der går til grunde. For de sidste en duft af død til død, for de første en duft af liv til liv - og hvem slår til i dette spil? Vi er jo ikke som visse andre, der sjakrer med Guds ord, men ud af hjertets renhed – ja, ud af Gud selv – for Guds ansigt – taler vi i den salvede konge.

Begynder vi nu igen at anbefale os selv, som om vi skulle have brug for anbefalingsbreve til jer eller måske fra jer? Nej, *I* er vores brev, *I* som blev indskrevet i vores hjerter, og som kendes og oplæses af alle mennesker. Det er blevet klart for enhver, at I er et brev fra den salvede konge selv, der er besørget af os. I blev ikke skrevet med blæk, men med den levende Guds ånd – ikke på stentavler, men på hjertets kødtavler. Sådant en hengivenhed har vi til Gud gennem den salvede konge. Det er jo ikke, fordi vi af os selv dur til at udtænke noget, som om det kom fra os selv – nej, vores duelighed kommer fra Gud, som gjorde os duelige som tjenere for en ny pagt – ikke bogstavens, men åndens. For bogstaven slår ihjel, men ånden gør levende.

Hvis dødens lov med bogstaver hugget i sten fremtrådte i et strålende lys, så Israels sønner ikke kunne se Moses' ansigt klart på grund af hans ansigts stråleglans - der dog svandt hen - hvor meget mere strålende vil åndens lov så ikke være i sin lysende glans? Hvis Moseloven, der fører til fordømmelse, var strålende, så vil den lov, der fører til frifindelse, i langt højere grad flyde over med stråleglans. Ja, det såkaldt strålende har vel i dette tilfælde ingen virkelig glans i sammenligning med denne langt større stråleglans. For hvis det, der alligevel blev til intet, blev til med såkaldt stråleglans, så skal, det, der bliver stående, fremstå med så meget mere strålende glans. Da vi nu har dette håb, taler vi åbent og frimodigt. Vi taler ikke som Moses, der tildækkede sit ansigt, så Israels sønner ikke klart og tydeligt kunne se noget, som i sidste ende alligevel bliver det rene ingenting. De forstenede i deres tanker, og den dag i dag forbliver det samme slør over oplæsningen af den gamle pagt. Det tages ikke væk, for kun ved den salvede konge kan det fjernes. Så den dag i dag ligger der fortsat et slør over deres hjerter, når Moses læses op. Først når de omvender sig til vores Herre, tages sløret bort. Gud er ånd, og hvor Guds ånd bor, er der frihed. Så når vi med utildækket ansigt skuer vor Herres stråleglans som i et spejl, forvandles vi til det samme billede fra stråleglans til stråleglans, eftersom det jo udgår fra vor Herres ånd.

Så, når vi nu har denne åndens lov i kraft af den barmhjertighed, vi modtog, taber vi aldrig modet. Vi har lagt skammens dunkle stier bag os, så vi ikke går omkring på underfundig vis eller ligefrem forfalsker Guds ord. Nej, vi anbefaler os selv gennem den rene skære sandhed til ethvert menneskes egen samvittighed for Guds ansigt. Skulle vores frihedsbudskab endelig være tilsløret, så er den det kun for dem, der alligevel går til grunde. Hos dem har tidens Guder forblindet de troløses tanker, så lyset fra evangeliet om den salvede konges stråleglans ikke skinner for dem – ja, den salvede konge, som *er* Guds billede. Vi forkynder jo ikke os selv, men Jesus den salvede konge som Herre – os selv derimod som jeres slaver for Jesu skyld. Det var Gud, der sagde: *Et lys skal skinne i mørket* – og det var det lys, som lyste i vore hjerter til oplysning, så vi erkendte *hans* stråleglans i Jesus, den salvede konges ansigt.

Nuvel, denne skat har vi kun i skrøbelige lerkar, så den overvældende kraft må komme fra Gud og ikke fra os. På alle måder er vi hårdt pressede, men aldrig knust. Vi er tvivlrådige, men aldrig fortvivlede - forfulgte, men aldrig forladte - slået ned, men endnu ikke slået ihjel. Altid bærer vi Jesu død i kroppen, for at også Jesu liv må åbenbares i vort legeme. Altid udleveres vi, som lever, til døden på grund af Jesus, for at også Jesu liv må åbenbares i vores dødelige legeme. Således gør døden indtryk på *os*, men livet på *jer*. Da vi imidlertid har den samme overgivenhedens ånd, som der er skrevet om: *Jeg overgav mig, derfor talte jeg*, så har også vi overgivet os, og derfor taler vi. For vi ved, at han, som oprejste vor Herre Jesus, også vil oprejse os sammen med Jesus og fremstille os sammen med jer. Det sker jo alt sammen for jeres skyld, for at nåden må fylde des mere i kraft af, at vi bliver flere og flere, så takkebønnen må flyde over til Guds ære. Derfor taber vi ikke modet. Tværtimod - om også vores ydre menneske går til grunde, fornyes vores indre dag for dag. For vores forbigående trængsels lethed fremkalder en mere og mere overvældende – ja, evig tyngde af herlighed for os. Vi skuer ikke blot det synlige, men også det usynlige, for det, som kan ses, er kun forbigående, men det, som ikke kan ses - det er det evige.

Vi ved nemlig, at når vores jordiske telt går i opløsning, har vi en bygning fra Gud – en bolig, der ikke er gjort med hænder – en evig bolig i Himlene. Som det er nu, sukker vi af længsel efter at blive iført vores himmelske bolig, så sandt som vi ikke skal findes hjemløse, når vi engang står nøgne. Ja, vi, som er i dette telt, sukker, fordi vi er tyngede af det, vi ikke vil, nemlig at skulle afklædes, men tværtimod iklædes, så det dødelige kan blive opslugt af livet selv. Den, der har gjort os i stand til dette, er den Gud, som gav os åndens pant.

Derfor er vi altid frimodige. Vi véd udmærket, at så længe vi har hjemme i legemet, er vi langt borte fra vor Herre, for vi lever i inderlig hengivenhed – ikke ansigt til ansigt. Men vi er frimodige, selv om vi hellere ville være langt borte fra legemet og have hjemme hos vor Herre. Derfor sætter vi også en ære i at behage ham, hvad enten vi nu er hjemme eller langt borte, for alle må vi træde frem for den salvede konges domstol, så enhver kan få betaling for, hvad han har bedrevet, mens han var i legemet – hvad enten det nu var godt eller ondt. Vi kender altså til at frygte Gud. Det fortæller vi gerne mennesker. For Gud er vi som en åben bog, og det håber jeg også, jeg er i jeres samvittighed.

Nu er det ikke fordi, vi igen vil fremhæve os selv overfor jer. Vi vil bare gerne give jer anledning til at være lidt stolte over jer selv, så I har noget at komme med til dem, der kun tilsyneladende har noget at rose sig af – men ikke for alvor. Var vi ude af os selv, var det for Gud, og var vi mere besindige, var det for jer. For vor salvede konges kærlighed holder os fast på det, som vi er nået frem til: at én er død for alle (altså er alle døde) og han døde for alle, for at de, som

lever, ikke mere skal leve for sig selv, men for ham, der døde for dem, og som blev oprejst. Derfor opfatter vi fra nu af ikke længere mennesket blot som en fysisk skabning. Selv om vi for eksempel har kendt den salvede konge i legemlig gestalt, gør vi det ikke mere nu. Nej, hvis nogen lever i den salvede konge, er han en helt ny skabning. *Det gamle er forbi, se, noget nyt er blevet til!* Men det kommer alt sammen fra Gud, som har forsonet os med sig selv gennem vores salvede konge, og som skænkede os forsoningens tjeneste. Det var Gud, der gennem sin salvede konge forsonede verden med sig selv, idet han så stort på menneskers overtrædelser og plantede forsoningsbudskabet i os. Så vi er gesandter på vor salvede konges vegne - Gud selv appellerer gennem os – og vi beder jer for den salvede konges skyld: forson jer med Gud! Den mand, der ikke kendte til at synde, modtog Gud som et skyldoffer for vores skyld, for at vi kunne stå som retfærdige for Gud i kraft af ham.

Som jeres kolleger appellerer vi til, at det ikke var for ingenting, I modtog Guds nåde. Det hedder jo:

I rette tid bønhoerte jeg dig, på frelsens dag kaldte jeg på dig. Se, nu er den rette tid oprundet – ja, nu er det frelsens dag! Vi volder ingen anstød i noget, for at vores tjeneste ikke skal blive klandret. Nej, i alle forhold anbefaler vi os selv som Guds tjenere gennem stor udholdenhed i modgang, nød og angst, under slag og i fængsel, under oprør - med slid og slæb, gennem søvnløse nætter, alt imens vi sulter! Alt sammen med renhed, indsigt, tålmodighed og imødekommenhed – med hellig ånd og uforstilt kærlighed, med sande ord og Guds kraft, med retfærdighedens våben til angreb og forsvar. Med ære og med vanære – som foragtede og som velanskrevne, som forførere og dog sanddru, som oversete og dog anerkendte – som døende, men se, vi lever! Som straffede, men ikke dømt til døden. Som bedrøvede, dog altid glade - som fattige, der dog gør mange rige, som dem, der intet har og dog ejer alt.

Vores mund og vores hjerte er vidt åbent overfor jer, korinthere! I har ingen snæver plads hos os, men jeres eget indre har trange kår. Dog noget for noget, som jeg siger til børn, så åbn også I jeres hjerter.⁶¹

Giv os råderum! Ingen har vi forurettet – ingen har vi fordærvet – ingen har vi udbyttet. Jeg siger det ikke for at fordømme, for som jeg før har sagt: I er i vore hjerter, så vi hører sammen i liv og død. Derfor er jeg så frimodig overfor jer. Jeg er stolt over jer. Jeg er fuld af trøst og jeg flyder over med glæde midt i al vores modgang.

Nå, men heller ikke da vi så kom til Makedonien, fik vores legeme altså nogen lindring. Nej, vi blev trængt på alle måder – udadtil i kampe, indadtil i frygt. Men den Gud, der trøster de nedbøjede, trøstede os omsider ved Titus' ankomst – ja, ikke alene ved hans ankomst, men også ved den opmuntring, han havde fået fra jer, da han fortalte os om jeres længsel, jeres gråd og jeres lidenskab i forhold til mig, så jeg blev mere og mere glad.

Så selv om jeg også gjorde jer kede af det med mit brev, fortryder jeg det ikke. Og selv om jeg fortrød det – jeg kan jo forstå, at dette brev for en stund har bedrøvet jer – så glæder jeg mig nu – ikke fordi I blev kede af det, men fordi sorgen fik jer til at ændre sind. For I blev kede af på grund af jeres forhold til Gud, så I på ingen måde skulle lide noget tab ved os. For sorg på grund af Gudsforholdet medfører en omvendelse til en frihed, som ikke fortrydes, mens den

---

⁶¹ Lad jer ikke spænde i ulige åg med dem, der ikke er hengivne mod Gud, for hvad har retfærdighed og lovløshed med hinanden at gøre? Hvad har lys og mørke til fælles? Er der samklang mellem Den salvede konge og Beliar? Eller hvad deler en hengiven med en, der er ligeglad? Hvordan stemmer Guds tempel overens med afgudsbilleder? Vi er jo den levende Guds tempel, således som Gud selv har sagt: *Jeg vil bo og gå omkring iblandt dem - jeg vil være deres Gud, og de skal være mit folk. Derfor: Forlad deres fællesskab – udskil jer fra dem, siger Gud - rør ikke noget urent, så vil jeg tage imod jer - jeg vil være jeres far, og I skal være mine sønner og døtre, siger Gud, der styrer alt.* Da vi nu har de lofter, mine elskede, så lad os rense os for al slags forurening af legeme og ånd, så vi helliger os fuldkomment i Guds frygt.

verdslige sorg blot fører til død. For ser I, selve dette at I blev kede af det i forhold til Gud - sikken en lidenskab det har fremkaldt hos jer - ja, ligefrem forsvar, harme, frygt, længsel, gåpåmod, disciplin. På alle måder beviste I, at I var rene i den sag. Så når jeg skrev til jer, var det ikke så meget på grund af ham, der havde gjort uret - ej heller på grund af ham, der havde *lidt* uret, men det var netop for at jeres lidenskab i forhold til os måtte komme frem hos jer for Guds ansigt. Derfor er vi blevet trøstet. Men udover at blive trøstet glædede vi os endnu mere over Titus' glæde, fordi hans ånd er blevet vederkvæget af jer alle. Hvis jeg i nogen ting har rost mig af jer overfor ham, er jeg ikke blevet til skamme. Ligesom vi i alle forhold har talt sandt til jer, på samme måde har også vores ros af jer overfor Titus vist sig at holde stik. Hans hjerte drages endnu mere mod jer, når han mindes, hvordan I alle sammen var lydøre og hvordan I modtog ham med frygt og bæven. Hvor jeg glæder mig over, at jeg i ét og alt kan have tillid til jer!

Kære brødre! Vi kan fortælle jer om den Guds nåde, som blev forsamlingerne i Makedonien til del. Mens de selv blev hårdt prøvet af modgang, lod de alligevel deres overvældende glæde og deres dybe fattigdom strømme over i gavmildheds rigdom. Jeg kan bevidne, at de gav efter evne, ja, ud over evne, ganske uopfordret, og de bad os indtrængende om den gunst at være med i fællesgaven til de hellige. Ikke blot som *vi* havde håbet, men først og fremmest hengav de sig til vor Herre, først derefter til os, helt efter Guds vilje. Dette fik os til at bede Titus om at udføre den samme velgerning hos jer, sådan som han tidligere har påbegyndt den. Ja, ligesom I nu flyder over i alt, i livsmod og talegaver og kundskab og al slags lidenskab i kraft af vores kærlighed til jer, så gid I også måtte flyde over i denne gode gerning. Jeg siger det ikke som en befaling, men ved at gøre opmærksom på de andres ildhu, vil jeg gerne prøve, om jeres kærlighed er den ægte vare. I kender jo vor Herre Jesus, den salvede konges gode gerning, hvordan han blev fattig for vores skyld, skønt han var rig, for at I, gennem hans fattigdom, måtte blive rige. Forstå mig ret. Dette her vil jo gavne jer - I, som sidste år ikke blot begyndte at handle, men også havde viljen til det. Fuldend nu jeres handling som et velvillighedens ønske, så I fuldender den efter evne. For hvis velviljen er til stede, er den velkommen alt efter, hvad den evner - ikke efter, hvad den ikke evner. Det handler jo ikke om, at andre skal have lindring, mens I sidder i trængsel - det handler om *lighed!* Lige nu må *jeres* overskud rette op på *deres* underskud, for at også deres overskud engang kan rette op på jeres underskud, så der bliver lighed. Som skrevet står: *Den med meget havde ikke overflod, og den med lidt havde ikke for lidt.* Tak til Gud, som indgav den samme lidenskab for jer i Titus' hjerte, så han godt nok blev opfordret, men det var fuld af lidenskab, han af egen drift kom til jer. Sammen med ham sendte vi den bror, hvis gode rygte i evangeliets tjeneste løber gennem alle forsamlingerne. Og ikke alene det. Han er også blevet valgt af forsamlingerne som vores rejseledsager sammen med denne velgørenhedsgave, som besørgeres af os - til vor Herres ære og for at vise vores gode vilje. Dermed undgår vi, at nogen skal kritisere os i forbindelse med den rigdom, vi forvalter. Vi stræber nemlig efter, hvad der er godt - ikke blot i Guds, men også i menneskers øjne. Sammen med dem sendte vi også vores bror, hvis lidenskab vi har oplevet mange gange og på mange måder. Nu er han endnu ivrigere på grund af sin store hengivenhed til jer. Hvad angår Titus, er han min ven og medarbejder hos jer, og hvad vores brødre angår, er de forsamlingernes apostle til den salvede konges ære. Så giv dem nu i forsamlingernes påhør bekræftelse på jeres kærlighed og på vores stolthed over jer.

Nå, men det er nok ganske overflødigt for mig at skrive til jer om hjælpen til de hellige. Jeg kender jo jeres gode vilje, som jeg praler af overfor makedonierne: at Akaja har været klar lige

siden sidste år, og at jeres lidenskab opildnede de fleste. Men jeg sendte brødrene for at vores praleri over jer ikke skulle være omsonst i denne sag. For at I, om jeg så må sige, må være klar, så vi undgår, at makedonerne ankommer sammen med mig og finder jer uforberedte, så vi – for slet ikke at sige I – må føle skam over sådan en situation. Jeg anså det altså for nødvendigt at opfordre brødrene til at tage i forvejen til jer og i god tid sørge for denne jeres tidligere bemeldte velsignede gave, så den må være klar netop som velsignelse og ikke som udtryk for nærighed.

Sandt er det, at den, der sår sparsomt, også skal høste sparsomt, og den, der sår velsignet, også skal høste velsignet. Enhver skal give sådan som hans hjerte tilsiger ham – ikke med bedrøvelse eller under tvang, for Gud elsker en glad giver. Gud magter at overøse jer med al slags velvilje, så I altid har nok af alting – så I flyder over med al god gerning. Som skrevet står: *Han spredte ud, han gav til de trængende. Hans retfærdighed bliver til evig tid.* Han, som forsyner bonden med såsæd og brød til at spise, vil også forsyne jer med - ja, mangfoldiggøre jeres såsæd, og han vil forøge jeres retfærdigheds frugter, så I beriges i alting til al mulig gavmildhed, om noget da i det hele taget udvirkes gennem vores takkebøn til Gud. For denne offergave afhjælper ikke blot de helliges underskud, men giver yderligere overskud gennem manges takkebønner til Gud. De lovpriser nemlig Gud for det, som denne tjeneste vidner om: jeres lydhørhed overfor vores bekendelse til evangeliet om vores salvede konge og oprigtigheden i jeres fællesskab med dem og med alle. De beder for jer og længes efter jer på grund af Guds overvældende nåde imod jer. Tak til Gud for hans ubeskrivelige gave!

Jeg selv, Paulus, opmuntrer jer til min salvede konges sagtomdighed og mildhed – ja, jeg ved godt, jeg kaldes ydmyg, når jeg står overfor jer, men ganske kry, når jeg er på afstand – men jeg beder inderligt om, at jeg, når jeg kommer til jer, ikke er så gennemført kry, som jeg regner med at være det, når jeg skal optræde ret så frimodigt overfor dem, der anser os for at leve rent ud verdsligt. Om vi så også lever verdsligt, er det ikke en verdslig krig, vi fører, for vores krigsvåben er ikke af denne verden, men ved Gud stærke nok til at nedbryde selv fæstninger. For vi nedbryder argumenter og ethvert hovmod, der rejser sig imod erkendelsen af Gud, og vi tager enhver tanke til fange til lydighed mod den salvede konge, ligesom vi er parate til at straffe al ulydighed, når lydigheden først har sejret hos jer.

I ser kun det, der er lige for næsen af jer. Hvis nogen stoler på, at han tilhører den salvede konge, så lad ham fundere over dette: Ligesom han selv tilhører den salvede konge, gør vi det også. Ja, om jeg også trak endnu mere på den autoritet som vor Herre gav os til opbyggelse for jer og ikke til nedbrydelse, ville jeg ikke skamme mig. Det skulle jo nødigt hedde sig, at jeg blot skabte frygt hos jer gennem brevene. For brevene, påstår de, er nok vægtige og stærke, men hans fysiske tilstedeværelse svag og hans tale for intet at regne. Disse mennesker kan roligt regne med, at sådan som vi virker i vores fravær gennem det ord, vi udtrykker i brevene, sådan er vi også i handling, når vi er til stede. Vi drister os ikke til at henregne os til – ja, end ikke sammenligne os med nogle af dem, der fremhæver sig selv, men som ikke begriber, at de blot måler sig med sig selv og sammenligner sig med sig selv. Vi derimod vil ikke rose os ud over alle grænser, men kun indenfor den grænse, Gud har sat som mål for os, nemlig at nå også til jer. Vi strækker os ikke ud over vores formåen.

Som om vi ikke burde komme til jer! Vi ankom jo som de første med evangeliet om den salvede konge, så vi roser os ikke utilbørligt af andres slid. Dog har vi det håb, at vi - mens jeres hengivenhed vokser – ved hjælp af jer kan udvide vores område yderligere og forkynde evangeliet i landene hinsides jer. Ikke for at rose os af det, der allerede er gjort i en andens

område, for *den, der roser sig, bør rose sig i Gud*. Det er ikke den, der fremhæver sig selv, der bliver godkendt, men den, som vor Herre fremhæver.

Jeg ville ønske, I kunne bære over med mig i en smule dårskab, men det gør I jo nok. Jeg våger altså skinsygt over jer med guddommelig lidenskab, for jeg har bragt jer sammen med én mand for at fremstille en ren jomfru for den salvede konge. Men ligesom slangen forførte Eva ved sin snedighed, er jeg bange for, at også jeres sind skal blive fordærvet og miste oprigtigheden og renheden i den salvede konge. For når der kommer nogen og forkynder en helt anden Jesus, som *vi* aldrig har forkyndt, eller I tager imod en anden ånd, som I aldrig før modtog eller et helt andet evangelium, som I aldrig før tog imod, så finder I jer bare pænt i det. Nu mener jeg ikke, at jeg står tilbage i noget i forhold til disse superapostle. Om end jeg kan være amatøragtig i talekunst, er jeg det ikke i kundskab. Tværtimod har vi i ét og alt givet den til kende for jer på alle måder. Eller var det måske forkert af mig at ydmyge mig selv, for at I kunne ophøjes, da jeg forkyndte evangeliet for jer kvit og frit? Andre forsamlinger har jeg nærmest udplyndret ved at tage imod løn fra dem for at tjene jer, men da jeg var hos jer, lå jeg ingen til byrde, skønt jeg led afsavn. Disse afsavn opfyldte de brødre, som kom fra Makedonien. I alle forhold vogtede jeg mig for at ligge jer til byrde, og det vil jeg også gøre fremover. Så sandt sandheden om den salvede konge er i mig, skal denne min selvros ikke ophøre i hele Akaja. Hvorfor? Fordi jeg ikke elsker jer? Gud ved bedre! Nej, hvad jeg gør, det vil jeg fortsat gøre for at kunne rive tæppet væk under dem, der søger en anledning, så de kan rose sig af at blive betragtet som vores ligemænd. Den slags mennesker er falske apostle, svigefulde arbejdere, som påtager sig skikkelse af den salvede konges apostle. Og det er intet under, for selv Satan påtager sig jo skikkelse af lysets engel, så det er ikke så underligt, hvis også hans tjenere påtager sig skikkelse af retfærdigheds tjenere. De skal nok få, hvad de har fortjent!

Jeg gentager: Ingen skal anse mig for en tåbe, men hvis ikke det kan være anderledes, så accepter mig da som en tåbe, så også jeg kan rose mig bare lidt. Hvad jeg siger, siger jeg ikke i henhold til vor Herre, men som i dårskab – ja, i selvforherligende praleri. Eftersom så mange praler af det ydre, gør jeg det også. Det er jo nydeligt som I finder jer i tåberne, når I nu er så kloge. Når nogen slavebinder jer, når nogen oplsluger jer, udnytter jer, undertrykker jer – ja, når nogen slår jer i ansigtet, så finder I jer bare i det. Jeg skammer mig ved at sige det. Vi har været svage. Men hvad end man måtte prale med – jeg taler i vildelse – det samme praler jeg af. Er de hebræere? Også jeg. Er de israelitter? Også jeg. Er de Abrahams børn? Også jeg. Er de den salvede konges tjenere? Nu rabler det for mig, men det er jeg endnu mere, vil jeg påstå. Med langt mere slid, langt flere fængslinger, langt flere slag – ofte i livsfare. Af judæere fik jeg fem gange fyrre minus ét slag. Tre gange blev jeg slået med stok. Én gang blev jeg stenet. Tre gange har jeg lidt skibbrud, og jeg har tilbragt et døgn på åbent hav. Ofte i fare på flodrejser, blandt røvere, blandt mine egne landsmænd, blandt andre folk, i by og i ørken og til havs – blandt falske brødre, under slid og slæb, i søvnløse nætter – ofte under sult og tørst – ofte under faste, frysende og nøgen. Dertil kommer det daglige pres på mig i form af bekymringen for alle forsamlingerne. Hvem er skrøbelig uden at jeg også er det? Hvem bringes til fald, uden at jeg raser over det? Er der endelig noget at rose sig af, må det være afmagten. Vor Herre Jesu Gud og far, som er velsignet i evigheder, ved, at jeg ikke lyver. Nå ja, og i Damaskus bevogtede kong Aretas' guvernør damaskenernes by for at gribe mig, så jeg blev firet ned gennem en luge i muren og undslap hans hænder.

Nuvel, man bør altså rose sig. Ikke fordi det gavner noget, men nu kommer jeg til syner og åbenbaringer fra vor Herre. Jeg ved besked om et menneske i den salvede konge. For fjorten år siden blev dette menneske grebet og ført til den tredje himmel. Om det var i kroppen, ved jeg ikke, - om det var udenfor kroppen, ved jeg heller ikke, kun Gud ved det. Og jeg ved om dette menneske, at han blev ført til Paradiset, og han hørte udsigelige ord, som det ikke er tilladt noget menneske at udtale. Om han var i kroppen, ved jeg ikke - om han var udenfor kroppen, ved jeg heller ikke, kun Gud ved det. Af sådan et menneske vil jeg rose mig, men af mig selv vil jeg ikke rose mig, medmindre det er af min magtesløshed. Skulle jeg endelig ønske at rose mig selv, ville det vel ikke være helt forkert, for jeg ville jo blot sige sandheden. Men jeg skal nok skåne jer, så ingen skal få højere tanker om mig, end hvad han selv ser i mig eller hører af mig. Og for at jeg ikke skal hovmode mig af en overflod af åbenbaringer, blev der givet mig en torn i kødet – en Satans engel til at slå mig i ansigtet – så jeg ikke skulle hovmode mig. Tre gange har jeg anråbt Herren om at slippe for den, men han svarede mig: *Min nåde er dig nok, for min styrke fuldbyrdes i din svaghed.* Så nu vil jeg med største fornøjelse rose mig af mine svagheder, så den salvede konges styrke må tage bolig i mig. Derfor har jeg det godt i magtesløsheden, under fornærmelser, i nød og under forfølgelser og i angst for den salvede konges skyld, for netop i min magtesløshed er jeg stærk.

Jeg er altså blevet en tåbe. I tvang mig til det. Det var jo egentlig mig, der skulle anbefales af jer, for om end jeg intet er, står jeg ikke tilbage i noget for disse superapostle. Beviset på mit apostolat blev jo fremført iblandt jer igen og igen både ved tegn og undere og mægtige gerninger. Hvad er det egentlig, der gør, at I er stillet ringere end de øvrige forsamlinger – bortset fra at jeg ikke har ligget jer til byrde? Tilgiv mig denne uret! Se, nu er det tredje gang, jeg er klar til at komme til jer, og jeg vil ikke være til besvær. Jeg går jo ikke efter jeres penge, men efter jer selv. Børnene skylder jo ikke at lægge noget til side til forældrene – det skylder forældrene til gengæld børnene. Og jeg vil med største fornøjelse yde ofre – ja, ofre mig selv for jeres sjæles skyld. Når jeg elsker jer i den grad, skal jeg da elskes mindre for det? Men lad det nu ligge. Nuvel, så har jeg ikke ligget jer til byrde, men som den snedige rad, jeg er, har jeg måske alligevel fanget jer med list? Jeg har måske udbyttet jer gennem nogle af dem, jeg sendte til jer? Jeg opfordrede jo Titus og sendte ham af sted sammen med vores bror. Men Titus udnyttede jer vel heller ikke? Færdedes vi ikke i den samme ånd – fulgtes vi ikke i samme spor? Lige siden har I ment, at vi forsvarede os overfor jer – men nej, vi taler for Guds ansigt – alt sammen, I elskede, var til jeres opbyggelse.

Når jeg kommer, er jeg bange for, at jeg nok ikke finder jer sådan, som jeg ønsker det, og at I nok heller ikke finder mig, sådan som I ønsker det. Jeg frygter, at der skal herske kiv, jalousi, raseri, intriger, bagtalelser, sladder, opblæsthed og forvirring. Jeg er bange for, at min Gud, når jeg kommer igen, ydmyger mig for jer, så jeg skal sørge over mange af dem, som har forbrudt sig uden at angre den urenhed og hor og skamløshed, de har begået. For tredje gang kommer jeg til jer. Tja, *ved to og tre vidners mund skal ethvert udsagn afgøres.* Jeg har sagt det før, da jeg var hos jer anden gang, og nu siger jeg det igen som fraværende til dem, der førhen har forbrudt sig og til alle andre: Når jeg kommer igen, vil jeg ikke vise skånsel. For I kræver bevis på den salvede konge, som taler i mig, og som ikke er magtesløs overfor jer, men stærk. For selv om han også blev korsfæstet i magtesløshed, så lever han i Guds kraft. Også vi er svage i ham, men vi skal leve ved ham af Guds kraft. Ransag jer selv, om I lever frimodigt – prøv jer selv! Eller anerkender I ikke for jeres eget vedkommende, at Jesus, en salvede konge lever i jer? Hvis ikke er I fortabte! Jeg håber dog, I vil erkende, at *vi* ikke er fortabte.

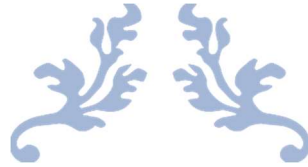
Indtil da beder vi Gud om, at I intet ondt må gøre – ikke for at *vi* skal fremstå som dydige, men for at I må gøre det gode, om så også det viser sig, at *vi* er fortabte. Imod sandheden formår vi jo intet at gøre - kun *for* den. Vi glæder os jo, når vi er magtesløse, og I er de stærke, og vi beder om, at I må blive fuldkomne. Derfor skriver jeg dette, mens jeg er borte fra jer, for at jeg ikke, når jeg er hos jer, skal handle for strengt imod jer ved den magt, som vor Herre gav mig – magten til at bygge op og ikke til at rive ned.

Til slut, kære brødre, glæd jer! Vær fuldkomne. Lad jer retlede. Lad jer formane. Vær enige. Hold fred og kærlighedens og fredens Gud vil være med jer.

Hils hinanden med et helligt kys!

Alle de hellige hilser jer!

Vor Herre og konge Jesu nåde, Guds kærlighed og åndens fællesskab være med jer alle!

BREVET TIL ROMERNE

Til alle Guds elskede, kaldede og hellige i Rom fra Paulus – den salvede konge Jesu tjener. Kaldet blev jeg til apostel - håndplukket til at forkynde det evangelium, som Gud tidligere bekendtgjorde gennem sine profeter i hellige skrifter angående sin søn, vor herre og konge Jesus. Født som et menneske af Davids slægt blev han i sandhed erklæret Guds søn af helligheds ånd ved sin opstandelse af døde. Gennem ham har vi modtaget tilladelse og apostolat til at skabe tillidsfuld lydighed blandt alle folk – herunder jer – I, som også regnes blandt Jesu, vor salvede konges kaldede. Nåde være med jer og fred fra Gud vor far og vor Herre og konge Jesus!

Først og fremmest takker jeg min Gud i Jesus, en salvede konge for jer alle, fordi jeres inderlige hengivenhed proklameres i hele verden. For Gud skal vide (det er ham, jeg tjener i ånden ved at forkynde evangeliet om hans søn), hvor uafsladelt jeg tænker på jer til alle tider i mine bønner. Jeg beder om, at det snart engang må lykkes mig ved Guds vilje at komme til jer, for jeg længes efter at se jer, så jeg kan meddele jer en og anden åndelig nådegave til jeres opbyggelse – eller rettere: så vi gensidigt opbygges hos jer ved gensidig tillid – både jeres og min.

Kære brødre! Jeg vil ikke, at I skal være uvidende om, at jeg ofte har planlagt at komme til jer – skønt jeg hidtil er blevet forhindret – for at jeg også hos jer kunne høste min frugt ligesom hos de øvrige folk. Både til hellenere og til barbarer, både til vise og til tåbelige står jeg i gæld. Således er jeg for mit vedkommende klar til at forkynde evangeliet for jer i Rom.

Jeg skammer mig nemlig ikke over evangeliet. Det er jo en Guds kraft til frifindelse for enhver, der hengiver sig til det – i første omgang for judæere og nu også for hellenere. For Guds retfærdighed åbenbares deri fra først til sidst gennem inderlig hengivenhed, som skrevet står: *Den retfærdige skal leve i kraft af sin hengivenhed.* Guds vrede derimod åbenbares fra Himlen over enhver ugudelighed og uret blandt de mennesker, som uretmæssigt undertrykker sandheden. Gudserkendelsen er jo ellers klar nok hos dem, eftersom Gud selv har gjort den indlysende. For hans usynlige væsen, som siden verdens skabelse har kunnet iagttages i skaberværket, ses klart og tydeligt – både hans evige kraft og hans guddommelighed - så de er uden undskyldning. Så selv om de altså kendte Gud, lovpriste og takkede de ham ikke som Gud, men deres tanker forblev tomme, og deres uforstandige hjerte forblev formørkede. De påstod at være vise, men blev dog tåber, og de udskiftede den uforgængelige Guds stråleglans med noget, der forestillede et billede af et forgængeligt menneske - af bevingede væsner, pattedyr og krybdyr.

Derfor overgav Gud dem til deres hjerters begær – til urenhed, så deres legemer vanæredes iblandt dem. Fordi de ombyttede Guds sandhed med løgnen og dyrkede og tjente skabningen frem for skaberen – han, som er velsignet i al evighed. Amen.

Ja, i den grad overlod Gud dem til vanærende lidenskaber, så både deres kvinder ombyttede den naturlige seksualitet med den unaturlige, og også mænd sagde farvel til den naturlige seksualitet med kvinden og blev optændt af deres begær efter hinanden, så mænd gennemførte skamløse handlinger med mænd og på egen krop fik løn som forskyldt for deres vildfarelse. Og eftersom de ikke værdsatte den sande gudserkendelse, overlod Gud dem et forkasteligt sind, så de udførte det usømmelige - opfyldt med al slags uret, ondskab, begær, gemenhed. De var fulde af misundelse, mord, strid, bedrag, ondsindethed disse bagvaskere, nedrakkere, gudsforagtere, voldsmænd, hovmodige, pralhalse, sleske, ulydige mod forældre, uforstandige, upålidelige, ligeglade med alt, ubarmhjertige. Og skønt de udmærket kender Guds dom: at de, som øver den slags ting, fortjener døden - udøver de dem ikke blot selv, men giver også deres bifald til dem, der gør det.

Derfor er du uden undskyldning som menneske! Ja, det er enhver som dømmes, for den dom, du dømmes den anden med, fordømmes dig selv. Du, som dømmes, gør jo selv de samme ting. Men vi ved, at *Guds* dom er sandhed, og den kommer over dem, der gør den slags ting. Eller regner du med – som et menneske, der dømmes dem, der udøver den slags ting og selv udøver dem – regner du med, at du skal undslippe Guds dom? Eller ringeagter du bare hans venligheds - hans overbærenheds og tålmodigheds rigdom uden at ane, at netop Guds godhed burde lede dig til omvendelse?

Nej, med din stivnakkethed og dit ubøjelige sind samler du dig vrede på Vredens Dag, hvor Guds retfærdige dom skal åbenbares – den dom, som vil give enhver igen i henhold til hans gerninger: Evtigt liv til dem, der med udholdenhed i god gerning stræber efter ære og agtelse og uforgængelighed – vrede og forbitrelse over dem, som af selviskhed og ulydighed mod sandheden lader sig besnære af uretten.

På den dag, hvor Gud ifølge mit evangelium om den salvede konge Jesus dømmes, hvad mennesker gemmer på, skal trængsel og angst komme over enhver menneskesjæl, som udøver det onde – i første omgang over judæere, men jo også over hellenere. Men ære og agtelse og fred over enhver, som udøver det gode – i første omgang over judæere, men også over hellenere. Der er nemlig ingen personsanseelse hos Gud. Nej, de, som syndede uden lov, skal også gå til grunde uden lov, og de som syndede under Moseloven, vil også blive dømt ved Moseloven. Det er jo ikke dem, der blot *bærer* Moseloven, der er retfærdige for Gud, men det er dem, der *holder* Moseloven, der vil blive anset for retfærdige. Når folk, som ikke har Moseloven, af natur overholder Moseloven, så er de i sig selv en lov, skønt de ikke har Moseloven; derved beviser de jo, at lovoverholdelsen er skrevet i deres hjerter, og deres samvittighed bevidner det også, når deres tanker skiftevis er anklagende eller forsvarende.

Så når du kalder dig judæer og stoler trygt på Moseloven og roser dig af Gud og kender hans vilje og værdsætter det væsentlige som én, der er oplært af Moseloven og stoler på, at du er vejleder for blinde - et lys for dem, der sidder i mørke, uforstandiges opdrager, umyndiges lærer med forståelse for indsigt og sandheden i Moseloven – du, som således belærer andre, du glemmer at belære dig selv. Så han, der prædiker, at man ikke må stjæle, han stjæler selv – han, der siger, at man ikke må bryde ægteskabet, han bryder selv ægteskabet – han, der afskyr afgudsdyrkelsen, han plyndrer selv templer. Så du, som roser dig af Moseloven, vanærer Gud gennem din lovovertrædelse. *På grund af dig bespottes Guds navn blandt folkene*, som skrevet står. Vel gavner omskærelsen, for så vidt du holder Moseloven, men overtræder du Moseloven, er din omskærelse forvandlet til forhud. Og hvis forhuden så at sige overholder Moselovens forskrifter, vil denne forhud så ikke blive anset for omskåret? Og den naturlige forhud, der opfylder Moseloven, skal dømme *dig*, der til trods for både bogstav og omskærelse overtræder Moseloven. Ikke i det udvortes er man judæer, ej heller i kraft af den fysiske omskærelse, men den, som er det i det skjulte, han er sand judæer. Hjertets omskærelse er åndelig og ikke bogstavelig. Hans ros kommer ikke fra mennesker, men fra Gud.

Så hvad er judæernes fortrin – eller hvad gavner omskærelsen? Rigtig meget i alle måder. Først og fremmest er de jo blev betroet Guds ord. Men hvad så når nogle nu var troløse? Deres troløshed ophæver vel ikke Guds trofasthed? Langtfra! Gud er sand, om så ethvert menneske er en løgner, som skrevet står: *For at du må kendes retfærdig ved din tale og dine sejre, når man går i rette med dig.*

Men hvad så hvis vores uretfærdighed fremkalder Guds retfærdighed, kunne man spørge. Gud er vel ikke uretfærdig, når han lader straffen ramme (jeg taler ifølge menneskelig logik)? Langtfra! Hvordan skulle Gud ellers dømme verden? Hvis Guds sandhed ved min løgn blev

endnu mere guddommelig, hvorfor dømmes jeg da stadig for mine svigt? Og hvorfor så ikke gøre det onde, så det gode kan komme frem, sådan som det spottende hedder sig om os, og som nogle påstår, at vi siger? Dommen over den slags er velfortjent.

Så hvad nu? Fremhæver vi os selv som judæere? Slet ikke. Lige før anklagede vi jo både judæere og hellenere for alle at være underlagt synden, som skrevet står: *Der er ingen retfærdig – ikke én! Den forstandige findes ikke – ej heller den, der søger Gud. Alle har vendt sig bort – på én gang blev de gjort uduelige. En, der gør gavn, findes ikke – der er ikke én! Deres svælg er en åbnet grav; med deres tunger udtænker de list; der er slangegift bag deres læber; deres mund er fuld af hævn og bitterhed; deres fødder er rappe til at udgyde blod – ruin og elendighed følger i deres spor - fredens vej var dem ukendt. Der findes ingen gudsfrugt for deres øjne.*

Og dog ved vi, at hvad Moseloven siger, siger den til dem, der er under Moseloven, for at hver mund må lukkes, og hele verden må stå som skyldig overfor Gud. Derfor: Gennem lovoverholdelse skal ingen i hele verden blive kendt retfærdig for hans ansigt; gennem Moseloven får man nemlig kun erkendelse af sine svigt. Men nu er Guds retfærdighed blevet åbenbaret uden lov, bevidnet af både Moseloven og Profeterne: Guds retfærdighed i kraft af Jesus, den salvede konges trofasthed mod *alle*, der hengiver sig til ham. Der er *ingen* forskel. *Alle* har jo syndet og savner stråleglansen fra Gud, men frikendes ganske ufortjent i kraft af hans nåde ved at blive løskøbt gennem Jesus, den salvede konge. Ham fremstillede Gud som en nådestol - båret af inderlig tillid til hans lidelse og død. Dermed beviste han nemlig sin retfærdighed ved at tilgive alle tidligere svigt. Ved Guds barmhjertighed viste Jesus *sin* retfærdighed her i vores tid, så han både selv kan stå som retfærdig og samtidig frikende enhver, der lever i kraft af hans trofasthed.

Hvad bliver der så af din ros? Den er udelukket! Hvordan det? Ved at overholde Moseloven? Nej, ved hengivenhedens lov.

Vi mener altså, at et menneske som sådan frifindes alene i kraft af sin inderlige hengivenhed – for så vidt uden nogen lovoverholdelse. Eller er Gud kun judæernes Gud? Er han ikke også andre folks? Jo, også andre folks så sandt som Gud er den Gud, der vil frifinde omskærne såvel som uomskærne alene i kraft af deres hengivenhed. Gør vi så Moseloven ugyldig til fordel for hengivenheden. Langtfra! Nej, vi stadfæster Moseloven!

Tag nu vores kødelige forfar, Abraham. Hvad mener vi, han har opnået? Ja, hvis Abraham blev erklæret retfærdig i kraft af sine gerninger, har han grund til at være stolt – dog *ikke* overfor Gud. Hvad siger nemlig skriften? *Abraham hengav sig til Gud, og derfor blev han anset for retfærdig.* Den, der arbejder, får ikke sin løn af storsind, men efter fortjeneste. Den, der ikke arbejder, men som hengiver sig til ham, der erklærer den gudløse retfærdig, hans hengivenhed er bevis på hans retfærdighed. Også David anser jo det menneske for velsignet, som Gud kender retfærdigt uden gerninger: *Velsignede er de, hvis overtrædelser blev tilgivet – de, hvis svigt skjules. Velsignet er den mand, hvis svigt Gud ikke tilregner ham.*

Gælder denne velsignelse nu kun de omskærne eller også dem med forhud? Det hedder jo: *Hengivenheden blev tilregnet Abraham til retfærdighed.* Hvordan tilregnet? Som omskæren eller med forhud? *Ikke* som omskæren, men netop med forhud! Og han modtog omskærelsens tegn som et segl på retfærdighed i kraft af sin hengivenhed, endnu mens han havde forhud, så han kunne blive stamfar til alle, som hengiver sig til Gud, så de kunne erklæres retfærdige på trods af deres forhud. Og han blev også stamfar til de omskærne – det vil sige dem, som ikke blot er omskærne, men som også følger i sporet af vor far Abrahams hengivenhed, dengang han havde forhud. Det var altså ikke gennem Moseloven, løftet til Abraham eller hans afkom blev givet: at han

skulle arve jorden. Nej, det var gennem den retfærdighed, hans hengivenhed forlenede ham med. Så hvis det kun er dem, der lever på Moseloven, der er arvinger, er hengivenheden gjort til skamme og løftet dermed gjort ugyldigt.

Moseloven medfører straf, men hvor der ikke er nogen lov, er der heller ingen lovovertrædelse. Derfor udsprang det alt sammen af hengivenhed mod Gud, for at nåden kunne blive virksom, og løftet kunne stå fast for hele afkommet – ikke kun for ham, der lever på Moseloven, men også for ham, der lever på Abrahams hengivenhed til Gud. Han er jo far til os *alle*, som skrevet står: *Jeg har gjort dig til far for mange folk* – med ansvar overfor den Gud, han hengav sig til – den Gud, som gør de døde levende, og som kalder det, som ikke er, til live. Fra håbløshed til håb hengav han sig, så han blev far til mange folk, i henhold til det, som blev sagt: *Således skal dit afkom blive*. Og hans hengivenhed vaklede ikke, skønt han så, hvordan hans eget legeme var nærmest dødt – han var omkring hundrede år – ligesom Saras henvisnende livmor. Men Guds løfte end ikke overvejede han af mangel på hengivenhed. Tværtimod hentede han styrke i hengivenheden, gav Gud æren, fuldkommen overbevist om, at det, *Gud* havde lovet, det var han også i stand til at holde. Derfor blev det regnet ham til retfærdighed.

Imidlertid blev det ikke skrevet alene for hans skyld, at det blev 'tilregnet' ham, men også for *vores* skyld - vi, som tilregnes retfærdighed, for så vidt som vi hengiver os til ham, der oprejste vor Herre Jesus af døde. Han blev udleveret på grund af vores overtrædelser, og blev oprejst, så vi kunne blive frifundet.

Således frikendt på grund af vores hengivenhed har vi fred med Gud i kraft af vor Herre Jesus, den salvede konge. Gennem ham har vi også fået adgang til den nåde, vi lever i, og vi kan rose os af håbet om Guds stråleglans. Ja, ikke alene det. Vi kan også rose os af vores modgang, for vi ved, at modgang bevirker udholdenhed, udholdenhed karakterfasthed, karakterfasthed håb. Og håbet bliver ikke til skamme, for Guds kærlighed er allerede blevet udgydt i vores hjerter gennem den hellige ånd, som allerede *er* skænket os. For mens vi endnu var svage, døde vor salvede konge dengang for gudløses skyld. Det er ikke mange, der vil dø for en retfærdig. Og selv om nogen også tør dø for den gode, så viser Gud *sin* kærlighed mod os derved, at hans salvede konge døde for os, mens vi endnu var forbrydere. Da vi allerede nu er blevet frikendt i kraft af hans blod, hvor meget mere skal vi da ikke blive frikendt fra den kommende vrede i kraft af ham. Hvis vi altså blev forsonet med Gud gennem hans søns død, mens vi endnu var Guds fjender, hvor meget mere skal vi da ikke som forsonede blive frikendt ved hans liv. Ja, ikke alene det. Vi kan tilmed være ganske fortrøstningsfulde ved Gud i kraft af vor Herre Jesus. Det var gennem ham, vi blev forsonede.

Ligesom det store svigt kom ind i verden gennem ét menneske, kom også døden i kraft af dette svigt. På den måde trængte døden igennem til alle mennesker, fordi alle svigtede. Indtil Moseloven kom, var der godt nok svigt i verden, men disse svigt blev ikke tilregnet, eftersom der ikke var nogen lov. Døden derimod herskede fra Adam indtil Moses også over dem, der ikke havde svigtet i lighed med Adams store svigt. Adam er som en skitse af ham, som skulle komme - bortset fra at hans svigt var så vidt forskelligt fra nådens frie gave.

Netop fordi de mange døde ved den enes fald, er Guds nåde og den frie gave ved det andet menneske, Jesus, den salvede konge, blevet så meget mere overvældende. Og med den frie gave forholder det sig ikke som med resultatet af den ene, der svigtede. For nok førte dommen over den ene til fordømmelse, men den overvældende gave som reaktion på de manges overtrædelser, førte til frifindelse. Hvis døden altså herskede gennem den ene på grund af hans

svigt, hvor meget mere skal livet så ikke herske over dem, der får retfærdighedens overvældende gave til overflod, gennem den anden: Jesus, den salvede konge.

Nå, men altså: ligesom den enes svigt førte til fordømmelse for alle mennesker, således førte den andens retfærdighedshandling til frifindelse, ja, til liv for alle mennesker. Ligesom de mange ved det ene menneskes ulydighed blev fremstillet i deres svigt, således skal også de mange fremstilles som retfærdige i kraft af den andens lydighed. Moseloven kom til, for at deres svigt kunne blive uomtvisteligt, men hvor deres svigtet blev uomtvisteligt, kom nåden til i overflod. Ligesom det store svigt havde hersket i kraft af døden, kunne nåden herske ved hjælp af frifindelsen til evigt liv i Jesus, den salvede konge vor Herre.

Hvad betyder det så? At vi skal forblive forbrydere for at nåden kan blive des større? Langtfra! Vi, der er døde fra vore svigt, hvordan skulle vi stadig kunne leve i dem? Eller ved I ikke, at vi, der er blevet døbt til den salvede konge Jesus, er blevet døbt til hans død? Vi er altså blevet begravet sammen med ham gennem dåben til døden, for at vi – ligesom den salvede konge blev oprejst af døde ved vor fars stråleglans – skal leve et helt nyt liv. Er vi blevet forenet ved en død, der ligner hans, er vi det også ved opstandelsen. For dette ved vi, at vort gamle jeg er blevet korsfæstet sammen med ham, for at det syndige legeme kunne blive tilintetgjort, så vi ikke længere var slaver af vore svigt. Er man først død, er man jo befriet for alle sine svigt. Så hvis vi er døde med den salvede konge, har vi tillid til, at vi også skal leve med ham - vel vidende, at den salvede konge, der er oprejst af døde, ikke mere dør. Døden hersker ikke længere over ham. Den død, han døde, døde han for vore svigt, én gang for alle, men det liv, han lever, lever han for Gud. Således også med jer. I skal anse jer selv for døde for jeres svigt, men levende for Gud i den salvede konge Jesus vor Herre.

Lad ikke jeres svigt få råderum i jeres dødelige legeme, så I ligger under for dets begær, og stil ikke jeres lemmer til rådighed for jeres svigt som våben for uretten – nej, stil jer selv til rådighed for Gud som levende, der er opstået af døde og brug jeres lemmer som retfærdigheds våben for Gud. Jeres svigt skal ikke bestemme over jer, for I er ikke under lov, men under nåde.

Hvad nu? Skal vi bare svigte medmennesket, eftersom vi ikke er under lov, men under nåde? Nej, nej! Ved I da ikke, at når I stiller jer til rådighed for nogen som lydige slaver, så *er* I faktisk slaver for ham, I adlyder – hvad enten det er jeres svigt, som fører til død, eller det er lydighed, som fører til retfærdighed? Men tak til Gud, fordi I, som var slaver af jeres svigt, blev inderligt hengivne mod den form for lære, I fik betroet. Frikendte for jeres svigt er I blevet slaver for retfærdigheden. Ja, jeg siger det ligeud på grund af jeres svaghed for det legemlige begær: ligesom I før har stillet jeres lemmer til rådighed som slaver for urenheden og for den ene lovløshed efter den anden, så stiller I nu jeres lemmer til rådighed som slaver for den retfærdighed, der fører til helligelse. Dengang I var slaver af jeres svigt, var I selvfølgelig frie i forhold til retfærdigheden, men hvad var frugten af det? Forhold, som I nu skammer jer over. Konsekvensen af dem var jo døden. Men nu, hvor I er blevet frikendt for jeres svigt og er blevet slaver af Gud, har I jeres frugt, der fører til helligelse med det evige liv for øje. For jeres svigt koster livet, mens Guds frie nådegave er evigt liv i den salvede konge Jesus vores Herre. Eller ved I ikke, kære brødre (her taler jeg til lovkyndige), at Moseloven hersker over mennesket, så længe det lever? Den underordnede gifte kvinde er for eksempel bundet ved lov til sin mand, så længe han lever, men hvis manden dør, er hun løst fra ægteskabsloven. Så altså, hvis manden lever, vil hun gå for at være ægteskabsbryder, hvis hun bliver en anden mands. Kun hvis manden dør, er hun fri af Moseloven, og så er hun ikke blevet ægteskabsbryder ved at blive en

anden mands. Således er det også med jer, mine kære brødre. I er døde for Moseloven gennem den salvede konges fysiske død, så I kunne tilhøre en anden, nemlig ham, der blev oprejst af døde, for at vi skulle bære frugt for Gud. Dengang vi endnu fulgte vort verdslige begær, virkede de svigefulde lidenskaber ved hjælp af Moseloven i vores lemmer, så vi bar frugt til døden. Men nu er vi løst fra Moseloven, afdøde fra det, der før holdt os fast, så vi kan være tjenere for åndens friske pust og ikke for støvede, lovparagraffer.

Hvad skal vi så sige? Er Moseloven simpelt hen forkert? Langt fra! Tværtimod ville jeg ikke kende til noget svigt, hvis det ikke var for Moseloven, og jeg kendte ikke til begær, hvis ikke Moseloven sagde: *Du må ikke begære!* Da mine svigt imidlertid havde fået en anledning gennem lovuddet, frembragte det al slags begær i mig. Uden lov er mine svigt nemlig døde. Engang levede jeg faktisk uden lov. Men da buddet kom, opdagede jeg mine svigt – og så døde jeg! Det viste sig nemlig, at buddet, som egentlig var skabt til liv, i virkeligheden førte til død. Da mine svigt først fik en anledning, bedrog de mig gennem buddet – ja, derved slog de mig ihjel! Så vel er Moseloven hellig, og buddet er helligt og retfærdigt og godt. Var det så det gode, der blev min død? Langt fra! Nej, det var mine svigt! Det var for at mine svigt kunne blive udstillet, eftersom de ved hjælp af den gode lov blev til min død, så mine svigt kunne vise sig for alvor forbryderiske i kraft af buddet.

Vi ved, at Moseloven er åndelig, mens jeg selv er legemlig – prisgivet mine svigt. Jeg forstår jo ikke, hvad jeg laver, for det, jeg vil, det gør jeg ikke, men det, jeg afskyr, det gør jeg. Hvis jeg gør det, jeg ikke vil, er jeg enig med Moseloven om, at den er god. Men nu er det ikke mere mig, der handler, men synderen, der bor i mig. For jeg ved, at i mig – det vil sige i mit legemlige jeg – bor der intet godt. At ville det gode ligger mig for så vidt nær, men ikke at gennemføre det, for det gode, jeg gerne vil, det gør jeg ikke, men det onde, som jeg absolut ikke vil, det gør jeg! Men hvis det, jeg ikke vil, er det, jeg gør, så er det ikke længere mig, der gør det, men den synder, som bor i mig. Der gælder altså den lov for mig, når jeg gerne vil gøre det gode, at jeg foretrækker det onde. For i mit indre menneske glæder jeg mig over Guds lov, men jeg mærker en anden lov i mine lemmer – en lov som fører krig mod loven i mit sind, og som tager mig til fange ved den syndens lov, som er i mine lemmer. Mit egentlige jeg tjener altså Guds lov med mit sind, men med mit legemlige jeg tjener jeg syndens lov. Jeg arme menneske! Hvem skal udfri mig af dette dødens legeme? Tak til Gud i Jesus, den salvede konge vor Herre!

Så er der altså ingen fordømmelse for dem, der lever i den salvede konge Jesus – dem, der ikke følger det verdslige begær, men lever efter ånden. For livets ånds lov har i den salvede konge Jesus frikendt mig fra forbrydelsens og dødens lov. Det, som Moseloven ikke formåede, fordi den var magtesløs på grund af det verdslige begær - det gjorde Gud, da han sendte sin egen søn i en forbryders legemlige skikkelse på grund af vore svigt. Dermed fordømte han de svigt, der ligger i det verdslige begær, så Moselovens krav kunne opfyldes ved os, der ikke følger det verdslige begær, men lever efter ånden. De, der følger det verdslige begær, tænker kun på begær, men de, der lever efter ånden, higer efter det åndelige, for begærets inderste væsen er død, men åndens væsen er liv og fred. Således er begærets væsen fjendskab mod Gud – eller rettere mod Guds lov, eftersom det ikke vil bøje sig, hvad det heller ikke kan. De, der bare følger deres begær, kan aldrig glæde Gud.

I følger ikke jeres begær – nej, I følger ånden – for så vidt Guds ånd altså bor i jer. Hvis nogen ikke ejer den salvede konges ånd, så tilhører han ham ikke. Men hvis jeres salvede konge regerer i jer, er legemet måske nok dødt på grund af jeres svigt, men ånden lever på grund af

retfærdighed. Og hvis ånden fra ham, der oprejste Jesus af døde, bor i jer, så vil han, som oprejste den salvede konge af døde, også gøre *jeres* dødelige legemer levende gennem sin ånd – den ånd, som bor i jer.

Altså, kære brødre, skylder vi vort legeme ikke at leve i følge det verdslige begær. For hvis I lever for at opfylde jeres begær, kommer I til at dø. Men hvis I ved hjælp af ånden slår legemets gerninger ihjel, skal I leve. De, som styres af Guds ånd, de er nemlig Guds sønner. I fik jo ikke en slaveånd, så I skulle frygte på ny, nej, I fik en ånd, der giver status som sønner af huset, og i den ånd råber vi *Abba, far!* Ånden selv vidner sammen med vores egen ånd om, at vi er Guds børn, men er vi børn, så er vi også arvinger - Guds arvinger og Den salvede konges medarvinger, så sandt vi lider sammen, for at vi også sammen kan blive gjort guddommelige. Jeg mener nemlig, at lidelserne i denne tid ikke er noget i forhold til den kommende strålende herlighed, der skal åbenbares over os.

Skabningen er på udkig efter åbenbaringen af Guds børn, for skabningen blev jo underlagt forgængelighed – ikke frivilligt, men i kraft af den Gud, der underlagde sig den med håbet om, at også skabningen selv vil blive befriet fra forgængelighedens slaveri til frihed ved Guds børns strålende lys. Vi ved jo nok, at hele skabningen sukker og vander sig indtil nu – ja, ikke blot den, men også vi selv, der bærer åndens første frugt - selv *vi* sukker ved os selv, mens vi stadig venter på at blive børn af huset – venter på vore legemers udfrielse. Til det håb blev vi befriet, men et opfyldt håb er ikke et håb. Hvem håber på det, han allerede ser? Kun når vi håber på det, vi *ikke* ser, venter vi på det med udholdenhed. På samme måde griber ånden fat om vores magtesløshed, for hvad vi retteligt bør bede om, aner vi ikke, men ånden selv kommer os til hjælp med uudsigelige succe, og han, der ransager hjerterne ved, hvad ånden har på hjerte, da det er ifølge Guds vilje, den kommer de hellige til undsætning.

Til gengæld *ved* vi, at Gud samvirker alt til bedste for dem, der elsker Gud – dem, der ifølge hans udvælgelse er kaldede. Dem, han på forhånd har kendt, har han også på forhånd udvalgt til at få samme skikkelse som hans søns billede, så han kunne være den førstefødte blandt mange brødre. Men dem, han på forhånd har udvalgt, dem har han også kaldet, og dem, han har kaldet, har han også frikendt, og dem, han har frikendt, dem har han også gjort guddommelige.

Hvad skal vi sige til alt dette? Hvis Gud er for os, hvem kan så være imod os? Han, som jo ikke skånede sin egen søn, men overgav ham for os alle, hvorfor skulle han så ikke skænke os alt med ham? Hvem vil anklage Guds udvalgte? Det er jo Gud, der frikender, og hvem kan så fordømme? Til gengæld var det den salvede konge Jesus, der døde – eller rettere blev oprejst af døde – han, som også sidder ved Guds højre hånd – som også går i forbøn for os. Hvad kan skille os fra den salvede konges kærlighed? modgang, angst, forfølgelse, sult, nøgenhed, fare eller sværd? Som skrevet står: *På grund af dig dræbes vi dagen lang. Vi blev regnet for slagtekvæg.* Men i alt dette har vi mere end sejret gennem ham, der elskede os.

For selv er jeg overbevist om, at hverken død eller liv, engle eller magter, noget nuværende eller fremtidigt eller kræfter eller det høje eller det dybe eller nogen anden skabning formår at skille os fra Guds kærlighed, som er i den salvede konge Jesus vores Herre.

Sandhed taler jeg i den salvede konge – jeg lyver ikke! Min samvittighed vidner sammen med mig ved den hellige ånd, om at jeg bærer på en stor sorg og en uophørlig smerte i mit hjerte.

Ja, jeg kunne ønske selv at være en forbandelse, udstødt fra den salvede konge for mine brøders skyld – mine kødelige slægtninge. De, som ellers er israelitter - sønner af huset, som har stråleglansen fra Gud og pagterne, lovgivningen, gudsdyrkelsen og løfterne – de, som har fædrenes overlevering og fra hvem vor salvede konge rent fysisk fremstod – takket være Gud, som er over alle, i evighederne. Amen.

Nu skal det ingenlunde forstås sådan, at Guds ord er faldet til jorden. For ikke alle dem, der kommer fra Israel, er det sande Israel, så lidt som hele Abrahams afkom er børn af huset, men: *ved Isak skal dit afkom kaldes*. Det vil sige, at ikke alle de børn, der kom til verden, er Guds børn, men kun børn af løftet regnes for hans sande afkom. Således lød løftet nemlig: *Ved denne tid vil jeg komme igen, og så vil Sara have en søn*. Det gjaldt ikke alene Sara, men også Rebekka. Lige efter et samleje med vores far Isak, længe før hendes børn var blevet født endstige havde gjort noget godt eller ondt, fik hun at vide, at den ældste skal være den yngstes slave, som skrevet står: *Jakob elskede jeg, men jeg afskyede Esau*. På den måde kunne Guds plan opretholdes som *udvælgelse* - altså ikke efter fortjeneste, men ifølge et kald.

Så hvad skal vi sige? Der er da vel ikke uretfærdighed hos Gud? Nej, langt fra! Han siger jo til Moses:

Jeg forbarmer mig over hvem, jeg vil - jeg får medlidenhed med hvem, jeg vil. Så det afhænger hverken af menneskers viljestyrke eller stræben, men alene af den Gud, der forbarmer sig. Skriften siger for eksempel til Faraos: *Hertil har jeg ført dig frem, for at jeg gennem dig kunne vise min magt - så mit navn kunne blive kendt over hele jorden*. Så han forbarmer sig altså over hvem, han vil og han forhærdet hvem, han vil.

Nu vil du nok sige til mig: Hvad kan han så bebrejde nogen mere? For hvem kan stå op imod hans vilje? Menneske dog! Hvem er du i grunden, siden du svarer Gud igen? Leret siger vel ikke til den, der formede det: Hvorfor har du formet mig sådan? Eller har pottemageren ikke magt over leret, så han af den samme lerklump kan forme både et fornemt kar og et mere simpelt? Og sæt nu, at den Gud - som ellers er ret god til at vise sin vrede og tilkendegive sin magt - under megen tålmodighed har affundet sig med 'vredens kar', der ellers var gjort klar til at blive kasseret, for dermed at bekendtgøre sin guddommelige rigdom på 'barmhjertighedens kar', som han for længst har bestemt til guddommelighed. Det var jo os, han kaldte – ikke blot blandt judæere, men nu også blandt andre folk. Som han også siger hos Hoseas: *Jeg vil kalde det folk, som ikke er mit, mit folk - hende, som ikke blev elsket, elsket. Og det skal ske på det sted, hvor det blev sagt til dem: 'I er ikke mit folk' - dér skal de kaldes sønner af den levende Gud*. Og Jesajas jamrer over Israel: *Om så tallet på Israels sønner var som havets sand, vil kun en lille sjat blive frelst. Gud vil afslutte regnskabet og gøre kort proces på jorden*. Sådan som Jesajas også har profeteret: *Hvis ikke Jahve Sebaot efterlod os afkom, ville vi være blevet som Sodoma – vi ville ligne Gomorra*.

Så hvad skal vi sige? Jo, at folk, som ikke ønskede at blive frikendt, blev frikendt, men det var en frifindelse båret af deres hengivenhed. Israel derimod, der stræbte efter at blive frifundet i kraft af Moseloven, fandt end ikke frem til Moseloven. Hvorfor ikke? Fordi det ikke var båret af hengivenhed, men af gode gerninger. De stødte mod den anstødssten, der er skrevet om: *Se, jeg anbringer en anstødssten i Zion – en forargelsens klippe - og den, som hengiver sig til den, skal ikke blive til skamme*.

Kære brødre. Jeg ønsker af hjertet og beder til Gud om, at de må blive frelst. Jeg kan nemlig bevidne, at de brænder for Gud, men de savner indsigt, fordi de er uvidende om Guds

retfærdighed og går efter at opstille deres egen. De vil aldrig bøje sig for Guds retfærdighed. Den salvede konge betyder nemlig Moselovens ophør til frifindelse for enhver, der hengiver sig. Moses skriver godt nok om den retfærdighed, der kommer ved Moseloven: *Det menneske, som overholder den, skal leve ved den.* Men den retfærdighed, der kommer af hengivenhed, siger således: Sig ikke i dit hjerte: Hvem skal stige op til Himlen? altså for at hente den salvede konge ned – eller hvem vil stige ned i afgrunden? altså for at hente Den salvede konge op af døde. Nej, hvad siger den? Ordet er dig nær i din mund og i dit hjerte – det vil sige ordet om hengivenheden, som vi forkynder. For hvis du med munden bekender, at Jesus er herre og af hjertet hengiver dig til, at Gud oprejste ham af døde, så bliver du frikendt. For med hjertet hengiver man sig til retfærdighed, med munden bekender man til frifindelse. Skriften sagde jo: *Ingen, som hengiver sig til ham, skal blive til skamme.*

Der er ingen forskel på judæere og hellenere. Alles Herre er jo én og den samme, og han er rig nok for enhver, der påkalder sig ham. Enhver, der påkalder sig Guds navn, bliver frikendt. Men hvordan skulle de kunne påkalde sig én, som de ikke turde hengive sig til? Hvordan skulle de kunne hengive sig til én, som de ikke havde hørt om? Hvordan skulle de kunne høre, hvis ingen forkyndte? Og hvordan skulle de kunne forkynde, hvis ikke de blev udsendt? Som skrevet står: *Hvor yndefulde er de fodtrin hos dem, der forkynder glædesbudskab!* Men det var ikke alle, der lyttede til evangeliet. Esajas siger jo: *Herre, hvem troede det, de hørte fra os?* Så hengivenheden kommer af det, der høres, og det, der høres, kommer af den salvede konges fortælling. Men *har* de da ikke hørt den, kunne man spørge? Jo da! *Ud over hele jorden nåede deres stemme – til de fjerneste folkeslag deres tale.* Og jeg spørger igen: har Israel da ikke fattet det? For det første siger Moses: *Jeg vil vække jeres skinsyge mod et ikke-folk – vække jeres vrede mod et folk af tåber.* Og Jesajas udtaler dristigt: *Jeg blev fundet af dem, der ikke ledte efter mig – viste mig for dem, der ikke spurgte efter mig.* Og med henblik på Israel siger han: *Hele dagen rakte jeg mine hænder frem mod et udydigt og genstridigt folk.*

Så spørger jeg: Gud har vel ikke forstødt sit folk? Nej, langtfra! Selv er jeg jo også israelit - Abrahams afkom af Benjamins stamme. Nej, Gud har ikke forstødt sit folk, som han førhen var så forbundet med. Eller ved I ikke, hvad skriften siger ved Elias, hvordan han taler på Guds vegne imod Israel? *Herre, dine profeter slog de ihjel, de nedbrød dine altre. Jeg blev ladet alene tilbage, og de stræber mig efter livet.* Og hvad svarer det guddommelige ord ham? *Jeg har sikret mig syv tusind mænd, som ikke har bøjet knæ for Ba'al.* På samme måde er der også i dag blevet en rest tilbage, udvalgt af nåde. Men hvis det er af nåde, er det ikke længere efter fortjeneste, for så var nåden ikke længere nåde.

Hvad så? Ja, hvad Israel stræber efter, har det ikke fået, men det har de udvalgte. De øvrige blev forhærdede, som skrevet står: *Gud gav dem en formørket ånd, øjne, der intet så, ører, der intet hørte, lige til den dag i dag.* Og David siger: *Måtte deres bord blive en fælde for dem – en snare til fald og gengældelse. Måtte deres øjne blive formørket, så de ikke kan se – deres ryg forblive krumbojet.* Det, jeg mener, er altså, at de vel ikke snublede, bare for at falde? Langtfra! Nej, men ved deres fald kom befrielsen til folkene, så de selv kunne blive misundelige. Men hvis deres fald blev til rigdom for verden - deres nedtur til rigdom for andre folk, hvor meget mere vil de da ikke være det som fuldtallige? Til jer folk siger jeg, at eftersom jeg er udsendt til andre folk, respekterer jeg min tjeneste, hvis jeg på en eller anden måde kunne gøre mine kødelige slægtninge misundelige og dermed befri nogle af dem. Hvis deres forkastelse har bragt verden forsoning, hvad kan deres antagelse så medføre, andet end liv af døde? Hvis det første brød er helligt, er dejen det også – er roden hellig er grenene det også. Hvis nu nogle af grenene blev hugget af, mens du, som kommer af vild oliven, blev indpodet blandt dem og fik del i fedmen fra oliventræets rod, så bør du ikke

hovere over de grene, og hvis du alligevel gør det, så husk, at *du* ikke bærer roden – det er roden, der bærer *dig!*

Så siger du nok: de grene blev hugget af, så *jeg* kunne blive indpodet. Hvor smukt! De blev hugget af på grund af manglende hengivenhed, men *du* – du er altså grundfæstet i inderlig hengivenhed? Hav nu ikke for høje tanker om dig selv – frygt hellere! For hvis Gud ikke skånede de naturlige grene, vil han måske heller ikke skåne dig. Så betragt nøje både Guds venlighed og hans strengthed. Strengthed mod dem, der faldt, men Guds venlighed mod dig - hvis han ellers forbliver venlig – for ellers vil også du blive hugget af! Til gengæld vil de - hvis de da ikke forbliver troløse – blive indpodet igen, for Gud har nemlig magt til at indpode dem på ny. Hvis du, som efter din natur blev hugget af det vilde oliventræ, og imod din natur blev indpodet på en ædel oliven, hvor meget snarere vil disse så ikke blive indpodet på deres eget naturlige oliventræ?

Jeg ønsker ikke, kære brødre, at I skal være uvidende om dette mysterium – så I ikke skal gøre jer kloge i egne tanker – at en del af Israel er blevet forhærdet, men kun indtil alle folkene er gået ind, og på den måde vil hele Israel blive befriet, sådan som det er skrevet: *Beskytteren skal udgå fra Zion, han skal vende gudløshed bort fra Jakob. Dette er min aftale med dem, når jeg fjerner deres fejl.* Ifølge evangeliet er de fjender på grund af jer, men ifølge udvælgelsen er de elskede på grund af fædrene. For Guds kald og hans storsindede gaver fortryder han ikke. Det var jo ligesom dengang, I selv var ulydige mod Gud, men nu er blevet vist barmhjertighed ved de andres ulydighed – på samme måde er de nu blevet ulydige på grund af barmhjertigheden mod jer, så også de kan blive vist barmhjertighed. Gud har nemlig indesluttet dem alle sammen under ulydighed, så han kunne forbarme sig over dem alle sammen.

Hvilket dyb af rigdom og visdom og indsigt hos Gud. Hvor uransagelige er hans domme – usporlige hans veje. Ja, hvem kender Guds sind – hvem blev hans rådgiver? Eller hvem gav ham noget først, så han kunne få noget til gengæld? Fra ham og gennem ham og til ham kommer alt. Ham tilhører æren i evighed. Amen.

Jeg opmuntrer jer altså til, kære brødre, ved Guds barmhjertighed, at stille jeres legemer til rådighed som et levende, helligt, gudvelbehageligt offer – som jeres virkelige gudsyndyrkelse. Indret jer ikke efter tidens krav, men lad jer forvandle gennem en sindets fornyelse, så I værdsætter Guds vilje: det gode, det velbehagelige – ja, det fuldkomne. I kraft af den nåde, som blev mig til del, siger jeg til hver enkelt af jer: Tænk ikke højere tanker, end det sømmer sig at tænke, men tænk med måde, alt efter som Gud har tildelt enhver sit mål af hengivenhed. For ligesom vi på ét legeme har mange lemmer, uden at alle lemmer derfor har den samme funktion, således er vi mange ét legeme i vor salvede konge, og dog hver for sig hinandens lemmer. Vi har jo forskellige nådegaver alt efter den nåde, som blev skænket os. Er det prædikenens gave, så brug den i overensstemmelse med din hengivenhed; er det tjenesten, så tjen; undervis, hvis du er lærer; forman, hvis du har til opgave at formane. Hvis du giver til de fattige, så gør det enkelt og redeligt (som forstander bør det være en hjertesag), og den, der viser barmhjertighed skal gøre det med glæde. Kærligheden skal være oprigtig. Lad os afstå fra det onde ved at holde fast ved det gode. Vær hengivne mod hinanden i broderkærligheden - vær først til at vise hinanden respekt. Hold jer ikke tilbage med jeres lidenskab, nej, vi brænder i ånden som slaver for vor Herre – glade i håbet, udholdende under modgang, vedholdende i bønner, medfølelse med de hellige – ivrige efter at tage os af de fremmede. Velsign dem, der forfølger – velsign og forband ikke! Glæd jer med de glade, græd med de grædende. Vær enige med hinanden. Vær ikke hovmodige i jeres tanker, men gå sammen om det ydmyge. Vær aldrig

jer selv nok. Gengæld aldrig ondt med ondt, men hav på forhånd de bedste tanker om alle mennesker. Hold fred med alle mennesker, for så vidt det er op til jer.

Mine elskede, I skal ikke selv hævne jer, men giv plads for vreden, som skrevet står: *Mig tilhører hævnen,*

jeg vil selv gøre gengæld, siger Gud. Så hvis din fjende sulter, så giv ham noget at spise, hvis han tørster, så giv ham noget at drikke. Gør du det, vil du dygne gloende kul på hans hoved. Lad jer ikke overvinde af det onde, nej, overvind det onde med det gode!

I skal alle bøje jer for overordnede myndigheder, for der er *ingen* myndighed, som ikke kommer fra Gud. Findes de, er de forordnet af Gud. Så den, der stiller sig op imod myndigheden, stiller sig op imod selve Guds ordning, og han vil pådrage sig selv dom. De, som leder og styrer udgør jo ikke nogen trussel mod den gode handling, men mod den onde. Hvis du vil være uden frygt for myndigheden, skal du bare gøre det gode, så vil du få ros af den. Den er jo en Guds tjener til gavn for dig. Men gør du det onde, så frygt! Myndigheden bærer jo ikke sværdet omsonst. Som Guds tjener har den ret til at lade straffen ramme den, der gør det onde. Derfor er det nødvendigt at bøje sig, ikke alene på grund af straffen, men også på grund af samvittigheden. Derfor betaler I også skat til myndighederne; de er jo Guds tjenere, som hele tiden tager vare på netop det. Betal enhver, hvad I skylder vedkommende: skat til ham, I skylder skat – told til ham, I skylder told. Frygt ham, I skylder frygt – respekter ham, I skylder respekt. Stå ikke i gæld til nogen undtagen i dette ene: at elske hinanden. For den, der elsker en anden, har opfyldt Moseloven. Budene: *du skal ikke bryde ægteskabet – du skal ikke slå ihjel – du skal ikke stjæle – du skal ikke sige falske vidnesbyrd – du skal ikke begære – ja, et hvilket som helst andet bud sammenfattes nemlig i dette ene ord: Du skal elske dine nærmeste, som dig selv.* Kærligheden gør ikke medmennesket ondt – derfor er kærligheden Moselovens opfyldelse.

Dette så meget mere, som I ved, at det er på tide for os at stå op af søvne, for nu er vores frihed nærmere, end da vi blev døbt. Natten er fremskreden, dagen er nær. Lad os da aflægge mørkets gerninger og iføre os lystes våben. Lad os leve sømmeligt som ved dag – ikke i svir og druk, ikke med løssluppen seksualitet og sanselighed – ikke i kiv og strid. Nej, ifør jer Jesus, den salvede konge vor Herre i stedet for at pleje det verdslige begær.

Tag jer af den vankelmødige, uden at sætte jer til doms over hans meninger. Den ene mener at kunne spise alt, mens den, der vakler, måske bare spiser grøntsager. Den, som spiser alt, skal ikke ringeagte den, som ikke spiser alt, men den, som ikke spiser alt, skal heller ikke dømme den, som spiser alt, for ham har Gud taget sig af. Hvem er du selv, som dømmer en andens tjener? Han står og falder med sin egen herre, men han skal nok blive stående, for Gud har magt til at holde ham oppe. Én holder visse dage hellige, mens en anden finder hver dag lige betydningsfuld. Herom bør enhver være afklaret i sit eget sind. Den, som tænker på helligdagen, tænker på vor Herre, og den, som spiser alt, spiser for vor Herre – han siger jo tak til Gud. Og den, som ikke spiser hvad som helst, gør det for vor Herre – også han siger jo tak til Gud. Ingen af os lever for sig selv, og ingen dør for sig selv. Lever vi, lever vi for vor Herre, og dør vi, dør vi for vor Herre. Så hvad enten vi lever eller dør, tilhører vi vor Herre. Det var jo derfor, den salvede konge døde, blev begravet og fik livet tilbage, så han kunne være herre over både døde og levende. Men du, hvorfor dømmer du din bror? Eller du dér, hvorfor foragter du din bror? Vi skal jo alle stilles for Guds domstol, som skrevet står: *Så sandt jeg lever, siger Gud, for mig skal hvert kne bøje sig, hver tunge bekende sig til Gud.* Således skal enhver af os aflægge regnskab om sig selv for Gud. Så lad os ikke mere dømme hinanden, men døm hellere således, at I ikke

vækker anstød eller forarger en bror. Jeg ved og er fuldstændig overbevist om ved vor Herre Jesus, at intet er urent i sig selv - undtagen for den, som *anser* noget for urent – for ham *er* det urent. Så hvis din bror er ked af det på grund af det, du spiser, lever du ikke længere i kærlighed. Du må ikke ødelægge det menneske, som den salvede konge døde for, bare på grund af din mad. Det gode, vi har fået, bør ikke komme i vanry. Guds kongedømme handler nu engang ikke om mad og drikke, men om retfærdighed og fred og glæde i hellig ånd. Den, der tjener sin salvede konge i dette, er til behag for Gud og samtidig værdsat af mennesker. Så lad os arbejde for fred og for det, der opbygger hinanden.

Ødelæg nu ikke Guds værk bare på grund af maden! Alle ting er som sagt rene, men alligevel ødelæggende for det menneske, der bare spiser løs og dermed skaber forargelse. Det rigtige er, at du hverken spiser kød eller drikker vin eller i det hele taget gør noget, som din bror forarges over. Hold din mening for dig selv og for Guds ansigt alene.

Lykkelig den, der ikke fordømmer sig selv for det, han beslutter sig for. Men den, der ikke kan beslutte sig for, hvad han må spise, er fordømt, fordi han ikke tør hengive sig. Alt, hvad der ikke bygger på hengivenhed, er forkert! Vi, som er de stærke, vi skylder at bære de skrøbeliges svagheder og ikke bare tænke på os selv. Hver enkelt af jer bør tænke på sine medmennesker med henblik på det gode til opbyggelse. Heller ikke vor salvede konge tænkte jo på sig selv, men som skrevet står: *Hånen fra dem, der håner dig, er faldet på mig*. Alt, hvad der førhen blev skrevet, blev jo skrevet til lærdom for os, for at vi kunne bevare håbet gennem udholdenhed og gennem den opmuntring, skrifterne giver.

Måtte udholdenhedens og trøstens Gud give jer et enigt sind overfor hinanden i enighed med den salvede konge Jesus, så I i enighed og som med én mund kan lovprise Gud, vor Herre Jesus, den salvede konges far. Tag jer derfor af hinanden, ligesom også den salvede konge tog sig af *jer*, til Guds ære. Jeg påstår nemlig, at den salvede konge ganske vist er blevet tjener for de omskårne af hensyn til Guds sandfærdighed - altså for at bekræfte løftet til fædrene. men de andre folk bør lovprise Gud for hans barmhjertighed, som skrevet står: *Derfor vil jeg prise dig blandt folkene, lovsynge dit navn*. Og igen siger den: *Glæd jer, I folkeslag sammen med hans folk*. Og igen: *Lovpris Gud, alle I folkeslag, lad alle folk lovsynge ham*. Og igen siger Jesajas: *Isajs rodsked skal komme, han som rejser sig for at lede folkene. På ham skal folkene håbe*. Måtte håbets Gud fylde jer med al mulig glæde og fred i hengivenhed, så I flyder over med håb i kraft af hellig ånd.

Jeg for min del er med hensyn til jer, kære brødre, overbevist om, at I er opfyldt af kærlighed, begavet med al slags indsigt og i stand til at vise hinanden til rette. Ikke desto mindre har jeg skrevet – for en del ganske dristigt – til jer for at minde jer om det på ny ved den nåde, som blev vist mig af Gud: at jeg skulle være den salvede konge Jesus' tjener for folkene – formidler af evangeliet, så folkene kunne blive frembåret som en velkommen offergave, helliggjort i hellig ånd. Jeg har således grund til stolthed i den salvede konge Jesus overfor Gud, for slet ikke at tale om det, som den salvede konge ikke fik gjort gennem *mig* med henblik på folkenes lydighed i ord og i gerning – men i kraft af tegn og undere – ja, i kraft af Guds ånd. På den måde har jeg fuldført forkyndelsen af evangeliet om den salvede konge fra Jerusalem og i en bue lige til Illyrien. Det har været lidt af en æressag for mig ikke at forkynde evangeliet, hvor den salvede konge allerede var blevet nævnt, for ikke at bygge videre på en andens grundvold, men som skrevet står: *De, som ikke havde fået fortalt om ham, de skal se – de, som ikke har hørt, de skal forstå*.

Derfor er jeg også mange gange blevet forhindret i at komme til jer, men nu, hvor jeg ikke længere føler mig hjemme på disse kanter og efter alle disse år stadig længes efter at komme til jer, så håber jeg at se jer på gennemreisen, når jeg alligevel rejser til Spanien, og måske blive hjulpet på vej af jer – dog først efter at være blevet for en god del opfyldt af samværet med jer. Men nu rejser jeg til Jerusalem for at tjene de hellige. Makedonien og Akaja har nemlig vedtaget at indsamle en fællesgave til de fattige blandt de hellige i Jerusalem. De vedtog det, og sådan set er de jo også deres skyldnere, for så vidt som folkene har fået del i de helliges åndelige gaver. Så skylder de vel også at tjene dem med de mere materielle ting.

Når jeg så har gennemført dette og dermed besejlet denne frugt, rejser jeg af sted via jer til Spanien. Jeg ved, at kommer jeg til jer, bliver det med den salvede konges velsignelse i fuldt omfang! Dog bønfalder jeg jer ved vor Herre Jesus, min salvede konge og ved åndens kærlighed om at kæmpe sammen med mig ved at bede til Gud for mig, om at jeg må blive beskyttet mod de genstridige i Judæa, og om at den gave, jeg bringer til Jerusalem, må blive godt modtaget af de hellige. Så kan jeg komme til jer med glæde, om Gud vil, og finde hvile sammen med jer. Fredens Gud være med jer alle. Amen.⁶²

---

⁶² Lad mig præsentere Foibe for jer, vores søster, som også er tjener for forsamlingen i Kenkrea, så I kan modtage hende i Herren, som det sømmer sig for de hellige, og så I kan bistå hende med alt, hvad hun måtte have brug for fra jer. Hun har hjulpet mange – også mig selv. Hils Priska og Akvila, mine medarbejdere i Den salvede konge Jesus. De har povet deres egen hals for at redde mit liv, og ikke alene jeg er dem taknemmelig, men også alle folkenes forsamlinger. Hils også forsamlingen i deres hus. Hils Epainetos, min elskede. Han er Asiens første høst til Den salvede konge. Hils Maria, som har slidt så meget i det for jer. Hils Andronikos og Junias, mine slægtninge og medfanger, som er navnkundige blandt de udsendte, og som også var i Den salvede konge før mig. Hils Ampliatos, min elskede i Herren. Hils Urbanos, vores medarbejder i Den salvede konge - og Stakhys, min elskede. Hils Apelles, den prøvede i Den salvede konge. Hils dem fra Aristoboulos' hus. Hils Herodion, min slægtning. Hils dem fra Narcissos' hus, som er i Herren. Hils Tryfaina og Tryfosa. De har slidt i Herren. Hils Persis, den elskede, som har slidt meget i det i Herren. Hils Rufos, den udvalgte i Herren og hans mor, som også blev min mor. Hils Asynkritos, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas, og de brødre, der er sammen med dem. Hils Filologos og Julias, Nereus og hans søster og Olympas og alle de hellige sammen med dem. Hils hinanden med et helligt kys. Alle Den salvede konges forsamlinger hilser jer.

Kære brødre! Jeg bønfalder jer om at holde godt øje med dem, der skaber splittelser og vækker anstød imod den undervisning, I har modtaget. Hold jer fra dem! Deres slags er jo ikke slaver af vor Herre Den salvede konge, men af deres egen vom, og med besnærende snak og veltalenhed forfører de godtroendes hjerter. For jeres lydhørhed er nået ud til alle; derfor glæder jeg mig også over jer, men jeg ønsker, at I vil være vise til det gode, men ufordærvede af det onde. Fredens Gud vil snart knuse Satan under jeres fødder. Vor Herre Jesus Den salvede konges nåde være med jer. Timotheus, min medarbejder hilser jer og Lukios og Jason og Sosipatros, mine slægtninge. Jeg, Tertios, som har nedskrevet dette brev, hilser jer i Herren. Gaios, min og hele forsamlingens vært, hilser jer. Erastos, byens kasserer, og vor bror Kouartos, hilser jer.

Han, som formår at styrke jer ved mit frihedsbudskab - fortællingen om Jesus Den salvede konge ifølge afsløringen af et mysterium, der var blevet fortiet i evige tider, men som nu er blevet bekendtgjort gennem profetiske skrifter efter den evige Guds befaling til hengiven lydhørhed for alle folkene – ham, den ene vise Gud, tilkommer æren ved Jesus, Den salvede konge i evighedernes evighed. Amen.

